

ژماره‌کان

چون دُنیا بین عیسا له سالۍ ۲۰۳۰ ده‌گه‌ریتته‌وه

سی.لۆک هامفریس

به‌رگیکی هاوړی فیږکردنی میژوو پیش ته‌وه‌ی پرووېدات

۲۰۲۶

خشته‌ی ناوهرۆک

.....3	چۆنیەتی خوێندنەوێ ئێم کتێبه
.....4	وێلامەکه له لایەرەیه‌کدا
.....5	به‌شی یه‌که‌م — یاساکانی زهمینی
.....5	به‌شی یه‌که‌م — یاساکانی ژماردن
.....8	به‌شی دووهم — کام سألنامه، و بۆچی
.....11	به‌شی سییه‌م — ئه‌وه‌ی وه‌ک به‌لگه ئه‌ژمار ده‌کری‌ت
.....15	به‌شی دووهم — دوو پرسته
.....15	به‌شی چواره‌م - هه‌زه‌قیل 4: دوو زیندان، دوو پرسته
.....۱۸	به‌شی یینجه‌م - لیقیه‌کان ۲۶: چهند هینده‌کردن به‌هوت
.....۲۶	به‌شی شه‌شه‌م — کاتژمیری ئیسرائیل
.....۲۹	به‌شی هه‌وته‌م — کاتژمیری یه‌هودا
.....35	به‌شی سییه‌م - هه‌فتا هه‌فته
.....۳۵	به‌شی هه‌شته‌م — هه‌فتا هه‌فته‌ی دانیال
.....47	به‌شی چواره‌م - یه‌کگرتن
.....47	به‌شی نویه‌م — چوار کاتژمیر، سالیک
.....۵۲	به‌شی ۱۰ — جه‌زنی په‌سحی ۲۰۳۰: به‌رواری به‌سه‌رچوون
.....55	به‌شی یینجه‌م — له‌ سألوه‌ تا پوژی
.....۵۵	به‌شی ۱۱ — یینج مانگه‌که
.....59	به‌شی 12 — 1290 · 1260 · 1250 · 1335

..... ۶۳	به‌شی ۱۳ — زنجیره‌ی جه‌ژن
..... 66	به‌شی 14 — له‌و شوینانه‌ی که دوو سالنامه‌که هاوړان
..... 69	به‌شی شه‌شهم — پرکابه‌ری
..... ۶۹	به‌شی ۱۵ — به‌هیزترین نار‌ه‌زایه‌تییه‌کان
..... ۷۰	پاشکوکانی
..... 75	هیللی کاتی سه‌ره‌کی — A پاشکووی
..... 78	هه‌موو حیساب‌کردنیک، دوو‌باره ده‌کړیت‌ه‌وه - B پاشکووی
..... 79	پوژ‌ه‌که ده‌ژمیردریټ - C پاشکووی
..... 80	سالنامه‌ی جه‌ژن 2025-2030، هه‌ردوو ژمیر‌یاری — D پاشکووی
..... 81	تیبینییه‌کانی کروڼولوژی - E پاشکووی

چۆنیه تی خویندنه وهی ئەم کتیبه

باوهرم یی مه کهن

ئەوه حه یا نییه. ئەوه شیوازەکهیه. ئەم کتیبه ئیدیعیایه کی تایبەت دهکات سهبارەت به سالیکی دیاریکراو، و تاکه پێگهی راستگۆیانه بۆ ئەوهی ئیدیعیایه کی لهو جوړه بکهیت ئەوهیه که ئامرازهکانت رادهست بکهیت. بۆ ئەوهی یشکینهکهی بکهیت و دواتر له پێگاگهت دهر بچیت.

کهواته لیڤه دا ئەوهی من کردوومه. هه موو ژمارهیه که لهم کتیبه دا له سفره وه حساب کراوه ته وه. له کتیبی ییشوو مه وه کوپی نه کراوه. متمانه م له مامۆستایان وه رنه گیراوه که لیان فیڤرووم دووباره حساب کراوه، له ئینپوته خاوه کانه وه، له په ره گرافیکدا که خۆی حساب دهکاته وه و ییم ده لیت کهی شتیک کو کردنه وهی وه ستاوه. ئەو په ره گرافه دوو هه لهی خۆمی گرت له کاتی دروستکردنیدا. هه ردوو هه له کهم له تۆماره که دا به جیه یشتوو، له به شی سییه م دا، چونکه پیویسته بزانیته کتیبیک چۆنه کاتییک نووسه ره کهی ئامادهیه به ژمیریاری خۆی راست بکریته وه.

لیڤه دا ئەوهی له به رامبه رد داوا ی لیده کهم. ییش ئەوهی هیچ شتیکی تر بخوینیته وه سی به شی یه کهم بخوینه ره وه.

ده زانم کهس به و شیویه نییه کتیبی ییشینی بخوینیته وه. تۆ به روا ره کانت ده ویت. به روا ره کان له به شی شه شه مدان، و من وا نیشان ناده م که نازانم که تۆ ده چیته ییشه وه. به لام سی به شی یه کهم ئەو شوینانه که به ته واوی ییتان ده لیم که چۆن ده ژمیرم، به ته واوی کام سالنامه به کار ده ییم و بوچی، و به ته واوی چی وه که به لگه لهم کتیبه دا ئەژمار ده کریت و چی نا. ئەگه ر سه ره تا ئەنجامه که و دوا ی ئەوه شیواز ه کهم یی بلیم، تۆ ره وا ده بیت گومان بکهیت که من ئەو شیواز ه م هه لباردوو که له گه ل ئەنجامه که دا بگونجیت. کهواته شیواز ه که له ییش هه موو شتیکه وهیه، ییش ئەوهی بزانیته به ره و کوئ ده بات.

ئەوه جیاوازی نیوان ژمیریاری و ژماره زانییه. ژمیریاری ییش ئەوهی حساب بکات یاساکانی خۆی ده خاته . پروو. ژماره زانی یاسایه که ده دۆزیته وه که ئەو ژمارهیه به ره م ده هیئیت که ویستویه تی

تیبینییهک لهسەر تۆن، بهو پییهی کتییی پیشینی ناوبانگیکی زۆریان ههیه. ئهگەر بتوانم هاوارم لێدهکردیت. من پیت دهلیم که دهپیت ئیستا مامهله بکهیت. من وهک تهکنیکیکی فروشتن بهپهله ناکهم؛ سالنامهی پهروهردگارتان پێ دهلیم و ئاگادارتان دهکهمهوه که کار لهسەر بکهن. من چیم دۆزیوهتهوه بهو شیوهیهی که راهینراوم بو دارشتنی ههلسهنگاندنی ههوالگری: سهراچاوهکان، ئاستی متمانه. ئهوهی پێی ئهکهیت له نیوان خۆت و خودادایه. ههمیشه وا بوو. من بهرپرسیار نیم له ناویشانی ئهبهدیت، تۆ بهرپرسیاریت. دوعا دهکهم که له بهههشت پیکهوه بین، بهلام ئهگەر نا، بو ههمیشه ههر ۱۰۰۰ سال جارێک بیرم لێدهکهیتهوه و دهگری که گویت لیم نهگرت.

.شتیکی تر، ئینجا دهست پێدهکهین

لهم کتیهدا پهرش و بلاو، شوینیک دهبینیتهوه که خهڵک ئارگومینتی من به لاواز دهزانن. له تیبینییهکانی ژیرهوهدا نهنیژراون؛ ئهوان له دهقی سههرهکیدان، لهو خالهی که گرنگن. لهم زنجیرهیدا هیچ ئهلقهیهکی لاواز نییه، بهلام بریاره ههندیکیان بدۆزیتهوه که پیتوایه ههن. تۆ گهمزه نیت؛ تهنها هیشتا تینهگهیشتووی

.

سی.لۆک هامفریس info@purelife2030.com

وهلامهكه له يهك لاپهريدا

پيش كارهكه، شويى مهبست. بويه دهزانن ئهمه بهرهو كوي دپروات و دتوانن سهيري من بكن كه دهگم بهو شويىنه.

هزهقيل ٤ دوو سزاي زينداني تومار دهكات. خدا به پيغمبر دهليت كه بو ماوهي ٣٩٠ پوژ له لاي چهپي و بو ماوهي ٤٠ پوژ له لاي راستي پال بكهويت - پوژيك بو هر ساليك - ههنگري تاوانهكاني مالي. ئيسرائيل و مالي يهودا بيت. دوو نهتهوه، دوو پرستهي جياواز، دوو كاترميري جياواز.

ليثيا ٢٦ ياساي پهرهسهندن دهخاته پوو. چوار جار له يهك بابهدا خدا دهفرمويت ئهگر سزاكه تهوبهي لى بهرههم نههينيت، ئهوا "حهوت هيندهي زياتر" سزا ديدات. چوار ئاگاداركردهوه، چوار چهسپانندن.

هيچ كام له مالهكان تهوبهيان نهكرد. بويه ههردوو كاترميرهكه چهند هينده بوون.

كاترميري ئيسرائيل. ئه ٣٩٠ ساله له گهماروداني شكستخواردوي قودس لهلايهن ئاشوورييهكانهوه دهستپيدهكات له سالي ٧٠١ پيش زايين، كه له سالي ٣١١ پيش زايين كوتاي هات. تهوبه نهكردن. چهسپاو به ههوت: $2730 = 7 \times 390$ سال، دووباره له سهرهتاي سهرهتاييهوه بهريوهبچيت.

$$٧٠١ \text{ پيش زايين} + ٢٧٣٠ \text{ سال} = ٢٠٣٠ \text{ زايين}$$

كاترميري يهودا. ٤٠ سالهكه له له خاچدان له سالي ٣٠٠ زاييني تا گهماروداني قودس له سالي ٧٠٠ زاييني.. هيچ تهوبهيهك. چهسپنراوه به ههوت: ٢٨٠ سال، له سالي ٣٥٠ زايينيدا بهسهر دهچيت. هيشتا تهوبه نيه. دووباره به ههوت چهسپاو - چل دوو هينده به ههوت چهسپاو، $1960 = 72 \times 40$ سال.

$$٧٠ \text{ سالي} + ١٩٦٠ \text{ سال} = ٢٠٣٠ \text{ زاييني}$$

دوو كاترميري ديكه له ههمان سالدا دهنيشنهوه. دوو هزار سال - چل يويلى - له له خاچداني سالي ٣٠٠ زاييني له سالي ٢٠٣٠. وه نهوهي ههشتا سال، ئه ماوهيهي زبور ٩٠ بو ژياني پياويكي بههيز ديدات، كه له راگهياندي قودسهوه لهلايهن كنيستهوه وهك پايتهخت له ٢٣ ژانويه ١٩٥٠ دا ژماردراوه، له سالي ٢٠٣٠ دهنيشيتهوه. له بهشي ٩ دا باس لهوه دهكات كه ئهم چوار كهسه تا چهند سهربهخون له يهكتر، و وهلامهكه كه متهره لهوهي كه جاريك

. ئىدىعام كردبوو

سزاكان له جهژنى پهسحدا بهسهر دهچن. كاتژمېرى پههودا له جهژنى پهسحهوه له سالى ۷۰ى زاييىنى دهستى پيكرد، كاتيک تيتؤس لهسهر ديوارهكانى ئورشهليم داخست. جهژنى پهسح بو جهژنى پهسح، سالى ۱۹۶۰، دهمانباته وهرزى جهژنى پهسحى سالى ۲۰۳۰. كاتژمېر سالكه ديارى دهكات؛ جيگيركردنى پوژهكه لهناو ئهو وهرزهدا ههنگاوېكى ديكه دهنيت، كه له بهشى ۱۰ادا هاتووه، كه له ۲۱ى نيساندا دهنيشيتهوه - دوا پوژى نانه بى خهديرهكان، ۲۴ى نيسانى ۲۰۳۰.

پاشان پينج مانگ. پهخشانى ۹:۵ ماوهى پينج مانگ دهدات كه تييدا مروقهكان ئازار دهرين و ناتوانن بمرن - يالئراون نهك لهناوچوون، بهرهو تهوبهكردن. له ۲۴ى نيسانى ۲۰۳۰ تا ۲۷ى ئيلوولى ۲۰۳۰ ۱۵۷ پوژه لهسهر ژمارهى گشتگير — پينج مانگى سالنامهى و سى پوژ. بهشى يازدههم باس لهو سى پوژه دهكات نهك كوكردنهوهيان

كه يوم تيروايه. جهژنى شمشالهكان. جهژنى داهاتوو له زنجيرهكهدا كه عيسا هيشتا جيبهجي نهكردووه - چوار جهژنى بههارى به تهواوى له كاتى خويدا له يكهه هاتنيدا جيبهجي كرد و سى جهژنى پايز ماوه

.ههموو شتيكى تر لهم كتيبهدا كاريكه بو ئهوهى نيشان بدرت كه ئهو حهوت پهرهگرافه راستن

بهشى يهكهه — ياساكانى زهمينى

.دامهزراندنى شيوازهكه پيش ئهوهى بزانيت بهرهو كوئ دهبات

بهشى يهكهه — ياساكانى ژماردن

.وهشانىكى ئهه كتيبه ههيه كه ئهه بابته بهجيدههيلىت. كتيبيكى خراپتره

نزيكهى ههموو ئهو ئارگيومينتانه سهبارت به بهرواره پيغهمبهريهكان كه تا ئيستا سهيرى دارمانيان كردهوه، ليږهدا دارماون - نهك لهسهر ئيلاهييات، نهك لهسهر ميژوو، بهلكو لهسهر كهسيك كه به هيمنى گوږينى چونهتى ژماردنيان له نيوهى ريگادا. بويه پيش ئهوهى هيچ شتيك بزميرم، ئهو چوار ياساياهتان پى دهليم كه پى دهميرم. بو ههموو حيساباتيك لهم كتيبهدا بهبى جياوازي دهگونجيت. ئهگهر گرتم كه

یه‌کیکیان ده‌شکینم، هه‌له‌م کردوو و پپو‌یسته‌ ئه‌وه‌ بلیت

یاسای یه‌که‌م — ژماره‌کان هه‌ردوو خاله‌ کو‌تاییه‌که‌ ده‌گریت‌ه‌وه‌

کاتی‌ک کتییی پیروژ ده‌لیت ماوه‌یه‌ک ۱۲۶۰ رۆژه، من رۆژی یه‌که‌م ده‌زانم که‌ خو‌ی رۆژی ده‌ستپیکردن بی‌ت، رۆژی ۱۲۶۰یش به‌ رۆژی کو‌تایی. هه‌ردوو سه‌ره‌که‌ی ئه‌ژمار ده‌کرین

ئهمه‌ ئاسانکاری نییه‌. ئه‌وه‌ ئه‌وه‌یه‌ که‌ زمانی عیبری چۆن کات حساب ده‌کات و پاکترین نمایش خه‌ته‌نه‌کردنه‌.

لاویه‌کان ۱۲:۳ فه‌رمان ده‌کات که‌ کو‌ری‌ک له‌ رۆژی هه‌شته‌مدا خه‌ته‌نه‌ بکری‌ت. مندالی‌ک که‌ رۆژی یه‌کشه‌ممه‌ له‌دایک ده‌بی‌ت، یه‌کشه‌ممهی دواتر خه‌ته‌نه‌ ده‌کری‌ت. ژماردنی کاته‌ تیپه‌ربوو‌ه‌کان و ئه‌وه‌ش چه‌وت رۆژه. کتییی پیروژ به‌ هه‌شته‌م ناوی ده‌بات. رۆژی له‌دایک‌بوون رۆژی یه‌که‌مه‌ — به‌رواری ده‌ستپیکردنه‌که‌ ده‌ژمیردری‌ت.

ئیه‌سته‌ریش هه‌مان شت ده‌کات و ده‌یکاته‌ شتیکی بی‌ هه‌له‌. به‌ مۆردخای ده‌لیت سی‌ رۆژ به‌رۆژوو بی‌ت، شه‌و و رۆژ (ئه‌ستیر ۴:۱۶)، یاشان ده‌قه‌که‌ ده‌لیت "له‌ رۆژی سی‌یه‌مدا" چوو‌ه‌ بو‌ لای یاشا (ئه‌ستیر ۵:۱) - سی‌یه‌م رۆژی رۆژوو‌یکی سی‌ رۆژه، نه‌ک رۆژی دوا‌ی ئه‌وه‌. وه‌ جه‌ژنی هه‌فته‌کان په‌نجا رۆژ له‌ یه‌که‌م به‌ره‌مه‌که‌نه‌وه‌ ده‌ژمیردری‌ت له‌گه‌ل یه‌که‌م به‌ره‌مه‌کان خو‌ی ئه‌ژمار ده‌کری‌ت، هه‌ر بۆیه‌ش جه‌ژنی په‌نته‌کو‌ست له‌و شو‌ینه‌دا ده‌نیشیته‌وه‌ که‌ ده‌نیشیته‌وه‌.

که‌واته‌: گشتگیر، هه‌ردوو کو‌تایی، هه‌موو جاری‌ک

ده‌ژمیری‌ت — و هیوادارم بزانی‌ت، چونکه‌ ئه‌وه‌ بو‌ ئه‌وه‌یه‌ — timeanddate.com کاتی‌ک رۆژه‌که‌م له‌ ئه‌و بۆکسه‌ هه‌لبژیره‌ که‌ له‌سه‌ری نووسراوه‌ "به‌رواری کو‌تایی له‌ حیساب‌کردندا دابنی‌." هه‌موو ژماردنیک. هه‌موو جاری‌ک. به‌بی‌ تیک جیی به‌یلله‌ و رۆژیک له‌ وه‌لامه‌که‌ی من که‌متر وه‌لامت ده‌ست ده‌که‌و‌یت و بی‌ت وایه‌ هه‌له‌م کردوو.

ئهم یاسایه‌ش ئه‌و شو‌ینه‌یه‌ که‌ یه‌کی‌ک له‌و دوو هه‌له‌یه‌م کرد که‌ له‌ پیشه‌کیدا باسم کرد. من خۆم

دۆزیمه تهوه، منیش چاپی دهکەم چونکه ستانداردی ئەم کتیبە یەکهەمجار بۆ من دەگریتهوه.

له یەکهەم کتیبمدا، فێرکردنی میژوو ییش ئەوهی پروویدات، دوو وینە ی شاشەم لهو مالپەرەدا چاپکرد وەک بەلگە. یەکیکیان که ژمارە ی ۱۲۹۰ رۆژەکه ی نیشان دەدات، سندوقەکه ی تیک نهکراوه. ئەوی تریان که ژمارە ی ۱۲۶۰ رۆژە نیشان دەدات، تیک کردنی ههیه. دوو یاسای جیاواز، چوار لایەرە لهیهکترهوه، له کتیبیکدا که موناقلەشه لهسەر وردبینی دهکەن.

هەردوو وینە ی شاشە وهلامیکی دروست بۆ ئەو بهرواره بهرهم دهیین که لی لهنگەری گرتوه. ئەنجامه که هەرگیز له مهترسیدا نهبووه. شیوازه که ئەوه بوو — کتیبیک که به دوو شیوه دهژمیریت به هیچ شیوهیهک یاسایهکی ژماردنی نییه.

ئەم کتیبە به یەک ریگا ئەژمار دهکریت.

یاسای دووهم — رۆژیک له خۆرئاواوون دەست پێدهکات، و بهرواری پرووناکی رۆژ ئەو بهروارهیه که من بهکاری دهیئم

ئەم یەکهەیان رۆژیک تیچووی منه، بۆیه گرنگی پێده

رۆژیکی عیبری له خۆرئاواوون تا خۆرئاواوون بهردهوام دهییت. سهههتای ژیان له بهشی یهکهەمدا نهخشه که دادهنییت: "ئێواره بوو و بهیانی بوو، رۆژیک." ئیواران سهههتا. هەر لهبەر ئەمهشه ههموو جهژنیکی جولهکهکان له ههموو سالنامهیهکدا که هەرگیز دهییینیت وەک دوو بهروارمان نووسراوه - ". ئیواره ی ۲۷ ی ئازار تا ئیواره ی ۲۸ ی ئازار

ئەمەش ناروونییهک دروست دهکات که زۆر گرنکه کاتیکی تۆ بۆ رۆژیکی دیاریکراو دهژمیریت و نزیکه ی کهسیش قسه ی لهسەر ناکات. ئەگەر ماوهیهک له جهژنیکدا دهست پێکات که له ئیواره ی ۲۷ تا ئیواره ی ۲۸ بهردهوام ییت، کامیان رۆژی یهکهمه؟

من بهرواری رۆژ بهکاردهیئم. ۲۸ ی مانگ

بهشی رۆژ ئەو بهشهیه که مرووف بهئاگادا تییدا دهژی و تییدا مامهله دهکات و بهم شیوهیه وهسفی دهکات که "ئەو رۆژه ی پروویدا". کاتیکی کتیبی پیروژ میژووی پرووایک دیاری دهکات، ئەوا ئەو رۆژه

دیاری دهکات که پرووداوه که دیار بووه. وه ژماردنیک بهرهم دههینیت که لهگه‌ل هه‌موو ژماردنیک دیکه‌ی ناو سیسته‌مه‌که‌دا ئاشت ده‌بیت‌هوه. به‌دیله‌که نایکات

هه‌ر له‌به‌ر ئه‌مه‌شه، له سه‌رانسه‌ری ئه‌م کتیب‌ه‌دا، پشتگیریکردنی قیزه‌ونه‌کانی ویرانبوون یان پشتگیریکردنی پاپا لیو بو ئیمپراتوریه‌تی عوسمانی له‌دایکبووه‌وه وه‌ک ئه‌وه‌ی له په‌نجه‌ره‌دا له خورئاوابوون له ۲۷ی ئازاری ۲۰۲۷ تا خورئاوابوون له ۲۸ی ئازاری ۲۰۲۷ دا پرووده‌دات — به‌لام ژماردن ۱۲۹۰ . رۆژه له ۲۸ی ئازاری ۲۰۲۷ ده‌ستپێده‌کات

ئهو تاکه رۆژه جیاوازی نیوان هیل کاتییه که داده‌خریت و هیل کاتی که له‌لایه‌ن یه‌کیکه‌وه له هه‌موو شوپنیک کوژاوه‌ته‌وه.

یاسای سییه‌م — سال سفر نییه

سالی یه‌که‌می پیش زایین یه‌کسه‌ر سالی یه‌که‌می زایینی به‌دوایدا دیت، سالی که نیوانیاندا نییه. ئه‌م کونفرانسه له سه‌ده‌ی شه‌شه‌مدا له‌لایه‌ن ده‌رویشیکه‌وه دارپژراوه که به ژماره رۆمانیه‌کان کاریان ده‌کرد و ژماره رۆمانیه‌کانیش سفریان نییه.

سالی که هه‌له‌یه، BC/AD ده‌رئه‌نجامه پراکتیکه‌که‌ی ئه‌وه‌یه که که‌مکردنه‌وه‌ی بیه‌لویت له سنووری هه‌میشه، و به ته‌واوی به‌و ئاراسته‌یه‌ی که ژماره‌کانی به‌روار دیاریکه‌ر باشتر له خویان ده‌رده‌که‌ون.

من ره‌تیده‌که‌مه‌وه پشت به به‌ده‌سته‌ینانی ئه‌م مافه به ده‌ست به‌ستم. هه‌موو حیسابکردنی ماوه‌ی سال له‌م کتیب‌ه‌دا به‌و شیوه‌یه ئه‌نجام ده‌دریت که فه‌له‌کناسه‌کان پێ ده‌لێن ژماره‌دانانی سالی فه‌له‌کی، که 1 پیش زایین به سالی 0 ده‌نوسریت، 2 پیش زایین به 1 و هتد. له‌و سیسته‌مه‌دا سالی ۷۰۱ پیش زایین سالی ۷۰۰ یه. زیادکردن یاشان ژمیریاری ئاساییه:

$$-700 + 2730 = 2030$$

وه سالی ۲۰۳۰ له ژماره‌دانانی فه‌له‌کید سالی ۲۰۳۰ی زایینییه، چونکه بو سالانی ئه‌رینی ئه‌و دوو سیسته‌مه هاویران. گۆرینه‌که میکانیکیه، به فورموله‌ی ناو وییپه‌ره‌ی هاویرپی ئه‌م کتیبه ئه‌نجام ده‌دریت و له‌رووی پیکهاته‌یه‌وه ده‌بیت‌ه مه‌حال نه‌ک ته‌نها چاودیری بکریت off by one هه‌له‌ی.

ئەگەر ھەزەت لايىھە بەرپاكارى دووردا يىشكىن بۇ بىكە. لە سالى ۷۰۱ يىش زايىن تا ۱ يىش زايىن ۷۰۰ سالە. لە سالى يەكەمى يىش زايىن تا سالى زايىن ۱ سالىكى دىكەيە، كە دەكەتە 701. ئەمەش 2730 – 701 = 2029 سال بەجىدەھىلەت بۇ ئەۋەي لە سالى يەكەمى زايىنەۋە بىرۋات، لە سالى 2030 زايىنەدا نىشتەنەۋە. ھەمان ۋەلام. تەنھا زياترى دەۋىت و ئاسانتە بۇ قومبىل.

ياساى چۈرەم — سال سالىكە، رۆژىكىش رۆژىكە، مەگەر دەقەكە يىچەۋانە نەبىت

ژمىربارى يىغەمبەرايەتى ئاۋانگىكى خراپى ھەيە و بەدەستى ھىناۋە. ئاۋانگەكە لە مامۇستايانەۋە سەرچاۋە دەگىت كە بە ئازادى لە نىۋان يەكەكاندا دەگۈردىن ھەركاتىك گۈرۈنكارىيەكە يارمەتيدەر بوو - رۆژىك لىرە دەبىتە سالىك، سالىك دەبىتە ۳۶۰ رۆژ لەۋى، "كاتىك" دەبىتە ھەر شتىك كە يىۋىستە بىت - تاۋەكو ھەر ژمارەيەك دەتۈنرىت بىرىت بۇ ئەۋەي بگاتە ھەر ژمارەيەكى تر.

من بەتەۋاۋى يەك گۈرۈنكارى بەكاردەھىنم، و بەكارىدەھىنم چۈنكە ئەۋ دەقەيەي دەخوئىنمەۋە بە پروۋنى ئەنجامى دەدات و يىم دەلەت كە ئەۋە دەكات.

لە ھەزەقەل ۴:۶ خۇدا سەبارەت بە چل رۆژەكە دەلەت: «بۇ ماۋەي چل رۆژ، رۆژىك بۇ ھەر سالىك بۇت ديارى كىرۋە». ئەۋە دەرئەنجامدانى من نىيە. ئەۋە رىنمايە، كە لە بىرگەكەدا ھاتۋە، سەبارەت بە چۈنەيتى خۇيىندەۋەي ئەۋە بىرگەيە. كەۋاتە ۳۹۰ رۆژەكە دەبىتە ۳۹۰ سال و ۴۰ رۆژەكەش دەبىتە ۴۰ سال، لەسەر دەسەلاتى خۇدى ئايەتەكە.

لە ھەموو شۇيىكى تر رۆژىك رۆژىكە. ۱۲۶۰ رۆژى يەخشانى ۱۱:۳ ۱۲۶۰ رۆژى رىستەيە. سالى ۱۲۹۰ و ۱۳۳۵ دانيال ۱۲ رۆژانى رىستەيى. من نايانگۈرۈم بۇ سال و ئەمەش دەمخاتە ئاكوكى لەگەل تەۋاۋى قۇتابخانەيەكى لىكەدەۋە - مېژوۋوۋوسەكان، كە سالى ۱۲۶۰ ۋەك ۱۲۶۰ سال دەخوئىنەۋە و ھەموو تەنگانە لە رابردوۋى سەدەي ئاۋەرەستدا دادەنەن. ئەۋان ھەلەن. من لىرە ئاۋيان دەھىنم بۇ ئەۋەي بزانن من بە نەزانى لە خۇيىندەۋەكانى ئەۋان نەگەيشتەم بە خۇيىندەۋەكەم.

ھەرۋەھا "سالى يىغەمبەرايەتى" ۳۶۰ رۆژە بەكارناھىنم. بەردەۋام ئەم بىرۈكەيە بەدى دەھىنەيت. ئەۋەش لە تىيىنىكىردنەۋە سەرچاۋە دەگىت كە ۱۲۶۰ رۆژ دابەشكراۋە بەسەر ۴۲ مانگدا مانگى ۳۰ رۆژ دەدات و لەۋىشەۋە خەلك سالىكى ۳۶۰ رۆژە دروست دەكەن و دەست دەكەن بە گۈرۈنى سپانى گەرە بەۋەۋە. تىيىنىيەكەي ژىرەۋەي راستەقىنەيە: ۴۲ مانگ لە ۳۰ رۆژ ۱۲۶۰ و ئەۋەش لە دەقەكەدا بە مەبەستە.

دەرھینان لهو شوینیه که دهشکیت

بهلام سهیری ئهوه بکه که چی پرووده‌دات کاتیک دریز دهکته‌وه. 2730 "سالی ییغه‌مبه‌رایه‌تی" 360 رۆژ سال له 2730 — span بگۆره بۆ سالانی خۆر و نزیکه‌ی 39 سال له‌دهست ده‌دهیت له سه‌رانسه‌ری 360 رۆژ 982800 رۆژه، که تهنه‌ا 2691 سالی خۆره. ئه‌وه له سالی ۷۰۱ ییش زاینه‌وه به‌رپوه‌به‌ره و له سالی ۱۹۹۱ دا ده‌نیشته‌وه نه‌ک سالی ۲۰۳۰. ئه‌گەر ژماره‌یه‌کم بویستایه که له‌گه‌لیدا بگونجیت، سالی ۳۶۰ رۆژه یه‌که‌م ئامرازه که ده‌ستم بۆ ده‌گات، و هیچ شوینیکم ناباته‌ نزیك ئه‌و شوینیه‌ی که ده‌مه‌وێت بچمه ئه‌وێ. بۆیه من به‌کاری ناهینم. 390 و 40 سالانی ئاسایین، 1260 و 1290 رۆژانی ئاسایین و تاکه گۆرینی یه‌که له‌م کتیبه‌دا ئه‌وه‌یه که حه‌زه‌قیل ۴:۶ ده‌ستی ییده‌دم.

چوار یاساکه، ییکه‌وه

1. گشتگیر — رۆژی یه‌که‌م به‌رواری ده‌ستپێکردنه؛ هه‌ردوو کۆتاییه‌که‌ی ده‌ژمێردرین.
2. به‌رواری رۆژ — رۆژیکی عیبری له‌ کاتی خۆرئاوا‌بوون ده‌ست ییده‌کات؛ من له به‌شی رۆژه‌وه ده‌ژمێرم.
3. سال سفر نییه — ماوه‌ی ساله‌کان له ژماره‌دانانی فه‌له‌کیدایه‌ حساب ده‌کرین، له کۆتاییدا گۆردراون.
4. تهنه‌ا یه‌ک گۆرانکاری — رۆژه‌کان ده‌بنه‌ سال تهنه‌ا له‌و شوینانه‌ی که حه‌زه‌قیل ۴:۶ پینمایه‌ ده‌کات. هیچ سالیکی ۳۶۰ رۆژه.

هه‌موو حساباتیکی له‌م کتیبه‌دا گۆپرایه‌لی هه‌ر چواریان ده‌بیت. ویپه‌ری هاوپیچ له‌ فۆرموله‌ی راسته‌وخۆدا جیبه‌جییان ده‌کات، و ییت ده‌لیت ئه‌گەر یه‌کیکیان واز له‌ راگرتن به‌ییت.

ئێستا، ییش ئه‌وه‌ی هیچ شتیکی بژمێرین، پرسیاریکی قورستر هه‌یه. کام سالنامه‌؟

به‌شی دووهم — کام سالنامه، و بۆچی

ئه‌مه‌ لاوا‌ترین ئه‌لقه‌ی ئه‌م کتیبه‌یه و من له به‌شی دووهمدا ده‌یخه‌مه‌روو نه‌ک له‌ یاشکۆیه‌کدا.

با ییش ئه‌وه‌ی وه‌لامی خۆمتان پێ بلیم کێشه‌که‌تان پێ بلیم.

هەر بهرواریک لهم کتیبەدا که دهکهوێته سەر جهژنیکی عیبری، پهیوهسته بهوهی بزانی ن ئه و جهژنه دهکهوێته کام پڕۆژهوه. بۆ ئاههنگهکانی پاییزی سالی ۲۰۳۰ - شوینی مه بهستی تهواوی ئارگومینته که - ئه مه گرنه نییه، و له کووتایی ئهم بابتهدا نیشانتهان دهدهم که بۆچی، و باشتترین ههواله له کتیبه کهدا. بهلام بۆ یهک بهروار زۆر گرنه

ئه و بهرواره ۲۷-۲۸ ی ئازاری ۲۰۲۷یه.

دوو ریگا بۆ دروستکردنی سالنامهی عیبری

ه. مانگهکان بهدوای مانگدا دین؛ سالان دهبیته بهدوای خۆردا بگهڕین، یان lunisolar سالنامهی عیبری ئاههنگهکانی دروینهکردن له وهزرهکانیان دهبرچن. دوانزه مانگی مانگ نزیکهی ۳۵۴ پڕۆژ دهخایه نیت، که یازده مانگ کهمتره له سالیکی خۆر، بۆیه به نزیکهی هه موو سالیکی سییه م مانگیکی زیاده دهبیته .بخریته ناوه وه یان جهژنی په سح دهخلیسکیته زستانه وه

پرسیاره که ئه وهیه: له سەر چ دهسه لاتیک دهیخه یته ناویه وه؟

وهلامی چاودی - ئه و وهلامه ی که به درژیایی سهردهمی کتیبی پیروژ و بۆ چهن دین سه ده دوای ئه وه به کارهاتوه - ئه وهیه که مانگی یه کهم ئه و مانگهیه که مانگی نوێ نزیکتین کات له هاوسهنگی بههار دهکهوێت، ئه مهش له لایه ن دۆخی به رهه می جو له ئیسراییل یشتراستکراوه ته وه. دووباره کردنه وهی دووباره ۱۶:۱ فه رمان به ئیسراییل دهکات که "مانگی ئه بیب بپاریژیت" — و ئه بیب ناوی مانگیک نییه، به لکو وه سفی جو یه. واته دانه ویله ی ناو گو ی، سه وز و یگه یشتن. مانگ به سه یرکردنی بواریک ده ناسریته وه. ئه گهر جو ئاماده نه بووا یه، سه نه درین مانگیکی زیاده کرد و ئه وانیش ئه وه یان پراگه یاند و هه مووان به ئاگری ئامازه و نیردراوان بۆیان ده رکه وت

وهلامی حیسابکراو ئه وهیه که جیهانی جوله کهکان به نزیکه یی له سه ده ی چواره می زایینی وه به کاری هی ناوه. له ژیر فشاری گو شه گیری پڕومه کاندای - کو بوونه وه که هه لده وه شینرایه وه و چیت نه یده توانی به شیوه یه کی متمانه ییکراو قسه بنی ریت - هیللی دووهم شانازی به وه ده کریت که سالنامه که ی له پووی بیرکاری وه چاک کردوه. خولیکی نۆزده ساله مانگی سی زده هه م له حه وت سالی ییشوه خته دیاریکراودا

دهخاته ناوهوه. پيويست به چاوديري ناکات. له هر شوينيکي جيهان بهي دادگايهکي کارا له قودس کاردهکات.

که روش هاشانا به يک يان دوو رۆژ , dechiyot ،ههروهه چوار ياساي دواخستني ههلهگريت دهگورييت له کاتيکدا نهگه رنا به شيويهکي نارهحت دهنيشيتهوه - به شيويهکي سهرهکي بو ريگريکردن له کهوتنه خوارهوهي يوم کيپور له تهنشت شهممهيهکهوه، که به ماناي دوو رۆژي يک له دواي يک ديت که هيچ چيشت لينايک يان ناشتيک ناتوانييت رووبدات.

سالنامه ي جيگر شايهني باشته له دهکردنه ي که بهزوري له کهساني کهمپهکهمهوه بهدهستي دههييت. کردهويهکي پيويست بوو بو پاراستن لهلايهن پياوانهوه ههوليان دها پهرستني نهتهويهک وهک خوي بمينيتهوه لهکاتيکدا دامهزراوهکانيان لهناو دهچوون. پارچهيهکي نااسايي بيرکارييه. شانزه سهده جهژنهکاني به زيندووي هيشتوتهوه. شايهني ريزگرته

بهلام ياساکاني دواخستن ئيدارييه. ئەوان بو ئەوه بوونيان ههيه که رهچاوکردن به کردهوه ييت. ئەوان له لاوييهکان ۲۳ دايين.

بۆچی سالنامه ي چاوديري بهکاردههيتم

سي هوکار، به ريکوييکي کيش.

يهکه م: ئەوهيه که دهقهکه باسي دهکات. ليثيا ۲۳ ئاههنگهکان بهپي رۆژهکاني مانگهکان ديارى دهکات. دووبارهکردنهوهي دووباره ۱۶:۱ مانگي يهکه م به جو دادهنييت. هيچ کام لهم دوو برگهيه هيچ شتيک لهبارهي خوليکي نۆزده ساله يان ياسايهکهوه نازانن که ريگري بکات له يوم کيپور له يهکتربرين لهگهله شهممهيهکدا. ئەگه ر من ليثي ۲۳ دهخوينمهوه بو ئەوهي بزائم کهي جهژنيک دهکهويته سهر، پيويسته ئەو شيوازه بهکاربهيتم که ليثي ۲۳ گریمان دهکات.

دووه م: ئەوهيه که کاتيک پيشينييهکان دراو، و کاتيک چوار جهژني يهکه م جيبهجي بوون، کاري پيدهکرا. ههزهقيل و دانيال و يوحنا ههموويان له ژير سالنامهيهکي چاوديري نووسيويانه. نووسه راني ئينجيليش ههروا. عيسا له جهژنيکي پهسحدا له خاچ درا که به چاوديري دانرابوو، نهک به خولي هيليل که بو ماوهي سي سه سالي ديکه بووني نهبوو. ئەگه ر چوار جهژني يهکه م لهسهر سالنامهيهکي چاوديري جيبهجي کراييت، ئەوه ئەو سالنامهيهکه

ييشيىنى دەكەم سى جەژنى كۆتايى لەسەرى جيىجى بىرىن.

سىيەم - و ئەمەش ھۆكارى بى چەواشەكارىيە - سالىنامەى حىسابىراو دەرواى. خولى نۆزدە سالە زۆر باشە بەلام تەواو نىيە؛ لە ھەر ۲۱۶ سالىكىدا نىزىكەى رۆژىك درىژە دەكىشىت. لە ماوەى شانزە سەدەدا ھەلەى كەلەكەبوو راستەقىنە و يەككە لە ھۆكارانەى كە جەژنى پەسحى حاخامىيەكانى مۆدىرن ھەندىك جار مانگىكى تەواو دواى ئىكوينوۆكس دەكەوئەو. ئەو ھەرچەرخانە راستىيەكى ژمىريارىيە، كە دەسەلاتدارانى جولەكەكان دانيان پيدا ناو و ھۆكاريكى رەوايە بۆ ئەو ھەى شىوازى فەلەكناسى بۆ پىرسىارەكانى كاتى ورد بە باشتىر بزانيى.

كەواتە ئەو سالىنامەيەى لەم كىتەبەدا بەكارھاتووە، دواى كارەكانى پىرۆژەى مەسىحى ۲۰۳۰، مانگى يەكەم بە پەيوەندى مانگ لە نىزىكتىن ھاوسەنگى بەھاردا دەستنىشان دەكات، كە لە روى فەلەكەيەو بۆ كاتەكانى قودس حىسابى بۆ كراو.

...ئىستا تىچووى

لەبەدا ئەو ھەلبەزاردنە چى تىدەچىت بۆ من، تا دەتوانم بە روى باسەم كەرد.

من بەراوردەكەم بۆ ھەموو سالىك لە سالى ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۰ بەرپۆھەرد — ھەردوو سالىنامەكە، ھەموو جەژنىك، شان بە شانى يەكتر. لەبەدا بۆشايى نىوانيان، بە رۆژ:

بۆشايى نىوان دوو سالىنامەكە

سال

بۆ 1 رۆژ 0

۲۰۲۵

رۆژ 1

۲۰۲۶

بۆ ۳۱ رۆژ ۳۰

۲۰۲۷

بۆ ۲ رۆژ ۱

۲۰۲۸

بۆ ۲ رۆژ ۱

۲۰۲۹

رۆژ له به هاردا، سفر له هه موو جه ژنیکى پايزدا 1 2030

سه يری سالى 2027 بکه ن

له پینج سال له شهش ساله دا دوو سالنامه که له ماوه ی یهک دوو رۆژدا ریکده که ون. نه وان سیسته می رکابه ر نین که نه جامیکى جیاوازی کیوی به رهه م بهین. دوو ریکان بو نزیکرده وه ی هه مان واقیعی مانگ و زوره یان له یهک شوین ده نیشه وه

به لام سالى 2027 جیاوازه. له سالى 2027 سالنامه ی جیگیر مانگی سیزده هه می خوی که ئادار دووه مه ده خاته ناوه وه و یاسای ئیکوینوکس نایکات

نزیکترین په یوه ندی له هاوسه نگی سالى 2027 ده که ویته 8 ی ئازار، بویه مانگی یه که می چاودیریکردن له کاتی خورئاو بوون ده ستیپده کات له و ئیواره یه دا - بهرواری پروناکی رۆژ 9 ی ئازار، به یی یاسای 2

له سالنامه ی جیگیردا 1 نیسان له 8 ی نیسان و 14 نیسان له 21 ی نیسانی 2027 داده نیت . سی رۆژ له یه که تر جیاوازن، له یهک سالى شه شدا که زور گرنگه

مانگیکی ته واو له یه که تر جیاوازن. وه سالى 2027 تاکه سالى ده ره وه یه له ته واوی مه ودا دا

که واته لیږده لاوازییه که، به ده نگی بهرز ده وتريت: بهرواری 27-28 ی ئازاری 2027 ته نها له ژیر سالنامه ی چاودیریدا بوونی هه یه. نه گهر سالنامه ی جیگیر سالنامه ی گونجاو بیت، نه وا نه و بهرواره به ساده یی رۆژی جه ژن نییه، ئارگومیتتی یه که مینه کان بوی به هه لم ده بیت و سه ره تای سالى 1290 ده بیت له شوینیکى تر بیت

سالنامه ی چاودیریکردن راسته، له بهر نه و سى هۆکاره ی سه ره وه. نه وه پرسیاریکی بچووک نییه و نه و که سانه ی ناکوکن گه مژه نین. نه وه گریمانه ی بارهه لگريیه له ژیر نزیکتر له دوو بهرواره که مدا، و به ریکه وت ده که ویته یهک سالى شهش که هه لېژاردنه که مانگیک جیاوازی دروست ده کات. نه گهر نه وه بیزارت بکات، ده بى بیزارت بکات. نه وه نده بیزاری کردم که کاتیکی زورم له سه ر نه م بابه ته به سه ر بهرم

وه ئیستا مژده ی خوش

دیسانہوہ سہیری کوٲا ریزی ٲو خشتهیه بکه

له سالی ۲۰۳۰ دا هەردوو سالنامەکه به وردی یەکدەگرەهه. به نزیکهیی نا. تا ٲو ٲوٲه، له هەموو جه‌ئییکی پایزدا

سالنامە ی رابینی جیگیر کراوه	سالنامە ی چاود‌یری	جه‌ژن
۲۸ ی ٲیلوولی ۲۰۳۰	۲۸ ی ٲیلوولی ۲۰۳۰	یۆم ٲیروا (۱ تیشری)
۷ تشرینی یەکه‌می ۲۰۳۰	۷ تشرینی یەکه‌می ۲۰۳۰	یۆم کیپور (۱۰ تیشری)
۱۲ تشرینی یەکه‌می ۲۰۳۰	۱۲ تشرینی یەکه‌می ۲۰۳۰ سوکوٲ ده‌ست ی‌ده‌کات (۱۵ تیشری)	
۲۱ کانوونی دووه‌می ۲۰۳۰	۲۱ کانوونی دووه‌می ۲۰۳۰	ٲوٲی ۱۳۳۵هه‌مین

له‌گه‌ل ٲو به‌دانبیشه، چونکه ٲو ده‌گوٲیٲ که ده‌یٲ قبول بکه‌یت بو ٲو ٲو به‌رده‌وامی ٲم کٲیبه به جددی وه‌برگیریت.

شوٲینی مه‌به‌ست یه‌یوه‌ست نییه به سالنامەکه‌مه‌وه

خوٲنه‌ریک که هەموو شٲیک له‌م بابه‌ته‌دا ٲه‌ده‌کاته‌وه - که یٲی وایه سالنامە ی چاود‌یریکردن شٲیکی سه‌رنج‌راکٲشه و سالنامە ی جیگیر تاکه سالنامە ی عیبری شه‌رعییه که هه‌یه - هیشتا له ۲۸ ی ٲیلوولی ۲۰۳۰ ده‌گاته یۆم ٲیروا و له ۷ تشرینی یەکه‌می ۲۰۳۰ ده‌گاته یۆم کیپور.

ٲو دوو به‌رواره ده‌ستکردیکی شیوازی من نین. ٲه‌وان له‌و شوٲنه‌ن که هەردوو شیوازه‌که ده‌نیشنه‌وه. ده‌توانن سالنامەکه‌م به‌ته‌واوی ٲری بده‌نه ده‌روه و کوٲاییه‌که‌ی نه‌گوٲراوه.

ده‌مانچه‌ی ده‌ست‌ی‌کردن وابه‌سته‌ی سالنامە. شوٲینی مه‌به‌ست نییه

ٲمه‌ ٲیک ٲو خاله‌یه که یٲیشبینی نووسه‌ر ده‌ست ده‌کات به‌ ده‌ست بردن بو وشه‌ی وه‌ک موعجیزه . ٲم یه‌کگرته موعجیزه نییه. ٲه‌وه ٲه‌ویه که دوو کوٲمه‌له‌ی خو‌ر ده‌یکه‌ن کاتیک به‌ریکه‌وت ده‌که‌ونه قوٲاغه‌وه، که به‌ به‌رده‌وامی ده‌یکه‌ن — ده‌توانن له‌ سالانی ۲۰۲۵، ۲۰۲۶، ۲۰۲۸ و ۲۰۲۹ له‌ هه‌مان خشته‌که‌دا ببینن که هاو‌ران. به‌های ٲیکه‌وته‌نی سالی ۲۰۳۰ به‌رگرییه نه‌ک به‌لگه. به‌رواره‌که ناسه‌لم‌یٲیت. نا‌ره‌زایه‌تییه‌ک

بهرامبهري لا دهبات: كهس ناتوانيټ بهروارهكاني ئهټلول و ئوكتوبهري ٢٠٣٠ وهك بهرههمي سالنامهيهكي
مالهوه پرهټ بكاټهوه، چونكه سالنامهي ستاندارديش ئهوان بهرههم دههينيت
ئهوه تهنه شتيكه كه دهيكات. بهسه

بهشي سټيهم — ئهوهي وهك بهلگه ئهژمار دهكريټ

سالاني سهرهټاي ژياني كاركردنم وهك شيكارپكي ههوالگري بهسهر برد پيش ئهوهي وهك بانگخوازيك
بهسهرم برد. زمانناسيكي كوړي سهرهټا، داري دواتر. كارهكه ئهوه بوو كه سهيري زانياريه
پارچه پارچه ييهكان بكرټ و شتيكي بهسوود بليين سهارهټ بهوهي كه ماناي چيه، له ههمان كاتدا
پروون يټ كه بهلگهكان له راستيدا چنده پشتگيري له متمانه دهكن

ئهو ديسيپليني كه كار فيري دهكات، و ئهو ديسيپليني كه دهمويټ بيهينمه ئهم كتيبه، ئهويه كه ههموو
ئيديعاكانت به يهكساني بههيز نين و خونمايشكردن به يچهوانهوه ئهويه كه چون خهلك دهكوژيت.
ههلسهنگانديك كه ههموو شتيك به ههمان توني متمانه بهخوبوون بخاته پروو، بي بهايه، چونكه خوښه ناتوانيټ
بزانيټ كه كام بهش كار لهسهر بكات.

زوربه ي پيشيني نووسينهكان رپك ئهو كيشه يه يان ههيه. ژميرياري، ميژوو، ليكدانهوه و گه مژه يي به يهك
دهنگي بهردهوام له يهك بهرگدا دهگه يه نرين و خوښه ريش بهچيده هيلريټ بو ئهوهي يهكلابي بكاټهوه. بويه
من بوټ پريز دهكه م

چوار قات

هه موو ئیدیعایه کی ئەم کتیبه دهکه ویته یه کیک له چوار پوله وه و له گه ل پوشتنمدا پیتان ده لیم کامیان

پله ی یه کهم — ژمیریاری. به یوویستی ده زانیته له زانیارییه کانی خۆیه وه به دوا ی خۆیدا ده هینیت. ناتوانیت. هه له بیت مه گهر ئینپوتیک هه له نه بیت. $2730 = 7 \times 390$ پله 1. ههروه ها $2030 = 1960 + 70$. یوویست ناکات متمانه ت ییم هه بیت بو هیچ داواکارییه کی پله یه ک؛ یوویستت به حاسیه

پله ی دووهم — میژووی. له تۆماری میژوویدا به باشی ئیسپاتی کراوه. گه مارۆدانی سه ناخه ریب بو قودس له سالی ۷۰۱ پيش زاین پله ی دووهمه - که به کانۆنی ئیپۆنیمی ئاشووری، نووسراوی پریزمی خوی سه ناخه ریب و ۲ پاشا ۱۸-۱۹ به شیوه یه کی سه ره خو جیگیر کراوه. دهنگی کنیست له ۲۳ی ژانویه ی ۱۹۵۰ پله ی دووهمه. ئەمانه ده توانیته له هه ر ئاماژه یه کی شایسته دا یشکینیان بو بکریته و من ناوی سه رچاوه کان ده هینم

پله ی سییه م — لیکدانه وه. خۆیندنه وه یه کی موناقه شه ی ده قیک. خه لکی عه قلانی، جدی، له خوداترس ناکۆکن. ۳۹۰ سالی هه زه قیل له گه مارۆدانی سالی ۷۰۱ پيش زاین ده ست ییده کات، پله ی ۳یه. ئەوه ی که "حه وت جار"ی لقیاتی ۲۶ ماوه ی چهن ده هینه ده کات، پله ی سییه مه. دوو ئارگومینتی بارهه لگر له م کتیبه دا هه ردووکیان پله ی ۳، هه ر بۆیه ش هه ره که یان بابته تکی ته واویان ده سته که ویت نه ک په ره گرافیک

قوناغی چواره م — پیغه مبه رایه تی. داواکارییه کی داهاوو که له پله 1 تا 3 وه رگیراوه. هیشتا یشتراست نه کراوه ته وه. هه موو شتیک ده رباره ی سالی ۲۰۲۷ و ۲۰۳۰ پله ۴یه، من ئەمانه به قه ناعه ته وه ده گرم. له راستیدا من ئەمانه وه ک سه لمینراو ده زانم

جیگای Tier 3 زنجیره یه ک به قه د لاوازترین ئەلقه ی به هیزه و لاوازترین ئەلقه ی ئەم زنجیره یه بریتیه له چونکه خودا Tier 3 متمانه ییکراوتره له Tier 4 سه رسوپمانه ئەگه ر ته نها له میشکی مندا لینکی یشتراستی کردمه وه

جیاوازی نیوان کۆبوونه وه و گونجاندن

ئارگومینتی سه ره کی ئەم کتیبه یه کگرتنه: چوار کاتژمیر، به روا ی ده ستپیکردنی جیاوا، دریزی جیاوا، چه نده که ری جیاوا، هه موویان له سالی ۲۰۳۰ کۆتاییان دیت

دوو ناره‌زایه‌تی له‌سه‌ر ئه‌وه دین و ناره‌زایه‌تی جیاوازن

یه‌که‌میان ئه‌وه‌یه که س‌ال‌ه‌که‌م دۆزیه‌وه و چوار ر‌ی‌گام بۆ ئه‌ندازیارى پ‌ی‌چه‌وانه کرد. ئه‌وه‌ش پ‌ی‌ی ده‌وتر‌ی‌ت و ئه‌وه شی‌وازی شکستی ستانداردی دانانی به‌رواری پ‌ی‌غه‌مبه‌رانه. به‌پ‌ی‌دانی ئازادییه‌کی، curve-fitting، ته‌واو له پارامیته‌ره‌کانتدا، ده‌توانیت له ه‌هر خ‌ال‌ی‌کی ده‌ست‌پ‌یکه‌وه له کت‌ی‌بی پ‌ی‌رۆزدا بگه‌یه‌ته ه‌هر س‌ال‌ی‌ک که حه‌زت ل‌ی‌یه. ه‌هرکه‌س‌ی‌ک ئه‌و تۆمه‌ته یه‌کسان بکاته‌وه، لایه‌نگری و ب‌ی‌رکردنه‌وه، شایسته‌ی داتا‌کان نییه.

دووه‌میان وردت‌ره و ئه‌ویش ئه‌وه‌یه که له کت‌ی‌بی که‌س‌ی‌کی تردا زیاتر ک‌ی‌شه‌م بۆ دروست ده‌کات: ر‌ی‌ککه‌وتنی ن‌ی‌وان سه‌رچاوه‌کان که له راستیدا سه‌ربه‌خۆ نین به‌های زۆر که‌مت‌ره له‌وه‌ی که ده‌رده‌که‌و‌ی‌ت. هاو‌رابوونی چوار شایه‌ت‌حال به‌ه‌ی‌زه. چوار گ‌ی‌رانه‌وه که ه‌ه‌موویان ده‌گه‌ر‌ی‌نه‌وه بۆ یه‌ک سه‌رچاوه، یه‌ک شایه‌ت‌حال دووباره‌بوونه‌وه‌یه. من ئه‌و ناره‌زایه‌تییه ئه‌وه‌نده به‌جددی وه‌رده‌گرم که به‌شی‌کی تایبه‌تی خ‌وی پ‌ی‌به‌خشیوه — به‌شی ۹ وردیینی له ه‌ه‌موو کات‌ر‌م‌ی‌ر‌ی‌کدا ده‌کات بۆ سه‌رچاوه هاوبه‌شه‌کان، له‌نگه‌ره هاوبه‌شه‌کان و ج‌ول‌ه‌ی ل‌ی‌کدانه‌وه هاوبه‌شه‌کان، و دۆزینه‌وه‌که ئه‌وه‌یه که ئه‌وان چوار شایه‌ت‌حال سه‌ربه‌خۆ نین. من له‌و‌ی، له‌م‌ی‌ز‌ی‌کدا، پ‌ی‌ش ئه‌وه‌ی که‌س‌ی‌کی تر بتوان‌ی‌ت، وا ده‌ل‌ی‌م.

سه‌ره‌تا ناره‌زایه‌تییه‌که‌ی په‌یوه‌ستکردنی ک‌ی‌شه‌که وه‌رب‌گه‌ره.

که‌واته چی یه‌ک‌گرتن له‌گونجاندن جیا ده‌کاته‌وه؟ س‌ی‌ شت، و من ه‌هر س‌ی شته‌که‌م بۆ سیسته‌می ه‌هر که‌س‌ی‌کی ت‌ری‌ش به‌کارده‌ه‌ی‌نم:

ئایا پارامیته‌ره‌کان سه‌ربه‌خۆ له‌شوینی مه‌به‌ست ه‌ه‌ل‌ب‌ز‌ی‌رد‌ران؟ ژماره‌کانی ۳۹۰ و ۴۰ له‌حه‌زه‌ق‌یل ۴ دا هاتووه. چه‌س‌پ‌ینه‌ری حه‌وت له‌لاقی ۲۶ دا هاتووه. نه‌وه‌ی ه‌ه‌شتا س‌ال‌ان له‌زبور ۹۰:۱۰ هاتووه. یه‌ک‌ی‌ک له‌وانه له‌لایه‌ن منه‌وه ه‌ه‌ل‌نه‌ب‌ز‌ی‌رد‌را. تاکه ه‌ه‌ل‌ب‌ز‌اردنه‌کان که من ده‌یکه‌م به‌رواره‌کانی ده‌ست‌پ‌یکردن، و ئه‌وه ئه‌و شو‌ی‌نه‌یه که له‌راستیدا ئارگوم‌ی‌نته‌که ده‌ژی — ه‌هر ب‌ویه به‌شی ۶ و ۷ زۆربه‌ی در‌ی‌ژیه‌کانیان به‌به‌ر‌گ‌ری‌کردن له‌به‌رواره‌کانی ده‌ست‌پ‌یکردن به‌سه‌ر ده‌به‌ن نه‌ک ژم‌ی‌ری‌اری.

چه‌ند پ‌له‌ی ئازادی ه‌ه‌یه؟ ه‌هر کات‌ر‌م‌ی‌ر‌ی‌ک دوو ه‌ه‌ل‌ب‌ز‌ارده‌ی ئازادی ه‌ه‌یه: له‌کو‌ی‌وه ده‌ست پ‌ی‌ده‌کات، و چه‌ند جار چه‌نده‌که‌ره‌که ج‌ی‌به‌ج‌ی ده‌ک‌ر‌ی‌ت. ه‌ه‌شت پارامیته‌ره‌ له‌چوار کات‌ر‌م‌ی‌ردا، و ده‌مه‌و‌ی‌ت راست‌گ‌ۆ بم

که دووهم هه‌لبژاردیه‌کی راسته‌قینه — لیڤیاتی ۲۶ یټ نالټ چهند چه‌سپاندن نه‌نجام بده‌یت

به‌لام سه‌یرکه نه‌و ده‌ستکی‌شه دووهم چهنده درشته. چهند هی‌نده‌که‌ره‌که‌ه‌وته، بویه ههر به‌کاره‌ینانی‌کی زیاده ته‌واوی رسته‌که به‌هوت یی‌وانه ده‌کات. بو ئیسرائیل له‌سالی ۷۰۱ یټش زاین ده‌ست یټده‌کات به ۳۹۰ سال: سفر چه‌سپاندن له‌سالی ۳۱۱ یټش زاین ده‌نیشیته‌وه، یه‌کیک له‌سالی ۲۰۳۰ یټش زاینی ده‌نیشیته‌وه، و دوو زه‌وی له‌سالی ۱۸۴۱. بو یه‌هودا، له‌سالی ۷۰ یټش زاینیه‌وه به‌چل سال: سفر ده‌داته‌وه، له‌سالی ۱۱۰ یټش زاینی، یه‌کیک ده‌دات به‌۳۵۰ یټش زاینی، دوو ده‌یه‌وټ‌سالی ۲۰۳۰ یټش زاینی، سی ده‌یه‌وټ‌سالی ۱۳۷۹.

ههر کاتژمیریک به‌ته‌واوی یه‌ک به‌ها هه‌یه‌که له‌ههر شوینیکی میژووی تو‌مارکراودا به‌هیچ شی‌وه‌یه‌ک ده‌نیشیته‌وه. نه‌وه ده‌ستکی‌شیک نییه‌که بتوانیت کونترولی بکه‌یت؛ سوچی‌که‌که یه‌ک هه‌لو‌یستی جی‌ی متمانه‌ی هه‌یه. به‌رواره‌کانی ده‌ستپیکردن نه‌و شوینه‌ن که‌ن‌ازادی راسته‌قینه‌ی تیدا ده‌ژی، ههر بویه به‌شی شه‌شهم و‌ه‌وته‌م زوربه‌ی درژی‌یه‌کانیان به‌هرگریکردن له‌به‌رواره‌کانی ده‌ستپیکردن به‌سه‌ر ده‌بن نه‌ک ژمیریاری.

ئایا سیسته‌مه‌که‌چیک به‌ره‌هم ده‌هینیټ که‌پی‌ویستی به‌تپه‌راندنی نه‌بووه؟ نه‌مه به‌هیزترین تاقیکردنه‌وه‌یه، وه نه‌و تاقیکردنه‌وه‌یه که‌نه‌گر تو بومایه بوم به‌کاری ده‌هینام. سیسته‌میکی گونجاو به‌ته‌واوی نه‌و وه‌لامانه به‌ره‌هم ده‌هینیټ که‌بو به‌ره‌مه‌ینانی دروستکراوه و‌هیچی زیاتر. سیسته‌میکی که‌شتیکی راسته‌قینه‌وه‌سف ده‌کات، مه‌یلی به‌ره‌مه‌ینانی سه‌رسوره‌ینه‌ره - نه‌نجامه‌کان که‌لییه‌وه ده‌که‌ونه ده‌ره‌وه به‌بی نه‌وه‌ی ئامانجیان بیټ.

سی له‌وانه له‌م کتبی‌ده‌هه‌ن، دواتر چاویان یټیان ده‌که‌وټ. بو‌شایی نیوان سالی ۱۲۹۰ یټش دانیال و ۱۲۶۰ یټش یو‌حه‌نا به‌ته‌واوی سی رۆژ ده‌رده‌که‌وټ، که‌نه‌مه‌ش به‌ته‌واوی درژیایی ماوه‌ی لادانه و‌منیش له‌ویدا نه‌مخستوهه — نه‌وه جیاوازی نیوان دوو ژماره‌یه که‌شه‌ش سه‌د سال له‌یه‌کتر جیا‌بونه‌وه له‌لایه‌ن دوو نووسه‌ره‌وه نووسراون. که‌لینی نیوان سالی ۱۲۶۰ و ۱۲۵۰ به‌ته‌واوی ده‌رۆژه و له‌ته‌واوی سالی‌نامه‌ی عیبریدا به‌ته‌واوی یه‌ک جووت جه‌ژن هه‌یه که‌ده رۆژ له‌یه‌کتر جیاوازن و ژماره‌کان له‌هه‌ردوو سه‌ریدا ده‌نیشنه‌وه. وه سالی ۱۳۳۵ یټش دانیال له‌سالیادی ته‌رخانکردنه‌وه‌ی په‌رستگا‌که‌دا نیشته‌وه، که‌تا په‌ره‌گرافه‌که‌ی وټم هه‌ستم یی نه‌کرد.

هیچ کام لهو سئ کهسه ناچار نهبوون کار بکهن. ئەوان ئەو شتانه نین که سیستەمەکه بۆی بنیات نراوه. کاتیکی مۆدیلیکی بەردهوامه له بهرهمهینانی وهلامی دروست بۆ ئەو پرسیارانەیی که تۆ نهکردووه , ئەوه واژۆی مۆدیلیکی که بهدواداچوون بۆ شتیکی راستهقینه دهکات

ئەوهی به ههله تیگه یستم

له پیشهکیدا وتم که دروستکردنی ویپه پری یشتراستکردنهوه دوو ههلهی خۆمی گرت. لیڤه دا ئەوانن، چونکه کتیییک که بانگه شهی ئەوه دهکات که دهتوانریت یشکنین بکریت، ییویسته نیشان بدات که چ یشکنینیکی بهرهمی هیئاوه

ياسای ژماردن. له بهشی يهکه مډا باسکراوه — دوو پړیکه وټننامه ی جیاوازی گشتگیر/تایبته له کتیبی یهکه مډا، که چوار لایه پره له یه کتره وه دوورن. چاککرا به راځه یاندنی یهک یاسا و جیبه جیکردنی له هه موو شوینیک.

وړانکړدنی په رستگاځه. له کتیبی فیځرکړدنی میژوو پیش نه وهی پرووډات، نووسیم که په رستگاځه “له کاتی جه ژنی په سحدا، سالی ۷۰ ی زایینی” وړان بووه.

نه وه هه له یه. یوسفووس پروونه و میشناس هه روا. تیتووس له جه ژنی په سحدا، ۴۱ ی نيسان، له نزیکه ی ناوه راستی مانگی نيسانی سالی ۷۰ ی زاییندا له سهر دیواره کانی قودس داخرا - شاره که پر بوو له حاجی، نه مهش پړیک هوکاریکه بو نه وهی گه ماروډانه که زور کاره ساتبار بوو. به لام خودی په رستگاځه تا کاترمیر ۹ یان ۱۰ ی ئاف، نزیکه ی سی مانگ و نیو دواتر، له سهره تای مانگی ئابدا نه سووتا.

گه مارویه کم پالپوه نابوو بو پرووډاویک. هه له یه کی بهس باو و هیشتا هی من بوو.

نه وهی سهرنجر اکیشه نه وهی که چی پروویدا کاتیک راستم کرده وه. کاترمیری یه هودا پیویستی به ماوهی جه ژنی په سح تا په سح هه یه بو نه وهی له جه ژنی په سحی سالی ۲۰۳۰ بنیشیته وه. گه ماروډانه که له جه ژنی په سحه وه دهستی پیکرد. په رستگاځه له مانگی ئابدا سووتا. که واته راستی راستکراوه - گه ماروډان نهک .سووتاندن - نه و راستییه که له راستیدا ژماره که به باشی له نگره دهکات.

هه له که نه وه بوو که ئارگو مینته که ی خوځ لاوازتر دهکرد. نه وه زورتر له وهی خه لک چاوه پړی دهکن . پرووده دات و نه وهش ئارگو مینتیکه بو پشکیننی کاره کانت ته نانه ت کاتیک که نه نجامه که ت به دل.

نهم کتیبه چی ئیدیعای دهکات و چی ناکات

.چوار شت، بویه پیش نه وهی دهست پی بکهین پروونین

من بانگه شهی نه وه دهکم که له لایه ن خوداوه شته کانم پی وتووه. من له بابته تی کوټاییدا به باشی مامه له له گه ل ناره زایه تییه که ی "کهس پروژ و کاترمیر نازانیت" دهکم، به لام ناهیل بو ماوهی هه شتا لایه پره به بی ناونیشان دابنیشیت، بویه لیږده کورته وه شانه که ی ده خینه پروو. نهم کتیبه ناوی به رواړیک ده هیئت. به دهر نه نجام له دهق و میژوو وه ده گاته نه و به رواړه و راستییه بی شوماره کان کوډه کاته وه و ده بینیت چوون

پیکه وه دهگونجین

من ئیدیکا ناکهه هیچ یهک دیر لهه ئارگیومینته بهلگه بیته. یهکیک له چوار کاترمیرهکه به تهنیا رازیم نه ده کرد. ههر یهکیکیان ده توانیت ریکهوت بیت؛ کتییی پیروژ کتیییکی گه ورهیه و ژمارهیهکی زوری تیدایه. ئارگومینتهکه بریتییه له یهکگرتن. من ئه وه به پروونی و دووباره و سیباره ده لیم بویه کهس ئه مه به ههله به کتیییک نه زانیت که قورسایي خوئی له سه ر یهک حیسابات دابنیت

من ئیدیکا ده کهم که به روارهکانی ده ستپیکردنم له دهره وهی مشتومرن. ئه وان پلهی سییه من، من مونا قه شه یان بو ده کهم. که سییک ده توانیت مونا قه شه بکاته وه، به لام ههله ده بن

من بانگه شهی ئه وه ناکهه که که سیکی تاییه تم. خودا مروقه ته و به کاره کان به کار ده هیئت. من پیاو یکم که به ته و اوی خوئی ته رخا ن کردو وه بو خزمه تکردنی پهروه ردگار له پیروژیدا، ته نها له وه دا تاییه تم که ئه و جو ره پیا وانه ده گمه نن

ئه وانه یاسا زه مینییه کانن. ئیستا ئارگومینتی راسته قینه

به‌شی دووهم — دوو پرسته

دوو بابته‌تی باره‌لگر، و نه‌و دوو کاترمیره‌ی که دایانابوو بو پراکردن

به‌شی چواره‌م — حه‌زه‌قیلی چواره‌م: دوو زیندان، دوو پرسته

داوا له حه‌زه‌قیل ده‌کریٔ کاریکی سه‌یر بکات

هه‌رچی تو له لای چه‌پته‌وه پال بکه‌وه و تاوانی بنه‌ماله‌ی ئیسرائیل له‌سه‌ری دابنئ، تاوانه‌که‌یان هه‌لده‌گریٔ بو»
نه‌و ژماره‌یه‌ی که له‌سه‌ری پالکه‌وتوویت، چونکه من ژماره‌یه‌ک پوژم بو دیاری کردوو که هاوتای سالانی
تاوانه‌کانیان بیت، سی سهد و نه‌وه‌د پوژ، به‌م شیوه‌یه تاوانی بنه‌ماله‌ی ئیسرائیل هه‌لده‌گریٔ
کاتیٔک نه‌مانه‌ت ته‌واو کرد، بو جاری دووهم پال بکه‌وه، به‌لام له لای راسته‌وه و تاوانی بنه‌ماله‌ی یه‌هودا
هه‌لده‌گریٔ. بو ماوه‌ی چل پوژ، بو هه‌ر سالیک پوژیک بو ئیوه دیاریم کردوو». — حه‌زه‌قیل ٤: ٦-٤

پیش نه‌وه له ئایه‌ته‌کانی یه‌که‌م تا ٣ پی ده‌وتریٔ که شتیکی ناموتر بکات

ئیسٔا نه‌ی کوری مرؤف، خشتیک بو خؤ به‌ده‌ست به‌ینه، بیخه پیش خؤ و شاریکی له‌سه‌ر بنووسه قودس.
پاشان گه‌مارو‌ی بده... پاشان پلٔتیکی ئاسن بو خؤ وه‌ربگره و وه‌ک دیواریکی ئاسن له نیوان خؤ و شاره‌که‌دا
". دابنئ و پرووی خؤ به‌ره‌و نه‌وه دابنئ تا گه‌مارو بدریٔ و گه‌مارو‌ی بده. نه‌مه نیشانه‌یه بو مالی ئیسرائیل

خشتیک که شاریکی له‌سه‌ر کی‌شراوه. کاره‌کانی گه‌مارو‌دان له ده‌وری دروستکراون. جامیکی ئاسن -
وشه‌که وشه‌ی ئاسایی عیبرییه بو پلٔتیکی ته‌ختی چیشت لی‌نان - که راست له نیوان پیغه‌مبه‌ر و
شاره‌که‌دا وه‌ستاوه. و پاشان ٣٩٠ پوژ له لایه‌ک و ٤٠ پوژ له لایه‌کی تر، هه‌ر پوژیک بو ماوه‌ی سالیک
وه‌ستاوه.

چوار شت له‌م شه‌ش ئایه‌ته‌دا جیگیرکراون و ده‌مه‌ویٔ وه‌ریان بگرم بو نه‌وه‌ی نیشان بده‌م که چه‌نده
مشتومریان له‌سه‌ره.

بی جیگه‌ی مشتومر: پوژیک بو ماوه‌ی سالیک وه‌ستاوه

ئايەتى شەشەم بەراشكاوى دەلّيت: "رۆژيک بۆ ھەر ساليک." ئەمە تاکە گۆرپىنى يەكە لەم کتیبەدا و من لێرەدا بەکاری دەھێنم چونکە بڕگەکە لەسەر خۆی ئەنجامى دەدات. کەس لەم بارەيەو موناڤەشە ناکات.

بى جىگەى مشتومر: دوو پرستەى جياواز ھەيە

ئيسرائيل ٣٩٠ بەدەست دەھيئيّت، يەھودا ٤٠ بەدەست دەھيئيّت، بە جيا دەدرين، بە جيا ھەلدەگيرين و پيکەوھە کۆناکريئەوھە بۆ يەک ٤٣٠.

ھەندیک لە وەرگيرانهکانى سەيتۆجىنتى يۆنانى بۆ ژمارەى يەكەم ١٩٠ دەخوينەوھە نەك ٣٩٠ و ھەندیک لە وەرگيرەكان ژمارەكان كۆدەكەنەوھە و دەگەنە ٤٣٠ و دەنگدانەوھەيەكى بە ئەنقەست لە ٤٣٠ سال لە ميسردا دەبينن. من ماسۆراتى عيبرى ٣٩٠ بەکار دەھيئم و پرستەكان بە جيا دەھيئلمەوھە، چونکە خودى بڕگەکە جيايان دەکاتەوھە — لايەنى جياواز، نەتەوھە جياوازهكان، ماوھى جياواز، و رينمايىيەكى پروون بۆ تەواوکردنى يەكەم پيش دەستپيکردنى دووھم.

ههروهه ها خویندنه وهی دوو نه ته وهی ته نیا نه وهیه که میژوو داوای دهکات. تا سه رده می چه زه قیل نه مانه دوو قهواره ی سیاسی جیاوازن که دوو تۆماری جیاوازیان ههیه. شانشینى باکوور، مالى ئیسرائیل - ده هۆز که له ژێر دهستی یه روڤعامدا جیابوونه وه داوای نه وهی خۆبه زلزانینی په حفعام شانشینى دابهشکرد - نه وهنده کوو گشتی چوونه ناو بته پرستییه وه که خودا خوو وه سف دهکات که جیابووه ته وه. له لایه ن ئاشووره وه له ناوچوو و دیپورتکرایه وه و هه رگیز نه گه رایه وه. شانشینى باشوور، مالى یه هودا، ههروهه ها بى وه فا بوو، به لام چه ندين جار و به شیکی ته وهی کرد، هه رگیز جیا نه بووه وه و پارێزراو بوو.

.دوو نه ته وه، دوو تۆمار، دوو پرسته. نه وه دهقه کهیه

واتای چه قووی ئاسن چیه

.ئێستا ده گه یه نه لیکدانه وه، بۆیه قاته که داده به زیت

زه نه فیه که له نیوان پیغه مبه ره که دا وه ستاو - که رۆلی سوپای گه مارۆدان ده گیریت - و شاره که. به ره به ستیکه. شروقه ی خودا خوو له ئایه تی سییه مدا نه وهیه که نه مه "نیشانه بو مالى ئیسرائیل". کاتی که کاتی گوڕینی لایه نه کانه بو یه هودا، گریدله که ئاماده نییه

من به ره به سته که به و مانایه ده خوینمه وه که نه و گه مارۆیه ی که وینا دهکات سه رکه وتوو ناییت. سوپا تینایه پریت. شتیک له نیوان گه مارۆده ر و شاردا وه ستاو

نه و خویندنه وهیه کاندیدیکی میژووی ئاشکرای ههیه. قودس زیاتر له جاریک گه مارۆ درا و گه مارۆدانه کان به پاکى دابهش ده بن بو دوو جور. گه مارۆدانی نه بوخودنه سر له سالى ۵۸۶ پيش زاین سه رکه وتوو بوو؛ دیواره کان دابه زین، په رستگاکه سووتا، خه لکه که چوونه بابل. گه مارۆدانی تیتۆس له سالى ۷۰ ی زاینى سه رکه وتوو بوو؛ دووباره هه مان شت روویدا. به لام له سالى ۷۰۱ پيش زاین سه ناحریبی ئاشووری. گه مارۆی قودسی دا و شکستی هینا

نه و شکسته یه کی که له باشتترین رووداوه کانی رۆژه لاتى نزیک کۆن و له هه ردوو لایه نه وه ئیسپاتی کراوه. یاشاکانی دووهم ۱۹ تۆمار دهکات که فریشته ی یه زدان لی داوه له ئۆردوگای ئاشوورییه کان و سه ناخه ربییش یاشه کشه ی کردوو به نهینه وا. وه پریمى سه ناخه رب خوی - گیرانه وهی فره می خوو،

که له لایه ن نووسه رانی خوږه نووسراوه، له گه ل هه موو هانده ریک بو شانازی کړدن - باس له داخستنی
حه زقیا ده کات له قودس "وهک بالنده یه کی قه فهس" و دواتر، جیگای سه رنجه، هه رگیز ئیدیعای نه وه
ناکات که شاره که ی گرتووه. پادشایه کی ئاشووری که پایته ختیکی داگیر کړدبوو، به دریزی قسه ی کړد.
نه میس نه یکرد.

که مارو یه کی سه رکه وتوو نه بووی قودس، که به به ربه ستیک وینا ده کړیت که گه مارو دهر ناتوانیت
تپه پړیت. من نه وه به گونجاوی سروشتی ده زانم ، و لیرم بو نه وه ی پیتان بلیم که راسته

مه به ستی نه دوو لایه نه چیه

نه مه نه نارگیو مینته یه که هه موو کتیه که له سه ری وه ستاوه، بو یه من خاو ده به مه وه

حه زه قیل له لای چه یی خو ی بو ئیسرائیل پالکه وتوو، پاشان له لای راستی بو یه هودا، پرووی له شاره که
کړدوو به دریزایی شاره که. بوچی ده که دیاری ده کات که کام لایه نه؟

پروونتین وه لام جوگرافییه: پروو له روژه لات، باکوور له لای چه یته وه و باشوور له لای راسته وه. ئیسرائیل
شانشین باکوور بوو، یه هودا باشوور. چه ی یه کسانه باکوور یه کسانه به ئیسرائیل؛ راست یه کسانه به باشوور
یه کسانه به یه هودا. نه وه یه ک خویندنه وه یه، خویندنه وه ی زورینه یه و به ته وای به سه بو پروونکردنه وه ی
ورده کارییه کان، به لام نیشانتان دده م که هه لیه. خوینه ریک که له وئ بوه ستیت هیچ له ناسنامه ی نه دوو
نه ته وه یه له ده ست نادات و هیچ کاتر میړیک به ده ست ناهینیت.

ئەو خويىندىنەۋەيەي كە من ھەلمگرتوۋە - بەدۋاي كارەكانى پروژەي مەسىحى ۲۰۳۰دا، كە بۇ يەكەمجار . پروبەروۋى بوومەتەۋە - ئەۋەيە كە لايەنەكانىش ئاراستە لە كاتدا كۆد دەكەن .

لېرەدا ئارگومېنتەكە دەخەينەروو. زمانى عىبرى لە راستەۋە بۇ چەپ دەنووسرېت. چاۋى خويىنەريكى عىبرى لە پەراۋىزى راستەۋە دەست يېدەكات و بە چەپدا دەروات. ئەگەر تۆ رېزبەندى پروداۋەكانت بەو شېۋەيە دارشت كە نووسەريكى عىبرى وشەكانى دارشتوۋە - و نووسەرانى عىبرى بەم شېۋەيە رېككەۋتەكانيان كېشاۋە - پروداۋەكانى پېشووتر لە لاي راست و پروداۋەكانى دواتر لە لاي چەپ دادەنېشن.

يېغەمبەرەكە لە تەنېشت وېنايەكى قودسېكى گەمارۆدراۋەۋە پالکەۋتوۋە. گەمارۆ ئەو خالە جېگېرەيە لە ناۋەراستى دياگرامەكەدا. ۋە لە لايەكەۋە پالکەۋتوۋە، پاشان لە لايەكى ترەۋە.

- ...لاي چەپ، ئىسرائىل، ۳۹۰ سال. چەپى گەمارۆكە لەسەر ھېلى كاتىي راست بۇ چەپ بە واتاي دۋاي .ئەو. ۳۹۰ سالى ئىسرائىل لە گەمارۆدان بەرەو پېشەۋە دەروات
- لاي راست، يەھودا، ۴۰ سال. مافى گەمارۆدان واتە پېش خۋى. ۴۰ سالى يەھودا بەجۆرېك دەروات كە لە گەمارۆدان كۆتايى پېنېت

ئەگەر ئەۋە راست يېت، ئەۋا نەك تەنھا دوو ماۋەي بەلكو دوو ئاراستەي پېدراۋە بە حەزەقېل و ئەو گەمارۆيەي لەسەر خشتەكە وېنا كراۋە، ئەۋ ھېنچەيە كە ھەردوۋ رستەكە داگېرسېنرېت

.ئېستا با دژى خۆم موناۋەشە بكم چونكە ئېۋە شايەنى ئەۋەن كە دژە دۆسيەكە بە تەۋاۋى ھېزەۋە بېين

نارەزايەتتېيەكە. ئەمە كېشېكى زۆرە بۇ وردەكاريەكى پېگەيى كە ھەلېبگريت. حەزەقېل يېغەمبەرېكە كە لەناۋ خۆلدا پالکەۋتوۋە، نەك رەشنووسېك كە دياگرامى تەرازوۋ بەرھەم بھېنېت. ئەگەر مەبەستى خودا مەبەستى بوو "ئەم سالانە دۋاي گەمارۆدانەكە رادەكەن" و "ئەمانە پېش ئەۋ رادەكەن"، ئەۋا ئەۋ وشەسازيەي ھەبوۋ بۇ ئەۋەي ئەمە بلېت - زمانى عىبرى وشەي تەۋاۋ ئاسايى ھەيە بۇ پېش و دۋاي - و لە شوېنېكى دېكەي حەزەقېلدا بە ئامادەيەۋە وتى. خويىندىنەۋەي ئاراستەي كرۆنۆلۇژى پياۋېك لە كام لاي جەستەيەۋە پالکەۋتوۋە، دەرئەنجامېكە لە ئاراستەيەكى شانۆيەۋە. زېرەكېيە. زېرەك ۋەك راست نېيە

.ھەست بە ھېزى ئەۋە دەكەم

ئەوھى من دەيگوتمەوھ. سى شت

يەكەم، وردەكارييەكە ديارى كراوھ ، دوو جار، و تاييەتمەندييەكە ھېچ كارىك ناكات لە ژېر خويندەوھى تەنھا جوگرافى. ئەگەر چەپ و راست تەنھا باكوور و باشوور بناسين، ئەوا لاكانى ديكوراتين - دەقەكە يېشتەر بە پروونى لە ھەمان ھەناسەدا ناوى ھەردوو خانووھەكى ھيئاوھ. خودا چەندين كردهوھى پەمزی بە .حەزەقيل بەخشی و وردەكارييەكان بە گشتى مانای شتيكيان ھەيە

دووھم: چەقوى ئاسنیش ھەمان ئاراستە دەكات. لە ژېر خويندەوھىكە تەواو جوگرافيدا، گريدل بەربەستىكە كە پيويسى بە پروونكردەوھ نىيە چونكە گەمارۆدانەكە پيويسى بە ناسينەوھ نىيە. لە ژېر ئەو خويندەوھىكە كە من لە دەستمدايە، گريدلەكە كام گەمارۆ ديارى دەكات - ئەو گەمارۆبەي كە سەرکەوتوو نەبووھ - و لايەكان ييت دەلین كام رېگا لايەوھ بژميرى. ئەو دوو وردەكارييە پيکەوھ كاردەكەن، ئەمەش ھەندىك بەلگەيە كە سەر بەيەكەوھن .

سپيەم: خويندەوھەكە لە خواروھە يشتراست دەكریتهوھ نەك سەرەوھ. كەس ئەمە بە تەنيا لە حەزەقيل ە وەرناگریت، بە ساردى دەخوينیتهوھ. ئەوھى وای لیدەكەم بليم ئەوھيە كە كاتيک بەدوايدا دەگەرپیت، ھەردوو پرستەكە لە ھەمان سالدە بە دوو رېگای تەواو جياواز كوٹايى ديت و ئەو سالدەش دوو كاتریميرى دیکەش لەوئ دەنیشنەوھ. خويندەوھەكە بەو شتانه گەرەنتى دەكریت كە بەرھەمى دەھينيت نەك بە بەلگەي خوى .

ئەو ھەيۋەتلىك پەلەمپەي ئارگومېنتى - ئەو ھەيۋەتلىك گرىمانەيەك لە ھەر دىسپلېننىڭدا جېڭەي خۇي بەدەست دەھىيىت - بەلەم بەھىزىزىن فۆرم نىيە و منىش ۋەك فۆرمىك ناپيۇشم. ئەگەر يەكگرتنى خوارەو لە بەشى شەشەم و ھەوتەمدا پرووى نەدا، پىۋىستە ئەم خويىندەنەو ھەيە لايىيەت. بەو شتەي كە بەرھەمى دەھىيىت بەرز دەيىتەو يان دادەبەزىت.

قۇناغى سىيەم: موناھەشە كراو، نەسەلمىنراو. بەھىزىزىن ناپەزايەتتى بە تەواۋى ئامارەي پىكرا. ئەمەيە كە ئەمە لەوئى ۋەستاوە و ئىستا دەتوانىت خۇت كىشى بىكەيت.

ئەو ھەيۋەتلىك ھەزەقەيىل ۋ پىمان دەدات

- دوو نەتەو، دوو ھوكم: ۳۹۰ سال و ۴۰ سال. (پەلەي دوو ھەم — دەقەكە دەلەيت).
- رۆزىك بۇ سالىك ۋەستاو. (پەلەي دوو ھەم — ئايەتتى شەشەم دەلەيت).
- گەمارۆيەك كە شىكست دەھىيىت، كە بە بەرەستىكى ئاسنىن ديارى دەكرەيت. (پەلەي سىيەم — قسەي لەسەر كراو).
- سالانى ئىسرائىل لەو گەمارۆو بەرەو پىشەو دەروات؛ راکردنى يەھودا بۇ گەمارۆدان. (پەلەي سىيەم — ئىدەي كەرد، و ئەمەش ئەلەي لاوا).

ئەو ھەيۋەتلىك ھەزەقەيىل ۋ پىمان نادات ، ھىچ ئامارەيەك نىيە كە ئەم ژمارانە پەنگە چەند ھىندە بىرىن. بۇ ئەو ھەيۋەتلىك نۆ سەد سال بىگەپىنەو دواو، بۇ بابەتتى لىقىيەكان كە نىكەي كەس ناپيۇيىتەو.

بەشى پىنجەم — لىقىيەكان ۲۶: چەند ھىندە بە ھەوت

لىقىياتى ۲۶ ئەو بابەتەيە كە خۇدا بە ئىسرائىل دەلەيت، پىش ئەو ھەيۋەتلىك بىچە ناو خاكەكەو، بە تەواۋى چى پروودەدات ئەگەر وازى لىبەيىن تىيدا.

بابەتتى ئاسوودە نىيە. ھەروەھا لە پرووى پىكەتەيەو سەرنىچا كىشتىن بابەتتى تەوراتە، چۈنكە ھەپەشە لە يەك سزا ناكات. ھەپەشە لە زىجىرەيەكى پەرسەندوويان دەكات، بە قۇناغ، بە ياسايەكى پروون بۇ پەرسەندەكە — و دەلەيت كە چوار جار جىاواز ھوكم دەكەن.

ثایهت ۱۸ — «ئەگەر دوای ئەمانە گوپرایەلی من نەبن، ئەوا حەوت هیئەدە زیاتر سزاتان دەدەم لەسەر گوناھەکانتان.» ثایهت ۲۱ — «ئەگەر بە دوژمنایەتیمەووە مامەلە بکەن و ئامادە نەبن گوپرایەلی من بن، بەیپی گوناھەکانتان حەوت هیئەدە بەلاتان زیاد دەکەم.» ثایهت ۲۴ — «پاشان من بە دوژمنایەتیمەووە مامەلەتان لەگەڵ دەکەم، منیش حەوت جار لەسەر گوناھەکانتان لیتان دەدەم.» ثایهت ۲۸ — «پاشان بە دوژمنایەتییهکی توورەییەووە بەرامبەرت مامەلە دەکەم و من، تەنانتە منیش، حەوت جار سزاتان دەدەم لەسەر گوناھەکانتان

چوار ھۆشدار. ھەریەکیان مەرجدارە لەسەر بەردەوامبوونی پەتکردنەووە. ھەریەکیان حەوت جار دیاری دەکەن .

پیکھاتەکە ھەلە نییە و بە ئەنقەستە: ئەمە سیستەمیکی سزای پلەبەندییە و چەند هیئەدەکەریکی دیاریکراوی ھەیە. مانای "حەوت جار" ھەرچیەکی بێت، خودا لە یەک بابەتدا چوار جار دەیلێت، ھەر جاریکیش بەھۆی ھەمان مەرجەووە دەستپێدەکات - ھیشتا تۆبەت نەکردووە

ئەو پرسیارە ی ئەم بابەتە دەکرێتەو

حەوت، و ئەو دەستەواژەیی (sheva) ئیستا ھەموو شتێک بەندە بە دوو وشە ی عیبری: **שבע** .لەسەری بنیات نراو

.دوو خۆیندەووە ھەیە، و بەراستی جیاوازن

چری. «حهوت هیئده زیاتر» به واتای ههوت هیئده توندی دیت. خرایتر، سهختتر، — A خویندنهوهی وردتر. "حهوت" بهو شیوهیه بهکاردیت که زورجار کتییی پیروژ بهکاریدههیئت، وهک ژمارهی تهواووبوون - پیوهریکی تهواو و تهواو بو سزادان. له ژیر ئەم خویندنهوهدا دهستهواژهکه هیچ نالیت ههرجیهک بیت سهبارهت بهوهی که ههر شتیک چهنده دهمینتهوه.

ماوهی. "حهوت جار" رستهکه چهند هیئده دهکات. ئەگەر ماوهکه ۳۹۰ سال بوویت و — B خویندنهوهی تهوبهی بهرههم نههینایت، ئەوا زاراهکه دهیته ۷ × ۳۹۰.

پیگهی زورینهیه. ئەوهم به قسهی خۆم خستۆته سهر تۆمارهکه. زۆربهی شروقهکاران و A خویندنهوهی زۆربهی وهرگیڕانهکان و زۆربهی کتیبه پیروژهکانی لیکۆلینهوه دهستهواژهکه وهک چرکردنهوهی توندی دهخویننهوه نهک دریزکردنهوهی کات. باوترین وهرگیڕانی ئینگلیزی، "حهوت هیئده"، به سروشتی به A پیشناری پله دهکات نهک دریزی. ئەگەر راپرسییهک له زانایانی عیبری بکهیت، خویندنهوهی ئاسودهیی سهردهکهویت. ههموویان ههلهن.

وه ئەم کتیبه پیویستی به خویندنهوهی بی ههیه. بهی ئەو رستهی چهند هیئدهکراو نییه، نه ۲۷۳۰ سال، راست بوو، کتیبهکه دابخه A نه ۱۹۶۰ سال، و نه ۲۰۳۰. ئەمه هینجهکهیه. ئەگەر خویندنهوهی

دا راسته دهست پێ بکههه A بکههه، و با به دانپیدانان بهوهی که له B کهواته با دۆسیهکه بو.

ئوهی خویندنهوهی چری به دروستی بهدهستی دههینیت

کوئتیکیستی دهستبهجی به دروستی وهردهگریت. ئەو سزایانهی له لای ۲۶ دا هاتوو، چۆنایهتین تیرۆر، بهفیرۆدانی نهخۆشی، شکست، وشکهسالی، ئازله کیویهکان، گهمارۆدان، مروڤخوری، — دهربهدهری. له ترسناکیدا پهریان سهندوو. خویندنهوهی چهند هیئدهکهه وهک چرکردنهوهی ئەو ترسناکییه به شیویهکی سروشتی لهگهڵ مادهی دهوروبهريدا دهگونجیت.

وه "حهوت" به پههایی ههستی تهواوهتی له سههرانسهری کتیبی پیروژدا ههلهدهگریت. ههوت رۆژ له دروستکردن. تۆلهی ههوت هیئده بو قاییل. نهعمان ههوت جار نوقم بوو. ههفتا جار ههوت لیخۆشبوون. کهس ئەوانه ناژمیريت.

خویندنه وهی چری کشانی نییه. خویندنه وهی ئاشکرای رسته که یه به گۆشه گیری

که یسه که بۆ ماوهی

یه که م: شیوهی بابه ته که، چونکه ئارگومینته که یه یوهسته به وه وه و نزیکه ی که س دایناخت

سزا	ووژانندن
تیرۆر، نهخۆشی به فیروۆدان، شکست ۰ ۱۶-۱۷ vv. ۱۶-۱۷ — ۱۴-۱۵ vv. ۱۴-۱۵	هیلى بنه رتهى
	گوپرايه لى نه بن
ئاسمان وهک ئاسن، زهوى هيج به رهه م ۰ ۱۹-۲۰ vv. ۱۹-۲۰ — ۱۸	په ره سه ندن 1
ناهي ني ت	زياتر
ئايه ت ۲۲ ۰ درنده كيوييه كان، مندالى بردراو، ريگان چول	په ره سه ندن 2
شمشير، تاعون، نان به به شه خوراك ۰ ۲۵-۲۶ vv. ۲۵-۲۶	په ره سه ندن 3
مرو فخورى، شاره كانى ويرانكراو. ۰ ۲۹-۳۳ vv. ۲۹-۳۳	په ره سه ندن 4
پهرش و بلاو له نيوان گهلاندا	ئايه ت ۲۸ — حهوت جار

چوار جار، هه مان مه رج: تۆ هیشتا پرووت له من نه کرد → ههوت جار . وه سه رنج بدهن که دوا هه مینیان له کو ی ده نیشیت هه - له ده ربه ده ریدا، له نیوان گه لاندایه رش و بلا وه .

ئاگادارییه که سه بارهت بهو خسته یه. من نهو په ره سه ندانه م یه که تا چوار ژماره کردوه و ئاسان ده بیته له "بابه ته که چوار جار یاساکه ده لیته" بو "یاساکه به ته وای چوار جار ته قه ده کات و دواتر به سه ر ده چیت". ده قه که نه وه ناگو تریت. هه رگیز په ره سه ندنی کو تایی رانا گه یه نیته، هه رگیز نالیته و دوا ی نه مهش من نیتر چهند هینده نابم. نه وه ی دهیدات مه رجداره - نه گه ر هیشتا نا گه ر نیته وه، نه واههوت جار - چوار هینده زیاتر با سه را وه .

ئایا نه وه ژماردنی چوار پرووداوی جیا کرا وه بیته یان یاسایه کی وه ستاو که چوار جار فشاری خستوته سه ر ماله وه بو نه وه ی ئیسرائیل به جدی وه ریگریته، خو ی لیكدانه وه یه و ده قه که به کرا وه یی به جیی ده هیلیته. من مه یلی به ره و یاسای وه ستان ده به م: مه رجداریک که به شیوه یه کی هاوشیوه دووباره ده کریته وه زیاتر له سیاسه تیک ده چیت نه که لیستی که وه مه رجه ی که ده ستپیده کات هه رگیز هه لنه وه شا وه ته وه. من لی ره نیم بو نه وه ی مشتومر له سه ر ه یچ شتی که بکه م. خودا منی نارد تا نه وه ی ما وه ی خویندن - B راسته ییته بلیم نه که له نیو زوری که له زانایانی خا وه ن بو چوون یه که بم. خویندنه وه ی تاکه خویندنه وه ی دروسته .

ئیستا ئارگومینته کان - ههوت له وانه، به نزیکه یی لا وازترین تا به هیزترین، به یه که جگه له یه که. دوا هه مینیان به نه قه ست له ریکویکی ده رچو وه: راستگو یه و راستگو ش هه مان شت نییه له گه ل به هیز. ئارگومینته کانی چوار و پینج نه و جووته ن که بابته که له سه ری وه ستا وه و با شتر وایه پیکه وه . بخوینرینه وه .

— בל פל fi **یه که: عیبری یه کلا که ره وه نییه.** دهسته واژه ی ئایه تی ۱۸ بریتییه له אַתְּכֶם ט לִּנְחֹת *sheva al-chattotekhem* , رسته ی رسته یه و بی نیشانه یه. نه نوو سرا وه "ههوت هینده به توندی"، هه روه ها نه نوو سرا وه "ههوت هینده دریژتر". هه ردووکیان له پرووی ریزمانیه وه به رده ستن. وه رگی پرانه کانی ئینگلیزی که به "ههوت هینده" وه ری ده گرن، هه لبار دنیکیان ناسه لمینیت — ته نها به و مانایه یه که ده رگا که به B کردوه که عیبری به زور نایکات. نه مه خویندنه وه ی ریزمان داخرا وه، که باریکی نرم تره له وه ی که په نگه ده نگ بدات به لام شایه نی دامه زرانده .

دووهم: ئهو سزايه‌ی كه له راستيدا بابه‌ته‌كه يڤي كۆتايي ديت، ماوه‌يه‌كه. ليقيا ۲۶ له چوار قوناه‌كه‌يدا
په‌رده‌ستينييت، له دهره‌ده‌ريدا كۆتايي ديت — و پاشان يه‌كسه‌ر ئهو دهره‌ده‌رييه له كاتي خویدا ده‌پيوييت، و به
تاييه‌تي له سالاني شه‌ممه‌دا

واته: ئهو كاته خاكه‌كه به دريژايي پوژاني وي‌رانبوون چيژ له شه‌ممه‌كاني خو‌ي وه‌رده‌گرييت، له كاتيكا ئيوه له خاكي
دوژمنه‌كانتان، ئهو كاته خاكه‌كه پيشوو ده‌دات و چيژ له شه‌ممه‌كاني خو‌ي وه‌رده‌گرييت. - ليقيه‌كان ۲۶:۳۴

ئايه‌ته‌كه‌ي دوايي هه‌مان خال فشار ده‌خاته سه‌ر: هه‌موو پوژه‌كاني وي‌رانبووني، خاكه‌كه چاودي‌ري ئهو
به‌شه‌ي ديكه ده‌كات كه له كاتيكا ئيسرائيل له‌سه‌ري ژياوه، په‌چاوي نه‌كردوو

سه‌يركه ئه‌وه چهنده توند و تو‌له. چواره‌م "حه‌وت جار" ئايه‌تي ۲۸ يه، سزاكه‌ي به ئايه‌تي ۳۳ ده‌روات و به
په‌رشوبلاو كۆتايي ديت. وه له ئايه‌تي ۳۴ دا - هه‌ر ديري داها‌توو - ده‌قه‌كه باس له‌وه ده‌كات كه ئهو سزايه
چون ده‌پيوييت: به ژماردني سالان. چه‌سپينه‌ري كۆتايي و ماوه‌ي ژماردراو له ده‌قه‌كه‌دا ته‌نيشت
يه‌كترن، هيچ شتيك له نيواني‌ندا نيه‌

لوژيكي بابه‌ته‌كه خو‌ي به ژميرياري كۆتايي ديت. چهنده‌كه‌ريك كه به سزايه‌كه‌وه به‌ستراوه‌ته‌وه كه ده‌قه‌كه
به سال ده‌پيوييت، چهنده‌كه‌ريكه كه شتيك به سالانيك ده‌كات

س: له راستيدا دهره‌ده‌ري به‌م شيوه‌يه حساب كرا. كاتيک هه‌فتا سالي بابل له دووه‌مي ته‌مه‌ن ۳۶:۲۱ دا حساب
...ده‌كرييت، ميژوونووس راسته‌وخو ده‌گاته‌وه بو ليقيه‌كان ۲۶ بو

هۆکاره‌که‌ی: ئه‌وه‌ پوویدا "بۆ جێبه‌جێکردنی قسه‌ی یه‌زدان به‌ ده‌می یه‌رمیا، تا خا‌که‌که‌ چێژ له‌ شه‌مه‌ه‌کانی خۆی وه‌رگرت." ده‌ربه‌ده‌ری به‌م شیوه‌یه‌ پ‌وون ده‌کرێته‌وه‌ که‌ سالانی شه‌مه‌ ده‌درێته‌وه‌ و یاره‌که‌ش ده‌ژمێردرێت. وه‌ دانیال، له‌ دانیال ٩:٢، هه‌فتا سالی یه‌رمیا وه‌ک ماوه‌ی رسته‌یی ده‌خوینێته‌وه‌، ده‌یژمێرێت و کاتی‌ک ته‌واو ده‌بی‌ت نوێژ ده‌کات.

که‌واته‌ ئێمه‌ پ‌یشینه‌ی کانۆنیکیمان هه‌یه‌ بۆ ئه‌و نه‌شته‌رگه‌رییه‌ی که‌ من ئه‌نجامی ده‌ده‌م: وه‌رگرتنی ماوه‌ی سزا له‌ ته‌ورات، مامه‌له‌کردنی وه‌ک ژماره‌یه‌ک سال، ژماردنی و چاوه‌پ‌روانی به‌سه‌رچوونی. دانیال ئه‌وه‌ی کرد. جوله‌یه‌کی نامۆ نییه‌.

چوار: هه‌وت جار چی ، به‌راستی؟ ئه‌مه‌ مونا‌قه‌شه‌یه‌ک نییه‌ که‌ من پ‌یم ده‌ست پ‌یکردی‌ت. له‌ ناره‌زایه‌تییه‌که‌وه‌ هاته‌ ده‌ره‌وه‌، و گۆرانکاری به‌سه‌ر چۆنیه‌تی تی‌گه‌یشتنم له‌ هه‌موو پ‌رسیاره‌که‌ گۆری.

توندی ر‌یژه‌یه‌کی پ‌یوانه‌کراو نییه‌. یه‌که‌یه‌کی نییه‌ که‌ سزایه‌ک هه‌وت ه‌ینده‌ی سزایه‌کی تر بی‌ت. ب‌یرسه‌ که‌ برسی‌تییه‌ک به‌ وردی هه‌وت ه‌ینده‌ی برسی‌تییه‌کی پ‌یشوو خراپ‌تر بی‌ت و پ‌رسیاره‌که‌ ه‌یچ وه‌لامی‌کی نییه‌ — نه‌ک له‌به‌ر ئه‌وه‌ی حیساب‌کردن قورسه‌، به‌ل‌کو له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ه‌یچ شتی‌ک نییه‌ بۆ حیساب‌کردن.

ماوه‌ی کارکردن یه‌که‌یه‌کی هه‌یه‌. سال. حوکمی چل سال که‌ به‌ هه‌وت چهند ه‌ینده‌ ب‌کرێت، سزای دوو سه‌د و هه‌شتا ساله‌ و هه‌رکه‌سی‌ک ده‌توانی‌ت پ‌شکینیی بۆ ب‌کات.

ئ‌یستا پال بنی به‌سه‌ری‌دا. سزایه‌ک کوالیتییه‌ک نییه‌ که‌ ئازاد له‌ جیهان هه‌ل‌ده‌فرێت؛ شتی‌که‌ به‌سه‌ر مرۆفه‌کاندا ده‌سه‌پ‌یندرێت، و به‌سه‌ربردنیش کات ده‌وێت. بۆیه‌ هه‌موو سزایه‌ک دوو په‌هه‌ندی هه‌یه‌ - چهنده‌ سه‌خته‌، و چهند در‌یژه‌ - و کۆی سزاکه‌ به‌ره‌می هه‌ردووکیانه‌. که‌واته‌ کاتی‌ک ده‌قه‌که‌ ده‌ل‌یت سزاکه‌ هه‌وت جار ده‌بی‌ت، ئه‌وه‌ شتی‌ک ده‌ل‌یت له‌سه‌ر ئه‌و کۆیه‌. وه‌ له‌و دوو په‌هه‌نده‌ی که‌ کۆی گشتی ل‌ی دروست‌کراوه‌، به‌راستی یه‌کی‌ک ده‌توانی‌ت فاکته‌ری هه‌وت هه‌لب‌گرێت به‌ هه‌ر شیوه‌یه‌ک که‌ ده‌توانی‌ت پ‌شکین ب‌کرێت.

پووجه‌ل‌کردنه‌وه‌ی راسته‌قینه‌ هه‌یه‌، و تاکه‌ ر‌یگای هه‌له‌اته‌نه‌. هه‌وت ئ‌یدیۆماتیکه‌ بۆ ته‌واوبوون له‌ سه‌رانسه‌ری کتییی پ‌یروژدا — "تۆله‌ی هه‌وت ه‌ینده‌ ل‌ی ده‌کرێته‌وه‌" له‌ سه‌ره‌تای ژیان ٤:١٥ ژم‌یریاری که‌س نییه‌. ئه‌گه‌ر هه‌وت جار له‌ کتییی ل‌ی‌قیاتی ٢٦دا ئ‌یدیۆمی له‌و جۆره‌ بی‌ت، ئه‌وا به‌ واتای ته‌واو دی‌ت ،

و به هیچ شیوهیهک هه‌لگری هیچ چه‌ندایه‌تییهک نییه

ئه‌و ریڭایه بگره و بزانه بو کوئی ده‌روات. ئه‌گه‌ر ژماره‌که ئیدیومی پاک بیټ، ئه‌وا هیچ شتی‌ک نایووت و چوار لیدوانه‌که‌ش زنجیره‌یه‌کی پهره‌سه‌ندن نین — ئه‌وان هه‌مان شتن که چوار جار به جه‌خت‌کردنه‌وه‌یه‌کی زیاتره‌وه و تراوه. سزاکانی ئایه‌ته‌کانی ۱۹ و ۲۲ و ۲۵ و ۲۹ چوار وه‌سفی حوکمدان ده‌بن نه‌ک چوار هه‌نگاو به‌ره‌و سه‌ره‌وه‌ی پلی‌کانه‌یه‌ک

که‌واته چنگال‌یک هه‌یه و هه‌ردوو ریڭاکه به‌ره‌و شوینی‌ک ده‌روون که بتوانم کاریان پی‌بکهم. یان هه‌وت جار چه‌ندایه‌تییه - له‌م حاله‌ته‌دا کاریگه‌ری له‌سه‌ر کوئی گشتیه‌ک هه‌یه که ره‌هه‌ندی‌کی کاتی هه‌یه، و ماوه‌ی تاکه ره‌هه‌نده که تیی‌دا فاکتوره‌که ده‌توانریت پشکین بکری‌ت - یان به هیچ شیوه‌یه‌ک چه‌ندایه‌تی نییه، خویندنه‌وه‌یه‌ک نییه سه‌باره‌ت به چه‌ند هینده‌کردنی توندی. خویندنه‌وه‌یه‌که A له‌م حاله‌ته‌دا خویندنه‌وه‌ی ده‌رباره‌ی خودا ده‌لی‌ت ئه‌مه چوار جار جدیه

خویندنه‌وه‌ی چری ته‌نیا له‌و فۆرمه دووهم و لاوازتره‌دا ده‌می‌نی‌ته‌وه. ناتوانی‌ت هه‌م چه‌سپاندنی‌کی پراسته‌قینه بیټ و هه‌م چه‌سپاندنی شتی‌کی نه‌پیاوای بیټ

پینج: له دوو خویندنه‌وه‌که ته‌نها یه‌کی‌کیان ده‌توانی‌ت هه‌له‌ بیټ

هه‌نگاو‌یک زیاتر شوین ئارگومینت چوار بکه‌وه. ئه‌گه‌ر فاکته‌ری هه‌وت په‌یوه‌ست بیټ به توندیه‌وه، ئه‌وا به چه‌ندایه‌تییه‌که‌وه ده‌لک‌یت که که‌س ناتوانی‌ت باسی بکات، بی‌یووت، یان پشکین بکات. پشتر سزا‌که چه‌نده توند بوو؟ نه‌خراوه‌ته‌پروو. تا چه‌ند تونده دوا‌ی؟ هه‌وت هینده‌ی ئه‌وه. له ماوه‌ی چ کشانی کاتی‌کدا؟ هه‌روه‌ها نه‌خراوه‌ته‌پروو — لی‌قیاتی ۲۶ هیچ ماوه‌یه‌ک بو هیچ کام له پهره‌سه‌ندنه‌کانی دیاری نه‌کردووه

ئیدی‌عابه‌ک که به‌و شیوه‌یه دروست کراوه ناتوانی‌ت به درۆ ده‌ربچیت. هیچ تیی‌نییه‌ک نییه، هیچ به‌رواری‌ک، هیچ حیسابی‌ک نییه که هه‌رگیز بتوانی‌ت دزایه‌تی بکات. هه‌رچییه‌ک به‌سه‌ر ئیسرا‌ئیلدا بیټ له ماوه‌ی سێ هه‌زار سال‌دا، ده‌توانریت به هه‌وت جار شتی‌ک وه‌سف بکری‌ت

ئێستا خویندنه‌وه‌ی ماوه‌ی خویندنه‌که له ته‌نیشتی دابن. سێ سه‌د و نه‌وه‌د سال، به هه‌وت چه‌سپاو، له سه‌ره‌تایه‌کی دیاری‌کراوه‌وه، سالی‌ک ده‌دات — و ئه‌و ساله یان پراسته یان پراست نییه. خوینه‌ری‌کی دوژمن‌کار ده‌توانی‌ت له ماوه‌ی که‌متر له خوله‌کی‌کدا به حاسیبه پشکینی بو بکات. مله‌که‌ی ده‌چی‌نی‌ته

دهرهوه.

ئیدیعیایهک که ناتوانییت ههله بییت، ئهجامدانی هیچ کاریکه. ئهوه یهسهندکردن نییه بو ریکیویکی؛ جیاوازی نیوان وتنی شتییک و نهوتنی هیچه. ئهگهر حهوت جار چه سپاندنی راستهقیینهی چهنایهتییهکی راستهقیینه بییت، دهبی له بنهردتا بتوانییت بزانییت که به ههله جیبهجی کراوه. تهنها یهکیک له دوو خویندنهوهیه ئهوه دهکاته مهکین.

وهشانیکی خراب لهم ئارگیومیتهدا ههیه که ههنگاویک له دوورهوه وهستاوه. وهشانی خراب کاردهکات: خویندنهوهی ماوهیهکه ژمارهیهکم پیدهدات و خویندنهوهی توندی نایکات، بویه خویندنهوهی ماوهیهکه دروسته. ئهوه ئارگومیته نییه، بهلکو یهسهندکردنه — و بهتهواوی ئهوهیه که رهخنهگر مهبهستی چیه کاتییک دهلیت ههموو سیستهمهکه ئیستدلایکی پالنه ره. ویستنی وهلامیکی دیاریکراو هیچ بهلگهیهک نییه که دهقهکه وهلامیک دابین بکات. زوریک له دهقهکان بهراستی نایزان.

وهشانی باش ئیدیعیایهکه سهبارهت بهوهی که دهقهکه چۆن ههلسوکهوت دهکات، نهک ئهوهی که من حهزم لییه. سهیری ئهوه بکهن که له راستیدا حهزهقیل چی بهدهستهوهیه. نهک “ماوهیهکی زۆر لهوئی پال بکهوه.” سی سهد و نهوه د پۆژ، پاشان چل پۆژ — و پاشان، له ئهگهری ئهوهی خالهکه لهدهست بدرییت، ریژهی گۆرینی پروون: پۆژییک بو ههر سالییک. خودا پرستهکهی ژماردن و دواتر به پیغهمبهری وت له کام یهکهیدا بیخوینیتهوه، ئهوه زمانی کهشوههوا نییه. ئهو ژماره دهروانهی که به وردی، لهگهله گۆرینی ئاماژهپیکراو هاویچ، دهکرکاون بو ئهوهی بزمیردرین.

ئهوه له تهنیشت لیقیاتی ۲۶ دابنی و سهرنجی ئابوورییهکهی بده. له بابتهیکدا چهندهکهریکی ورد و له بابتهیکی دیکه زاراوهی ورد ههیه. له ژیر خویندنهوهی ماوهی خویندنهوا، ههموو ژمارهیهک له یارییهکهدا ژمارهیهکی دیکه دهگونجییت و کار دهکات. له ژیر خویندنهوهی توندیدا، چهندهکهری ورد ههگیز دهست له زاراوه وردهکان نادات - لهبری ئهوه کاردهکاته سهر شتیکی بی ژمارهیی، له کاتییکدا 390 و 40 دوا یهکهم بهسهرچوونیان بیکار دادهنیشن.

ئهوه بهلگه نییه. خودا هیچ پابهنبوونیکی نییه که ژمارهکانی بو من گونجاو بکات و ئارگومیتهیک له ئابوورییهوه دواجار ئارگومیتهیکه سهبارهت بهوهی که چۆن دهقییک دهبی بهیهکهوه ههلواسرا بییت بهلام کاتییک خویندنهوهیهک ههموو بری دیاریکراویک بهبی بهکارهینان بهجیدههیلیت و ئهوی دیکه

هه موویان دهخاته کار، ئه وه شایه نی سه رنجه — و به یچه وانه ی وه شانی خراپه وه، ئه وه ئیدیعایه که سه باره ت به دهقه که نهک ئیدیعایه که سه باره ت به ئاره زووه کانی من.

شهش: خویندنه وه ی توندی بابه تی ته و او ده بی ت پیش ئه وه ی میژوو ته و به نه کردن ته و او بی ت. ئارگو می تته کانی چوار و ییج له سه ر ئه وه ن که وشه کان ده توان مانای چی بن. ئه می ش باس له وه ده کات که هیشتا بابه ته که بو چییه.

له ژیر خویندنه وه ی تونیدا، لیقیه کان ۲۶ باس له زنجیره یه کی داخراو ده کات. چوار چرکردنه وه، به دهر به دهری کو تایی دی ت، یاشان بابه ته که له ئایه ته کانی ۴۰ تا ۴۲ ده گوریت بو ئه گهری دانپیدانان. پلیکانه که دهوستیت. وهک باسیک له وه ی که به سه ر ئیسرایلدا هاتوو تا بابل، کارده کات — و دواتر هیچی زیاتری نییه بو وتن.

به لام ئه و بارودوخه ی که هه ر یه کیک له و چوار یه ره سه ندنه ی لیکه و ته وه شتیک بوو: تو هیشتا پرووت له من نه کرد. وه ئه و مه رجه له بابل کو تایی نه هات. مالی یه هودا دوو هه زار ساله پرووی له مه سیحه که ی نه کردوو. ئه گهر هیشتا تریگه ره که زیندوو بی ت و دهقه که وه ستاییت، ئه و لیقیاتی ۲۶ بابه تی که دهر باره ی سه ده ی هه شته م و شه شه می پیش زاین و له و کاته وه باسی هیج نییه.

له ژیر ماوه ی خویندنه وه دا هیشتا کارده کات. هه ر به سه ر چوونیکی یه شیمانی نه کراو زاراوه یه کی نوئ به ره هم ده هی نیت و ژمی ریاری بابه ته که ش به رده وام کار له سه ر نه ته وه یه ک ده کات که هیشتا ره تیده کاته وه.

که واته پرسیاره که ته نها ئه وه نییه که کام خویندنه وه ی عیبری ریگه ی پیده دات — هه ردووکیان ریگه یان پیده دات. ئه وه کام خویندنه وه یه که له کتیی لیقیاتی ۲۶ دا هه ر شتیک به جیده هیلیت که باسی دوو هه زاره ی رابردوو بکات.

حه وت - و ئه مه ئه و شته یه که من زورترین توندی لی ده گرم - خویندنه وه که به و شتانه ی که به ره می ده هی نیت، چه سپی نراوه. هه مان دانپیدانان که له به شی چواره مدا کردومه، و به هه مان هوکار. چه نده که ره که وهک ماوه ی کارکردن بو دوو رسته ی حه زه قیل ۴ به کار به ی نه و هه ردووکیان له یه ک سالدا ده نی شنه وه، به ریگی جیاواز، به هه له B چه نده که ری جیاواز، له به روار ی ده ستی کردنه وه هه شت سه د سال له یه کتر جیا بوونه وه. ئه گهر خویندنه وه ی

،بووايه، ناييت ئهوه پرووبدات

من ييم باشه ئهوه ئيستدلالت پيشان بدهم نهك بيشارمهوه. ده رنهجامدانه بو باشتري پروونكردنهوه، كه فوورميكي راسته قينه ي ئارگيومينته و فوورميكي لاوازتره له بهلگه

سهرنج بدن چون ينج و هوت يكهوه دهگونجین، چونكه دوو نيوه يهك ئوپه راسيؤنن. ئارگومينتي ينجهم دهليت خويندنهوه ي ماوه ي خويندن ئيديعايهك دهكات كه دهتواني شكست بهيني. ئارگومينتي هوتهم دهليت كاتيک چيكه كه بهرپوه ده بهيت، شكست نايهت. ههريهك له نيوهكان به تهنيا لاوازه - ئيديعايهكي ساخته كراو بهو هوويه راس ت نيه و نهجاميكي بهختهوهر هيچ ناسهلمينيته ئهگهر ئيديعاكه ههريگيز نهيدهتواني له پله ي يهكه مدا به ههله دهريچي. يكهوه ئهوان تهنها ئهوهن كه چون ههري شتيك تاقى دهكه يتهوه: شتيك بلي كه دهتواني درو ييت، پاشان برو و سهير بكه

وهشاني ئهوه ئارگيومينته من ناچم چاي بكه

ئارگومينت چوار ئاموزايهكي دهنگ بهررتري ههيه، منيش دهمهويته ههه و وهشاني باش و ههم وهشاني خراپتان پيشان بدهم، چونكه جياوازي نيوانيان تهواوي ميتودي ئهم كتبييه

وهشاني دهنگ بهررتري كاردهكات: توندي چهند هيندهكراو هيشتا دهيت بهرپوهبچي، و بهرپوهبردن كات دهويته. تاكه زاراوهيهك كه دهقهكه بو يههودا داوه چل ساله. كهواته سزاي هوت هينده خراپتر دهيت بو چل سالي تر بهردهوام ييت - و كاتيک ئهوه بهي تهوبه كوئاي ديته، هوت هينده خراپتر بو چل سالي تر. له ماوه ي دوو هزار سالدا كه به نزيكه يي پهنا خول و توندييهكه ي له هوت تا پهنا هه مدا كوئاي ديته، ژماره يهك كه چل و دوو ژماره ي ههيه. كهس نهيدهتواني لهوه پرزگاري ييت. بويه توندي مهحاله.

نيوه ي يهكه مي ئهوه راسته و ئهوهش ئهوهيه كه ئارگومينت چوار لهسهر ي بنيات نراوه. سزايهك بهراستي دهيت به تپه رپووني كات بدري. توندي ناتواني بهي ماوه يهكه ههلبفري. ئهوه تيبينييه ئهوهيه كه وا دهكات ييموابي. خويندنهوه ي چري ناتهواو ييت نهك تهنها بهدووري نازانم.

گيمي دووهم ئهوه شوينهيه كه ههله دهكات، و له دوو شوين ههله دهكات

پيويستی به هه‌لگره‌که چل سالی تره به تاييه‌تی ، و هيچ شتيک ئه‌وه دامه‌زريئيٽ

ليفياتي ۲۶ به هيچ شيوه‌يه‌ک هيچ ماوه‌يه‌ک نادات. يه‌کيک له چوار په‌ره‌سه‌ندنه‌که‌ی دريژيه‌کی بۆ دانه‌نراوه؛ سزاکانی ئايه‌ته‌کانی ۱۹ و ۲۲ و ۲۵ و ۲۹ به ساده‌ی تا په‌ره‌سه‌ندنی داهاتوو به‌رده‌وام ده‌بن. که‌سيک که خويندنه‌وه‌ی چرييه‌که‌ی به‌ده‌سته‌وه‌يه ده‌توانيٽ بليٽ سزای چرکراو بۆ کشانی ديارينه‌کراو پايکرد و ده‌قه‌که‌ش دژايه‌تی ئه‌و نيه. بۆ ئه‌وه‌ی پيداگري له‌سه‌ر ئه‌وه بکه‌م که کشانی ده‌بيٽ چل سال بيٽ، ده‌بيٽ زاراوه‌ی حه‌زه‌قيل هاورده بکه‌م بۆ ناو بابه‌تيک که هه‌رگيز باسی نه‌کات — و هاورده‌کردنی چوارچيوه‌ی خۆم بۆ ناو پيگه‌ی به‌رامبه‌ره‌که‌م هه‌مان هه‌له‌يه له‌گه‌ل موناقه‌شه‌کردن له بازنه‌يه‌کدا، ته‌نها باشته له پوشي‌نی جلو به‌رگدا.

وه ژماره‌ی چل و دوو ژماره‌ی لاوازترين به‌شه له ئارگوميٽيکی باشدا نه‌ک به‌هيژترين. ئه‌وه‌ی له راستيدا هه‌له‌يه له چه‌سپاندنی توندی بۆ سنووردا ئه‌وه نيه که ژماره‌که گه‌وره بيٽ. ئه‌وه‌يه که حه‌وت ئه‌وه‌نده خراپتر له حه‌وت ئه‌وه‌نده خراپتر له ده‌ربه‌ده‌ری وه‌سفی بارودوخ‌يکی کاروبار ناکات. کيشه‌که ناته‌باييه نه‌ک گه‌وره‌ی - و ئه‌وه پيک ئه‌و خاله‌يه که ئارگوميٽی چوار پيشت ده‌يخاته روو، به‌بۆ شانوويه‌کان

هوکاری سييه‌ميش هه‌يه، ئه‌و هوکاره‌يه که بۆ من برياری له‌سه‌ر داوه. ئه‌گه‌ر من بليٽ که توندی چهند هينده‌کراو پيويستی به زاراوه‌يه‌کی دووباره هه‌يه، من خويندنه‌وه‌ی چريم يووچه‌ل نه‌کردۆته‌وه - به هيمنی گوڤومه بۆ خويندنه‌وه‌ی ماوه‌ی و دواتر سه‌رکه‌وتنم راگه‌ياندوو. نه‌يارپيک که به‌راستی پيی وايه حه‌وت جار به واتای ته‌واو، به ته‌واوی، به ريژه‌يه‌کی باش به هيچ شيوه‌يه‌ک يابه‌ند نيه به هيچ زاراوه‌يه‌کی دووباره‌بووه‌وه، بۆيه که مکردنه‌وه‌که هه‌رگيز ناگاته ده‌ستی. ته‌نها پوستيک ده‌شکينيٽ که که‌س هه‌ليناگريٽ. به‌لام دياره ئه‌گه‌ر سزاکه "به ته‌واوی" چهند هينده بکريٽ ئه‌وا ئايا ده‌توانريٽ جاريکی ديه "به ته‌واوی" چهند هينده بکريٽه‌وه؟ به ته‌وبه يان به‌بۆ ته‌وبه سزاکه ده‌گه‌يشته سنووری توندی خوی

من ئه‌مه‌م به دريژی باس کرد بۆ هوکاریکی گه‌وره‌تر له‌م يه‌ک ئارگوميٽه. ژماره‌يه‌کی زۆر له هه‌موو ريژه‌يه‌ک به ناوه‌پۆکه‌که‌ی رازی ده‌کات و نووسینی پيغه‌مبه‌رايه‌تی خوويه‌کی دريژخايه‌نی هه‌يه که ده‌ستی بۆ يه‌کيکیان بگات. ئه‌گه‌ر من داوات ليکهم له هه‌موو شويئيکی تری ئه‌م کتيبه‌دا ژمي‌رياريه‌که‌م بپشکنن، ده‌بيٽ ئاماده بم ئه‌و حيساباته فری بده‌م که زۆرتري‌ن قسه‌ی خوشم پي‌ده‌به‌خشيٽ. ئه‌ميش چه‌يله‌ی ليدام و چاپی ناکه‌م.

یهک ئاشکراکردنی تر له کاتیکیدا من لیڤهم. رهشنوو سیکی ییشوو تری ئەم بابەتە ئاماژە ی بەوەدا که لیقیاتی ۲۶ کۆتایی به پەرەسەندنەکان دەهینیت له چواردا - ئایەتەکانی ۱۸، ۲۱، ۲۴، ۲۸ - بۆیه توندی هەرگیز ناتوانیت له حەوتەو تێپەریت بۆ چوارهم. ئەوێش بۆ منیش له بەردەستدا نەبوو. دەقەکه له هیچ شوێنیکی کایکی تیدا نییه. من سنووریکم دەخویندەوه بۆ نەخشیکی، که ریک ئەو جولهیه که ئەم کتیبه به سەر دەبەم و داوای لێدەکەم کهسانی تر نهیکەن. نەماو

ئەگەر یاساکه کراوه بیت، بۆچی له سالی ۲۰۳۰دا دەوستیت؟

ئەوه ئەو پرسیارهیه که ماوه تەوه و من پيش ئەوهی کهس بیخاته روو، دەپور و ژینم

ئەگەر له کتیبی لیقیاتی ۲۶دا یاسایهکی وهستاو باس بکات نهک لیستی چوار کهسی، ئەوا یاساکه هەر زیندوو هەرکاتیک زاراوهیهک بهی تەوبه کردن به سەرچوو. سزای یههودا له سالی ۷۰ی زایینی و دووباره له سالی ۳۵۰ی زایینی چەند هینده کرا. کاتیک ماوهی ئیستا له سالی ۲۰۳۰ تەواو دهییت و یههودا هیشتا تەوبه نهکردوو، بۆچی یاساکه به سادهی جاریکی دیکه ئاگر ناکاتهوه - سالی ۱۹۶۰ به حەوت چەند هینده کرا، ۱۳۷۲۰ سالی دیکه؟

هیچ وهلامیکی ژمیریاری بۆ ئەوه نییه. ژمیریاری به خوشحالیهوه بهردهوام دهبوو. وهلامهکه دهییت له دهرهوهی ژمیریاریهوه بیت و ئەوه تەواوی هۆکاری بوونی ئەم کتیبهیه: زنجیرهکه له پەرەسەندنەکان تەواو ناییت، کاتهکهی تەواو دهییت. لیقیا ۲۶ نایکات

کۆتایی به پهره‌سه‌ندن دیت. کۆتایی دیت، له ئایه‌ته‌کانی ٤٠ تا ٤٢، به دانپێدانان و په‌یمانێکی له‌بیرکراو. چه‌سپانده‌کان شوینی مه‌به‌ست نین؛ ئه‌وان ئه‌وانه‌ن که رووده‌ده‌ن له‌کاتی‌کدا شوینی مه‌به‌ست ره‌تده‌کریته‌وه.

ئه‌وه‌ی که به‌شی ١٠ تا ١٢ باسی ده‌که‌ن ئه‌وه‌یه که له ساڵی ٢٠٣٠دا ره‌تکردنه‌وه‌که ده‌وستیت — که دوا‌ی ته‌واو‌بوونی سزا‌که یینج مانگ هه‌یه که ته‌وبه نه‌کراوه‌کان لێیان ده‌خوړیت، نه‌ک له‌ناو ده‌برین، و دواتر مه‌سیح ده‌گه‌رێته‌وه و ئه‌و رێک‌خستنه‌ی که سزا‌که سه‌ر به‌ خۆی بووه کۆتایی دیت. چه‌سپاندنێکی دیکه .پێویستی به‌ سێزده هه‌زار ساڵی دیکه ده‌ییت له‌ په‌یمانێک که خودا وتووێه‌تی له‌بیری ده‌کات

که‌واته خالی وه‌ستانه‌که له‌ ده‌ره‌وه‌ی باب‌ه‌ته‌که ناخویند‌ریته‌وه. هه‌موو شتیکی تر له‌م کتێبه‌دا خویند‌راوه‌ته‌وه - سێ کاتژمێری دیکه له‌ هه‌مان ساڵدا نیشته‌وه، رۆژه‌که له‌ ئاهه‌نگه‌کانی پایزدا کۆتایی دیت، زنجیره‌ی جه‌ژنه‌کان عیسا هێشتا ته‌واو نه‌کردوه. ئه‌گه‌ر ئه‌وانه شکست به‌ینن، ئه‌وا به‌لێ، .چاوه‌روانییه‌که ١٣٧٩ ده‌ییت نه‌ک ٢٠٣٠.

بۆچی هه‌رگیز یان/یان نه‌بووه

.بیرکردنه‌وه‌یه‌کی تر، و له‌ باب‌ه‌ته‌که‌دا به‌سوودترینه

داناوه و ئه‌و چوارچێوه‌دانه‌ش ئه‌وه‌یه که A و B، من ئه‌مه‌م له‌ سه‌ره‌تاوه وه‌ک دوو خویندنه‌وه‌ی کێپرکێکار پرسیاره‌که به‌زۆری چۆن ده‌خ‌ریته‌روو. ئیستا ییموایه چوارچێوه‌دانه‌که هه‌له‌یه و ئارگومینت چوار هۆکاره‌کهیه.

سزا دوو ره‌هه‌ندی هه‌یه - چه‌ند سه‌خته و چه‌ند درێژه - و بری ئه‌و سزایه به‌ره‌می هه‌ردووکییه. توندی به‌بێ ماوه‌ی سزایه‌کی سووک‌تر نییه؛ به‌ هیچ شێوه‌یه‌ک سزا نییه، چونکه هیچ شتێک به‌سه‌ر که‌سدا ناسه‌پینریت. ماوه‌ی به‌بێ توندی به‌ هه‌مان شێوه به‌تاله. هیچ کام له‌م دوو ره‌هه‌نده به‌ ته‌نیا بوونیان نییه. که‌واته “حه‌وت هێنده‌ی سزا‌که” هه‌رگیز هه‌لب‌ژاردنێک نه‌بووه له‌ نیوان چه‌ند هێنده‌کردنی ره‌هه‌ندی‌ک یان .ره‌هه‌نده‌که‌ی تر.ا. ئیدعیایه سه‌باره‌ت به‌ بره‌ یاره‌که، بره‌ یاره‌که‌ش له‌ هه‌ردووکی ده‌ک‌ریت

رهه‌ندیکی شته‌که باس ده‌کات؛ A رکابه‌ر نین. خویندنه‌وهی B و خویندنه‌وهی A که واته خویندنه‌وهی باس لهو رهه‌نده ده‌کات که ژماره‌که له راستیدا ده‌توانریت یشکینیان بو بکریّت، ئەگەر B خویندنه‌وهی پیاویک له سزایه‌ک فیڕ نه‌ییت، دریژکردنه‌وهی و چرکردنه‌وهی هه‌مان کردنه‌وهی ده‌سه‌لاتیکی سه‌برداره، نه‌ک دوو تیۆری کپی‌رکینکار سه‌باره‌ت به‌وهی که ئەو ده‌سه‌لاته مه‌به‌ستی چی بووه.

ئهمه‌ش ناره‌زایه‌تییه‌که هه‌لناگریّت. خویندنه‌وهی ماوهی خویندن هیشتا ده‌ییت ژمپیریاری به‌ته‌نیا هه‌لبگریّت، و هیشتا پلهی سییه‌مه — تو هیشتا قسه‌ی من ده‌گریّت که ساله‌کان ئەوه‌یه که حه‌وته‌که یییه‌وه په‌یوه‌ستن. به‌لام ئەگەر به‌دلناییه‌وه هاتیه‌ته ناو ئەم بابته‌که که لیقیاتی ۲۶ باس له‌توندی ده‌کات، سه‌رنج بده‌که ده‌توانیت به‌ته‌واوی راست بکه‌یت و ئەم کتیبه‌هیشتا کارده‌کات. تو باسی ئەو رهه‌نده‌سه‌رنج بده‌که من تییدا حساب ناکه‌م، هیچ شتی‌ک له‌وه‌دا وا ناکات رهه‌نده‌که‌ی تر بپروات.

ئه‌وه‌ی لیقیاتی ۲۶ پیمان ده‌دات

- چهند هینده‌کاریکی ئاماژه‌پیکراو: حه‌وت . (پله‌ی دووهم — له‌ده‌قه‌که‌دایه، چوار جار.)
- هوکاریکی ئاماژه‌پیکراو: به‌رده‌وامبوونی ره‌تکردنه‌وهی ته‌وبه‌کردن . (پله‌ی دووهم.)
- پیکهاته‌یه‌کی راگه‌یه‌ندراو: چوار په‌ره‌سه‌ندنی یه‌ک له‌دوای یه‌ک . (پله‌ی دووهم.)
- چنده‌که‌ره‌که بو ماوه‌ی پرسته‌که ده‌گونجیّت. (پله‌ی سییه‌م — له‌سه‌ره‌وه قسه‌ی له‌سه‌ر کراوه. خویندنه‌وهی که‌مینه‌کان. هینجه‌ی ئەم کتیبه.)
- وه‌تیبینییه‌ک له‌سه‌ر ئەوه‌ی که ئەو پیگه‌ی که‌مینه‌یه به‌های چیه. زۆرینه حه‌وت جار ده‌خویننه‌وه وه‌ک توندی، و به‌ده‌نگی به‌رز وتوومه‌که زۆرینه هه‌له‌یه - من ئاماژه‌م به‌وه کردووه که توندی و ماوه‌ی دوو ره‌ه‌ندی یه‌ک چنده‌دایه‌تین، که ته‌نها یه‌کیکیان ده‌توانیّت فاکته‌ری یشکینیکراوی حه‌وت هه‌لبگریّت، و خویندنه‌وه‌یه‌ک که ره‌ه‌ندی نه‌پوراو چهند هینده ده‌کات ده‌ییت پروونی بکاته‌وه که چی چهند هینده ده‌کات. ئەوه ئیدیعیایه‌کی ته‌سکتره له "هه‌موو که‌سیکی تر هه‌له‌یه" و تاکه ئیدیعیایه که من پیویستم پیاانه.

دوو پرسته له‌حه‌زه‌قیله‌وه 4. یه‌ک چنده‌که‌ر له‌لاقیات ۲۶. ئەوه ته‌واوی ئامرازه‌کانه. ئیستا ئیمه حساب

ده‌که‌ین.

به‌شی شه‌شه‌م — کاترمیری ئیسرائیل

دوو پرسته، یه‌ک چه‌ند هی‌نده، چوار یاسای ژماردن. ئیستا ئیمه کاترمیری یه‌که‌م به‌پویه ده‌به‌ین

له‌ کوپوه ده‌ست پیده‌کات

۳۹۰ سالی چه‌زه‌قیل سهر به‌ مالی ئیسرائیله، شانشینى باکوور - ئه‌و ده‌ هوژه‌ی که‌ له‌ سهرده‌می یه‌روبعامدا جیابوونه‌وه و هه‌رگیز نه‌گه‌رانه‌وه

به‌پیی ئه‌و خویندنه‌وه‌یه‌ی که‌ له‌ به‌شی چواره‌مدا ئاماژه‌ی پیکراوه، سالانی ئیسرائیل له‌ لای چه‌پی ئه‌و گه‌مارویه‌دایه که‌ له‌سهر خسته‌که‌ وینا کراوه، که‌ له‌سهر هی‌لی کاتی عیبری له‌ راسته‌وه‌ بو چه‌پ به‌و مانایه‌یه که‌ لیه‌وه‌ راده‌که‌ن بو پیشه‌وه . وه‌ زه‌به‌لاحی ئاسن ئه‌و گه‌مارویه‌ وه‌ک گه‌مارویه‌ک نیشان ده‌دات که‌ گه‌ماروده‌ره‌که‌ نه‌یتوانی بیگریت

یه‌ک گه‌مارودانی سهرکه‌وتوو نه‌بووی قودس له‌ تۆماره‌که‌دا هه‌یه. ۷۰۱ پيش زاین

سه‌ناحریب پاشای ئاشوور هاته‌ سهر شاره‌ قه‌لاداره‌کانی یه‌هودا و گرتیان. ئینجا هاته‌ ئۆرشه‌لیم و نه‌یگرت. پاشاکانی دووهم ۱۸-۱۹ و ئیشایا ۳۶-۳۷ چیرۆکه‌که‌ له‌ ناوه‌وه‌ ده‌گیرنه‌وه - باجی حزقیاء، قسه‌کانی رابشاق له‌ دیواره‌که‌، قسه‌ی ئیشایا، فریشته‌ی یه‌زدان لیدانی ئۆردوگا‌که‌، و سه‌نه‌حریب که‌ ده‌چیته‌وه‌ ماله‌وه‌ بو نه‌ینه‌وا که‌ له‌ کو‌تاییدا کو‌ره‌کانی له‌ په‌رستگای خوداوه‌نده‌که‌یدا کوشتیان

تۆماری ئاشوورییه‌کان له‌ ده‌ره‌وه‌ هه‌مان چیرۆک ده‌گیریته‌وه‌ و بیده‌نگیه‌که‌ی له‌ قسه‌کانی کتییی پیرۆز به‌رزتره‌. پریزمی سه‌ناخه‌ریب، که‌ میژوووه‌ فه‌رمیه‌که‌نه‌ که‌ له‌لایه‌ن نووسه‌رانی خو‌یه‌وه‌ نووسراوه‌، شانازی به‌ گرتنی چل و شه‌ش شاره‌ دیواره‌کانی چه‌زه‌قیه‌ ده‌کات و خودی چه‌زقیه‌ له‌ ئۆرشه‌لیم داخستوووه‌ "وه‌ک بالنده‌یه‌کی قه‌فه‌سکراو". وه‌ دواتر ده‌وستییت. ئه‌و ریزلینانه‌ تۆمار ده‌کات که‌ وه‌رگیراوه‌. هه‌رگیز ئیدیعی شاره‌که‌ ناکات. پاشایه‌کی ئاشووری که‌ پایته‌ختیکی گرتبوو، به‌ درێژی به‌ ژماره‌کانه‌وه‌ وای گوت. ئه‌میش باسی قه‌فه‌سیکی کرد و پویش

قۇناغى دووھم: بەروارەكە بە شىۋەيەكى سەربەخۇ لەلايەن كانۇنى ئىپۇنىمى ئاشوورى و لەلايەن پىرىزم و بە گىرانەوھى كىتېبى پىرۆزەوھە دىارى كراوھ و نىزىكەى ئەوھندە پارىژراوھ كە ھەر بەروارىكى سەدەى ھەشتەمى پىش زايىن بەدەستى دەھىنىت. كەمىنەيەكى زانايان پىشنىارى ھەلمەتتىكى دووھم دەكەن لە دەوروبەرى سالانى ۶۸۸-۶۸۶ پىش زايىن بۇ چارەسەركردنى كىشەيەك سەبارەت بە تەمەنى تىرھاكە؛ زۆرىنەيان لە سالى ۷۰۱دا يەك ھەلمەتە. من بەروارى زۆرىنە بەكاردەھىنم، كە ھەروھەا بەروارى تەقلىدىيە

وشەيەك لەسەر ئەوھى كە بەكارى ناھىنم . شانشىنى باكوور كەوتە دەست ئاشوور و لە دەوروبەرى سالى ۷۲۲ پىش زايىن دىپورتكرایەوھ — سامرىا بۇ ماوھى سى سال گەمارۆدرا و گىرا، دانىشتووانەكەى نىشتەجى بوون، دە ھۆزەكە دۆران. ئەوھە كاندىدى ئاشكرایە بۇ دەستپىكردنى سزای ئىسرائىل و ئەوھش ئەو بەروارە نىيە كە من بەكارى دەھىنم. سالى ۲۰۳۰ بەرھەم ناھىنىت؛ 722 پىش زايىن + 2730 سال لە سالى 2009 دەنىشتەوھ، كە لە ھىچ شوىنىكدا نىيە. من باسى دەكەم چونكە دەمەوئىت بزائم كە دەزانم بەدىلەكە بوونى ھەيە و كارناكات، نەك ئەوھى تۆ بىدۆزىتەوھ و سەرت سورمى

دەستپىكردنى سالى ۷۰۱ پىش زايىن لە ئارگومىنتەكەى بەشى چوارەمەوھ ھاتووه - گەمارۆدانى سەركەوتوو نەبووھ، كە بە گرىدل دىارى كراوھ - نەك لە گەرانىكەوھ بۇ بەروارى دەستپىكردنىك كە ئەو وەلامە بەرھەم بەھىنىت كە من وىستم. ئەگەر بابەتى چوارەم رەتكردەوھ، پىويستە ئەمە رەت بكەيتەوھ. ئەوھە وابەستەيىە، راگەيەندراوھ

خولى يەكەم

پىش زايىن + 390 سال = 311 پىش زايىن 701

(.پلەى يەكەم. لە ژمارەدانانى فەلەكىدا: 700 + 390 = -310، كە 311 پىش زايىنە)

حوكمى ئەسلى ئىسرائىل لە سالى ۳۱۱ پىش زايىن تەواو بوو

ئايا مالى ئىسرائىل لە سالى ۳۱۱ پىش زايىن تەوبەيان كرد؟ نەخىر، مالى ئىسرائىل نەبوو كە تەوبە بكات - دە ھۆزەكە لە نىو گەلاندلا بۆلۈبوونەوھ و چوار سەدە بوو. سزاكە بەسەرچوو و ھىچ گۆرانكارىيەكى بەسەردا نەھات.

شتيکي تر له سالې ۳۱۱ پيش زايين پرووی ددها و منيش دهمه ویت به وردی مامه لهی له گهل بکهم، چونکه نه مه ریک نهو جوړه ورده کارییه که له کتیبه کانی وهک نه م کتیبه دا زیاده روهوی ده کریت

نه وهی راسته: به هاری ۳۱۱ پيش زايين سهرده می سهرده می سیلوسیده. سیلوکوسی یه که م بابلی گرته وه و نهو سهرده می که میژووه کهی لهو داگیرکردنه وه هاته وه، بوو به سالنامه ی ستانداردی هه موو روزه لاتی نزیك بو چه ندین سده. له حیساباتی بابلییه کان که نهو حیسابه یه که جوله که کان وه ریانگرتووه، سالی یه که م له یه که می نیسان ده ست پیده کات — ۳ نیسانی ۳۱۱ پيش زايين

سهرده می گرییه سته کان. , *minyān shtarot* جوله که کانیش به راستی وه ریانگرت. ناویان لینا سیسته می میژووییه که له 1 مه کابیه کاندا به کارهاتووه. له به لگه نامه یاساییه کانی جوله که کاندا، له سهر گرییه سته هاوسه رگیری و فه سلې فروشتن، زیاتر له هزار ساله دهرده که ویت. زور دوا ی نه وهی یاشاکانی سیلوسیه کان توژ بوون، هیشتا نووسه رانی جوله که کان میژووی به لگه نامه کانیا ن له سالی نهو ساله ی ژهنه رالیکی یونانی رویشت بو ناو بابل.

له وئ وینه یه کی راسته قینه هه یه. لهو ساله ی که سزای ئیسرائیل به بئ تهوبه تهواو بوو، گه لی جوله که کان ده ستیان کرد به میژووی گرییه سته کانی خو یان به سهرده می یاشایه کی نه ته وهی — و بو هزار سال به ردهوام بوون.

نه وهی راست نییه، و نه وهی من ئیدیعی ناکه م: له سالی ۳۱۱ پيش زايين له جوله که هیچ پرووی نه دا. نه شهر، نه فتح، نه گوړینی فهرانپه ووا. به تلیمؤس له سالی ۳۱۲ ناوچه که ی گرتبوو و کشابووه وه؛ نه نتيگؤنؤس داگیری کرده وه؛ ناشتی خانه دانه کان له سالی ۳۱۱ پرسپاره که ی به کراوه یی هیشته وه و هیچی له سهر زهوی جیگیر نه کرد. کؤنترؤلی به ردهوامی به تلیمؤس تا دوا ی ئیپسؤس له سالی ۳۰۱ دا نه گه یشت.

که واته گرنگی سالی ۳۱۱ پيش زايين سالنامه ییه نهک سهر بازی. ده نگدانه وه یه کی سهرنچراکیش و به لگه نییه. ژمیریاری به هیچ شیوه یه ک پشت بهو شته نابه ستیت و نه گهر سهرده می سیلوسید له سالیکی جیاوازا دهستی پیکردبا کاتژمیره کهش به تهواوی وهک خوی دهر رویشت. من ده یخه مه وه چونکه لیدان و ئالای له سهر داده نیم چونکه لیدان هه مان شت نییه له گهل سه لماندن.

چه سپاندنه که

تهوبه نه کردن. لیثیا ۲۶ کاری پیده کریت

$$\text{سال } 2730 = 390 \times 7$$

(.پله یی کهم)

ئیستا، پرسپاریک که گرنگتره له وهی که دهرده که ویت: له که یه وه؟

دوو بژارده. یان زاراوهی چه سپاو له سالی ۳۱۱ پیش زاینه وه به رهو پیشه وه دپروات، کاتیک زاراوهی یه کهم به سه رچوو — یان جیگهی زاراوهی سهره تای ده گریته وه و له گه مارووه، ۷۰۱ پیش زاین خزمهت ده کریت.

من دووهمیان به کارده هیتم. رستهی چه سپاو له سالی ۷۰۱ پیش زاینه وه ده ست پیده کات

لیره دا هوکاره کهی ده خهینه پروو. لیثیا ۲۶ نالیت "و پاشان سزایه کی تر زیاد ده کهم." ده لیت "حهوت هینده زیاتر سزات ددهم له سهر گونا هه کانت" — هه مان گونا هه کان، حهوت هینده سزا دراوان. ئوبژهی چه سپاندنه که خودی رسته یه نهک رسته یه کی تازه که به کونه که وه لکینراوه. دادوه ریک که رسته یه ک به حهوت چند هینده بکات، زاراوه یه کی یه که له دوا یی که زیاد ناکات؛ ئه ویش به هه مان تاوان سزا دهریته وه. وه سزایه که له و هینجه وه جیه جی ده کریت که سزای ئه سللی له سهری هه لواسراوه، که بو ئیسرائیل گه مارودانی سالی ۷۰۱ پیش زاینه

ئه و وشه یه بگره — هینج . برپاره له بابتهی داهاتوودا کاری زیاتر بکات له وهی لیره دا ده بکات و ئه گهر ئه و یاسایه یی من به کاری ده هیتم دوو یاسا دهریچیت که جلوه برگیان له بهردایه، ئه مه یه که تو من ده گریت

پله یی سپیه — ئه مه هه لبراردنیکی لیکدانه وه یه و ییویسته ئه وه بلیم. ئه گهر زاراوهی چه سپاو له جیاتی ئه وه له سالی ۳۱۱ پیش زاینه وه به رهو پیشه وه پروات، ئه و ۳۱۱ پیش زاین + ۲۷۳۰ = ۲۴۲۰ زاینی به ده ست ده هیئت، (.و کتیبیک نه ده بوو. هه لبراردنه که گرنه و من مونا قه شه م بو کردووه نه که گریمانه بکه م)

ئه نجامه کهی

۷۰۱ پيش زايين + ۲۷۳۰ سال = ۲۰۳۰ ي زاييني

(.پله ي يه كه م. فله كي: $2030 = 2730 + 700$)

ئەگەر حەزت لایە بە پښتای دووردا پشکین بۆ بکه. له سالی ۷۰۱ پيش زايين تا ۱ پيش زايين ۷۰۰ ساله. سالیکی تر ده تباته سالی يه كه می زايینی. ئەوه ۷۰۱ سال به سه بر دوه، سالی ۲۰۲۹ له سالی يه كه می زايینی وه ده یلایته وه — که له سالی ۲۰۳۰ ي زايینیدا ده نیشیتته وه.

سزای مالی ئیسرائیل که حەوت هینده زیاد کراوه وه که له لای ۲۶ دیاری کراوه، له سالی ۲۰۱۹ کۆتایی دیت
2030 .

یه که کاتر میهر هیچ ناسه لمینیت

مه به ستم ئەوه یه.

ئەگەر ئەمه ته وای ئارگومینته که بووایه، کتیبیکم له سه ر نه ده نووسی. یه که زنجیره ی ژمیریاری له بهرواری ده ستپیکردنی نا کوکیه وه له پښتای چه ند هینده کاریکی نا کوکه وه بۆ سالیکی ئامانج، پښت ئەوه یه . که له ده ره وه جیگیرکردنی کیشه کان چۆنه، و من له ده ستی که سیکی دیکه دا گومانم لای ده بییت

سهرنج بدهن چهنده لهم بابته پله ۳ بووه نهك پله يهك. ژميرياريبهكه شتيكي بي بابهخه جار 7 كوي سهخت نيبه. ئارگوميتهكان ههموويان له ههلبژاردنهكاندان : كه گريدل گهمارويهكي 390 — شكستخواردوو ديارى دهكات، كه لاي چهپ به واتاي پيشهوه ديت له كاتدا، كه چهندهكهرهكه ماوهي دريژ دهكاتوه، كه زاراوهي چهسپاو له سهرهتاي سهرهتاييهوه دووباره كاردهكاتوه. چوار حوكمي ليكدانهوه، ههرهكهيان بهرگري ليدهكريت، هيجيان دلنيا نين، ههموويان هي منن بو بهرگريكرن.

ههر بويه كاتژميري دووهم زور گرنگه. ميژووي جياواز و بهرواري دهستپيكردي جياواز و ژمارهيهكي جياواز له سال و ژمارهيهكي جياواز له چهسپاندن بهكاردههييت. تهنها دوو شتي لهگهل ئهم يهكهدا هاوبهشه: ههمان بابتهتي هزهقيل و ههمان ياسا له كتيبي ليقياتهوه.

ئهگهر خويندنهوهكه ههله بوو، كاتژميري دووهم به تهواوي له شوينيكي تر بنيشينهوه.

بهشي ههوتهم — كاتژميري يههودا

پرستهي دووهمي هزهقيل كورتره و ميژووهكهي باشتربه لگهي لهسهره، چونكه بهناو پروداوهكاني ناوهندي پهيماني نويدا تيدهپهريت.

كاتيك ئهمانهتان تهواو كرد، بو جاري دووهم پالدهكهون، بهلام له لاي راستانهوه و تاواني مالي يههودا ههلهگرن،» من بو ماوهي چل پوژ بو ههر ساليك پوژيك بوتان داناوه.» — هزهقيل ۶:۴

چل سال. لاي راست.

له ژير خويندنهوهي بهشي چوارهمدا، لاي راست لهسهر هيلي كاتيبي راست بو چهپ به واتاي پيشتر ديت - چل سالي يههودا له گهمارويهكهوه بهرهو پيشهوه ناپرات، بهرهو گهمارويهك رادهكهن . پرستهكه له گهمارودا كوتايي ديت نهك له گهمارويهكهوه دهست پي بكات.

. كهواته پيويستمان به چل ساله كه به گهماروداني قودس كوتايي ديت. وه يهكيك ههيه، و ناروون نيبه.

له خاچدان تا گهمارودان

عیسا له جهژنی په سحدا له خاچ درا، ۵۱ نیسانی ۳۰ ی زایینی

(Tier 3. That date follows from the AD 26 baptism and a three-and-a-half-year ministry, and the AD 26 baptism follows from the minority reckoning of Tiberius' fifteenth year in Luke 3:1. I deal with this properly below, because it is the fourth weak link in this book and I'm not going to slide it past you in a subordinate پرگه.)

دوای چل سال و له جهژنی په سحدا له سال ۷۰ ی زایینی، تیتوس له سهر دیواره کانی نورشه لیم داخست

کاتی یارییه که بهر پیکه وت نه بوو له گهل ترسناکییه کانیدا. یوسفوس باس له شاریک دهکات که ئاوساو بووه به حاجیانی جهژنی په سح کاتیک هیله کانی رومه کان داخران - نهو دانیشتونوانه ی له ناوه وه گیریان خواردبوو دانیشتونانی فیستیقال بوون نهک دانیشتوو، هر بویه ش نهو برسیتیه ی که به دوایدا هات وهک خوی کاره ساتبار بوو. گه مارودانه که له جهژنی په سحوه دهستی پیکرد

۳۰ ی زایینی + ۴۰ سال = ۷۰ ی زایینی

(.پله ی یه که م)

چل سال، جهژنی یهسح تا جهژنی یهسح، له خاچدان تا گه مارؤدان. وه له نیوانیاندا بریاریکی نیشتمانی

عیسا گوتبووی ئه و چل ساله بو چیه. واته: قودس ئهی ئورشه لیم، پیغه مبه ران ده کوژیت و ئه وانهی ده نیردرینه لای به رداران ده کهیت، چهند جار ویستم منداله کانت کوپکه مه وه، وهک چو مریشکیک جوجه کانی له ژیر باله کانیدا کۆده کاته وه، توش ئاماده نه بوویت. (مهتا ۳۷: ۲۳-۳۸). وه له ریگی خاچدا: «چونکه پوژانیک دیته سهرت که دوژمنه کانت به ره بهستیک له دژی تو هه لده دن و ده تگرن و له هه موو لایه که وه ده تخه نه سهر زه وی و منداله کانت له ناو خویدا یه کسان ده که نه وه و به ردیک له سهر به ردیکی ترتدا به چینه هیلن، چونکه کاتی سهر دانه که ت نه ناسیه وه.» (لوقا ۱۹: ۴۳-۴۴)

چل سال له بانگه شهی نیردراوان له حه وشه کانی یه رستگا. چل سال له ئوفه ره که به کراوه یی وه ستاوه. چل ژماره ی ئینجیلییه بو ماوه ی تاقیکردنه وه - بیابان، لافاو، یونا له نهینه وا، موسا له سهر شاخ، یهزدان له بیابان. ئه مه چله که ی یه هودا بوو

ئه و راستکردنه وه که قهرزازی ئیوه م

لیرده دا دووه م هه له ی ئه و دوو هه له یه ی که به لیم دابوو نیشانتان بده م.

له یه که م کتیبمدا نووسیم که یه رستگا که "له کاتی جهژنی یه سحدا، سالی ۷۰ ی زایینی" ویران بووه. ئه وه هه له یه و شایه نی ئه وه یه له بری ئه وه وردبین له سهر ئه وه ی چی پروویداوه، چونکه وه شانی راستکراوه ئه وه وه شانه یه که له راستیدا ئارگومینته که پیویستی پییه تی

گه مارؤدانه که له جهژنی یه سح دهستی پیکرد - ۱۴ ی نیشان، له ده ورو به ری ناوه راستی مانگی نیسانی سالی ۷۰ ی زایینی. یه رستگا که له کاتژمیر ۹ یان ۱۰ ی ئاف، نزیکه ی سی مانگ و نیو دواتر، له نزیکه ی هه فته ی یه که می مانگی ئابدا سووتا. یوسفؤس ده یه می ئاف تو مار ده کات؛ میشنا نویه م تو مار ده کات و نه ریتی جوله که کان له و کاته وه نویه میان به ناوی تیشا ب' ئاف هیشتووه ته وه، که پوژوو بو هه ردوو یه رستگا که

گه مارؤیه کی چوار مانگه م دارما بوو و کردبوومه یه ک پرووداو. هه له ی باو. هیشتا هی منه

به لام سهیری راستکردنه وه که چی ده کات. کاتژمیری یه هودا ده بییت جهژنی یه سح تا جهژنی یه سح به ریوه

بیات ئەگەر بېریارە لە جەژنی پەسح لە ساڵی ۲۰۳۰ کۆتایی پێبێت — و گەمارۆدانەکانەکان سووتاندنەکان، پرووداوی جەژنی پەسح، لە خاچدان لە جەژنی پەسح ۳۰ ی زایینی، گەمارۆدان لە جەژنی پەسح ساڵی ۷۰ ی زایینی. چل سال، جەژن بۆ جەژن، پاک

وێشانی هەلە ی ئەو راستییە بوو هۆی ئەوێ که ئارگومێنتەکانە شلۆقتەر بێت. وێشانی دروست توندتر دەکات. بەزۆری کاتیک کارەکانی خۆت دەپشکنیت بەم شیوەیە دەروا و باشتترین ئارگومێنتەکانە من دەیزانم بۆ ئەنجامدانی

یەكەم چەسپاندن

ئایا یەهودا تا ساڵی ۷۰ ی زایینی تەوێی کرد؟ شارەکانە کەوتە خوارەو، پەرستگاکی سووتا، قوربانییەکان وێستان و هەرگیز دەستیان پێنەکردوو ئەو. میللەت پرووی نەکردە مەسیحەکی

.لیثیا ۲۶ کاری پێدەکرێت

$$۷ \times ۲۸۰ = ۱۹۶۰ \text{ ساڵ } ۷۰ \text{ ی زایینی } + ۲۸۰ = ۲۲۴۰ \text{ ی زایینی}$$

(.یەلە یەكەم)

.وێ لێرەشدا، دیسانەو، شتیكەم هەیه که راستی بکەمەوێ نەک ئیدیە بکەم

لە نزیکەوێ پرووداویکی راستەقینە هەیه. راپەرینی جولەکان دژی کۆنستانتیۆس گالۆس لە ساڵی ۳۵۱ سەرپهه‌لدا نەک لە ساڵی ۳۵۰ — گالۆس لە مانگی ئازاری ساڵی ۳۵۱ کرا بە قەیسەر، راپەرینه‌کە بەدوای خۆیدا هینا و ئورسیسیۆس بە توندی خستیه‌ خوارەو و دیوکاسریا (سیفوریس) ی وێران کرد و تیبیریاس و لیدای وێران کرد

ئەوێ تەنیشت یەكتره‌. ورد نییه‌ و منیش ناوی دەنیم تەنیشت یەكتر نەک دەوری بکەم و بیکەم بە لێدان. هیچ شتیکی تایبەت لە خودی ساڵی ۳۵۰ ی زایینیدا پشتراست نەکراوەتەو. دەتوانم بگەمە ۳۵۱ بە ریکخستنی بەرواری دەستپێکردن یان بە ژماردنی گشتگیر لەو شوێنەکانی که بە تایبەتی لە شوێنەکانی تر ژماردنم کردوو، و ناچم، چونکە لەو ساتەدا که دەست دەکەم بە پالنانی ریکەوتەکان بۆ ئەوێ زەوییه‌کی دەنگدانەوێ دروست بکەم وازم لە ژمیریاری هیناوه‌ و دەستم کردوو بە ئەنجامدانی شتیکی تر

ژمپړياريش پيويستی پي نيه. سالی ۳۵۰ زیږنی ځایکی رڼگایه له زنجیره یه کدا نهک به لگه یه ک. زنجیره که باشه نه گهر نهو ساله هیچ پرووی نه دا به هیچ شیوه یه ک.

چه سپاندنی دووهم

هیشتا هیچ ته و به یه ک نیه. که واته یاساکه دیسانه وه کار ده کاته وه - و نه مه قوناغی چوارهمی نهو. پهره سندنه یه که لیقیاتی ۲۶ باسی دهکات، دوا قوناغه له بابته که دا.

لیره دایه که دهمه ویت بگوړم چون نه مه به زوری دنووسریت، له نیویاندا له لایه ن منه وه.

رڼگه ی سروشتی بو نووسینی هه نگووی داهاتوو بریتیه له $280 \times 7 = 1960$. نه وه راسته، و نارهازیه تیه کی ئاشکرا بانگهیشت دهکات: ۲۸۰ له ژماره یه ک دهچیت که هه لیریدراوه چونکه ده تگه یه نیته نهو شوینه ی که ده ته ویت بجیت.

به لام ۲۸۰ ژماره یه کی سهر به خو نیه. 40×7 . که واته چه سپاندنی دووهم بریتیه له

$$۱۹۶۰ \text{ سال} = ۷۲ \times ۴۰ = ۷ \times ۷ \times ۴۰$$

. سزای سهره تایی چل ساله ی یه هودا، که به حوت دوو هینده زیاتر بووه

نه وه دوو باره باسکردنی جوانکاری نیه. لیقیا ۲۶ باس له یه ک چه سپاندن ناکات؛ باس له زنجیره یه ک له وانه دهکات، که چوار قوناغ قوولن، ههریه که یان به هووی هه مان په تکردنه وه ی به رده وامه وه دهستیپکردووه. رسته یه ک که به دوو قوناغی نهو پهره سندنه دا تیپه ریوه، رسته ی رسته نه که به حوت چوارگو شه چند هینده کراوه. به 40×72 نووسراوه، فهرمانی لیقیات له خودی دهربرینه که دا دیاره. به 280×7 نووسراوه، له ژماره یه کی ئاره زوومه ندانه دهچیت که زیادکردنی ئاره زوومه ندانه به ده سته ی نییت هه مان ژمپړیاری، به سهرچاوه ی له لایه رکه که

$$۷۰ \text{ زیږنی} + ۱۹۶۰ \text{ سالی} = ۲۰۳۰ \text{ زیږنی}$$

(.پله ی یه که م)

یهک یاسا یان دوو یاسا؟ — پرسیاری ئه نکر

ئیسرا ئیستا به توندی سهیری ئه نکره که بکه، چونکه ئه مه ئه شوینه یه که خوینه ریکی ئاگادار ده بیست دهستی بو. قه له میک بیات.

ئیسرائیل له سالێ ۷۰۱ ییش زاینه وه دهستی پیکردوه - سه ره تای رسته سه ره تاییه که ی. یه هودا له سالێ ۷۰ ی زاینه وه دهستی پیکردوه — کو تایی سالێ ئه و. رسته که ی له له خاچدان له سالێ ۳۰ ی زاینه دهستی پیکرد

به روونی بیل: ئه وانه له دوو یاسای جیاواز ده چن. وه ئه گهر دوو یاسای جیاواز بن، هه لبرێردراون چونکه هه ریه که یان به ریکه وت سالێ ۲۰۳۰ به ره هه م ده هیئت، ئه و ئه م کتیبه به ته وای ئه و کاره ده کات که هه موو که سیکی تر تۆمه تبار ده کات به وه ی. به دیله که به رپۆه به ره و بزانه چهند سواری ده بیست. ئیسرائیل له کو تایی ته مه نی خو یه وه سالێ ۳۱۱ ییش زاینه $۲۷۳۰ + ۲۴۲۰ = ۵۱۵۰$ ی زاینه یه هودا له سه ره تای ته مه نی خو یه وه $۳۰ + ۱۹۶۰$ ی زاینه یه

سالێ ۱۹۹۰ ی زاینه ی. هه یج کامیان له ژياندا نه ماون. هه ردوو کاتژمیره که هه ستیارن به ئه نکر و من = . ئه و ئه نکره م هه لبرارد که له هه ر حاله تی کدا کار ده کات

.بو یه من قه رزاری یاسایه کم که به راستی یه ک یاسایه

لیره دایه. زاراوه ی چهند هینده کراو له گه مارو دانه وه بو پیشه وه خزمه ت ده کریت - له هه ردوو حاله ته که دا. گه مارو دانه که هینجه که یه. ئه وه ئه و شته یه که حه زه قیل له سه ر خشته که کیشاوه و کاره کانی گه مارو دانی خو ی به ده وریدا دروست کردوه و جامه که ی ئاسنی له به رده میدا داناوه و له ناوه راستی ته وای تابلۆ که دا دانیشتوه. گه مارو دانی ئیسرائیل سالێ ۷۰۱ پ. ز. گه مارو دانی یه هودا سالێ ۷۰ ی زاینه یه، هه ردوو رسته ی چهند هینده کراو له گه مارو ووه که هی خو یانه، به ره و پیشه وه ده رۆن

ئه وه ی دوو لایه ن داینی ده که ن دوو یاسا نییه. ئه وه ئه و شوینه یه که رسته ی ره سه نی هه ر نه ته وه یه ک به به راورد به گه مارو دانی خو ی دانیشتوه - و ته رمی حه زه قیل به ته وای بو ئه وه بووه. لای چه پ، ئیسرائیل: ۳۹۰ ساله که ی له لای چه پی گه مارو که دایه له سه ر هیلی کاتی راست بو چه پ، بو یه لیه وه راده که ن بو پیشه وه و بو یه گه مارو دانی له سه ره تای خولی خویدا یه. لای راست، یه هودا: ۴۰ ساله که ی له

لای پاسته‌وهیه، بۆیه پاده‌که‌ن بۆ گه‌مارو‌دان، هه‌ربۆیه گه‌مارو‌دانى له کو‌تایى خوله‌که‌یدا‌یه.

یه‌ک یاسا بۆ چه‌سپاندن — له گه‌مارو‌وه خزمه‌ت بکه. یه‌ک یاسا بۆ ئەندازه‌یى — لایه‌که یی‌ت ده‌لی‌ت گه‌مارو‌دانه‌که له‌سه‌ر کام کو‌تایى زاراوه‌ی په‌سه‌نه. گه‌مارو‌دانى ئیس‌رائیل حوکمه‌که‌ی ده‌کاته‌وه؛ گه‌مارو‌ی یه‌هودا گه‌مارو‌ی ئەو داده‌خات. هه‌ر بۆیه سا‌لی ۷۰۱ یی‌ش زایین سه‌ره‌تای ژماردنی‌که و سا‌لی ۷۰ زایینی سه‌ره‌تای ژماردنه‌که‌ی تره و ئەوه پ‌یکه‌وتنی‌ک نییه که من له نیوه‌ی پ‌یگادا گو‌ریم.

دوو تی‌بینی ده‌رباره‌ی ئەوه.

ئیدی‌عایه‌ک نییه که کات به‌ره‌و دواوه پاده‌کات. چل سا‌لی یه‌هودا وه‌ک هه‌موو که‌سی‌ک به‌ره‌و یی‌شه‌وه رو‌یشت - ۳۰ ی زایینی تا ۷۰ ی زایینی. لایه‌نه‌کان سه‌باره‌ت به دانانن له‌سه‌ر دیاگرامی‌ک، نه‌ک سه‌باره‌ت به‌و ئاراسته‌یه‌ی که سا‌له‌کان تی‌یدا ده‌ژین. کاتی‌ک زاراوه‌ی په‌سه‌ن به‌ب‌ی په‌شیمان به‌سه‌ر ده‌چ‌یت، زاراوه‌ی نو‌ی له ه‌ینجه‌که‌وه بۆ یی‌شه‌وه خزمه‌ت ده‌ک‌ر‌یت، چونکه ئەوه تاکه ئاراسته‌یه که ده‌توان‌ر‌یت سزایه‌ک ج‌یه‌ج‌ی بک‌ر‌یت.

وه‌وا ده‌کات باب‌ه‌تی چواره‌م زیاتر له کاتژم‌یر‌یک له‌مه‌وبه‌ر هه‌لب‌گ‌ر‌یت. خو‌یندنه‌وه‌ی چه‌پ و راست له ئی‌ستاوه گه‌وره‌ترین وابه‌سته‌یى ل‌یکدانه‌وه بوو له‌م کتی‌یه‌دا. ئی‌ستا له‌نگه‌ره‌کان و هه‌روه‌ها ئاراسته‌کان دا‌بین ده‌کات. ئەگه‌ر ئەو لایانه له باکوور و باشوور زیاتر مانایان نییه - که شتی‌کی ته‌واو عه‌قلانییه بۆ بیر‌کردنه‌وه، و منیش له به‌شی چواره‌مدا ئەوه‌م وتوو - ئەوا کاتژم‌یری یه‌هودا هی‌چ هو‌کاری‌کی بنه‌ره‌تی نییه بۆ ئەوه‌ی له سا‌لی ۷۰ ی زایینی ده‌ستی‌پ‌ب‌کات نه‌ک له سا‌لی ۳۰ ی زایینی، و ۳۰ ی زایینی سا‌لی ۱۹۹۰ ده‌دات. هه‌موو پ‌یکهاته‌که به‌و یه‌ک ورده‌کارییه‌وه هه‌لواسراوه که یی‌غه‌مه‌به‌ر‌یک له کو‌یدا پا‌لکه‌وتوو. من له یه‌ک پرسته‌دا باسی ده‌که‌م بۆیه که‌س ناچار نه‌بی‌ت بۆی هه‌لکه‌نی‌ت.

. جه‌ژنی په‌س‌حی سا‌لی ۷۰ ی زایینی له‌گه‌ل سا‌لانی ۱۹۶۰ جه‌ژنی په‌س‌حی سا‌لی ۲۰۳۰ یه

دوو کاتژم‌یر، هی‌چ ئینی‌پ‌وت‌یکی هاوبه‌ش نییه

. دا‌یان‌بن‌ی

مالی یه هودا	مالی ئیسرائیل	
٤٠ سال	٣٩٠ سال	پرستهی (حه زقیل ٤)
٣٠ ی زایینی	٧٠١ پیش زایین	دهسپیکردن
به رهو ئه و (لای راست)	پیشه وه (لای چهپ)	ئاراسته له گه مارووه
٧٠ ی زایینی	٣١١ پیش زایین	خولی یه کهم کوئایی دیت
دوو	یهک	چه سپاندن
$40 \times 72 = 1960$	$390 \times 7 = 2730$	زاراوهی چند هینده کراو
٧٠ ی زایینی	٧٠١ پیش زایین	له...
٢٠٣٠ ی زایینی	٢٠٣٠ ی زایینی	به سهر دهچیت

. سهیری ئه م دوو ستوونه بکه ن چی هاو به شیان نییه

پرستهی جیاواز — ٣٩٠ و ٤٠، هیچ کامیان له یه کیکی تره وه وه رنه گیراون. بهرواری دهسپیکردنی جیاواز، که ههوت سه ده له یه کتر جیاوازن، له رووداوه میژووویه تهواو جیاوازه کانه وه به ئارگیومینتی تهواو جیاواز دامه زراوه. ئاراسته ی جیاواز له سهر هیل کاتی. ژماره ی جیاوازی چه سپاندن — یهک و دوو. خولی کوئایی جیاواز — ٢٧٣٠ سال و ١٩٦٠ سال.

ئهوان به تهواوی دوو شتیان ههیه: بابتهی حهزه قیل که ئهوانی بو دیاری کردووه، و ئه و یاسایه ی له کتییی لیقیه کانه وه هاتووه که زوریان دهکات.

.وه له هه مان سالدا به سهر دهچن

له بهشی سییه مدا وتم که سیسته میک که باسی شتیکی راسته قینه دهکات، مهیلی ئه وه ی ههیه که ئه نجامیک به رههم بهینیت که ئامانجی نه بووه. ئه مه یه که میانه. ده متوانی بهرواری دهسپیکردنی یه هودا هه لبریرم بو ئه وه ی ئه م کاره بکه م — به لام من هه لم نه بژارد، له خاچدان هه لبریرد و چل سال بو گه مارو دانه که ته نها ئه وه یه که میژوو پیته ده دات. یه کگرتن یان ریکه وته یان خودی شته که

.یه کیک له ریکه وته کان رزگار بوونه. بهشی نوپه م دوو کاترمیری دیکه ی ههیه

پیش ئه وهی بچینه سه ر: چواره م ئه لقه ی لاواز

پیم وتیت چوار شوین ههیه که من ئارگومینتی خۆم به لاواز نیشان ددهم. بهشی دووهم سالنامه ی هه بوو. بهشی چواره م خویندنه وهی چه پ و راستی هه بوو. بهشی پینجه م خویندنه وهی ماوه ی لیقیاتی ۲۶ ی هه بوو، لیڤه دا چواره م، و سه ر به م بابه تهیه چونکه کاترمیری یه هودا به وه وه ده ست پیده کات

بهرواری له خاچدانی سالی ۳۰ ی زایینی بهنده به پیگه ی زانستی که مینه کانه وه

زنجیره که به م شیوهیه دهروات. لوقا ۳:۱ میژووی خزمه تکردنی یوحنا، و هه ربویه ش مه عمودی عیسا، بۆ سالی یانزه هه می قه یسه ری تیبیریۆس ده گپرتیه وه. عیسا نزیکه ی سی سالان بوو (لوقا ۳: ۲۳). وهزاره ته که سی سال و نیو بهرده وام بوو، به چوار جهژنی په سح (یوحنا ۲: ۱۳، ۵: ۱، ۶: ۴، ۱۱: ۵۵). که واته: سالی یانزه هه می تیبیریۆس، له گه ل سی سال و نیو، له خاچدان ده دات

هه موو شتی ک کاتی ک ده گپرت که یانزه هه مین سالی تیبیریۆس بوو.

ژماردنی زۆرینه له مردنی ئوگستۆسه وه له ۱۹ ی ئابی ۴ ی زایینی وه ده ژمیردیت — بهرواری ئه وهی تیبیریۆس بوو به تاکه ئیمپراتۆر، و بهرواری تاسیتۆس، سویتۆنیۆس و دیۆ هه موویان هوکمرانییه که ی ل ده ژمیرن. ئه مه ش سالی یانزه هه م ده خاته کو تاییه کانی ۲۸ ی زایینی یان سه ره تای ۲۹ ی زایینی، و له خاچدان له ده وروبه ری سالی ۳۲ یان ۳۳ ی زایینی. ئه مه هه لوپستی سه ره کییه و له لایه ن زۆربه ی میژوونووسان و زۆربه ی زانایانی په یمانی نویوه به ده سه وهیه. جاریکی تر زۆرینه هه له ن

حیسا بکردنی که مینه کان له هاوسه روکایه تی تیبیریۆسه وه ده ژمیردیت - پیدانی ده سه لاتی هاوبه شی یه کسان به سه ر پارێزگاگاندا که له ده وروبه ری سالانی ۱۱ تا ۱۳ ی زایینیدا ئه نجامدرا، که له لایه ن قیلیۆس یاته رکولۆسه وه باسکراوه، که له و کاته دا له ژياندا بوو. ئه مه ش سالی یانزه هه م ده خاته ده وروبه ری سالی ۲۶ ی زایینی، و له خاچدان له سالی ۳۰ ی زایینی

من حیساباتی که مینه کان به کارده هیئم. ۲۶ ی زایینی و ۳۰ ی زایینی ده دات

له ناو ئه مدا وابه سه ته ی دووهم ههیه و سه ر به لیڤه دایه نه ک له تیبینییه کی ژیره وه دا. خزمه ته سی سال و نیوه که له سه ر ژماردنی چوار جهژنی په سح له ئینجیلی یوحنا دا وه ستاوه. سی له وانه پروون — ۱۳: ۲، ۴: ۶

و ۱۱:۵۵ ھەموویان ناوی جەژنى پەسحیان ھېناوہ. چوارەمیان، یۆحەنا ۵:۱، تەنیا دەلّیت "جەژنیکى جولهکەکان"، بەبى مادەى دیاریکراو، و جەستەیهکی جەوھەرى زانستى وەک جەژنیکى دیکە دەخوینتەوہ؛ پەنتەکوۆست و چادر ھەردووکیان بە شیۆەیهکی باو پېشنیار دەکرین. کەواتە خویندەوہى چوار یاسوۆفەریش بارھەلگرە و کىپرکىی لەسەرە

ھەردووکیان بەرگریان لیدەکریت. لوقا بۆ ئامادەبووانیکى پارىژگاگان لە پارىژگاگانى رۆژھەلات دەینووسى، کە دەسەلاتى تىبریۆس لە ھاورىژنییەوہ بەکارھێنرابوو؛ سالى پانزەھەم کە لە یارمەتى پارىژگاگانەوہ ھەژمارکرا، بۆ تیۆفیلۆس شتىکى تىگەیشتوو بوو. وە بەروارى ۳۰ى زایینی پشتگیریەکی بەرچاوى ھەيە، لەنیویاندا نيسانیکی چوارشەممە ۴ى زایینی کە لەگەل کرۆنۆلۆژى ھەفتەى سۆزدا دەگونجیت.

بەلام پیتان دەلیم پرسیارەکە یەکلایى بووہتەوہ، چونکە وایە، بەلام خوینەرکى کە پشکین بکات لە ماوہى نزیکەى دە خولەکدا زۆرینەى بەرامبەر دەبینتەوہ.

لیرەدا چى سواری دەبیت. ئەگەر لە خاچدان لە سالى ۳۳ى زایینی بووايە نەک لە سالى ۳۰ى زایینی، ئەوا چل سالى یەھودا دەچووہ سالى ۷۳ى زایینی نەک سالى ۷۰ى زایینی — و سالى ۷۳ى زایینی گەمارۆدانى ئۆرشەلیم نییە بۆ جەژنى یەسح؛ ئەوہ کەوتنى مەسەدەيە. کاتژمیرەکە دادەخرا. کاتژمیری یەھودا پيوستى بە بەروارى ۳۰ى زایینی ھەيە.

کاتژمیری ئیسرائیل نایکات. لە سالى ۷۰۱ پيش زایین لەنگەرى گرتووہ و دەست لە ھیچ کام لەمانە نادات.

کەواتە لە دوو رستەکەم، یەکیکیان پشت بە کرۆنۆلۆژى کىپرکى بەستووہ و یەکیکیان نا، و ھىشتا لەسەر ھەمان سال دەنیشنەوہ. ئەوہ شایەنى شتىکە. شایەنى ئەوہ نییە وا نیشان بەدەین کە ئەوى کىپرکىی لەسەرە کىپرکىی لەسەر نییە.

ئەوہ کوۆمەلەيەکی تەواوہتییە بۆ بەشى دووہم: سالىنامە لە بەشى دووہم، خویندەوہى چەپ و راست لە بەشى چوارەم، خویندەوہى ماوہى لە بەشى پینجەم، و کرۆنۆلۆژىای پەیمانى نوێ لیرەدا - کە بەراستى دوو بەستەرن، حیساباتى تىبریۆس و خویندەوہى چوار جەژنى یەسح، و ھەردووکیان بەروارى

ده‌ستپيځردنی يه‌هودا هه‌لده‌گرن.

ئه‌وانه ئه‌و شوپنانه‌ن که فشار بخه‌يته سه‌ر ئه‌گه‌ر بته‌وئیت ئه‌م کتپه‌ بشکپنیت

به‌شی دووهم لیږده‌دا کۆتایی دیت. به‌شی هه‌شته‌م هه‌فتا هه‌فته‌ی دانیال ده‌گریته‌وه - ئه‌و چوارچپوه‌یه‌ی که به‌رواره‌ نزیکه‌کان پپیه‌وه هه‌لواسراوه. پاشان به‌شی چواره‌م دوو کاتژمپری دیکه‌ داده‌نپت که کارده‌که‌ن و پرسپار ده‌کات که . به‌راستی هه‌ریه‌کپک له‌و چوار کاتژمپره‌ چهنده‌ سه‌ربه‌خۆن

به‌شی سپیه‌م — هه‌فتا هه‌فته

ئه‌و چوارچپوه‌یه‌ی که به‌رواره‌ نزیکه‌کان پپیه‌وه هه‌لواسراوه

به‌شی هه‌شته‌م — هه‌فتا هه‌فته‌ی دانیال

هه‌موو شتیک تا ئیستا له‌ دوو بابته‌وه بنیات نراوه: هه‌زه‌قیل ٤ که پرسته‌کان دیاری ده‌کات و لیقی ٢٦ که پرسته‌کان چهند هینده‌ ده‌کات. ئه‌و دووانه‌ سالانه‌ به‌ره‌م ده‌هینن

ئه‌م بابته‌ جیاوازه. دانیال ٩ سالی ٢٠٣٠ به‌ره‌م ناهینیت و من وا نیشان ناده‌م که به‌ره‌می ده‌هینیت. ئه‌وه‌ی به‌ره‌می ده‌هینیت ئه‌و چوارچپوه‌یه‌یه‌ که وا ده‌کات به‌رواره‌ نزیکه‌کان تیپگه‌ن - که ئیمه‌ له‌ کویدا له‌ زنجیره‌یه‌کی بریاردراداین، بوچی سی سال و نیو هیشتا قه‌رزارن، و بوچی ئه‌و ته‌نگانه‌ هه‌وت سالی که زۆربه‌ی جیهانی مه‌سیحی چاوه‌رپی ده‌که‌ن دوو هینده‌بوونی شتیکه‌ که پپشتر نیوه‌ی پروویداوه

ئه‌گه‌ر به‌شی شه‌شه‌م و هه‌وته‌م ساله‌که‌ت پی بلیت، ئه‌م بابته‌ شیوه‌ت پیده‌لیت

هه‌روه‌ها تاکه‌ ئایه‌تیکی هه‌له‌ خویندراو له‌ ئه‌ده‌بیاتی پیغه‌مبه‌رایه‌تیدا له‌خۆده‌گریت و نزیکه‌ی دوو له‌سه‌ر

سپی ریځگاهم بریاره هندیځ کات لهسهری بهسهر بهرم، چونکه ههموو شتیځ که زوربهی خه لک باوه پریان پییه تی سهارهت به سهردهمی کوټایی لهسهر یهک رسته وهستاوه که به شیوازیکی تایهت دهخوینرینهوه.

لیره دا تهواوی پیشبینی که دهخینه روو. پیس ئهوهی هیچ لهسهری بلیم بیخوینرهوه

24 حه فتا ههفته بو گهله کهت و شاره پیروژه کهت دیاری کراوه، تا سه ریچی تهواو بکهن،»
کوټایی به گونا بهینن، کهفارهت بو تاوانه کان بکهن، راستودروستی ههمیشه یی بهینن، بو
مورکردنی بینن و پیشبینی و مهسکردنی پیروترینه کان.

25 کهواته ده بی بزائن و تیځگن که له ده رکردنی فه رمانیکه وه بو نوژنه نکرده وه و
ئاوه دانکرده وهی قودس تا مهسیحی شازاده حهوت ههفته و شهست و دوو ههفته ده بیټ؛
دووباره دروست ده کریته وه، به گوړه پان و خندهق، ته نانهت له کاتی تهنگانه دا

26 پاشان دواي شهست و دوو ههفته مهسیح ده پردیټ و هیچی نابیت و گهلی شازاده ی
داهاتوو شار و پیروژگاه له ناو ده بن. کوټاییه که ی به لافاوه وه دیټ؛ ته نانهت تا کوټایی شه ریش
رووده دات؛ ویرانکارییه کان دیاری ده کریټ.

27 وه بو ماوه ی ههفته یهک په یمانیک له گه ل زور که سدا یشتراست ده کاته وه، به لام له
ناوه راستی ههفته که دا کوټایی به قوربانیکردن و قوربانی دانه ویله ده گریټ. و لهسهر بالی
قیزه ونه کان که سیک دیټ که ویران ده کات، ته نانهت تا ویرانکارییه کی تهواو، که بریار دراوه،
”ده رژیته سهر ئه و که سه ی که ویران ده کات

دانیال ۲۷-۹:۲۴ -

ههفته کان حهوته

یهک بابتهی وشه سازی پیس ههموو شتیځ، چونکه ئینگلیزی ده یشاریته وه

وه به مانای ههفته یهک له روژان نییه. به (shavua) fi שָׁבּוּעַ وشه ی وه رگپر دراو ههفته بریتییه له
واتای حهوت دیټ — یه که یه کی حهوت، هه رچییه که که ده ژمیردیټ. عیبری شه ممه ی روژ و شه ممه ی

ساللانی ههیه؛ لیڤیا ۲۵ ته‌واوی ئابوورییه‌ک له‌سه‌ر خولی جه‌وت ساله بنیات ده‌نیټ، دانیال تازه‌خه‌ریکی خویندنه‌وه‌ی یه‌رمیا بووه سه‌باره‌ت به‌هفتا سال له‌ده‌ربه‌ده‌ری، که ۲ی ته‌مه‌ن ۳۶:۲۱ ږوونی ده‌کاته‌وه که . خا‌که‌که ساللانی شه‌ممه‌ی نه‌پاریژراوی خو‌ی ده‌داته‌وه

کہواتہ ہفتا و حوت حوت و حوت سال: ۴۹۰ سال . ٹھو خویندنہوہیہ جی مشتومر نیہ. لہ
سہرانسہری سپیکتری لیکدانہوہدا بہریوہدہچیت، لہلایہن کہسانیکہوہ کہ لہم پرگہیہدا نزیکہی ہیچ
شتیکی ترہاوران.

کارتی نمره‌کان: شه‌ش شت که ده‌ییت روو بدهن

ثایه تی ۲۴ ئەو بەشەیه که نزیکه‌ی کهس به وردی نایخوینتیه‌وه و ئەو بەشەیه که بریار دهدات که ئایا .حه‌فتا هه‌فته‌که ته‌واو بووه یان نا

شہ شت بریار دراوہ لہناو ئہواندا بہ ئہنجام بگات

دۇڭ	ئامانچ
لەسەر خاچ ئەنجام دەدرېت	بۇ تەواوکردنى سەر يېچىيەكە 1
لەسەر خاچ ئەنجام دەدرېت	بۇ ئەوہى كۆتايى بە گوناہ بھيئيت ۲
لەسەر خاچ ئەنجام دەدرېت	بۇ كەفارەت بۇ تاوانكارى 3
جېي مشتومر — سەيرى خوارەوہ بکہ	بۇ ئەوہى راستودروستى ھەمىشەيى بھيئيتە ناوہوہ 4
ھېشتا نا	بۇ مۆرکردنى بينين و يېشبينى 5
ھېشتا نا	بۇ مەسحکردنى بېرۆزترينەكان 6

بابهتی یهک تا سئ بهرهمی کالفاربه و ییموانییه مهسیحیهک بتواښت به ییچهوانهوه بیانخوښتهوه. "ئښستا جاريک له کوټایي سدهکاندا دهرکهوت بو ټهوهی گوناوه به قوربانیکردنی خوځی لابیات" (عیبرانییهکان ۹: ۲۶). کهفارهت کړا. سهریځی تهواو بو. ټهوه ئینحیله

برگهی پینج و شەش بە روونی رووی ئەداوە. بێنێن و پێشینی مۆر ئەکراون — ئێمە هێشتا

دهيانخوښينهوه، هېشتا مشتملپريان لهسره دهكهن، هېشتا كټيبى وهك هم كټيبه دهنووسين. وه هېچ پيرورتريڼيک مهسح نهکراوه.

بابهتى چوارهم هه بابتهيه كه به رېكويېكى فايل ناكات. راستودروستى ههميشه يى بهينه ناوهوه له خاچهوه دهستى پېكرد بهو مانايه ي كه راستودروستيهك كه هى خومان نهوو بهردهست وو؛ بهو مانايه نهگهيشتووه كه جيهان پر بووه لې. شروقهكاران دابهش بوون. من وهك دهستى پېكراو و تهواونهکراو دهژميرم، و ئالاي بو دادهنيم نهك له ستوونى يارمهتيمدا بيژميرم.

لېردها بوچى كارتى نمرهكان گرنگه. ههگهر هفتا ههفتهكه له سده ي كهمد تهواو بووييت، ههوا بينين و پېشبينى موړ كراوه و پيرورتريڼيان مهسح كراوه و هېچ كاميان راست نين. ههگهر بهردهوام له فرمانهكه رابكه، ههوا زور لهمهوبهر كوټايان هاتوو و يهك لهسهر سې مهبهستهكهيان به ههناجم نهگهيشتووه. شتيك له زنجيرهكهده تهواو نهبووه — و ههوه ههناجميک نيه كه من هاورده دهكهم، ههوه ههويه كه ئايهتى ۲۴ له ههر كهسيك كه بيخوښيتهوه داواى دهكات.

فهرمانهكه، و ۴۸۳ سالهكه

"ئايهت ۲۵ دهمانچه ي دهستيک ددهات: "له دهرکردنى فرمانيکهوه بو نوژنهکردنهوه و ئاوهدانکردنهوه ي قودس

چوار فرمانى فارسى وهك كانديد پېشنيار كراون و تهنيا يهكيان لهگهل وهسفهكهده دهگونجيت. كورش له سالى ۵۳۸ پيش زايين رېگه ي به ئاوهدانکردنهوه ي پهريستگاهه دا نهك شارهكه. داريوس له سالى ۵۲۰ دا ههمان ههوا كارهى پهريستگاي پشتراستكردهوه. ههرتهخهسيركس له سالى ۴۴۵ دا دهسلاتي به نهحهميای دا ديوارهكان دروست بکاتهوه - فرمانيک سهبارت به قهلاکردن، كه بو جام ههلگريک دهرچوو.

فرمانى ههرتهخشيړش بو عهزرا، له سالى ههوته مى حوكمپرايدا، ههوا فرمانهيه كه لهگهل وشهكاندا دهگونجيت. رېگه به نوژنهکردنهوه ددهات، ياره بو خزمهتکردنى پهريستگاهه دابين دهكات، دادوهر و دادوهرهكان دادهمزرينيت و ياساى خودا وهك ياساى خاكهكه دادهمزرينيتهوه - نوژنهکردنهوه ي سياسهتيک، نهك تهنها چاكردنهوه ي كارى بهرد. عهزرا ۷ تومارى دهكات.

باس لهوه دهكات E هم كټيبه ميژووى ههوا فرمانه بو سالى ۴۵۸ پيش زايين دهگهريښتهوه و ياشكوى كه بوچى سالى ۴۵۷ پيش زايين بهديلى باو و چى جياوازيهكه دهکاتهوه. ههردووکیان بهرگريان

لیده‌کریټ؛ دابه‌شبوونه‌که له‌وه سه‌رچاوه ده‌گریټ که ئایا سالانی حوکمرانی فارس به‌پیی ریککه‌وتننامه‌ی
 سالی په‌یوه‌ستبوون ده‌ژمیریت و له سالی نویی به‌هار یان پاییزه‌وه ده‌ژمیری. من 458 به‌کارده‌هینم و
 منیش وا ده‌لیم نه‌ک وه‌ک جیگیرکراو بیخه‌مه‌روو.

نئیسټا ژماردن

٧ هه‌فته $7 \times$	٤٩ سال	٤٥٨ پېش زاین → ٤٠٩ پېش زاین
		زاین
٦٢ هه‌فته $7 \times$	٤٣٤ سال	٤٠٩ پېش زاین → ٢٦ ی زاینی
٦٩ هه‌فته $7 \times$	٤٨٣ سال	٤٥٨ پېش زاین → ٢٦ ی زاینی

ژمیریاری پله‌یه‌ک، له سالانی فه‌له‌کناسیدا حیسابی بو کراوه بویه سفری سالی ونبوو ناتوانیت گاز بگریټ: -457)
 رېگای دوور: 458 پېش زاین تا 1 پېش زاین 457 ساله، سالیکی تر ده‌گانه 1 ی زاینی، 26. 26 = 483 +
 (.سال ده‌مینته‌وه بو راکردن)

حه‌وت هه‌فته‌ی یه‌که‌م ئاماژه‌یه‌کی ئاشکرای هه‌یه: ئایه‌تی ٢٥ ده‌لټ شاره‌که "دوباره دروست ده‌کریته‌وه، به
 گوږه‌پان و کانیاوه، ته‌نانه‌ت له کاتی ته‌نگانه‌شدا" و چل و نو سال ئاوه‌دانکردنه‌وه له ژیر دژایه‌تیدا ریک ئه‌وه‌یه که
 عه‌زرا و نه‌حه‌میه‌ی باسی ده‌که‌ن.

مه‌سیح شازاده — مه‌سحکردن، نه‌ک له‌دایکبوون

شه‌ست و نو هه‌فته‌که "تا مه‌سیحی شازاده" به‌رده‌وام ده‌یټ. تا چی، به وردی؟ له‌دایک بوو، مه‌عمودی
 وه‌رگرت، چوه‌ ئورشه‌لیم، له خاچ درا. کامیان ژماردنه‌که داده‌خات؟

ناونیشان بریاری له‌سه‌ر ده‌دات.

به واتای مه‌سحکراو دټ . کو‌تاییه‌که‌ی — (*mashiach*) ܡܫܝܚ . مه‌سیح — ܡܫܝܚ .
 له‌دایکبوون. مه‌سحکردنیکه

وانیه

عیسا له کاتی مهعمودیهتدا مهسح کرا، کاتیک پښت بهسهریدا دابهزی و پهیمانی نویش لهو قسانهدا وا دهلیت. پهترؤس، له مالی کورنیلپوس بانگهشهی دهکرد: "ئیه له عیسی ناسری دهزانن، چوځون خدا به پښت پیرؤز و به هیژ مهسحی کردوه" (ئکه د ۱۰: ۳۸). وه عیسا خو له کهنیسهی ناسرهت، به دهنگی بهرز ئیشایا دهخویندهوه و نهو پښت به خو جیبهجی دهکرد: "پښت یهزدان لهسهرمه، چونکه مهسحی کردم" (لوقا ۴: ۱۸).

کهواته شهست و نو ههفته له ئوردن کوټای دیټ، له سالی ۲۶ ی زایینی، کاتیک مهسیح مهسح کرا و پیشکش کرا. لوقا ۳: ۱ میژووی نهو پروداوه دهگه پښتتهوه بو سالی پانزههمی تیبریؤس و له بهشی ههوتهدا پښت به پرونی پی راگه یاندوویت که نهو کتیبه ژمیریاری کهمینهی نهو سالی پانزه بهکارده هیټ و زورینه دوو سالی دواتر دهیخه نه پروو. نهو لاوازییه بهقده بهشی ههوتهم هی نهو بابته و من ناهیل لهو بابتهدا بی باس دابنیشیت که زورترین کاریگهری لهسهر دروست دهکات.

دوای شهست و دوو ههفته — یهکه م پښتایی، و بچوکه

«. ئایهت 26 دهست پښتدهکات: «پاشان دوای شهست و دوو ههفته مهسیح دهپرښت

خیرا بخوینهرهوه، نهوه دهلیت له خاچدان له کوټای ههفتهی شهست و نوځا پرودهدات. وهک نووسراو بخوینهرهوه، شتیکی شلتر و بهسوودتر دهلیت: دوای... نهک له. له ههفتهی کوټاییدا نیه. دوای

عیبری پښت هی هیه بو نهوهی یهکسهر بلت، و نهو ش یهکیک نیه لهوانه. وشهکه پښتگریکی ریزبهندییه، و نیوانهکه به بی باس دهپښتتهوه.

نهوه گرنگه چونکه نهو نیوانه هیچ نهبوو. مهسیح له سالی ۲۶ ی زایینی مهسح کرا و له سالی ۳۰ ی زایینی له جهژنی پهسحدا براره - سی سالی و نیو خزمهتکردنی گشتی له نیوان دوو پروداوهکهدا، چوار جهژنی پهسح، تهواوی ئینجیلهکان.

سهرنج بدن ئایهتی ۲۵ و ئایهتی ۲۶ له نیوانیاندای چی دهکهن. ئایهت ۲۵ بو پروداویک دهژمیریت و به وردی دهیژمیریت: ۴۸۳ سال، بو مهسحکردن. پاشان ئایهتی ۲۶ پروداویکی دووهم دهخاته پروو و به وشهیهکی بی ژمارهی دهیهستیتتهوه به یهکه مهوه. ژمارهکه ورده و یهیهوستکه رهکه کراویه و ههریهکه یان به تهواوی نهوهی دهیلین دهیکهن. لیرهدا هیچ شتیکی دریز ناکریتتهوه. کتیبیک که ئیدیعی نهوه دهکرد که ههوتهدا لاستیک بوون، دهوو وهلامی ۱۲۶۰ پښتتهوهی دواتر بداتهوه؛ کتیبیک که تیبنی دهکات که دوای

.پښتانه نښه، به هېچ شپږه يهک ئيديعای هېچى له باره ى حه وته کانه وه نه کړدوه

.ئو جياوازيه بگره. له به شى ۱۱ به شپږه يهکى جياواز دپته وه

دوو پياو له يهک ئايه تدا

همموو شتيک له م کتيبه دا که په يوه ندى به ههفته ى حه فتاى دانياله وه ههيه، دهگه پريته وه سهر يهک ئايهت، و له سهر پرسپاريک که ئايه ته که هه رگيز راسته وخو وه لامى نادانه وه: "ئو" کييه؟

واته: بو ماوه ى ههفته يهک په يمانک له گهل زور که سدا پشتراست دهکاته وه، به لام له ناوه پراستى ههفته که دا کوټاى به قوربانيدان و قوربانى دانه ويله ده به ستييت و له سهر بالى قيژه ونه کان که سيک ديت که ويران دهکات، ته نانه ت له ناوبردى ته واو، يهکک که برياره به سهر ئو که سدا ده رژيت که ويران دهکات. - دانيال ۹:۲۷

به دريژايي فيلمه که وهک يهک پياو بيخوينه ره وه و ئو ليکدانه وه يهت دهست دهکوه يت که زوربه ى مه سيحييه کان فيري کراون: ده جاليکى داهاتوو په يمان نامه يهکى حه وت ساله له گهل ئيسرائيل واژو دهکات، دواى سى و ئا

نیو سال، قوربانیه‌کان له پهرستگایه‌کی ئاوه‌دانکراوه‌دا راده‌گریت، و قیزه‌ونه‌کان داده‌نیت. هه‌موو توخمیکی هیلی کاتیی کوّتایی کاته‌کانی باو له‌سه‌ر ئه‌و خویندنه‌وه‌یه‌ی ئه‌م یه‌ک پرسته‌یه‌ بنیات نراوه.

وه‌ک دوو پیاو بیخوینه‌ره‌وه و ئه‌وه‌ی ئه‌م کتێبه‌ باسی ده‌کات به‌ده‌ستی ده‌هینیت: مه‌سیح په‌یمان‌ه‌که‌ پشتراست ده‌کاته‌وه و به‌ جیه‌جیکردنی سیسته‌می قوربانیدان کوّتایی پیده‌هینیت و که‌سایه‌تییه‌کی .دووهم - وێرانکه‌ر - له‌ نیوه‌ی پشته‌وه‌ی ئایه‌ته‌که‌دا ده‌رده‌که‌ویت.

که‌واته‌ هه‌موو پیکهاته‌که‌ له‌سه‌ر ئه‌وه‌ وه‌ستاوه‌ که‌ له‌ کوێ و ئایا بابته‌که‌ ده‌گوریت یان نا. لێره‌دا سێ تاقیکردنه‌وه‌ ده‌خه‌ینه‌پروو، هه‌ر سێ تاقیکردنه‌وه‌که‌ش شتێکن که‌ ده‌توانیت له‌ خودی ده‌قه‌که‌دا .پشکنینیان بۆ بکه‌یت نه‌ک له‌ من وه‌ربگریت.

یه‌که‌م تاقی بکه‌ره‌وه — رێزمان گۆرانکارییه‌که‌ دیاری ده‌کات

.سه‌یری ئه‌و دوو نیوه‌ بکه‌ن چۆن ئاماژه‌ به‌ بابته‌کانیان ده‌که‌ن.

گیمی یه‌که‌م به‌ هیچ شیوه‌یه‌ک ئه‌کته‌ریکی ناوی نییه‌. دوو کرداری که‌سی سییه‌م، هه‌ردووکیان به‌ و ئه‌و به‌هیز ده‌کات، و תִּי בֶשׂוּי ()، (vehigbir) هه‌لگرتنی بابته‌که‌ له‌ناو کرداره‌که‌دا: יֵר בִּי וְהִגְבִּיר (یاشبیت)،

ئه‌و وازی لیده‌هینیت.» هیچ ناویک نییه‌. چاوه‌پروان ده‌کریت خوینەر له‌ ئایه‌تی ۲۶هه‌ بابته‌تیک به‌ره‌و» .پیشه‌وه‌ بیات.

(meshomem) یاشان گیمی دووهم واز له‌و کاره‌ ده‌هینیت. ئه‌کته‌ریک دابین ده‌کات: מִשְׁמֵם (به‌شیکه‌

یه‌کیک که‌ وێران ده‌کات، وێرانکه‌ر. وه‌ له‌ کوّتايدا به‌ מִשְׁמֵם دووباره‌ ده‌یکاته‌وه‌ —

(shomem).

ئه‌وه‌ سیگنالێکی پیکهاته‌ی راسته‌قینه‌ و ئاسانه‌ له‌ زمانی ئینگلیزیدا له‌ده‌ستی به‌دیت. زمانی عیبری ناوی تازه‌ بۆ بابته‌تیک ناسینیت که‌ پێشتر به‌رپوه‌ده‌چیت. تۆ بابته‌تیک ئاماژه‌پێکراو هه‌لده‌گریت به‌ مه‌رجیک وه‌ک خۆی بمینیته‌وه‌ و ناوی نوییه‌ک ده‌نیت کاتیک ده‌گوریت. ئایه‌ته‌که‌ له‌سه‌ر "ئه‌و" یه‌کی بیناو

دەپروات، پاشان ناوی کەسیک دەھێنیت.

ئەمەش خۆی پیت نالیت ئەو کەسەى کە ناوی نەھاتووە کێیە . پیت دەلێت کە پیاوی کۆتایی ئایەتە کە تەنھا ئەو پیاوہ نییە کە لە سەرەتای ئایەتە کەدا بەردەوامە.

تاقیکردنەوہی دووہم — کرداری پەیمان کرداریکی ھەلەبە بۆ پەیماننامە

زمانی عیبری ئیدیۆمیکی ستانداردی ھەبە بۆ چوونە ناو پەیمانیک و ئەو ئیدیۆمە نییە کە دانیال بەکاری دەھێنیت.

بەربینی پەیمان — ئەو دەستەواژەبە " (*karat berit*) ، دەربەربینی ئاسایی بریتیە لە . **יְרֵת בְּרִית** کە بەکار دێت کاتیکی خودا پەیمان لەگەڵ نوح، لەگەڵ ئیبراھیم، لە سینا، لەگەڵ داود. بە درێژایی پەیمانی کۆن دەردەکەوێت. ئەگەر دانیال مەبەستی ئەوہ بوو کە کەسیک پەیمانیک دەبەستیت ، ئەوہ دەستەواژەبە کە دانیشتووہ و ئامادەبە بۆ دەست.

بەکاری ناھێنیت. **יְרֵת בְּרִית** دەنووسیت **יְרֵת בְּרִית** — ھەبەلە کە **יְרֵת בְּרִית** (*گار*) ، کە ھەستی بەھێزبوون، زالبوون، بەھێزکردنە. لە ھۆکارانەدا بە واتای بەھێزکردن، بەھێزکردن، چەسپاندن دیت.

تۆ شتیک بەھێز ناکەیت کە ھێشتا بوونی نییە. کردارە کە پێشگریمانە دەکات کە پەیمانیک کە پێشتر کاری پیکراوہ و باس لە کەسیک دەکات کە بەھێزی دەکات - ئەمەش وەسفیکە بۆ ئەوہی مەسیح چی کردووہ بەو پەیمانەى کە خودا پێشتر کردووہ، و پێگەبە کە سەیرە بۆ وەسفکردنی پەیماننامەبە کە . ھەوت سألە کە بۆ بەکەمجار واژۆ دەکریت.

لەگەڵ زۆرەکان. " ئەو " (*la-rabbim*) ھەروەھا سەرنج بەدەن پەیمانە کە لەگەڵ کێدایە: **יְרֵת בְּרִית** دەستەواژەبە نییە

بېلايهن. ئهوه وشه سازى خزمه تكارى ئيشاياه، كه "زور كهس راست دهكاته وه" و "گوناهى زور كهسى هه لگرتووه" (ئيشايا ۵۳: ۱۱-۱۲) - و ئهوه وشه سازىيه كه عيسا له سهر ميژه كه دهستى بو بردووه: "ئهمه خوښى پهمانه كهى منه، كه بو زور كهس ده رژيت بو ليخوشبوونى گونا هه كان" (مهتا ۲۶: ۲۸). پهمان، رزا، بو زور كهس. ئهم ئايه ته دههينته وه.

تاقىكردنه وهى سييه م — ئه و پياوهى له كوټايى ئايه ته كه دايه، ئه و پياوهيه كه حوكم له سهرى ده كه وهيته وه

ئهمه به هيز ترينه له سى كه سه كه به زمانى ئينگليزى، و يهك مهرجى له گه لدايه كه له كوټاييدا باسى ده كه م نهك بينيژم.

"تا كوټايى كوټا برگه پهره و بكه. له ناوچوون — "له ناو بردنيكى ته واو، له ناوچوونيك كه بريارى له سهر دراوه **ده رژيته سهر ئه و كه سهى كه ويران دهكات —**

بابه تى نيوهى دووهم ههركه سيك بيت، ئه و كه سهيه كه له ناو بردنى فهرمانى له سهر ده نيشيته وه. ئه و ته نيا نواندن نيه؛ سزا ده دريت.

ئىستا بيرسه ئايا ئه وه ده توانيت هه مان ئه و كه سه بيت كه پهمان له گه ل زوره كاندا يشتراست دهكاته وه؟

ناتوانيت. نهك له سهر بنه ماي عقيدهى — له سهر بنه ماي پرسته كه. يهك كه سايه تى پهمانيك به هيز دهكات و سيسته مى قوربانيدان ده گه يه نيته كوټايى. ئه وى تران كاره قيژه ونه كان دهكات و ويران دهكات و دادوهى به سهريدا رزاوه. تاكه بابه تيك ده بوو ههم يشتراستكه ره وهى پهمان و ههم بابه تى توو پره يى بپياردراو بيت له فه زاي يهك ئايه تدا.

ئه وه ياكترين ديژه كه له بهرده ستدايه: بابه تى نيوهى دووهم به ئايه ته كه پيناسه ده كريت وهك. ئه و يهك له ناوچوونهى كه ده كه وهيته سهر

وه ئىستا ئه و مهرجهى كه به لئيم پيدا بوو.

NASB، و هه رگيړانه كان له سهرى دابه ش بوون، (shomem) 'دوا وشه ي ئايه ته كه برىتبيه له **shomem**، هه موويان وهك بريكارىك ده خوښنه وه — ويرانكه ر، ئه و كه سهى كه NLT و CSB، NET، NIV، ESV،

ویران دهکات.

وهک دهولهٔ تیک دهیخویننه وه — ویرانه , به واتای شار یان گهله ویرانه که. له ASV و NKJV و KJV خویندنه وهی کونتردا، ویرانکارییه که به سهر قوربانیه که دا ده پڑیت نهک به سهر تاوانباره که دا و ئهم تاقیکردنه وهش جیگهی خوئی له دهست دهکات.

به کارده هیئم، کۆدهنگی مۆدیرنیش له گهله تی. به لام خویننه ریک که له کینگ جهیمسیکه وه NASB من کاردهکات لیره دا پرسیاریکی راسته قینهی ههیه و شایه نی ئه وهیه که پپی بلین نهک خوئی بیدوزیتنه وه.

له (meshomem) ئه وهی له ههردوو ریگا که دا ده مینیتنه وه : به کهم له دوو وشه که، **מִשְׁמָח** دهسته واژهی "له بالی قیزه ونه کاند که سیک دیت که ویران دهکات"، له هه موو خویندنه وهیه که دا بریکارییه. ئه کته ریکی نوئی ناوی لینراوه و ئه و ویرانکردنه که دهکات. که واته پیکهاتهی دوو بابتهی ئایه ته که ئه نجامی مرووف تاقی بکه ره وه — وشهی کۆتایی به هه ر ریگایه که دا بروات، وه ستاوه. ته نها کلینچه ری — حوکمدایه که بهنده به وه رگی رانه که وه.

له کوی هیله که ده که ویتنه خواره وه

دانانی سی شته که پیکه وه

ئه وهی دهیکات	بابته
یهیمانیک له گهله زۆره کاند به هیژ دهکات . قوربانی و پيشکه شکردن له ناوه راستی هه وته که دا کۆتایی پیدده هیئیت	27a ، "بی ناوی" ئه و له ئایه ت ۲۶ه وه وه رگی راره
دیتنه سهر بالیکی قیزه ون . ویران دهکات . له ناو بردنی برپاری له سهر پڑاوه	27b meshomem — ئه و... تازه ناوی لینراوه ، desolator

یچرانه که ده که ویتنه سهر "و بالی قیزه ونه کان". پيش ئه و یهیمانیک به هیژتر دهییت. دوا ی ئه و ئه کته ریکی نوئی ناوی

لینراوه، و دادوهری لهسهر دهکریټ

ئهو شازادهی که بریاره بیټ "کییه؟"

پرسیاری جیگرهوه له ئایهتی ۲۷دا بهی یهکلاردنهوهی ئهمه یهکلایی نایتهوه، بویه سهر به ئیرهیه

و گهلی ئهو شازادهی که دیت شارهکه و پیرۆزگاکه لهناو دهبن. " - دانیال ۹:۲۶ب...

سئ کاندید پيشنيار دهکریټ و یهکیکیان بههوی خودی برکهکهوه رهتدهکریتهوه

و نازناویک نییه که تایهت (*nagid*) **یهکهه: وشهیهک دهربارهی وشهکه**. *شازاده* لیرهدا. **ه**

بیټ به پیاوه باشهکان. حهزهقیل ۲۸:۲ بۆ فهزمانپهواي سور بهکاری دههینیټ - فیگهریک که برکهیهک به نهفرهتدارترین زاراوه له پیغهمبهرهکاندا باسی دهکات. وشهیهکی گشتیه بۆ کهسیک که سهرکردایهتی دهکات: یاشاکان، فهزماندهکان، بهرپرسیانی پهستگاکان، هیزهکانی بیانی، فهزمانپهوا خراپهکان. کهواته هیچ کاندیدیک ناتوانیټ تهنها بهو پاساوهی که *شازاده* بۆ ئهو زۆر شهرهفمهندانه دهنگ دهدات، هیچ کاندیدیکیش بهو پاساوهی که بۆ کهسیکی تر زۆر شهرهفمهندانه دهنگ دهدات، بخریته نیو ئهم کاندیدهوه

کاندیدی یهکهه: دهجالیکی داهاتوو. ئهمه خویندنهوهی ستانداردی ئیمتیازییه و ئهوهش هیلکاری چوارچیوهی پهیماننامهی ههوت ساله - شازادهی داهاتووی ئایهتی ۲۶ دهبیټه "ئهو"ی ئایهتی ۲۷، پهیماننامهکه واژۆ دهکات و دهیشکینیټ. ههرچی ئهم کتیه موناقهشهی لهسهر دهکات، پهیههسته بهوهوه. ههروهها ئهو خویندنهوهیه که وا دهخوایټ ویرانکردنی شار و پیرۆزگاکه له ئایهتی ۲۶ یان پرووداویکی جیاواز بیټ له سالی ۷۰ی زایینی یان کهوانهیهکی سهیر و دریژ

کاندیدی دووهه: مهسیح. واته ههردوو شازاده عیسیایه — مهسیحی شازاده له ئایهتی ۲۵ و شازادهی که بریاره له ئایهتی ۲۶دا بیټ. سهرنجراکیشه چونکه دهجال له دانیال ۹ به تهواوی لا دهبات، ئهمهش ئهوهیه که ئارگومینتهکه پیویستی پییهتی

بهلام ئهو برکهیه بخوینرهوه که بهرهمی دههینیټ. خهلی شازاده شار و پیرۆزگاکه ویران دهکن. قودس و پهستگاکه له سالی ۷۰ی زایینی لهلایهن لهشکرهکانی رومهوه ویران کران. لهسهر ئهم خویندنهوهیه، سوپای روم گهلی عیسیایه. گهلهکهی خوئی جولهکهکان بوون و جولهکهکانیش ئهو پهستگایهیان لهناو نهبرد - لهویدا مردن

نارہزایہ تی دادپہروہرانه ئه‌وہیہ که کتییی پیروژ سويا بیانیه‌کان فشار ده‌خاته سهر خزمه‌تکردنی خودا و دواتر ئیدیعیان ده‌کات: نه‌بوخودنه‌سر "به‌نده‌ی منه" (یهرمیا ۲۵:۹)، ئاشوور "داره توو‌په‌یی منه" (ئیشایا ۱۰:۵)، و کورش یپی ده‌وتریت مه‌شیاحی خودا، مه‌سحکراوه‌که‌ی (ئیشایا ۴۵:۱). که‌واته ئه‌و بیروکه‌یه‌ی که رۆما وه‌ک ئامرازی حوکمدانی مه‌سیح له‌سهر شاره‌که مامه‌له‌ی کردووه، شتیکی بیمانا نییه - عیسا خۆی ئه‌و حوکمه‌ی له‌ لوقا ۱۹ دا راگه‌یانده‌بوو.

ته‌نانه‌ت به‌و شی‌پوهیه‌ش "گه‌لی شازاده" خاوه‌نداریتییه و خاوه‌نداریتی به‌ سروشتیتترین شی‌په‌ ناوی ئه‌و که‌سانه ده‌هینیت که‌ پیاو سهر به‌ خۆپانه یان فه‌رمانی پیده‌که‌ن، نه‌ک ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ خودا رۆژیک له‌ دژی که‌سیکی تر به‌کاری هیناوه. خویندنه‌وه‌که ده‌بیت به‌ته‌واوی له‌و خاله‌دا زه‌حمه‌ت بکیشیت که‌ ئایه‌ته‌که زۆرتترین کۆنکریتییه.

فۆرمی دووهمی ئه‌م خویندنه‌وه‌یه هه‌یه که‌ شایه‌نی ئه‌وه‌یه به‌ جددی وه‌ربگیریت، چونکه ئه‌و فۆرمه‌یه که‌ من بۆ ماوه‌یه‌ک له‌ ده‌ست‌دا بوو: که‌ گه‌له‌که‌ جوله‌که‌کانن - گه‌لی مه‌سیح - و په‌رستگا‌که که‌وته خواره‌وه چونکه ئه‌وان په‌تیانکرده‌وه.

ئیلاهیاتی ئه‌و شته‌ راسته و ریزمانی ئه‌ویش راست نییه و ده‌توانریت ئه‌و دووانه به‌ پاک‌ی جیا بکرینه‌وه.

ئیلاهیات یه‌که‌م چونکه راسته و گرنکه. په‌رستگا‌که وه‌ک حوکمیک بۆ په‌تکردنه‌وه‌ی مه‌سیح ویران کرا. ئه‌وه‌ ده‌رئه‌نجام نییه؛ ئه‌وه ئه‌وه‌یه که‌ عیسا پيشه‌خته به‌ قسه‌ی ساده و توو‌یه‌تی. «ئه‌وه‌تا مال‌ه‌که‌ت به‌ ویرانه به‌جیده‌هیلریت» (مه‌تا ۲۳:۳۸). «به‌ردیک له‌سهر به‌ردیکی ترتدا به‌جیناهیلن، چونکه کاتی سه‌ردانه‌که‌ت نه‌ناسیه‌وه» (لوقا ۱۹:۴۴). هۆکاری سالی ۷۰ زایینی ئه‌وه‌یه که‌ له‌ سالی ۳۰ زایینیدا پروویدا.

תַּחֲשִׁיבָהּ יֵשׁוּעַ בְּהַיְוָהּ ئیستا ریزمان. له‌ ئایه‌تی ۱۲۶ به‌ زمان‌ی عیبری ده‌خوینریت‌ه‌وه **אֱלֹהֵי נִגִּיד ׀** **וה** — ئه‌و شتانه‌ی که‌ له‌ پيشه‌وه‌ن بۆ جه‌ختکردنه‌وه، **ו שׂאָר וּפִירוֹזְגָאָה**، پاشان کرداری **תַּחֲשִׁיבָהּ יֵשׁוּעַ** **יֵשׁוּעַ** خه‌لکی شازاده‌یه‌ک، ئه‌وی (**am**) **אֲנִי** ئه‌و له‌ناو ده‌بات، "و پاشان باب‌ه‌ته‌که‌ی: **אֲנִי** (**yashchit**)، **יֵשׁוּעַ** داها‌توو.

ئام باب‌ه‌تی کرداره. خه‌لک ئه‌وانه‌ن که‌ ویرانکاری ده‌که‌ن. که‌واته خویندنه‌وه‌یه‌ک که‌ ئه‌وان ده‌کاته

جولهکهکان ئەو ئایەتەى ههیه که دەلێت جولهکهکان شار و پیرۆزگاکیان وێران کردوو — و جولهکهکان ئەو پەرستگایەیان لەناو نەبردوو. لەناویدا گەمارۆ دراو و لە بەرگریکردندا گیانیان لەدەستداوه.

جیاوازی لە نێوان هۆکار و هۆکاردا، و کتیی پیرۆز لێردا جیاى دەکاتەو. دانیال ٩:٢٦ ناوی بریکارهکه دههینیت - خەلکی شازادەیهکی داهاوو، ههركهسیک ئەو شازادەیه دەرچیت. عیسا ناوی هۆکارهکه دههینیت: ئەوان کاتی سەردانهکیان نەناسیهوه. کەس ناچار نییه هەلبێژیت. پەتکردنەوهکه حوکمهکهى هینایه ئاراوه؛ لەشکرهکان ئەنجامیان دا.

وه سەرنج بدە چى دهکهوێته دەرەوه کاتیک پێگه به ههردەقیک دەدەیت کاری خۆی بکات. دانیال زنجیرهکه دەدات مەسیح پێدا، پاشان شار و پیرۆزگاکی وێران کرا. عیسا هۆکارهکه دهخاته پوو. حەزەقیل ٤ ئەو نیوانه دەدات - — چل سالی سزای یههودا، ٣٠ زایینی تا ٧٠ زایینی، که بهشی حەوتەم بەکاری دههینیت بۆ لەنگەرگرتنی کاترمپرهکهی. سێ دەق، پروداویک، ههريهکهیان ئەو شتانه دابین دهکەن که ئەوانی تر بهجی دههیلن. ئەوه ئەنجامیکى باشتەر لهوهی که ئایهتیک ههرد سێ ئایهتیک ههلبێژیت.

کاندیدى سییه: تیتۆس. تیتۆس فلاقیۆس قیساپاسیانۆس له سالی ٧٠ زایینی فەرمانی گەمارۆدانى قودسی دا. وه گەلهکهى ، لەشکرهکان، به وردی ئەوهیان کرد که ئایهتهکه دهلێت: شار و پیرۆزگاکیان وێران کرد.

ههروهها خالیکی پیکوپیکی ههیه که له بهرژهوهندی ئەودایه. ئایهتی ٢٦ تازه وتویهتی مەسیح دەرپێت. پاشان دووباره ناساندنی ههمان ئەو مەسیحه، له ههناسهی داهاوو، وهک ئەو شازادەیهی که بپارە بیت ، سەیر دهییت - تازه وهک پراو وهسف کراوه و هاتنی پێگهیهکی سەیره بۆ قسهکردن لهسەری لهو چرکهساته. وهک دوو کهسایهتی بخوینەرەوه، ئایهتهکه به سادهی به پیکوپیکی کاتییه: مەسیح دەرپێت، و دواتر خەلکی شازادەیهکی داهاوو شارەکه وێران دهکەن. ٣٠ زایینی، پاشان ٧٠ زایینی، به پیکوپیکی.

لهگهڵ پروداوهکهدا دهگونجیت و لهگهڵ ئەکنههکهدا دهگونجیت. پێوستی به هیچ خاوهنداریتییهکی گرژ و هیچ ئارگومێنتیک نییه سەبارەت بهوهی که ئایا دهتوانیت به سوپای نتهوهکان ناوبریت گهلی کهسیک - لیژنهکان به شیوهیهکی بۆ دوو دلی گهلی تیتۆس بوون. وه پیشبینیهکهی دانیال راستهوخۆ دهخاته سەر ئەو گەمارۆیهی که بهشی حەوتەم وهک لەنگهري کاترمپری یههودا بهکاری دههینیت، ههمان

سالی ۷۰ی زایینی له ئاراستهیهکی تهواو جیاوازهوه گه‌یشتهوه.

ئوهوی من ئیدیعی ده‌که‌م، و ئه‌وهی نیم

من تیتۆس وه‌ک خویندنه‌وه‌یه‌کی جیی متمانه ده‌خه‌مه‌ پروو و ئیدیعی دلنیا‌یی زیاتر له‌وه‌ ناکه‌م. من له‌ نیوان ئه‌و و مه‌سیحدا جیگیر نیم . پرسیاره‌که‌ له‌سه‌ر پرسته‌سازی عیبری و له‌سه‌ر ریساکانی پیشینه‌ی زمانه‌که‌ ده‌گه‌رێته‌وه‌ و ئه‌و زانایانه‌ی ته‌مه‌نیان له‌و ده‌قه‌دا به‌سه‌ر بردووه‌، له‌گه‌ل یه‌کتهدا ناکۆکن له‌و باره‌یه‌وه‌.

ئه‌وه‌ی بۆ ئه‌م کتێبه‌ گرنگه‌ له‌ پرسیاره‌که‌ ته‌سکتره‌ و ده‌مه‌وێت وردبین له‌و باره‌یه‌وه‌.

ئهو ئارگیومینته‌ لیڤه‌دا ییویست ناکات بزانی‌ت که‌ ئایا شازاده‌ تیتۆسه‌ یان مه‌سیحه‌. ییویستی به‌ شازاده‌ هه‌یه‌ که‌ ده‌جال نه‌ییت

به‌دوایدا بگه‌رێن له‌ رێگه‌یه‌وه‌. ئه‌گه‌ر شازاده‌ تیتۆس بی‌ت، ئه‌وا نزیکترین یاسای پیشینه‌ ئایه‌تی ۲۷ ده‌داته‌ ده‌ست تیتۆس

که‌ ژه‌نه‌رالیکی رۆمانی په‌یمانیک له‌گه‌ل زۆر که‌س به‌هێز بکات و قوربانی و پیشکه‌شکردن کۆتایی — ییبه‌ینیت. که‌س ئه‌وه‌ ناگریت و هه‌یج شتیک پشتگیری ناکات، بۆیه‌ ده‌بی‌ت جیگره‌وه‌که‌ زیاتر بگاته‌ دو‌اوه‌، بۆ مه‌سیح. ئه‌گه‌ر له‌بری ئه‌وه‌ شازاده‌ مه‌سیح بی‌ت، ئه‌وا جیگره‌وه‌که‌ راسته‌وخۆ له‌سه‌ر مه‌سیح ده‌نیشیته‌وه‌. هه‌ردوو رێگا‌که‌ ده‌گه‌نه‌ یه‌ک شوین. ته‌نیا خویندنه‌وه‌ی سییه‌م - ده‌جالیکی هه‌یشتا له‌ داها‌توودا - واژۆکاریکی په‌یماننامه‌ ده‌خاته‌ ئایه‌تی ۲۷ و ئه‌وه‌ش ئه‌و په‌یماننامه‌یه‌یه‌ که‌ چوارچیوه‌ی حه‌وت ساله‌ له‌سه‌ری بنیات نراوه‌.

که‌واته‌ کاره‌که‌ چی ده‌کات ناسینه‌وه‌ی شازاده‌ نییه‌. ئه‌مه‌یه‌: ئه‌و وێرانکارییه‌ی له‌ ئایه‌تی ۲۶دا باسکراوه‌ سالی ۷۰ی زایینییه‌، ئه‌و شازاده‌ی که‌ خه‌لکه‌که‌ی ئه‌نجامیانداوه‌ هی سالی ۷۰ی زایینییه‌، شاره‌که‌ وێران بووه‌. پیرۆزگا‌که‌ وێران بوو. ئه‌وه‌ پرووداویکی ته‌واو بووه‌ و به‌رواریکی هه‌یه‌ و پیاویک که‌ خه‌لکه‌که‌ی ئه‌و کاره‌یان کردووه‌، له‌ ژياندا بووه‌ بۆ بینینی. خویندنه‌وه‌ی وه‌ک فه‌رمانه‌وایه‌ک که‌ هه‌یشتا له‌ سه‌ده‌ی خۆماندا له‌ داها‌توودا هه‌یه‌، ییویستی به‌ مامه‌له‌کردن له‌گه‌ل "گه‌لی شازاده‌" هه‌یه‌ وه‌ک باوباییرانی دووری که‌سیک که‌ هه‌یشتا له‌دایک نه‌بووه‌ - ئه‌مه‌ش بریکی به‌رچاوه‌ له‌ قورسای بۆ خاوه‌نداریک که‌ هه‌لیبگریت، و ئه‌وه‌ گریمانه‌ی باره‌ه‌لگری چوارچیوه‌یه‌که‌ که‌

چاوه پروانییهکانی زۆریه جیهانی مهسیحی له قالب داوه.

کهواته دوو شازاده نهک سی — و من ناسنامهی دووهم به شل و شل دهگرم. مهسیحی شازاده عیسیایه. ئەو شازادهی که بپارێه بێت سەر به سەدهی یەکەم بوو، جا ئەو تیتۆس بێت که فەرمانی گەمارۆدانی داوه یان یەزدان که حوکمەکی ئەو بووه. دەججال لەم ئایەتەدا نییه. پپۆیست ناکات بێت و دانانی لێردا ئەوێه که له پلهی یهکه‌مدا سەرلێشێواوییه‌که‌ی دروستکردووه.

وه ئیستا به شه سهخته که

تاقیکردنه‌وه‌ی سی ئەو جیگیر دهکات که گیمی دووهم سه‌بارهت به مه‌سیح نییه. ئەو جیگیر ناکات که . نیوه‌ی یه‌که‌م .

بۆ ئەو‌ه‌ش کتێبه‌که پشت به‌و ئارگومێنته‌ ده‌به‌ستیت که پیشتر له‌م بابته‌دا هاتوه - که تاکه "ئه‌و"ی ئایه‌تی ٢٧ ده‌گاته‌وه بۆ "مه‌سیح" له ئایه‌تی ٢٦دا نهک "ئه‌و شازاده‌ی که بپارێه بێت". زۆریه‌ی شروقه‌کارانی مۆدێرن ئەم خۆیندنه‌وه‌یه ره‌تده‌که‌نه‌وه .

هۆکاره‌که‌یان هۆکاریکی باشه و پپی ده‌وتریت یاسای نزیکتین پپشینه: کاتیک جیگره‌وه‌یه‌ک ده‌توانیت ئاماژه به زیاتر له ناویکی پپشه‌وه بکات، به شیوه‌یه‌کی ئاسایی ئاماژه‌یه بۆ نزیکتین. "ئه‌و شازاده‌ی که بپارێه بێت" له ئایه‌تی ٢٧ نزیکتره له "مه‌سیح". له‌سه‌ر حوکمی ئاسایی شازاده سه‌رده‌که‌ویت.

وه‌ک له سه‌ره‌وه دیاره، ئەو نا‌ره‌زایه‌تییه ده‌توانیت له ژياندا بمینیته‌وه - ئەگەر شازاده که‌سایه‌تییه‌کی سەده‌ی یه‌که‌م بێت، ئەوا جیگره‌وه‌که ده‌بیت به هەر شیوه‌یه‌ک بێت گه‌شت بکاته‌وه بۆ مه‌سیح، چونکه هیچ شازاده‌یه‌کی سەده‌ی یه‌که‌م یه‌مانیکی له‌گه‌ڵ زۆر که‌سه‌کاندا پشتراست نه‌کردۆته‌وه. به‌لام خاله‌ ریزمانییه‌که له‌سه‌ر خۆی وه‌ستاوه و من ناچم شه‌پۆلی لیبده‌م. به‌هێزترین شته که لایه‌نی به‌رامبه‌ر لێردا هه‌یه‌تی.

دژه ئارگومێنته‌که — که ده‌سته‌واژه‌که "گه‌لی شازاده"یه، کهواته ناوی سه‌ر خه‌لکه ، و سه‌ری فره‌یی پپشینیه‌کی خراپه بۆ جیگره‌وه‌ی تاک — ئارگومێنتیکی راسته‌قینه و ئەو ئارگومێنته‌یه که یه‌که‌م کتیبم پشتمی پی به‌ستوهه. هیشتا پیم وایه هیزی هه‌یه. به‌لام زمانی عیبری رپگه ده‌دات ناویک له ره‌گه‌زدا وه‌ک پپشینیه‌که بێت و هه‌رکه‌سیک ئەمه‌ت پی بلیت پرسیاره‌که یه‌کلایی بکاته‌وه، زیاده‌ره‌وی ده‌کات.

لڙهدا من لهوئ وهستاوم، له يهك پهرهگرافدا، بويه كهس ناچار نيبه دهرئهنجامي بدات

رږزمان به تهنيا له بهرژهوهندی شازادهدايه. فهرهنگ و كوټيټكست له بهرژهوهندی مهسحدايه. هيگير كرداری ههلهيه بؤ واژوکردنی پهيمانامه و كرداری دروسته بؤ بهيزکردنی پهيمانتيكي ههبوو. لا-راييم وشهسازي خزمهتکاره. كوټاييهټان به قوربانيدان و پيشكهشکردن ئهويه كه عيبرانييهكان دهلټن مهسح کردوويه تي - "به يهك پيشكهشکردن ئهوانه ي پيرؤزکراون بؤ ههموو کاتيک تهواو کردوو" - و شتيکی تاييه ته كه شانازي به دهجاليک بکړيټ، كه قوربانييهكان دهپرټ نهک بهجيان بهيټيټ. ئهوانه ي قورستن له نزيکی کيشم دهکيشم. کهسيک دهتوانيټ به پچهوانهوه کيشيان بکات، و راستگوځايانه ئيستدل بکات

پله ي دووهم بؤ پيکها ته ي دوو بابته ي — تاقیکردنهوهکاني يهکه م و دوو ئه و کاره دهکن و هيچ کاميان پشت به) وهک مهسح: خوښندنهويهکي *a* وهرگيرانيکی کيپرکي بهستراو نابستهټيټ. پله 3 بؤ ناسينهوه ي بابتهکه ي 27 موناقه شهکراو له دژي زورينه ي ئيستا، به پرووني دهوترټ نهک وهک يهکلایيووه ي پيشکesh بکړيټ. بؤ وشه ي *KJV* و خيزانهکي، و پابه ند نيبه به وهرگيراني *NASB* تاقیکردنهوه ي سيهم پله ي دووهمه لهسر (کوټايي)

ئهمه چي دهکات و چي بريار نادات

بريار دهکات که دانيال ۹:۲۷ دوو ژماره لهخودهگريټ، ئهمهش بهسه بؤ شکاندنی چوارچيوه ي پهيماننامه ي هوت ساله که پهيوهسته به بووني يهکيک

خوی بريار نادات که نيوهکاني ههفته ي هفتا که ي پرووده دن. ئهوه کاری بهشي داهاتووه — و شايهني باسه که دوو پرسياره که لهيهکتر جيا دهکړينهوه. خوښهريک دهتوانيټ ههموو شتيک لهم بهشه دا قبول بکات و هيشتا تهواوي ههفته ي هفتاکه له داهاتوودا دابيټ. ئهوه ي نهيتواني بيکات بهردهوام بيټ له خوښندنهوه ي ئايه تي ۲۷ وهک پياويک واژو دهکات و دواتر پهيمانتيک دهشکينيټ، چونکه ئايه ته که ناوي ئهکتهريکی دووهمي هيئاوه و دواتر سزاي بؤ دهکات

بوشاييه که — قورسترين شت لهم کتيبه دا بؤ بهرگيرکردن

ئيستا ههموو شتيکمان ههيه جگه لهو بهشه ي که وا دهکات ههموو چوارچيوه که کار بکات، بويه با . دهرهټينين

حهفتا ههفتهكه ٤٩٠ ساله. شهست و نو لهوانه له سالى ٤٥٨ پيش زايين تا ٢٦ى زايينى بهبى چپران بهردهوام بوون. ههفتهى ههفتا ههوت ساله. ئايهت ٢٧ دهليت پهيمانىك بو ماوهى ههفتهيهك بههيز ...دهكريت و شتيك له ناوهراستى ههفتهكهدا پروودهات — سى سال و نيو له

ئهم كتيبه دهليت ئهو ههفتهيه خزمهتكردى عيسايه، ٢٦ى زايينى تا ٣٠ى زايينى ئهو به شيويهيهكى شهخسى ئهجامى داوه و نيوهى دووهم هيشتا له پيشمانه و ئهوه بو ئيمهيه كه دوو شايهتالهكهيه ئهجامى بدهين.

كه واته بوشايى نزيكهى دوو ههزار سال لهناو ماوهى ههوت سالدا دادهنيشيت

به پروونى بيلى، چونكه رهخنهگريك دهيكات: چپرانكه چوار هينده دريژتره له تهواوى ئهو پيشينييهى كه دهپرييت. چوار سهد و نهوهد سال، وهك يهكهيهكى فهرمانرهوايى، لهگهلا كونيكي دوو ههزار ساله له ههوت سالى كوئايدا. هيچ شتيك له دانيال ٩دا بوشاييهيهكى لهو شيويهيه راناگهيهنييت. هيچ ئايهتيك نيهه بليت و دواتر ژماردنهكه دهوهستييت.

كهواته ليړهدا حالتهكه ديته ئاراوه، و دهتوانيت كيشى بكهيت

يهكهه: ئايهتى ٢٤ جورىك له ناتهواوى بهسهر ههموو كهسيكدا ناچار دهكات. ههرحيهكه بهو بوشاييه بكهيت، له شهش ئامانجى برياردراو سييان پرووى نهداوه. بينين و پيشيني مؤريان لهسهر نيهه. پيروژترين مهسح نهكراوه. ههركهسيك بليت ههفتا ههفتهكه له سهدهى يهكههدا تهواو بووه، دهپيت پروونى بكاتهوه كه چون ئامانجيكي فهرمانكراو به يهك لهسهر سيى مهبهستهكهى تهواو بووه. كاره تهواونهكراوهكه داهينانى من نيهه؛ له دهقهكهدايه و ههموو خويندنهويهك دهپيت حسابى بو بكات. پرسيارهكه تنهها ئهويه كه ناتهواوى له كوئى دادهنيشيت

دووهم: دهقهكه خوئى ههفتهكان دابهش دهكات. خودا نهىگوت “ههفتا ههفته”. وتى ههوت ههفته، شهست و دوو ههفته، ياشان دواهمينيان به جيا له ئايهتيكى تايهت به خويدا مامهلهى كرد. پيويست ناكات يهك سپانى بهردهوام به سى پارچه بگهيهنرييت. دابهشكردنهكه له ئايهتى ٢٥دايه پيش ئهوهى هيچ وهرگيريك دهستى لييدات

سييهه: پيشينييهكه به ئاشكرا باس له گهليكى دياريكراو و شاريكى دياريكراو دهكات. واته: ههفتا ههفته بو

گهلهکەت و شارە پیرۆزەکەت دەرچوو. بۆ دنیا نا. بۆ ئیسرائیل و قودس. کاتژمێرێک کە بۆ نەتەوهیهک بریاری لەسەر دراوه، لانیكەم وەک کاتژمێرێک تێدەگات کە وەستاوه کاتێک مامەلەی خودا لە شوێنێکی تردا دەرپرێتەوه - و پەیمانی نوێ بە تەواوی باس لە وەرچەرخیکی لەو شیۆهیه دەکات، کە نەتەوهکان چەسپێنراون و ڕەقبوونی بەشەکی لەسەر ئیسرائیل "تا پرپوونی نەتەوهکان دێتە ژووورەوه." ئەو چوارچۆیه قبول بکەیت یان نا، داھینانیکی تایبەت نییە کە بۆ ڕزگارکردنی دانیال دروستکراوه؛ ئەوە باسی پۆلس خۆیەتی سەبارەت بەو سەردەمەیی کە تێیداين.

چوارەم: و ئەمە ئەو شتەیه کە من دەیهێلمەوه: عیسا بۆشاییهکی بێ نیشانه لە ناو رستەیهکی پیغەمبەرانهدا نیشان دا، و بە ئەنقەست ئەو کارەیی کرد.

لە کەنێسەیی ناسرەت ئیشایا درا و ئەمەیی خویندەوه

واتە: ڕۆحی یەزدان لەسەر منە، چونکە منی مەسحی کردوو بۆ ئەوێ ئینجیل بۆ هەزاران بڵێم، منی ناردوو بۆ ئەوێ ئازادبوون بۆ دیلەکان ڕابگەیهنم، و بینین بۆ نابینایان ڕابگەیهنم، بۆ ئەوێ ئەوانەیی سەمیان لێ کراوه ئازاد بکەم، بۆ ئەوێ سالی لەباری یەزدان ڕابگەیهنم. - لوقا ۱۸: ۴-۱۹

پاشان، لوقا دەلێت: "کتێبەکەیی داخست، دایەوه بە خزمەتکارەکە و دانیشتی" - و پێی وتی: "ئەمڕۆ ئەم کتێبە." پیرۆزە لە گۆیی ئیوهدا جێبەجێ بووه.

لە ناوەرستی رستەکەدا وەستا. لێرهدا ئیشایا ۶۱: ۲ بە تەواوی، لەگەڵ ئەو خالەیی کە پەرتوووکەکەیی داخستوو کە نیشانه کراوه:

بۆ ڕاگەیانندی سالی ڕەحمەتی یەزدان ← لێره وەستا و ڕۆژی تۆلەسەندنەوهی خوداکەمان؛ بۆ»
«دڵنەوايي هەموو ئەوانەیی ماتەمینی دەگرن»

یەک ئایەت. سێ ڕەگە. یەکەمەکەیی خویندەوه و پێی گوتن ئەو ڕۆژە جێبەجێ بووه و پێش دووهم دانیشتی — و هێشتا ڕۆژی تۆلەسەندنەوه نەهاتوو.

ئەو بۆشایی لانیكەم دوو هەزار سالە کە دەکەوێتە نیوان دوو ڕەگەیی یەک ئایەتدا، کە بە هیچ شتێک لە زمانی عیبریدا بە هیچ شیۆهیهک دیاری کراوه. ئێمە دەزانین تەنها لەبەر ئەوێ پەروەردگار وازی لە خویندەوه هێنا و دانیشتی.

کهواته نارەزایەتی "پیشینی بەو شیوەیە کارناکات" وەلامیکی هەیه، وەلامەکەش ئەوەیە که عیسا لەبەردەم خەڵکدا بەو شیوەیە خویندوویەتیەو و بە جەماعەتەکە و توووە که تازە نیوەی یەکەمی رستەیهکی جێبەجێ کردوووە که نیوەی دوووەمی هیشتا سەرنجراکێشە. ئەگەر بۆشاییەک بکەوێتە نێوان دوو پرگەیی یەک ئایەت، ئەوا دەتوانیت بکەوێتە نێوان دوو نیوەی هەفتەیهک.

ئەوێ ئەو ئارگيومینتە نایکات. ئەو نیشان دەدات که بۆشاییەک لە ئەدەبیاتی پیغمبەرایەتیدا ئەگەری هەیه؛ ئەو نیشان نادات که ئەم بۆشاییە راستەقینە بێت، یان دوو هەزار سالا، یان لە ساڵی ۲۰۲۷. کۆتایی دێت. ئیشایا ۶۱ نارەزایەتییهکە دەکاتە مانەو. کەیسەکە ناخاتە روو.

پلەیی سێهەم کەلێنەکە لە ئامانجە تەواوەنەکراوەکانی ئایەتی ۲۴هە دەردەچێت و بە پیشینه بەرگری لێدەکرێت. (لە دانیالدا باس نەکراوە. ئەگەر ئەوەت بە نارەزامەند زانی، ئەوا تۆ بە دروستی وەلامی بەلگەکان دەدەیتەو — ئەمە.) (دەرئەنجامیکە، و من وەک هیچ شتێکی تر نەمیۆشیو)

شتێک که وەشانی ئەم کتێبە لە بۆشایی لە جووری ناروونتر جیا دەکاتەو. کۆتاییەکانی هەیه. بۆشاییەکە لە جەژنی پەسەووە لە ۳۰ی زایینی تا بیست و حەوتی نیسانی ۲۰۲۷. ئەو ئیدیعیایەکە دوو بەرواری لەسەرە و یەکیکیان ئەوەندە نزیکە که لە ماوەی سالیکدا لەبەردەم خەڵکدا هەلە بێت. تیوری بۆشایی که دەتوانرێت یشکین بۆ بکریت جوړیکی جیاوازه لە تیوری بۆشایی که تەنها هەر شتێک که میژوو بیگەیهنیت هەلدەمژیت.

ئەوێ بەشی هەشتەم پیمان دەدات

- حەفتا حەوتەکە ۴۹۰ سالا و حەوتەکەش سالن. (پلەیی دووهم — عیبری، و ریککەوتنی نزیک لە گشتگیر.)
- شەش گۆل بۆ ئەو ماوەیە پریری لەسەر دراو؛ سییان بۆ گومان بە ئەنجام گەیشتوون، یەکیکیان جیگەیی مشتومپر، دوویان بە روونی بە ئەنجام ناگەن. زنجیرەکە لەسەر هیچ خویندەوێک تەواو نەکراوە. (پلەیی دووهم.)
- پلەیی دووهم، (لەگەل). فەرمانەکە ئەرکی ئەرتەخەسیرشەسە بۆ عەزرا، ساڵی ۴۵۸ پیش زاین (E. ساڵی ۴۵۷ پیش زاین بەدیليکی زیندوو — پاشکۆی

- ییش زایین + 483 سال = 26 ی زایینی. (ژمیریاری پله یهک که له سهر بهرواری فهرمانی 458 پله دووی سهرهوه پشوو دهدات — فهرمانهکه بگوره و کووی گشتی لهگهلیدا دهجوولیت.)
 - که ۲۶ ی زایینی ههروهه ها سالی مهسحکردنه له ئوردن. (پلهی سییهه، و به جیا: له سهر ژمیریاری هاوبهشی که مینهکان له سالی پانزههه می تیبریوسدا وهستاوه، که له بهشی ههوتهمدا هاتووه و دیسانهوه لیږدا. ژمیریاری و ناسینهوه دوو ئیدیغان و به شیوهیهکی سهر بهخو شکست دههینن.)
 - دواي شهست و دوو ههفته - نهک له - ږیگه به سئ سال و نیو دهدات له مهسحکردنهوه تا خاچ. ژمارهکه ورده؛ په یوه ستهکه ره که هه رگیز پیوانه نه بووه. (پلهی دووهه.)
 - دانیال ۹:۲۷ دوو ژماره لهخوده گریت نهک یهک — بابه تیکی نویی بریکار له گیمی دووهه مدا ناوی هاتووه. (پلهی دووهه.) که ژماره ی دووهه ئه و پیاوویه که له ناوبردن فهرمانکراو دهکه ویتته سهری، و خیزانه که ی، و دهست به وه رگیزانی کینگ جهیمسه وه ناگریت که NASB پلهی دووهه مه له سهر وشه ی کو تایی ئایه ته که.
 - په یمان به هیژ ده کریت ، نهک ده بردریت. مه سیح په یمانیکی هه بوو له گهل زور کهس یشتراست دهکاته وه؛ په یمانی ههوت ساله واژو ناکات. (پلهی سییهه، و خویندنه وهی ئه م کتیبه له بهرام بهر زورینه ی ئیستا).
 - ئه و شازاده یه ی که خه لکه که ی شاره که یان ویران کرد سهر به سه ده ی یه که م بوو — تیتوس یان ئه و په روه ردگاره ی که حوکه مه که ی ئه و بوو. نهک ژماره یهک هیشتا له داهاتوودا. (پلهی سییهه، و ئارگومینته که بهنده به وه وه نییه که کامیان.)
 - سئ سال و نیو له ههفته ی هفتادا بی خزمهت ده مینیتته وه. (پلهی سییهه — بو شاییه که.)
- باقی کتیبه که باس له وه دهکات که ئه و سئ ساله و نیوه که ی دهست پیدهکات

بهشی چوارهم — کو بونه وه

دوو کاتژمیری تر، و وردبینیهک که چوار ږیکه وتن بهای چهنده

بهشی نۆیهم — چوار کاتژمیر، یهک سال

دوو کاتژمیر له بهشی شهشهموه کاردهکهن، ئەم بابەته دوو کاتژمیری دیکه دەست پێدەکات، پاشان شتێک دەکات که زۆربهی کتێبهکانی ئەم جوړه هەرگیز نایکهن: پرسپار دەکات که چوار پێککهوتن بههای چهنده کاتێک سهیری ئەوه دهکەیت که ههريهکهیان بهشهکانی له کوپوه وهردهگرن.

وهشانی کورت، بۆ ئەوهی بزانی له کوئ کۆتایمان دێت. دوو لهم چوار کاتژمیره بههایهکی زۆریان ههیه. یهکیکیان شایهنی شتێکه. یهکیکیان لاوازترین شته لهم کتێبهدا و من خۆم دوا ریزبهندی دهکەم نهک پێگه به پێداچوونهوهکارێک بدهم بۆم بکات.

لهو شوێنه‌ی که ئێمه پێشتر لێی دهژین

له بهشی شهشهم و چهوتهمهوه، به کورتی

ئیسرائیل. ههزهقیل ٤ ٣٩٠ سال دیاری دهکات. ئەوان له گه‌مارۆی شکستخواردووی ئاشوورییه‌کانی سالی ٧٠١ پێش زاین رادهکهن بۆ پێشهوه و له سالی ٣١١ پێش زاین به‌بێ ته‌وبه‌کردن به‌سه‌ر ده‌چن. لێفیا ٢٦ پرسته‌که به‌هوت چهند هینده دهکات. $2730 = 7 \times 390$, له گه‌مارۆوه بۆ پێشهوه خزمه‌ت ده‌کری‌ت. سالی ٧٠١ پێش زاین $+ 2730 =$ سالی ٢٠٣٠ی زاینی.

یه‌هودا. ههزه‌قیل ٤ ٤٠ سال دیاری دهکات. له‌خاچدان له‌سالی ٣٠ی زاینی تا گه‌مارۆدانی سالی ٧٠ی زاینی به‌بێ ته‌وبه‌کردن رادهکهن. لێفیا ٢٦ زۆر ده‌بی‌ت، پاشان دووباره‌ زۆر ده‌بی‌ته‌وه. $1960 = 72 \times 40$, له‌گه‌مارۆوه بۆ پێشهوه خزمه‌ت کراوه. سالی ٧٠ $+ 1960 =$ سالی ٢٠٣٠ی زاینی.

ئێستا دووه‌که‌ی تر.

کاتژمیری سییه‌م — دوو رۆژ، و چل یۆبیلی

هۆشع له‌پیناو گه‌لیکی ژێر دادوه‌ریدا قسه‌ دهکات که هیشتا نه‌گه‌راونه‌ته‌وه.

واته: وه‌ره‌ با بگه‌رپینه‌وه‌ لای یه‌زدان، چونکه‌ ئەو ئیمه‌ی دراندووه، به‌لام چاکمان ده‌کاته‌وه، برینداری کردووی، به‌لام یه‌ردمان ده‌کات، دوا‌ی دوو رۆژ زیندوو‌مان ده‌کاته‌وه، له‌ رۆژی سییه‌مدا زیندوو‌مان ده‌کاته‌وه، بۆ ئەوه‌ی

له به رده میدا بژین. - هۆشع ۶: ۲۰۱

دوو رۆژ، پاشان سییه. وهک رۆژانی ئاسایی بخویننه وه پهن دیکه دهر باره ی چاکبوونه وهی خیرا و ئه وهش خویندنه وهیه کی ره وایه.

یه — و په ترۆس ریزه ی گۆرانکاری دابین دهکات که span به شیوهیه کی پیغه مبه رانه بخویننه ره وه، ئه وه دهیکاته یهک:

واته: (به لام با ئه م یهک راستیه له چاوتان دهر نه چیت، خوشه ویستان، که لای یه زدان رۆژیک وهک هه زار سال وایه، هه زار سالیس وهک رۆژیک وایه). - ۲ په ترۆس ۸: ۳۰

دوو رۆژ دوو هه زار ساله. درانه که کاتیک دهستی پیکرد که میلله ت مه سیحه که ی ره تکرده وه و ماله که ی به ویرانه مایه وه؛ زیندوو بوونه وه که دوا ی دوو هه زار سال دیت و رۆژی سییه میس - هه زار سال - به دوایدا دیت.

۳۰ سالی زایینی + ۲۰۰۰ سالی زایینی = ۲۰۳۰ ی زایینی

که به یه کسان دهنیشیتنه وه و شایه نی رسته یه چونکه له span ریزه ی دووهم هه یه بو ژماردنی هه مان ته وراته وه بنیات نراوه نهک له پهن دیکه وه. لیثیا ۲۵ یوبیلی به په نجا سال دادهنیت - هه وت خولی شه ممه و پاشان په نجاهه م، که تیدا قهرزه کان هه لده وه شیینه وه، کوپله کان ئازاد ده کرین و زهوی ده گه ریندریتنه وه. بو خاوه نه سه ره تاییه که ی. چل یوبیلی دوو هه زار ساله و چل ژماره ی کتیبی پیرۆزه بو ماوه ی تاقیکردنه وه.

دوو هه زار سال تاقیکردنه وه، کوتایی هات به بلاوکردنه وهی ئه وهی دهستی به سه ردا گیرا. یوبیلی بو ئه وه. جا له ریزه ی دوو رۆژی هۆشعه وه بگه یته ژماره که یان له ریزه ی چل یوبیلییه وه، له سالی ۲۰۳۰ ده گه یته.

پله ی سییه. خویندنه وهی رۆژیک بو هه زار سالیک بو هۆشع تایپۆلۆژییه، نهک باسکراوه. دیری په ترۆس سه باره ت) به په یوه ندی خودایه به کاته وه نهک ئه لقه یه کی دیکۆده ر و خویننه رانی ورد به وریاییه وه به کاریده هیئن له وهی من (لیرهدا هه م. ئه م کاتر میره ئارگومینتی که له نه خشه وه، و من به شیوه یه کی شلتر له دوو هه کی پیش خوی ده یگرم.)

کاتر میری چواره م — نه وهی، و ئه و ناره زایه تییه ی که بریاره بو تان دروست بکه م

عیسا، دوا ی مه سه له ی دار هه نجیر

واته: بهراستی یېتان دهلیم ئهم نهوویه تیڼاپهړیت تا ههموو ئه‌مانه ږوو بدن. - مه‌تا ۲۴:۳۴

.دریژی نهوویهک، له زبورکه‌ی موسا

واته: سه‌بارت به ږوژانی ته‌مه‌نمان هفتا سال له‌خوده‌گرن، یان ئه‌گه‌ر به‌هو‌ی هیژه‌وه هشتا سال له‌خوده‌گرن.

— زبور ۹۰:۱۰

که‌واته: هه‌ندیک ږووداو نهوویهک ده‌ست ییده‌کات، هه‌شتا سال دواتر ئه‌و نهوویه‌ی که بینویه‌تی هیشتا نه‌ږویشته‌وه.

ئو ږووداوه‌ی ئهم کتیبه‌ به‌کاری ده‌هینیت ئه‌و ږووداوه‌ نییه که زوربه‌ی ماموستایان به‌کاری ده‌هین. له ۲۳ی ژانویه‌ی ۱۹۵۰، کنیست به‌ ده‌نگی ۶۰ به‌رامبه‌ر به‌ ۲ ده‌نگیان دا و قودسیان وه‌ک پایته‌ختی ئیسرائیل ناساند.

۱۹۵۰ + ۸۰ = سالی ۲۰۳۰ی زاینی

.ئیستا ییش نه‌وه‌ی به‌رزی بکه‌یته‌وه، لیږده‌دا ناږه‌زایه‌تییه‌که و ناږه‌زایه‌تییه‌کی به‌هیژه

ههموو که‌سیکی تر سالی ۱۹۴۸ به‌کارده‌هینیت، ئیسرائیل وه‌ک نه‌ته‌وه‌یه‌ک له ۱۴ی ئایاری ۱۹۴۸ له‌دایک بووه‌وه و ئه‌گه‌ر هر ږووداویکی مودیږن نه‌وه‌یه‌کی پیغه‌مبه‌رانه‌ی ده‌ستپیگردییت، ئه‌وه کانیدی ئاشکرایه. وه سالی ۱۹۴۸ ۲۰۳۰ نادات، ۲۰۲۸ ده‌دات

:له‌وه خراپتر. با ته‌واوی توږه‌که بخه‌مه سه‌ر لاپه‌ره‌که، به‌و خانانه‌ی که شه‌رمه‌زارم ده‌که‌ن

۸۰ سال +	۷۰ سال +	ږووداوی ده‌ستپیگردن
۲۰۲۸	ییشتر ده‌رچووه ۲۰۱۸	ئیسرائیل له‌دایک بووه‌ته‌وه — ۱۴ی ئایاری ۱۹۴۸
۲۰۳۰	ییشتر ده‌رچووه ۲۰۲۰	کنیست قودس را‌ده‌گه‌یه‌نیټ
۲۰۴۷	۲۰۳۷	پایته‌خت — ۲۳ی ژانویه‌ی ۱۹۵۰ قودس یه‌کگرته‌وه — حوزه‌یرانی ۱۹۶۷

شه‌ش ییکه‌اته‌ی جی متمانه. ږیک یه‌کیکیان سالی ۲۰۳۰ به‌ره‌م ده‌هینیت و نه‌وه ئه‌و سالیه‌ که ئهم

کتیبه بهکاری دهیښت.

نوه تاكه شته كه له م كتيبه دا لوازترينه و هيچ ولاميكی زیره كانه بوی نيه. ههردوو ههلبزاردهی نازاد - كام پرووداو، و كام له دوو تهمهني زبوركه - دهيت بكهونه پښگای منهوه و دهچنه سهر. نهگهر پټ بلیم نهگهرهكان له دزی نهوه فهلهكيبه من سووكايهتيت پیدهكردم، چونكه وهسغه وردهكه نهوهيه كه كاترميركي دوو پاراميتري. نامانجيك ديدات و شش پښگه ههيه بو دانانی.

دهتوانم هوكارهكاني خومتان پښ بدهم، و دهمهويت تو كيشيان بو دابنييت و بزانيت داواي چيان. ليدهكريت ههلبگرن.

بوچی شار نهك ميللهت. گوتاری زهيتوون باسی قودسه نهك دهولهتداري. شاگردهكان پرسيار لهبارهي بيناكاني پهرستگاهه دهكهن. عيسا وهلام ديداتوه لهگهل نورشهليم كه لهلايهن سوپاوه دهوره دراوه، و لوقا نهو كاترميره تومار دهكات كه له راستيدا ناوي دهينييت: "قودس لهلايهن نهتهوهكانهوه له ژير پيدا دهخريته ژير پييهوه تا سهردهمي نهتهوهكان تهواو دهبيت" (لوقا ۲۱: ۲۴). نهو شتهي كه دهپيوريت، حوكمراني نهتهوهكانه بهسهر شارهكهدا. نهتهويهك دهتوانريت لهدايك بيتهوه له كاتيكد پايتهختهكي له ژير ئيدارهي دهرهوهدا دهينيتهوه - و له سالی ۱۹۴۸ قودس پښك نهوه بوو، دابهش بوو، لهگهل شاره كوئنهكه له دهستی نوردندا و كومهلگهي نيودهولهتي فشاريان خسته سهر بو نهوهي شارهكه به نيودهولهتي بكریت. دهنگدانی كنپست له مانگی يهكي سالی ۱۹۵۰ نهو كرداره بوو كه كوئايي بهو پرسياره هينا كه سهرمايهي كيبه.

بو ههشتا و هفتا نا. زبور ۹۰ ههردووكي ديدات، و وهك مهودايهك دياندات كه مهرچيكي بهستراوتهوه: هفتا، "يان نهگهر بههوئی هيزهوه ههشتا." ههشتا سنووري دهرهويه

خويندنهوهي مهتا ۲۴:۳۴ وهك نهوهي تيناپهريت - نهوهي هيشتا ليرهدايه كاتيک پرووديدات - قسه لهسهر. سنووري دهرهوه دهكات نهك سنووري ناوهوه. هفتا وهربگره و نهوهي پيشتر تپهريوه.

نهوانه نارگيومپنيتيكي راستهقينهن. ههروهها دياره نهو نارگيومپنيتانن كه دهگهنه نهو وهلامهي كه من دهمهويت و من وا نيشان نادهم كه نهگهر ۱۹۵۰ لهگهل ههشتا سالی ۲۰۴۱ بهرههميان هينابا، دهياندوزمهوه

(.پلهی سییهم دوو پارامیتری ئازاد، شەش تیکه‌له، یهک لیډان)

وردبینی سهربه‌خویی — ئەو به‌شە‌ی که زۆربه‌ی کتیبه‌کانی وهک ئەمانه جیی ده‌هیلن

.لیڤه‌دا ئەو پرسیاره ده‌خه‌ینه‌روو که ییویسته خوینه‌ریکی ورد بیکات. من سهره‌تا داوای ده‌که‌م

ئایا ئەم چوار کاتژمێره له راستیدا سهربه‌خۆن؟

زۆر گرنگه. چوار شایه‌ت‌حالی سهربه‌خۆ ریککه‌وتن به‌هێزه. چوار باس که هه‌موویان ده‌گه‌رینه‌وه بۆ یهک سهرچاوه به هه‌یج شیوه‌یه‌ک چوار شایه‌ت‌حال نین — ئەوان یهک شایه‌ت‌حالن که دووباره ده‌کرینه‌وه و ریککه‌وتنی نیوانیان نزیکه‌ی هه‌یجت یی نالیت.

.بۆیه با دا‌ییرژم که هه‌ر کاتژمێریک به‌شه‌کانی له کوپوه وه‌رده‌گریت

جوله‌ی لیكدانه‌وه که ییویستی یییه‌تی	له‌نگه‌ری مېژوویی	سهرچاوه‌ی ده‌قی	کاتژمێر
خویندنه‌وه‌ی چه‌پ/پراست • خویندنه‌وه‌ی گه‌مارۆدان‌ی سال‌ی ۷۰۱ ماوه‌ی له‌نگه‌ری گه‌مارۆدان •	پیش زایین	• حه‌زه‌قیل 4 لیقیه‌کان ۲۶	ئیسرائیل
خویندنه‌وه‌ی چه‌پ/پراست • خویندنه‌وه‌ی له‌ خاچدان له‌ سال‌ی ۳۰ ماوه‌ی	زایینی	• حه‌زه‌قیل 4 لیقیه‌کان ۲۶	یه‌هودا
له‌نگه‌ری گه‌مارۆدان • حسابکردنی تییریۆس • گه‌مارۆدان‌ی سال‌ی ۷۰ → زایینی			
خویندنه‌وه‌ی رۆژ به‌هه‌زار سال‌ له‌ خاچدان له‌ سال‌ی ۳۰ زایینی		هۆشع ۲۰ ۶:۲ یه‌ترۆس ۳:۸	یوبیلی
شار-نه‌ته‌وه • هه‌شتا-نه‌حه‌فتا • ۱۹۵۰ ده‌نگی کنیست		• زبور ۹۰:۱۰ مه‌تا ۲۴:۳۴	نه‌وه

.ئیستا سهریه‌ککه‌وتنه‌کان بخوینه‌ره‌وه چونکه سییان هه‌یه و بچووک نین

ئیسرائیل و یه‌هودا هه‌موو چوارچیوه‌ی خۆیان هاوبه‌شن. هه‌ردووکیان له حه‌زه‌قیل ۴هوه هاتوون، هه‌ردووکیان به

لېځی ۲۶ چەند هېنده کراون و هەردووکیان پشت به هەمان سێ جوولە ی لیکدانهوه دەبەستن. دوو شایەتەحال نین. ئەوان یەک چوارچۆیهین که دوو جار جیبهجێ کراوه

یەهودا و کاتژمێری یۆبیلی لەنگەرێکیان هەیه. هەردووکیان له له خاچدان له سالی ۳۰ ی زایینی دەست پێدەکەن. ئەگەر ئەو بەرواره هەلە بیـت - و بەشی حەوتەم پێی وتیت که لەسەر حیسابیکی که مینەیه بۆ سالی پانزەهەمی تەبیریۆس - ئەوا دوو له چوار کاتژمێرەکه پیکهوه دەجوولێن

تەنها کاتژمێری نەوهی به تەواوی سەر به خۆیه لهوانی تر. وه لاوازترینە له چوار

ئەوه کۆمهلیک راستی نارهتە و زیانیکی راستەقینه به دەستهواژهی چوار کاتژمێری سەر به خۆ دەگهیهنێت . ئەو دەستهواژهیەم به کارهێناوه. زۆر به هێز بوو، لێرهش خانه نشینی دهکەم

کهواته له راستیدا بهای یه کگرتنه که چیه؟

که متر له چوار شایهتەحال. زیاتر له هیچ. لێرهدا ئەوهی له ژياندا دەمێنێتهوه

ئیسرائیل و یەهودا یەک چوارچۆیهیه که دوو جار جیبهجێ کراوه — بەلام دوو به کارهێنانەکه نزیکه ی هیچ زانیارییهکیان نییه. درێژی پرستهی جیاواز، ۳۹۰ و ۴۰. لەنگه‌ری جیاواز که حەوت سەده له یه‌کتره‌وه دوورن، که له پرووداوه نایه‌یه‌وه‌ندیداره‌کانه‌وه به ئارگيومیته نایه‌یه‌وه‌ندیداره‌کان دامه‌زراون. ژماره‌ی جیاوازی چه‌سپاندن، یه‌ک و دوو. زاراوه‌ی چه‌سپاوی جیاواز، ۲۷۳۰ و ۱۹۶۰

ئەوه دوو شایهتەحالی راستیه‌ک نییه. یشکینی یه‌کده‌نگیه له‌سەر چوارچۆیه‌یه‌ک — و یشکینی یه‌کده‌نگی شایانی شتیکی راسته‌قینه‌یه. ئەگەر خویندنه‌وه‌ی چه‌پ/راستی هه‌زه‌قیل ۴ هه‌له‌ بوویت، یان خویندنه‌وه‌ی ماوه‌ی لېځی ۲۶ هه‌له‌ بوویت، هیچ هۆکارێک نییه که چوارچۆیه‌که هه‌مان سال دوو جار له زانیارییه‌کانی ناوه‌وه که جیاوازن به‌ره‌م به‌یئیت. ده‌یتوانی سالی ۲۰۳۰ و ۱۹۹۰ به‌ره‌م به‌یئیت، ده‌یتوانی ۲۴۲۰ و ۲۰۳۰ به‌ره‌م به‌یئیت، به‌شی حەوتەم به تەواوی نیشانته دا که چەنده به ئاسانی کارده‌کات، کاتیکی له‌نگه‌ری ده‌جوولیت

کاتژمێری یۆبیلی که‌میک زیاد ده‌کات و زۆر نییه , چونکه پشت به هەمان به‌رواری له خاچدان ده‌به‌ستیت که کاتژمێری یەهودا ده‌یکات. ئەوه‌ی که به‌شداری ده‌کات جوړیکی جیاوازه له ئیستدلالکردن - تایپۆلۆژی

نهک یاسای - که دهگاته هه مان سال. یشتر استکردنه وه له دیسپلینیکی جیاوازه وه شایه نی شتیکه، بهلام نمونهی دووهم نییه.

کاتژمیری نهوهی که مترین زیاد دهکات، بوئه و هۆکارهی که له سه ره وه ئاماژهی پیکراوه.

که واته لیدوانی وردی ئارگومینته که چوار کاتژمیری سه ره بوئه نییه هه موویان هاوړان. هه ره ئه مه یه:

چوارچیوه یه که له دوو بهشی ته ورات و پیشبینیه وه وه رگیراوه، دوو جار به زانیاریه ته واو جیاوازه کانه وه جیه جی کراوه، هه ردوو جار که هه مان سال به ره هم دهینیت - و دوو هیلی دیکه ی ئیستدلال، یه کیکیان تایپولۆژی و یه کیکیان لاواز، دهگانه هه مان شوین.

ئه وه ئیدیعیایه کی لاواز تره له وهی که له بهرگی یشته وهی زۆربه ی کتیه کانی پیشبینیدایه. هه روه ها راسته و ئیدیعیایه کی بچووکتی راسته قینه له ئیدیعیایه کی سه رنجراکیشی زیاده روهی زیاتر ده خایه نیته. خوینه ریک که ئه م بابه ته بپشکنیت، بوئی ده رده که ویت که من یشتر خراپترینیم وتوو.

ریزه بندیکردنی به لگه کانی خۆم

:چونکه هه ر چواریان شایه نی یه ک کیش نین و وتنی وا به سوودتره له خشته ی چوار ریزی یه کسان:

بوچی	به هیزی	کاتژمیر
ژماره کان که له دهقه که دا دراو، به باشی له سالی ۷۰۱ پیش زاین	به هیزترین	ئیسرائیل 1
یشتر استکراونه ته وه، هیچ یشته ستنیک به کروئولۆژیای پهیمانی نوئ نییه. ته نه ها له سه ر هزه قیل ۴ و لیقی ۲۶ وه ستاوه یان ده که ویتته وه.		
هه مان چوارچیوه، ئینپوته کانی ته واو جیاواز. لاواز بووه به هۆی یشته ستنی	به هیز	یهودا ۲
به له خاچدانی سالی ۳۰ زاینی، که له سه ر حسابی که مینه کان وه ستاوه		
جۆریکی جیاواز له ئیستدلال که دهگاته هه مان سال - به لام تایپولۆژی، و	ناوه ند	یوئیلی 3
هاو به شی له نگه ری یه هودا		
دوو پارامیتری ئازاد، شهش پیکهاته ی جیی متمانه، یه ک لیدان. بو	لاواز	نه وه 4
ته واو بوون له خۆده گریت، نه ک یشتی پی به ستریت		

ئەگەر بەشى چوارەم و يېنجەم بکەون، دوو سەرەوہ يېکەوہ دەرۆن و کتیبەکە تەواو دەيیت. ئەگەر حیساباتی تیبریۆس شکستی هینا، کاتژمیرەکانی دوو و سی دەجوولین و تەنها ئیسرايیل لە سالی ۲۰۳۰دا وەستاوہ، ئەگەر کاتژمیری نەوہی هەلە يیت، هیچی تر ناگۆریت

ئەوہ يېکەاتەي وابەستەي راستەقینە و ئیستا دەتوانن من بەوہوہ رابگرن

ئەوہی بەشی ۹ ییمان دەدات

- **AD 30 +** دوو رۆژی هۆش لەگەل رۆژی هەزار سالی یەترۆس ۲۰۰۰ سال لە خاچدان دەدات
(.یلەي سییەم — جۆري). **2000 = 2030**
- چل یۆبیلی پەنجا سالە هەمان سالی ۲۰۰۰یە، لەبری ئەوہ لە رېگەي لیقیاتی ۲۵وہ گەيشتوہ
(.یلەي سییەم)
- نەوہیەکی هەشتا سال لە راگەيانندی قودس لەلایەن کنيستەوہ وەک پایتەخت. $80 + 1950 = 2030$.
(یلەي 3 — شەش رېکخستنی جي متمانە، يەک لیدان، و تۆرەکە لە سەرەوہ چاپ کراوہ.)
- چوار کاتژمیرەکە چوار شایەتھالی سەرەخۆ نین. ئیسرايیل و یەھودا چوارچۆوہیەکیان هەيە؛ یەھودا و کاتژمیری یۆبیلی لەنگەرکیان هەيە؛ تەنها کاتژمیری نەوہی سەرەخۆیە. (بەھۆي ئەوہی راستە، و لەبەر ئەوہی خوینەرێک بە هەر شیوہیەک بیت دەیدۆزیتەوہ، باسکراوہ)
- ئەوہی لە ژياندا دەمینیتەوہ یەک چوارچۆوہیە کە دوو جار جیبەجی کراوہ لەگەل هاتنە ژوورەوہ جیاوازەکان کە دوو جار لە هەمان سالدا نیشتنەوہ، کە لە پرووی جۆرییەوہ یشتراستکراوہنەوہ. ئەوہ ئارگومینتەکەيە، کە بە قەبارەي راستەقینەي خۆي ئاماژەي پیکراوہ

بابەتی داھاتوو واز لە پرسیارکردن دەھيیت کە کام سال و دەست دەکات بە پرسیارکردن لە کام رۆژ

بەشی ۱۰ — جەژنی پەسحی سالی ۲۰۳۰: بەرواری بەسەرچوون

تا لیڤرە کتیبەکە نزیکەي سالیکە مشتومر دەکات. لیڤرەوہ لەسەر رۆژەکان موناقدەشە دەکات و بەو ییپە دەيیت ستانداردی سەلماندن بەرزیتەوہ. سالیک ئامانجیکی گەورەيە. رۆژیک نییە. ئەم بابەتە يەک شت دەکات: کاتژمیری یەھودا کە لە سالی ۲۰۳۰دا بەسەر دەچیت، دەبات و دەپرسیت لە کوێ سالی ۲۰۳۰دا

بهسەر دهچیت.

کاترمیره که هه میسه جه ژنیک بوو بو جه ژنیک

بگه رینه وه بو ئه وهی حوکمی یه هودا چۆن پێوانه کرا.

چل ساله که له له خاچدان تا گه مارۆدان - و ههردوو سهری ئه و ماوهیه جه ژنی په سحن. عیسا له جه ژنی په سحدا له سالی ۳۰ ی زایینی له خاچ درا، تیتۆس له سالی ۷۰ ی زایینی له جه ژنی په سحدا له سهر دیوارهکانی ئورشه لیم داخرا، کاتیک شاره که پر بوو له زیاره تکارانی فیستیفال، ئه مهش ریک هوکاریکه بو ئه وهی گه مارۆدانی دوا ی ئه وه وهک خوی کاره ساتبار بوو.

جه ژن بو جه ژن، چل سال. ئه وه شتیک نییه که من به سهر سپانه کهدا سه پاندیتم؛ ئه وه ئه وهیه که ئه و دوو رووداوه چییه.

کهواته کاتیک لیقیاتی ۲۶ رسته که چهند هینده دهکات و زاراوه ی چهند هینده کراو له گه مارۆدانه وه بو پیشه وه پیشکەش دهکریت، له جه ژنی په سحه وه خزمهت دهکریت. وه دوا ی ۱۹۶۰ سال له جه ژنی په سحدا به سهر دهچیت.

جه ژنی په سح ۷۰ ی زایینی + ۱۹۶۰ سال = په سحی سالی ۲۰۳۰ ی زایینی

بهشی حه وتهم سالی دامه زراند. ئه وهی که دامه زراندوه - و من ئه مهه له لایه پهری یه کهمی کتیبه کهدا ئالا کرد نهک با تیپه ریٹ - ئه وهیه که کام رۆژی وه رزی په سح. ئه وه کاری ئه م بابه تهیه و ههنگاوێکی دیکهیه نهک ده رئه نجامی ژمیاری.

جه ژنی په سح وه رزه نهک رۆژیک

ئه مهیه که زۆربه ی چاره سه ره کان شلۆق ده بن، بۆیه با به وردی بلیم که تهورات له راستیدا چی ده خاته ۹۹۰.

له مانگی یه کهمدا، له چواره هه می مانگدا له کاتی خه والوویدا جه ژنی په سحی یه زدان ده بیٹ، پاشان له پانزه هه می هه مان مانگدا جه ژنی نانی بی خه میره بو یه زدان، بو ماوه ی حه وت رۆژ نانی بی خه میره بخۆن، له رۆژی یه کهمدا کو بوونه وهی پیرۆزتان ده بیٹ، ناییت هیچ کاریکی قورس ئه نجام ده ن، به لام بو ماوه ی حه وت رۆژ به ناگر

پیشکش به یزدان بکن یزدان. - لیقیهکان ۲۳: ۸-۵

کهواته وهرزهکه شیوهی ههیه

چیه	رۆژی مانگی یهکه
جهژنی یهسح — ئەو بهرخه‌ی له کاتی خه‌والووییدا ده‌کوژریت	نیسان 14
نانی بی خه‌میره ده‌ست ییده‌کات ۰ کۆبوونه‌وه‌ی پیرۆز	۱۵ نیسان
رۆژانی نیوانیان	۱۶-۲۰ نیسان
حه‌وته‌مین رۆژی نانی بی خه‌میره ۰ کۆبوونه‌وه‌ی پیرۆز	۲۱ نیسان

هه‌شت رۆژ له کوشتنی به‌رخه‌که‌وه تا کۆنفرانسی داخستن. ده‌رچوون ۱۲:۱۶ هه‌مان چوارچیه ده‌دات: کۆبوونه‌وه‌یه‌کی پیرۆز له رۆژی یه‌که‌مدا "و له رۆژی هه‌وته‌مدا کۆبوونه‌وه‌یه‌کی پیرۆزی دیکه." وهرزه‌که له هه‌ردوو کۆتاییدا له نیوان دوو کۆتاییدا دانراوه.

بۆیه "یه‌سحی ۲۰۳۰" ناوی هه‌شت رۆژ ده‌هینیت نه‌ک یه‌ک رۆژ. هه‌رکه‌سپیک ییت بلیت ماوه‌ی ییغه‌مبه‌رایه‌تی "له جهژنی یه‌سحدا" به‌سه‌ر ده‌چیت و دواتر یه‌ک به‌روارت بداتی، هه‌نگاوێکی به‌جیه‌شتوو. لێره‌دا هه‌نگاو‌ه‌که ده‌خه‌ینه‌روو.

بۆچی له کۆتایی وهرزدا سزاکه ته‌واو ده‌ییت نه‌ک سه‌ره‌تای وهرز

رسته‌یه‌ک کاتی‌ک ته‌واو ده‌ییت به‌سه‌ر ده‌چیت. ئەوه ته‌واوی ئارگومێنته‌که له یه‌ک دێردا، به‌لام شایه‌نی زیاتر له دێرێکه چونکه به‌دیله‌که گه‌مژانه نییه.

دۆسیه‌ی 14 نیسان - ئەو رۆژه‌ی به‌رخه‌که ده‌کوژریت، سألرۆژی هه‌ردوو له خاچدان و ده‌ستپیکردنی گه‌مارۆدان - ئەوه‌یه که ئەو رۆژه‌یه که دوو خالی کۆتایی سپانه‌که به ته‌واوی یه‌که‌ده‌گرنه‌وه.

جهژنی یه‌سح تا جهژنی یه‌سح، ۱۴ نیسان تا ۱۴ نیسان، پاکترین خۆبندنه‌وه‌ی مومکینه بۆ ژماردنی جهژنیک بۆ جهژن. ئەگه‌ر وه‌لامێکی ته‌واو میکانیکیت ده‌ویت، ئەوه ته‌واو، و 17 نیسانی 2030 ده‌دات.

دۆسیه‌ی ۲۱ نیسان ئەوه‌یه که ئەو شته‌ی که ده‌ژمێردریت سألرۆژ نییه به‌لکو مه‌رجی سزایه و مه‌رجه‌کان له کۆتاییدا کۆتایی دیت.

وه شتيكى تاييەت ھەيە لە رۆژى ھەوتەمى نەنە بى خەمىرەكاندا كە دەيكاتە كۆتايى گونجاو بۇ رستەي كۆيلايەتى.

ئيسرائيل لە پانزەيەمدا ميسرى بەجھيشت. لە پانزەيەمدا وازيان لە مەترسى نەھيئا. فيرعەون بىرۆكەكەي گۆرى، گاليسكەكان بەدواياندا ھاتن و ئيسرائيل لە بەرامبەر ئاوەكەدا گيرى خواردبوو. لە ھەوتەمىن رۆژى جەژنەكەدا بوو - بە حساباتى دريژخايەنى جولەكەكان، ۲۱ى نيسان - كە دەريا كرايەو، ئيسرائيل بەناودا تپپەرى و ئاوەكە بەسەر سوپاي پشتياندا داخرا.

پانزەھەم ئەو رۆژەيە كە چوونە دەرەو. بيسەت و يەكەم ئەو رۆژەيە كە دەسەلاتى ستەمكار بەسەرياندا تەواو بوو. يەككىيان رۆشتەن؛ ئەوى تريان كۆتايى بەدواداچوونە.

كتيبي پيرۆز دووھەميان بە كۆبوونەوھەيەكى پيرۆزى خۆى ديارى دەكات، كە ئەمەش شتيكى سەيرە بۇ كۆتايى ھەفتەيەكى ئاسايى.

ھوكمىك كە لە گەمارۆو دەستى پيكرەد و 1960 سال دەخايەنيەت، لە ساليادى مردنى بەرخەكەدا كۆتايى نايەت. لەو رۆژەدا بەسەر دەچيەت كە تەورات بۇ ئەوھى ديارى بكات كە دەسەلاتى كۆن ھيچ ئيديعايەكى نەماو.

يلەي سەيھەم. ئەمە ئارگومينتتيكى تايپۆلۆژيە، تايپۆلۆژيش نەرمترين جوړى ئارگومينتە لەم كتيبەدا. خوينەرېك كە) ۱۴ نيسانى پى باشتەرە بەو ياساوھى كە ژماردى جەژن بۇ جەژن دەبيەت لەگەل خالە كۆتاييەكانيدا بگونجيت، بە (باشى ئيستدلال دەكات و جياوازي نيوان ئيمەش ھەوت رۆژە

بەروارەكە

ئىستا سالنامەكان، و ئەوان تەواو ھاوړا نين

۲۱...ى نيسان (كۆتا رۆژى	نيسان (ياسۆر) 14	
(نانى بى خەمىرە		
۲۳ى نيسانى ۲۰۳۰	۱۶ى نيسانى ۲۰۳۰	...چاوديرى — ئەو
		M2030 سالنامەي

پوژیک لهیهکتر جیاوازن. له بهشی دووهمدا باس لهوه کرا که بوچی دوو سالنامهکه جیاوازن و به چهند له سالانی ۲۰۲۵-۱۲۰۳۰؛ بههاری سالی ۲۰۳۰ یهکیکه لهو سالانهی که بوشاییهکه یهک پوژه.

ئهم کتیبه ۲۴ی نیسانی ۲۰۳۰ — ۲۱ی نیسان له سالنامهی جیگیرکراوی حاخامیهکان بهکاردهییت.

ئهمه ئه و شته نییه که یهکدهنگی ههلبژاردن پیشینی بکات. کتیبهکه له ههموو شوینیکی تردا سالنامهی چاودیچی پهیرهو دهکات و سالنامهی چاودیچی دوا پوژی نانی بی خه میره له ۲۳ی نیسان دادهنیت. بهکارهینانی بهرواری حاخام لیهدا پوشتنه و هوکارهکی پراکتیکیه نهک بنهما: بهرواری پابینی ئه و بهرواریه که جیهانی جولهکهکان له راستیدا له سالی ۱۲۰۳۰ دهپاریزیت و ئه و رستهیهی که باسی لیوه دهکرت هی یههودایه. بهرواریک که لهو پوژهدا بهسهر دهچیت که مالی یههودا جهژنهکه دهگیرن، حسابیکی گونجاوه بو سزایهک که بهسهر مالی یههودا دهچووه.

ئوه ئارگومینتیکه له لهشجوانیهوه نهک له میتودهوه و پیویسته بهو شیویه کیشی بکهیت. ئهگهر ۲۳ی نیسانت پی باشته، ئهوا ماوهی نیوان یوم تیروا دهیتته ۱۵۸ پوژ نهک ۱۵۷ پوژ و هیچ شتیکی دیکه له کتیبهکهدا ناجوویت.

تیبینییهک لهسهر سالی عیبری لهبهر ئهوهی ئاسانه ههله بکهیت و کارهکانی پیشووم ههله بوون. جهژنی پهسحی سالی ۲۰۳۰ دهکهویتته سالی ۵۷۹۰. ئاههنگهکانی پاییزی سالی ۲۰۳۰ - یوم تیروا و یوم کیپور - دهکهویتته سالی ۵۷۹۱، چونکه سالی مهدهنی عیبری له تیشری دهگوریت، له نیوانیاندا. بههاری سالی ۵۷۹۱ جهژنی پهسحی سالی ۲۰۳۱یه، لهو شوینهی که ئهم کتیبه ئامازهیه بو سالی ۶۰۱ له ئادهمهوه که له تیشری ۲۰۳۰ دهستی پیکردووه، ئهوه حسابیکی جیاوازه بو سالانی دروستکردن و ئه و دووانه ههرگیز تیکهل نین.

چی بهسهر دهچیت، و چی بهسهر ناچیت

یهک پروونکردنهوه پیش بابتهی داهاوو، چونکه زمانی بهسهرچوون دهتوانریت وهک زیاتر لهوهی که مانای ههیه بخوینریتتهوه.

کاتیک سزای یه هودا له ۲۴ نیسانی ۲۰۳۰ کۆتایی دیت، ئەوه گه‌رانه‌وه‌ی مه‌سیح نییه. کۆتایی هاتنی ماوه‌ی سزایه. ۱۲۶۰ رۆژی ته‌نگانه هیشتا به‌رده‌وامه — له ۲۷ نیسانی ۲۰۲۷ ده‌ستی پێکردوه و تا مانگی ئۆکتۆبه‌ر کۆتایی نایه‌ت. جیهان له ۲۴ نیسانی ۲۰۳۰ ناگۆڕیت ته‌نها ئەوه نه‌ییت که زۆر به‌ زوویی ده‌ستپێکردنی پێنج مانگی جوله‌که‌کانه له دیسپلینکردنی چه‌قۆی عه‌قاره‌ب تاوه‌کو به‌ تاک عیسا وه‌ک مه‌سیح و په‌روه‌ردگار قبول ده‌که‌ن.

ئەوه‌ی کۆتایی دیت پرسته‌که‌یه: زاراوه‌ی چهند هه‌نده‌کراوی چه‌زه‌قیل ۴ و لێقیاتی ۲۶، به‌ ته‌واوی درێژاییه‌که‌ی ته‌واو ده‌ییت، هه‌یج شتیکی قه‌رزدار نه‌ماوه.

وه‌ یاشان په‌خشانی ۹:۵ پێنج مانگ ده‌دات.

ئەوه‌ی به‌شی ۱۰ پیمان ده‌دات

- کاتژمێری یه‌هودا له‌ جه‌ژنیک بۆ جه‌ژنیکی دیکه‌ ده‌رۆیشت - له‌ خاچدان له‌ جه‌ژنی په‌سحی سالی ۳۰ زایینی، گه‌مارۆدان له‌ جه‌ژنی په‌سحی سالی ۷۰ زایینی. (پله‌ی دووهم.)
- بۆیه‌ ماوه‌ی چهند هه‌نده‌کراو که له‌ گه‌مارۆوه‌ بۆ پێشه‌وه‌ خزمه‌ت ده‌کړیت، له‌ جه‌ژنی په‌سحدا کۆتایی دیت. جه‌ژنی په‌سحی سالی ۷۰ + ۱۹۶۰ = جه‌ژنی په‌سحی سالی ۲۰۳۰. (ژمێریاری پله‌ یه‌ک له‌سه‌ر له‌نگه‌ری پله‌ ۳ به‌شی هه‌وته‌م.)
- جه‌ژنی په‌سح وه‌رزێکی هه‌شت رۆژه‌یه‌، له‌ ۱۴ نیسان تا ۲۱ نیسان، دوو کۆبوونه‌وه‌ی پیرۆز له‌ نیوان .دوو کۆره‌که‌دا. (پله‌ی دووهم — لێقیه‌کان ۲۳: ۵-۸، ده‌رچوون ۱۲: ۱۶)
- سزاکه‌ له‌ کۆتایی وه‌رزه‌که‌دا کۆتایی دیت، ۲۱ نیسان - ئەو رۆژه‌ی که‌ ده‌ریا به‌سه‌ر سوپای پراوه‌دوونه‌ردا داخرا و ئیدیعیای ده‌سه‌لاتی کۆن کۆتایی هات. (پله‌ی سێهه‌م — جو‌ری. ۱۴ نیسان به‌دیليکی گونجاوه و ۱۷ نیسانی ۲۰۳۰ ده‌دات.)
- ۲۱ نیسان ۵۷۹۰ = ۲۴ نیسانی ۲۰۳۰ له‌سه‌ر سالنامه‌ی جیگیرکراوی حاخامیه‌کان؛ ۲۳ نیسان له‌سه‌ر ئەوی چاودی‌ری. کتێبه‌که‌ ۲۴ نیسان به‌کارده‌هێنیت و هۆکاره‌که‌ی له‌شجوانیه‌ نه‌ک شیواز. (پله‌ی دووهم له‌سه‌ر گۆرانکاری، پله‌ی سێهه‌م له‌سه‌ر هه‌لبژاردن.)
- هه‌یج شتیکی تر له‌و رۆژهدا کۆتایی نایه‌ت. ئەو ۱۲۶۰ رۆژه‌ تا مانگی تشرینی یه‌که‌م به‌رده‌وام ده‌ییت. (پروونکردنه‌وه‌.)

پینچ مانگ دواتر یوم تیروایه. بابہ تی داهاتوو ئهوان دہژمیڤیت

بەشى يېنجەم — سالىك بۇ رۆژىكى تر

،ھىلى كاتىي بچووك: يېنج مانگ، چوار ژماردن، ھەوت جەژن

بەشى ۱۱ — يېنج مانگ

سزاي يەھودا لە ۲۴ى نىسانى ۲۰۳۰ كۆتايى دىت، پەرورەدگار لە يۆم تىروا دەگەرپتەو، ئىوارەى ۲۷-۲۸ى ئەيلوولى ۲۰۳۰. لە نيوان ئەو دوو بەروارەدا پەنجەرەيەك ھەيە و پەخشانى ۹:۵ دەپپوييت

واتە: بۆيان نەبوو كەس بكوژن، بەلكو بۇ ماوہى يېنج مانگ ئەشكەنجە بدن، ئەشكەنجەكەشيان وەك ئەشكەنجەى عەقارەب بوو كاتىك مروف چەقوى ليدەدات، لەو رۆژانەدا مروف بەدواى مردندا دەگەرپن و نايدۆزنەو، تامەزرۆى مردنن و مردنیش لتيان ھەلديت. - پەخشانى ۹:۵-۶

،يېنج مانگ. سزاكە لە مانگى نىساندا كۆتايى دىت؛ پەرورەدگار دواى يېنج مانگ دەگەرپتەو

،من بەم شيوەيە فيرى كردم و نزيكە لە راست و وشەى نزيك ھۆكارى بوونى ئەم بابەتە

ييزميرە

رۆژەكان، گشتگير	بۇ	لە
157	ئەيلوولى 2030 · سەرۋەندى يۆم تىروا 27	نىسان 2030 · 21 نىسان 24

،سەد و پەنجا و ھەوت رۆژ

،ئىستا، يېنج مانگ چەندە؟ بەندە بە مانگەو، بۆيە ھەموو وەلامىكى مەعقول وەربگرە

رۆژان	ھيسابکردن
150	يېنج مانگى ۳۰ رۆژە
~148	يېنج مانگى مانگ (29.53 رۆژ)
153	يېنج مانگى سالنامەيى، ۲۴ى نىسان تا ۲۴ى ئەيلول

هه ره حساییک بو "پینج مانگ" له په نجه ره که که متر ده بیته وه، له نیوان چوار بو نو رږژدا

وه سوه سه لیړه دا زور گه وره یه و دهمه ویت ناوی لی بنیم پیش نه وه ی به رهنگاری بیمه وه. بوشاییه که بچو وکه. نزیکه ی پینج مانگ دهمتوانی بنووسم و هیچ خوینه ریگ له هه زار که سدا ژماره کانی به رږوه نه ده برد.

به لام ئەم کتیبه له به شی یه که مدا داوی لیکردوویت که هه موو ژماردنیک بپشکنیت، کتیبیک که داوی ئەوه ده کات که ناتوانیت کاتیک ده وره دان گونجاوه، دهوری بدات. حهوت پږژ حهوت پږژه.

ئهو وه لامه ی که نایکات

هه له اتنی ئاشکرا ئەوه یه که بلیین "پینج مانگ" ژماره یه کی ده وره یه - که خودا به نزیکه یی قسه ی کردوه و ناییت فشار بخه یه سهری بو وردینی که پیشکشی نه کردوه.

هه یه ، منیش ده گه ریمه وه سهری. به لام وهک وه لامیک بو ئەم کیشیه شکست ده یینیت، و به گرانبه ها شکست ده یینیت.

ئه گه ر "پینج مانگ" بتوانیت هه له یه کی حهوت پږژه هه لمزیت، به هه مان شیوه "1260 پږژ" ده توانیت. وه ته وای هیلی کاتیی بابه تی داهاتوو په یوه سته به وه ی که سالی ۱۲۶۰ به وردی له گه ل پږژه که دا بیت. ئەو ساته ی که لاستیکی به یه ک ژماره یه کی پیغه مبه رانه ده به خشم، به هه موویانم به خشیوه، و مانگی ئازاری ۲۰۲۷ له گه ل هه موو شتیکی ترده نهرم ده روات. ئەوه ش نرخیکی زور به رزه بو ماوه ی حهوت پږژ.

وه جۆن دهوری نادات. ئەمه ئەو به شه یه که په کلای ده کاته وه و له دهقی خویه وه په کلای ده بیته وه.

جۆن دوو جار هه مان ماوه ی ده دات، به دوو یه که ی جیاواز:

چل و دوو مانگ له ژیر پیدا له شاره پیروژه که دا ده رږن. " — په خسانی ۱۱:۲ " — ئەوان بو ماوه ی دوانزه سهد و شه ست پږژ پیشبینی ده که ن. " — په خسانی ۱۱:۳ " — ئەو بو ماوه ی هه زار و دوو سهد و شه ست پږژ خوراک ده درا. " — په خسانی ۱۲:۶ " — ده سه لاتی ئەوه ی پیدرا بو ماوه ی چل و دوو مانگ کار بکات. " — په خسانی ۱۳:۵

چل و دوو مانگ. دوانزه سهد و شه ست پږژ. هه مان سی سال و نیو، به هه ردوو ریگا که، بابه تی جیاواز.

$$42 \times 30 = 1260.$$

به ته‌واوی. به نزیکه‌یی نا. مانگه‌کانی جوڻ مانگی سی پڙه و فوږمی گوږه‌که‌ی و فوږمه ورده‌که‌ی له‌گه‌ل پڙه‌که‌دا هاوړان. ټه‌و نووسه‌ریکه که له‌ناو کتیبه‌که‌ی خویدا نیشانی داوه که کاتیک ژماره‌یه‌ک به مانگ د‌ه‌دات ده‌گوږیت بو .پڙوژانی بی مانه‌وه

کهواته له به کاره یې نانی جوړ پیښ مانگ ۱۵۰ پوړه . نهک “نزیکه ی ۱۵۷” سه د و په نجا، به وردی به و ژمیر یاریه ی که خو ی دابینی دهکات

که واته جياوازی حەوت پوڤه ههلهی وردکردنه وه نییه. جياوازییه کی راسته‌قینهی نیوان دوو ژماره‌ی راسته‌قینه و خه‌ریکه شتی‌کمان پی‌ده‌ئیت.

ئەوھى پېمان دەلىت

٩:٥ بخوینره وه، به هیواشی، و سه رنج بده که له راستیدا چی ده لیت

• واته: رِیگه‌یان پِینه‌درا که س بکوژن، به‌لکو بو ماوه‌ی پِینج مانگ ئەشکه‌نجه بدهن

ئەوھ لىدوانىيەكە سەبارەت بەۋھى كە ئازاردانەكە چەند دەخايەنىيەت . سنوورېكە كە لەسەر ملوولەكان دانراۋە لەوانەيە ئازار بەدن، لەوانەيە نەكوژن و مۆلەتەكەيان پىنج مانگ بەردەوام دەبيت —

قسه‌یه‌ک نییه که په‌روه‌ردگار له کۆتایی پینچ مانگه‌که‌دا بگه‌پێته‌وه. هه‌رگیز ئه‌وه نالێت. ماوه‌ی پو‌وداوێکم ده‌خوێنده‌وه وه‌ک ئه‌وه‌ی پێ‌وانه‌یه‌کی په‌نجه‌ره‌که‌ بێت و ئه‌وانه‌ شت‌گه‌لێکی جیا‌وازن.

په نېجره که ۱۵۷ رۆږه. نازاره که ۱۵۰ رۆږه. نازاره که له ناو په نېجره که دا داده نېشیت

مهرج نییه هیچ شتیک گه‌وره بکریّت، دریژ بکریته‌وه و داوای لیبوردن بکریّت. ژماره‌که به دریژیایی ماوه ورد بوو؛ من به ساده‌یی داوام لیده‌کرد شتیک بیویتی که پیوانه نه‌ده‌کرد.

له کویې ناو په نڅه ره که دا؟

کتابی پیرۆز نالیت، منیش ناچم جیگیرکردنیک دابهینم

سه‌یرم کرد. ئەگەر ئەو ۱۵۰ رۆژە لە رۆژی تەواوبوونی سزاكە تەواو بێت، ئەوا لە ۲۱ی ئەیلوولی ۲۰۳۰ كۆتایی

دیت، واته شەش پوژ پېش یوم تیروا. ئەگەر بەجۆرێک رابکەن کە لە یوم تیروا کووتایی پېبیت، ئەوا لە ۳۰ ی نیسانی ۲۰۳۰ دەست پێدەکەن، کە شەش پوژ دوا تەواو بوونی سزاکە. هیچ کام لەو بەروارانە جەژن نین. هیچ کام لەم دووانە بە هیچ شیوەیەک نیشانەیان لەسەر نییە. هیچ قەلغانێکی دەقی نییە کە جیگیرکردنێکی لەسەر هەلواسریت و ئەگەر یەکیکیان هەلبژێرم ئەو دەبێتە دیکۆرات نەک تەفسیر.

کەواتە: پەنجەرەییەکی ۱۵۷ پوژە، کە ۱۵۰ پوژ ئەشکەنجەیی تێدا، لەناویدا جیگیرکراوە بەو زانیاریانەی کە لەبەردەستماندا نین.

من ییم باشە بۆشاییەک لە هێلی کاتییدا بەجێهێلم کە کتیبی پیرۆز بەجێ دەهێلێت نەک پری بکەمەو بە شتێک کە من دروستم کردوو. ئەگەر ئەو جیگە پەزنامەندی نەبێت، ئەوا بە ئاراستەییەکی دروستدا جیگە پەزنامەندی نییە.

یێنج مانگە کە بۆ چییە

ژمیریاری جیگیر بوو، مادەکە شایەنی ساتیکە، چونکە ئاسانە وەحی ۹ وەک ترسناکییەکی پاک بخوێنیتەو. و بیری ئەوێ کە سەیرە لێ بکەیت.

جلە لە کان دە سە لاتیان پێدە دریت "وێ ک چۆن عە قرفە کانی سە ر زە وی هیزیان هە یە ". وە دواتر دوو سنووریان بۆ دادەنریت. لەوانەیە دەست لە چیمەن یان هیچ شتێکی سەوز نەدات. وە - ئەو سنوورە ی کە گرنگە - ". "پێگەیان پێنەدراو کەس بکوژن

حوکمیک کە بە ئاشکرا قەدەغە کراوە لە کوشتن، لە سێدارەدان نییە. بانگهێشتکردنە

پیاوان "بە دوا مردندا دەگەرێن و نایدۆزنەو. "هەموو دەرچوونێک داخراوە جگە لە یەکیک. ئەو شتێکی ترسناکە بۆ خوێندنەو و لەناوچوون نییە؛ قووناغیکە کە تەوبە نەکراوەکان راگیراون، هۆشیارن، ناتوانن بەرەو مردن پرگاریان بێت، دەرگای تەوبە هێشتا کراوە وەستاو.

پەحقەم سەرچاوەی خۆی دەدات بە وێنەکە. کاتیک ئیسراییل داوای لە یاشای نوێ کرد یۆرۆی باوکی: سووک بکات، وەلامی دایەو.

واته: باوكم به قامچی دیسپلینت کرد، بهلام من به عهقاره ب دیسپلینت دهکم. - یهکه می یاشاکان ۱۲:۱۱

په حقعام وهک شانازییهک وتی و شانشین دابهشکرد - ئەو پرووداوهی که ئەو دوو ماله ی بهرهمهینا که ئەم ههموو کتیبه پرستهکانیان دهژمیریت. چی پاشایهکی گهنجی سهربررز ههپرهشی کرد، پهروهردگار له پراستیدا دهیکات، و ئەو کاره دهکات نهک بۆ لهناوبردنی بهلکو بۆ لیخوړین.

پینج مانگ عهقاره ب، و مۆله تی کوشتن نییه. پهحمه تی لهو برگه یه دا ئەو بهشه یه که کس وهریناگریت

ئوهی بهشی ۱۱ پیمان دهدات

- په نجهرهی تهواو بوونی سزای یه هودا تا یوم تیروا ۱۵۷ رۆژه. (پله ی یهکه م
(.بیژمیره —
- دهقی جۆن خۆی مانگه که ی له سی رۆژدا جیگیر دهکات: ۴۲ مانگ و ۱۲۶۰ رۆژ، بۆ ههمان ماوه ی دراوه،
و $۴۲ \times ۳۰ = ۱۲۶۰$ به وردی. پینج مانگ له بهکارهینانی جۆن ۱۵۰ رۆژه. (پله ی دووهم.)
- بویه پهخشانی 9:5 په نجهره ناپیویت. ئاماژه بهوه کراوه که تا چند مۆله تی ئازاردانی جۆکهکانیان
ههیه. (پله ی دووهم — ئەمه ئوهیه که پرسته که دهلیت.)
- ۱۵۰ رۆژه که له ناو په نجهرهی ۱۵۷ رۆژه دا داده نیشن. له کوپی ناوه ویدا، کتیبی پیرۆز نالیت و ئەم
کتیبه ش پيشبینی ناکات. (سنووریکی دیاریکراو.)
- ئازاره که به ئاشکرا قه دهغه یه له کوشتن. بانگه پشترکردنه نهک له سیداردان - ئەو عهقاره بانه ی په حقعام
شانازی پیوه دهکرد، له لایه ن خوداوه به کاریان دهینا بۆ ئوهی مروقه کان به رهو تهوبه بکه ن له کاتی که دا
دهرگا که کراوه ده بیت. (پله ی سییه م — خویندنه وه، نهک ژمیریاری.)
- هیچ شتیک گۆراو نه بوو. ژماره که ورد بوو؛ ههله که هی من بوو، له داوای پیوانه کردنی شتیک ههله

بهشی ۱۲ — ۱۲۹۰ • ۱۲۶۰ • ۱۲۵۰ • ۱۳۳۵

چوار ژماره، له دوو نووسه ره وه، شەش سەد سال له یه کتر جیاوازن. ئەم بابته هه چواریان به پیوه ده چیت و نیشان دهدات له کوئ دهنیشه وه

ههروه ها به هیژترین تاکه به لگهی ناو خۆی له کتیبه که دا له خۆ ده گریت - نهجامیک که سیسته مه که بۆ

بهره‌مه‌پنانی دروست نه‌کراوه - و یه‌ک کی‌شه که من چاره‌سهرم نه‌کردووه، که ده‌یخه‌مه به‌رده‌متان نه‌ک .جیی بهیلم بو که‌سیکی تر بو دۆزینه‌وه‌ی

ياساكانی ژماردن، دووباره باسکرانه‌وه

:له به‌شی یه‌که‌مه‌وه، چونکه هه‌موو شتی‌ک لی‌رده‌ا به‌نده به‌وانه‌وه

1. هه‌ردوو خالی کو‌تایی‌ش له‌خۆده‌گری‌ت. پوژی یه‌که‌م به‌رواری ده‌ستی‌کردنه
2. به‌رواری پرووناکی پوژ. پوژیکی عیبری له‌خوړئاو‌ابوون ده‌ست پی‌ده‌کات؛ که جه‌ژنیک "ئیواره‌ی ۲۷ تا ۲۸" به‌رده‌وام ده‌بی‌ت، به‌رواری به‌کاره‌ی‌نراو ۲۸یه

ئه‌وه واته ئه‌و بوکسه‌ی که نیشانه‌ کراوه به‌رواری کو‌تایی له‌حیسا‌ب‌کردندا ده‌گری‌ته‌وه ، timeanddate.com له تیک کراوه، هه‌موو جاری‌ک. تیکه‌که‌ی بکه‌روه و هه‌موو وه‌لامی‌کی خواره‌وه یه‌ک کورت دیته‌ ده‌روه

دوو له‌نگه‌ره‌که

.هه‌موو شتی‌ک له‌یه‌کی‌ک له‌دوو به‌رواری سالی ۲۰۲۷هه‌ ئه‌ژمار ده‌گری‌ت

ئازاری 2027 — قیزه‌ونی وێرانه. له‌سالنامه‌ی چاودێری‌دا ئه‌مه یه‌که‌م میوه‌یه: ئیواره‌ی ۲۷ی ئازار 27-28 تا ئیواره‌ی ۲۸ی ئازار. به‌پیی یاسای دووهم ژماردنه‌که له‌ 28ی ئازار ده‌ست پی‌ده‌کات . ده‌بی‌ت بلیم که له‌م به‌رواره‌دا پرووده‌دات یان ته‌نها یایا لیو له‌م پوژده‌ا یش‌تگیری له‌ پریازی AOD هیشتا دلنیا نیم که ئایا .نیو عوسمانی ده‌کات. ده‌بینین

نیسانی 2027 — بارانه‌کانی دوا‌یی. کو‌تا پوژی دووهم جه‌ژنی نانه بی‌خه‌میره‌کان 27

پوژی ۲۱ی مانگی دووهم، جه‌ژنی یه‌سحی ژماره ۹ بو ئه‌وانه‌ی که نه‌یانتوانی یه‌که‌میان به‌پووه‌بیه‌ن. - . ژماردنی ژماردنه‌که له‌ 27ی نیسان ده‌ست پی‌ده‌کات

.سی پوژ له‌یه‌کتر جیاوازن. ئه‌و ژماره‌یه بگه‌

چوار حسابەكە

كە...	رۆژان	بۆ	لە	كتىبى پىرۆز گىرانەو
يۆم كىپور — ۱۰ تىشرى	۷1290	تىشرىنى يەكەم ۲۰۳۰	۲۸ى ئازار ۲۰۲۷	دانيال ۱۱:۱۲ 1290
يۆم كىپور — ۱۰ تىشرى	۷1260	تىشرىنى يەكەم ۲۰۳۰	۲۷ى نىسان ۲۰۲۷	پەخشانى ۱۱:۳، ۱۲:۶ 1260
...يۆم تىروا — سەرۋەندى تىشرى 1	1250	۲۷ى ئەيلول ۲۰۳۰	۲۷ى نىسان ۲۰۲۷	مەتا ۲۴:۲۲ 1250
كىسلىف — ھانۇكا 25	۲۱1335	كانوونى دوۋەم ۲۰۳۰	۲۷ى نىسان ۲۰۲۷	دانيال ۱۲:۱۲ 1335

ھەر يەككە لەو كەسانە لە كاتىكى ديارىكراودا دەنىشيتەو. خۆت پىشكىنيان بۆ بكة؛ ئەو ھەش ئەو ھەيە كە
وېپەرى ھاويچ و لاپەرەي ئىكسپلورەر بۆ ئەو ھەن.

ئەو سى رۆژەي كە كەوتە دەرەو

ئىستا ئەنجامەكەي من دروستم نەكرد.

دانيال ۱۲۹۰ رۆژ دەدات. جۆن ۱۲۶۰ رۆژ دەدات. دوو نووسەر، شەش سەدە لەيەكتەرەو دوورن، بە زمانى
جياواز لە كىشورە جياوازەكاندا نىكەي ھەمان قۇناغ دەنووسن.

$$1290 - 1260 = 30.$$

وہ دوو لەنگەرەكە لە سالى ۲۰۲۷ — يەكەم ميوە و كۆتا رۆژى نانە بى خەميرە دوو ھەمەكان، كە بە
شپو ھەيەكى سەر بەخۆ ھەك رۆژانى جەژن لە سالىنامەيەكدا دەستىشانى كراون كە لە پەيوەندىيەكانى مانگەو
حىسابى بۆ كراو — سى رۆژ لەيەكتەر جياوازن .

۲۸. ۲۶ ی نیسان سی رۆژه. 1260 له 27 دهست پیدهکات

من ئەوهم لهوئ دانهناوه. جیاوازی دوو ژمارهیه که من ههلمنه‌بژاردوو، هاوتاکردنی بۆشایی نیوان دوو به‌روار که من دانهناوه. سی رۆژی لادانه - ئەو پهنجه‌ره‌یه‌ی که جیهان لایه‌نگری دهکات دواي ئاشکرا‌بوونی ده‌جال و پێش ئەو‌هی بارانه‌کانی دوا‌یی بباری‌ت - له‌م هێله‌ کاتییه‌دا نا‌خ‌ری‌نه‌ ناوه‌وه. له‌ که‌م‌کرد‌نه‌وه‌که ده‌که‌ونه‌ ده‌ره‌وه.

ئەو‌ه ئەو‌ تا‌قی‌کرد‌نه‌وه‌یه که له به‌شی سییه‌مدا پێش‌نیارم کردوو: سیسته‌می‌ک که با‌سی شتیکی راسته‌قی‌نه‌ ده‌کات، مه‌یلی ئەو‌هی هه‌یه وه‌لامی ئەو‌ پر‌سی‌ارانه به‌ره‌م به‌ی‌نی‌ت که که‌س لێی نه‌پر‌سی‌وه. ئەمه‌ روون‌ترین نموونه‌یه له‌ کتێبه‌که‌دا. سیسته‌می جیگیر‌کراو به‌ ته‌وا‌وی ئەو‌ شته به‌ره‌م ده‌هێ‌نی‌ت که بۆ به‌ره‌مه‌ی‌نانی جیگیر‌کراوه. ئەمه‌ش پهنجه‌ره‌یه‌کی سی رۆژه‌ی به‌ره‌م هێنا چونکه دوو پیغه‌م‌به‌ر که شه‌ش سه‌د سال له‌یه‌ک‌تر جیا‌بو‌ونه‌وه، ژماره‌یان سی له‌یه‌ک‌تری هه‌لب‌ژارد.

ئەو ده رۆژه‌ی که که‌وته ده‌ره‌وه‌ش

له‌ کو‌تاییه‌که‌ی تریشدا هه‌مان شت رووده‌دات.

$$1260 - 1250 = 10.$$

ده‌ رۆژ له‌ نیوان ئەو‌ رۆژه‌ی که د‌ل‌سو‌زه‌کان ده‌گیر‌ن و ئەو‌ رۆژه‌ی که توو‌ره‌یی یه‌زدان ته‌واو ده‌ی‌ت. له‌ سال‌نامه‌ی عیبری‌دا به‌ته‌وا‌وی یه‌ک جووت کاته دیاری‌کراوه‌کان هه‌یه که ده‌ رۆژ له‌یه‌ک‌تر جیا‌وازن: یۆم تیروا له‌ 1 تیشری و یۆم کیپور له‌ 10 تیشری. رۆژانی نیوانیان رۆژانی سه‌رسو‌رمانن.

وه‌ ژماره‌کان له‌سه‌ر هه‌ردوو سه‌ری ئەو‌ جووته‌ ده‌نیشن‌ه‌وه. 1250 له‌ یۆم تیروا کو‌تایی د‌ی‌ت. 1260 له‌ یۆم کیپور کو‌تایی د‌ی‌ت.

:عیسا وتی رۆژه‌کان کورت ده‌ک‌ری‌نه‌وه

واته: ئەگه‌ر ئەو‌ رۆژانه کورت نه‌ک‌رابایه‌وه، هێچ ژبانی‌ک پر‌زگاری نه‌ده‌بوو، به‌لام له‌ پیناوی هه‌لب‌ژێردراوه‌کاندا ئەو‌ رۆژانه کورت ده‌ک‌ری‌نه‌وه. - مه‌تا ۲۴:۲۲

به‌ چه‌ند کورت بکه‌ره‌وه؟ به‌ ده‌ — جیاوازی نیوان پیوه‌ره‌کانی ته‌وا‌وی ته‌نگانه و ئەو‌ رۆژه‌ی که د‌ل‌سو‌زان

لېي دوور دهخړينه وه. ئيشايا ويښه ئه و ده روزه ددهات كه چي پروودهات

واته: وهره گهله كه م، بچنه ژووره كانتان و دهرگاكانتان له پشتتان دابخه، بؤ ماوه يه كي كه م خوتان بشارنه وه تا تووره يي رپړه وي خوځي دهكات. - ئيشايا ۲۰:۲۶

ده روزه له پشت دهرگا داخواه كانه وه له كاتيكا تووره يي رپړه وي خوځي دپروات، له نيوان ئه و دوو جهژندها كه ده روزه له يه كتر جياوازي. هيچ كام له م دوو ژماره يه هلبژيردران بؤ ئه وي ئه و كاره كار بكات

ئو كيشه يه ي من چاره سهرم نه كرده و

لېردها سه ختيه كه يه، و سهر به ده قي سهره كييه

دانيال ۱۲: ۱۱ سالي ۱۲۹۰ به يه ك پرووداوه وه نابه ستينه وه. به دوو شته وه دبه ستينه وه

واته: له و كاته وي كه قوربانيي ئاساي هله شاهيه وه و قيژه ونى ويرانكاري داده نريت، ۱۲۹۰ روزه ده بيت

چ قوربانيه كي ريكويي، نه گهر پرستگا نه بيت؟

CLH — .ره شنووسي جيگره وه بؤ برگه ي چاره سهره نه كراو له به شي 12

له چاپي يه كه مي ئه م بابه تها گوتم كه هيچ وه لام يكي ياك م بؤ ئه م بابه ته نيه و نه مكرد. ئيستا يه كي كم هه يه و ئه و وه لامه نيه كه هيواي بؤ ده خواست، چونكه يابه ند م دهكات به شتيك كه له ماوه ي حوت مانگدا له دواي ئه وي ئه م كتيبه ده چي ته چاپكر دنه وه، له به رده م خه لكدا پرووبدات

دانيال ۱۲: ۱۱ دوو نيشانه ددهات نه ك يه ك

"له و كاته وي قوربانيداني ئاساي هله ده وه شينه وه و قيژه ونى ويرانكاري دانراوه، ۱۲۹۰ روزه ده بيت"

ئو قيژه ونه ي ئه م كتيبه باسي دهكات. قوربانيداني ئاساي كه نه يكرد — چونكه هيچ پرستگايه ك نيه، هيچ قوربانگايه ك له به كار هيناندا نيه، و قايه كاني په يمانگاي پرستگا كه له بينايه كدان له شه قامي ميسگاف لاداج .چاوه رپي پيروزگايه ك ده كه ن كه بووني نيه

كه واته يان يه كه م نيشانده ري دانيال به تاله، يان من به دواي شتيكي هله دا گه رام. ماوه يه كي زورم به سهر برد له هه ولي ئه وي بيكه م به دووهم. وشه كه رپگه م پينادات

وشه که ناچه میته وه

من ویستم تامید به مانایه کی گشتی به مانای پهرستنی بهردهوام بیئت. نایکات و منیش به باشی دوسییه که له دژی خوم دروست ده کهم نهک ئاماژه بهو دوسییه به کهم.

له هه موو رووداو یکتا له دانیالدا — ۸:۱۱، ۸:۱۲، ۸:۱۳، ۱۱:۳۱ و ۱۲:۱۱ — فورمه که ַהַמִּיד ה ، له گهل مادهی دیاریکراو، که وهک کورتکراوهی לַלֵּל וְהַסְּתָאוֹ ַהַמִּיד , قوریانی سووتاندنی بهردهوامی ده رچوون ۴۸:۲۹-۴۲ و ژماره کان ۳:۲۸-۸: بهرخی که به یانیان، بهرخی که له کاتی خه والوویی، هه موو روژی که به بی پشوو. دانیال هه رگیز وشه که بو نویژ، بو پهرستن، یان بو پهرستن به شیوه یه کی ئه بسترکت به کارناهی نیئت. نهک یه کجار. وه ۸:۱۱ پیروژگا که ده خاته هه مان برگه ی پیشکه شکر د نه که.

من ئارگومی نته کانم خویندوو ته وه بو ههستی شلتر. ئه وان ئارگومی نته یکن که من خوشحال ده بووم قبولیان به کهم. ئه وان له بهر که وتن له گهل کونکور دانسه که دا رزگاریان ناییت.

که واته ئه نجامی کی راستگوییانه ده ره نجامه ناره حه ته که یه: بو ئه وهی یه کهم نیشاندهری دانیال له ۲۸ ی ئازاری ۲۰۲۷ دا ئاماژه ده ری کی هه بیئت، ده بیئت پیشکه شکر دنی سووتاندنی بهردهوام ییش ئه و بهر واره به ری وه بچیت. که واته ده بیئت ده ست یی بکات. که واته ده بیئت بهم زووانه ده ست یی بکات.

یلهی سییه م — ئه مه حوکه می که سه باره ت به وهی که چون دانیال وشه یه کی به کار ده هی نیئت، نهک ئه نجامی کی (ژمیریاری. به لام حوکه می که دژی ئاسانکاری خوم، که تاکه جوریه که به های زوری هه یه

.پیویستی به پهرستگا نییه. پیویستی به قوربانگایه کی هه یه

لیره دا ئه و شته هه یه که بیرۆکه ی منی گوپی که ئایا ئه مه ده کریت یان نا، سالانی که بوو له ده ستمدا بوو، چونکه سه یری بینایه کی هه له م ده کرد.

: پینش ئه وهی پهرستگایه کی هه بیئت بو ئه وهی بیخه نه ناویه وه. پیشکه شکر دنی بهردهوامیان گه رانده وه

قوربانگایه کیان له سه ر بناغه که ی دانا، چونکه به هو ی گهلانی خاکه کانه وه ترساون، قوریانی سووتاندنیان له سه ر " پیشکه ش به یه زدان کرد، به یانیان و ئیواران قوریانی سووتاندنیان پیشکه ش کرد... به لام بناغه ی پهرستگای یه زدان دانه نرابوو. " - عه زرا ۳: ۳، ۶

دوو جار ئه وه بخوینه ره وه. ئولات تامید - به یانیان و ئیواران، ئه و پیشکه شکر د نه ی که دانیال باسی ده کات - له سه ر

قوربانگايهكى ئاوه دان كراوه ته وه له سهر زهوييه كى كراوه، كه شوپنى په رستگا كه چالپكى بيناسازى بوو، سالانپك بهو شپوهيه دهرويشت پيش نه وهى بناغه كهى دابنرپت.

ههچ په رستگايه ك نيه. ههچ چادرپك نيه. قوربانگايه ك و كاهينا به تيبه ك و به رپك

نه وه ته واوى مهرجه كه يه و مهرچپكى ته واو جياوازه له دروستكردنى په رستگاي سپه م. په رستگا پروژده يه كى نيشتمانيه كه ده ساله ده خايه نيپت و پيويسى به پروخاندن يان ئاواره كردنى نه و پيكهاتانه هه يه كه يه كه له سهر پپنجى مروفايه تى به پيروزى ده زانپت. قوربانگا به رد و رپره و مو له ت بو وه ستان له شوپنپك

پله ي يه كه م له سهر نه وهى عه زرا ۳ ده پلپت — خو ت بيخوينه ره وه. پله ۳ له سهر نه وه ده رنه جامه ي كه نيشانده رى (دانپال به هه مان شپوه رازپيه)

نه وهى پيشتر بوونى هه يه

...من قسه له سهر نه وه ناكه م كه ئايا ده توانرپت پارچه كان كو بكنه وه يان نا. نه وان تا راده يه كى زور وا

- قوربانگايه كى به ردى ناماده بو په رستگا , دروستكراوه به تايبه تمه ندى هه لاهى له به ردى نه براو، ته واو بوو و ته رخانكرا له كو تا رورى هانو كا، كانوونى دووه مى 2018. دروستكرا بو هه لوه شانده وه و گواستنه وه
- ئينستيتيوتى په رستگا كه قاپ و جل و به رگى قه شه و مينوراي زپرينى دروستكردوه و سالانپكه خه رپكى .راهپنانى كو هانپمه كانه له م خزمه ته دا
- به رنامه ي گامپشى سوور چالاكه و له سالى ۲۰۲۶ه وه پرويشتووه بو پالنانى راهپنانى نيشتمانى

نه وهى نه ماوه كه رهسته نيه، نه جل و به رگ و نه قه شه راهپنراو و ديزاين نيه. نه وهى نه ماوه شوپنپكه بو وه ستان و مو له تى وه ستانه وه له وى. نه وه كو و نه بو شاييه يه و من ناچم به كه م ترين شپوه: به ربه ستيكى .سياسى و ئايپنيه له جدديترين جورى له سهر زهوى و په نجا و نو ساله خو و گرتووه

نه وه به ربه سته ي كه له ئپستادا له جوله دايه

وه لپره دا بوچى ناماده م بلپم هه وت مانگ نه ك هه وت سال

نه و رپكخسته نى كه جوله كه كانى نه هپشتووه نوپر له سهر چپاي په رستگا بكه ن — دوخى ئپستا , كو مه لپك لپكتيگه يشتن له نيوان ئيسرائيل و ئوردن كه به پپى نه و رپككه وتنه وه قف شوپنه كه به رپوه ده بات و نوپزى غه يره

موسلمانان قەدەغەيە — بە شىۋەيەكى ديار لە سەرانسەرى سالى ۲۰۲۶دا خراب بوو. سى خال بە بەروارەو،
هەموويان راپورتكراون و دەتوانریت پشكنينيان بو بكریت

نەوہی گۆرا ریکەوت

پۆلیسی ئیسرائیل بە پەسەندکردنی داواکارییهکی چیاى پەرستگای یەشیفا، رېگه‌ی بە
سەردانکەرانی جولەکەکان دا کە بو یەکەمجار لیتورگیا چاپکراوەکە - لەنپواندا ئامیدا - هەلبگرن بو
سەر شاخەکە. تا ئەم دواييانە ئەو سەردانکەرانی کە لە کاتی نوێژکردندا دەگیران، دەردەکران یان
دەگیران و شتومەکی نوێژکردن بە تەواوی قەدەغە دەکرا.

تا نیوەرۆ زیاتر لە سێ هەزار سەردانیکەری جولەکە بەرزبونووە. رېگه‌ بە مادەى لیتورگی دەدرا.
نزیكەى دەیان کەس بەهۆی نوێژکردن لە دیوی رۆژئاوا دەستگیرکران. وەزارەتى دەرەوہى ئوردن بە
"پیشیلکارییهکی ئاشکرای دۆخی میژوووی و یاسایی" ناوی برد و پۆلیسی تۆمەتبار کرد بە
"ئاسانکاری بو ئەم کارانە".
ب'ئاف)

پۆلیسی ئیسرائیل جارێکی دیکە سنووردارکردنی نوێژی جولەکەکانی لە شوینەکەدا کەمکردووە -
هەفتەیه‌ک پیش ئەوہی ئەم بڕگەيە بنووسم.

ئەو بەربەستێکی ئیستاتیک نییە. ئەو بەربەستێکە کە بە زیادکردن، لەبەردەم خەڵکدا هەلدەوہ‌شپنریتەو، لەگەڵ
نارەزایەتیەکانی وەقف و شانشینی ئوردن کە ھەر جارێک لە رۆژنامەکاندا تۆمار دەکرین

ئێستا دیسیپلینەکە، چونکە ئەمە رېک ئەو شوینەيە کە کتییکی وەک ئەم زۆر دوور دەگات. نوێژ قوربانی
نییە. پەنگە مەودای نیوان پیاویک ئامیدە لەسەر شاخ بخوینیتەو و بەرخێک لەوئ پشکەش دەکریت بەیانیان و
ئێواران زۆر گەورەيە و هیچ شتێک لە خستەى سەرەوہ‌دا دایناخت. ئەوہی میژەکە دادەمەزرینیت تەسکترە و من
ئیدیعیای زیاتر لەو ناکەم: ئەو رېکخستەى کە قوربانگایەک مەحال دەکات، جیگیر نییە، دەجووڵیت و ئەمسال سى
جار بە ھەمان ئاراستەدا جووڵاو.

پەلەى دووہم — ھەموو ریزیک بەروار و سەرچاوہى ھەيە. دەرئەنجامەکەى لێيەوہى منە و لە باشترین حالەتدا)
(پەلە ۳)

بۆيە ئەم كىتپە يېشىنى چى دەكات

من يېم باشتە تايىت و هەلە بىم نەك ناروون و نادرۆ، بۆيە

قوربانى سووتاندنى بەردەوام - قوربانگاىەك، كاهىنايەتپەك، بەيانىان و ئىوارەيەكى بەرخ - لە قودس
يېش ۲۸ى ئازارى ۲۰۲۷ دەستپېدەكات

هەردوو نيوە يېويستە. تەمىد لە ۲۸ى ئازارى ۲۰۲۷ هەلۆهشپتەو مەگەر لە ۲۷ى ئازارى ۲۰۲۷ كاربكات، بېرگەى . دانىال يېويستى بە شتېك هەيە كە بوونى هەيىت بۆ ئەوەى وەسفى لابرندى بكات

من هېچ تېروانىيىكم نىيە سەبارەت بە مىكانىزمەكە، شوئىنى سەر چىاكە، ئامېرى ياساى، يان كى ئەو كارە دەكات و ناچم يەككىيان دابھيىنم بۆ ئەوەى وئەكە هەست بە تەواوەتى بكات. من يېم واىە كە چوارچىوەكە يېويستى بەو .شتە هەيە، و چوارچىوەكە ئەوەيە كە من ژمىريارىيەكەم بۆ پيشان دەدەم

(.پەلەى چوارەم — يېغەمبەرەنە. ئەمە ئەوەيە كە چوارچىوەكە يېشىنى دەكات، نەك ئەوەى يېم وتراوە)

نارەزايەتپەك وەلامى دايەوە، چونكە نارەزايەتپەكى باشە

هەر قوربانگاىەك لە سالى ۲۰۲۷ دابنرېت ناشەرى دەيىت. قەشەيى كىپرکىي لەسەرە، خۆلەمىشى گامىشى "

"سوور نەيىت، زۆربەى جولەكەكان نايەسنەوە. ناتوانىت تەمىدى راستەقەينە يىت و خودا لابرندى نازمىرېت

.دانىال لە هەمان بابەتدا وەلامى ئەمە دەداتەوە كە وشەكە لىيەوە هاتووە

كاتىك ئەنتىوۆكۆس يېشكەشكرندى بەردەوامى راگرت، ئەو كاهىنايەتپەكى كە بەرپۆەى دەبرد كېدرا و گەندەل بوو. جەيسن سەرۆكايەتى كاهىنى كرى؛ مېنىلاوس يېشنىارى زياترى لىكرد بۆى. ئەوە دوخی ئۆفيسەكە بوو كاتىك تەمىدەكە بردرا — و كىتپى پىروۆ هېشتا يېشكەشكرندەكە بە تەمىد ناودەبات ، و هېشتا لابرندى وەك تاوانىك .دەژمىرېت، و دانىال هېشتا ژمارەيەكى يېغەمبەرەنەى لەسەر هەلۆاسىوە

مەرج نىيە يېشكەشكرندى بەردەوام لە دوخىكى باشدا يىت بۆ هەلۆهشاندەوەى بۆ ئەوەى لە بەهەشتدا ناوى خۆى .تۆمار بكات. ئەوە دەرئەنجامدانى من نىيە؛ دوخی مېژوووى ئەو بېرگەيەيە

ئەگەر هېچ قوربانگاىەك دەرئەكەوت

پاشان يەكەم نيشاندەرى دانىال هېچ ئاماژەيەكى نىيە، ۱۲۹۰ لەو شوئىنە دەست يېناكات كە من و تەم دەست

پیدەكات، ئەم بەشەش شكستی هیناوه. ئارگومینتی قیزهون لەسەر بنەمای خۆی دەمیینتەوه؛ ئەمەش نەدەكرا

پیش ئەوهی ئەوه پرووبات من یەك بەدیلم دەوێت لە تۆمارەكەدا، چونكە پیموایە شایەنی ئەوهیە لەبەرچاو بگێرێت هەرچەندە من پیشوو لەسەری نادەم

رێك یەك دامەزراره لەسەر زهوی ههیه كه خۆی وهك قوربانییهکی هه‌میشه‌یی وه‌سف ده‌كات كه له هه‌موو شوێنێكدا پیشكه‌ش ده‌كرێت. ئەوه مەسە — ئیدیعی رۆما خۆی، كه له ترینت پیناسه كراوه، لەسەر مەلاکی ۱:۱۱ وەستاوه، و پپووستی به هیچ پەرستگایەك نییه. وه پپشتر جارپكیش بردراوه: له ۸ی ئازاری ۲۰۲۰ ئەپستۆریای رۆما هه‌موو مەسحە گشتیه‌كانی هه‌لوه‌شاندەوه، و له ماوه‌ی دوو هه‌فته‌دا ئەپستۆریاكانی سەرتاسەری ئیتالیا، ئیرلەندا، فلیپین، ئیسپانیا و زۆربە‌ی ویلایه‌ته‌ یه‌كگرتووه‌كانی ئەمریکا هه‌مان کاریان كردبوو. بۆ ماوه‌ی چەند هه‌فته‌یه‌ك قوربانیدانی هه‌میشه‌یی له هه‌ج شوێنێکی جیهانی رۆژئاوا به ئاشكرا پیشكه‌ش نه‌كرا

ئەگەر ئەوه *تامید بێت*، ئەوا ئەوه‌ی له مانگی ئازاری ۲۰۲۷دا پروودەدات کردەوه‌یه‌کی كه‌نیسه‌ی پۆمانیه‌ دژی خۆی له سەردەمی **لیۆی چواردەهه‌مدا**، به ئاراسته‌ی خۆگونجاندن له‌گه‌ڵ ئیسلامدا، و لاده‌رایه‌تی ۲ ته‌سالوونیک ۲ كه‌وتنه‌ خواره‌وه‌یه‌ له‌ گه‌وره‌ترین جه‌سته‌ی خۆیان كه‌ خۆیان به‌ مه‌سیحی ده‌زانن له‌سەر زه‌وی. ئەوه بۆچوونی منه سەبارەت به‌ پیاویکی زیندوو له‌ فه‌رمانگه‌یه‌کی گشتیدا، وه‌ك بۆچوونێك پیشكه‌ش ده‌كرێت و پیم باشه‌ به‌ پروونی باسی بكه‌م نه‌ك ئیشاره‌تێکی پپبده‌م

به‌لام من ده‌یخه‌مه‌ دووه‌مه‌وه‌ و هۆكاره‌كه‌شی كۆنكۆردانسه. *تامیدی* دانیال قوربانی سووتاندنی به‌رده‌وامه‌ هەر جارێك به‌کاری ده‌هینێت و من ناگه‌م به‌ په‌ره‌پیدانی خۆیندنه‌وه‌یه‌ك چونكه ئاسووده‌تره‌ له‌وه‌ی كه‌ له‌ ماوه‌ی جه‌وت مانگدا پپووستی به‌ قوربانگایه‌ك هه‌یه‌ له‌ قودس. خۆیندنه‌وه‌ی جه‌ماوه‌ری بره‌واپێكراویه‌كه‌ كه‌ له‌ یه‌ده‌گدا هه‌لگیراوه. قوربانگاش شوینه‌كه‌یه‌تی

پله‌ی چواره‌م به‌ درێژایی، و وابه‌سته‌ی ناسینه‌وه‌ی درنده‌ له‌گه‌ڵ ئیسلام، كه‌ له‌ فپركردنی میژوو پیش ئەوه‌ی (پرووباتدا قسه‌ی له‌سەر كراوه و گریمانه‌ ده‌كرێت نه‌ك لیره‌دا به‌رگری لیبكریت

ئەوه‌ی ئەم بەشه‌ پیمان ده‌به‌خشیت

- הַתְּמִיד י דانیال قوربانی سووتاندنی به‌رده‌وامه‌ له‌ **هەر پینچ** پروودانیدا و هه‌رگیز به‌ مانای په‌رستن به‌ گشتی نایه‌ت. (پله‌ی سێهه‌م — و بریارێكه‌ كه‌ به‌ پپچه‌وانه‌ی ئاسانکاری خۆمه‌وه‌ دراوه‌).
- عه‌زرا ۳:۳-۶ ئەو قوربانییه‌ی له‌سەر قوربانگایه‌ك **پیش دانانی بناغه‌ی په‌رستگا‌كه‌ گه‌رانده‌وه‌**، بۆیه‌ نیشاندەر

יְיֹוסֵטִי בִּהַּ קוֹרְבָּנָא גַּהֵי נֶחַק יִירוֹזְגָא. (יֵלֶהִי יֶהְכֶּם לִסְרָה דִּקְהָה).

- קורבאנגא ו קאפ ו جل و بهرگ و قهشه راهینراوه کان **پیشتر بوونیان هیه** ; توخمه ونبووکه شوین و مؤلته. (یلهی دووهم).

- ریکخستنه که که ریگری له پهرستنی جوله که کان دهکات له سر چیا که **سی جار له سالی ۲۰۲۶ دا جولای کرد** , به هه مان ئاراسته, له سر ناره زایه تی تۆمارکراوی ئوردنه کان. نویژ قوربانی نییه و ئەمەش بۆشاییه که داناخات — ئەوه نیشان دەدات که بهر بهسته که جیگیر نه کراوه. (یلهی دووهم له سر پرووداوه کان, یلهی سییه له سر دهر ئه نجامدان).

- **بۆیه: قوربانی سووتاندنی بهردهوام له قودس پیش ۲۸ ی ئازاری ۲۰۲۷ دهست پیده کات و دواتر دهوهرستینریت.** ئەگەر نه یکرد, ئەم به شه هه له یه و پیشوخته ییم وتوون. (یلهی چوارهم).

- به یه دهگ بهر پوه چوو: مهس وهک قوربانیدانی هه میشه یی, له گه ل ئازاری ۲۰۲۰ وهک به لگه یهک بۆ ئەوهی شتیکی لهو جوهر له ئاستی جیهانیدا به بی سوپای هه لبوه شیریت هه. (یلهی چوارهم).

قیزه ونه که له مانگی ئازاری ۲۰۲۷ داده نریت. ئەوه نده ئەم کتیبه باسی هیه. به لام چ قوربانیدانیکی ئاسایی له مانگی ئازاری ۲۰۲۷ هه لده وه شیرته وه؟

له خویندنه وهی ئەم کتیبه دا, قوربانیدانی ئاسایی له لایه ن مه سیحه وه له سر خاچ له سالی ۳۰ ی زایینی کو تایی پنهات - ئەمهش قسه ی بابه تی هه شته م سه بارهت به دانیال ۹:۲۷, و من تا ئیستاش پیی گرتوو. له مانگی ئابی ۲۰۲۶ دا هیچ په رستگایهک وه ستاوه له کاتی کدا ئەم کتیبه دهنوو سم و هیچ سیسته میکی قوربانیدانی نوژن کراوه ته وه بۆ هه لوه شان دهنه وهی. که واته یه کهم له دوو نیشان دهری دانیال هیچ ئامازه یه کی نییه له م ساته دا که ژمار دهنه که دهست پیده کات. بهو پییه ی ئەمه ئامازه یه بۆ پرووداویکی هیشتا له داهاتوودا, من ته نیا ده توانم به بی به لگه ی یتهو گریمان ه له سه ری بکه م.

وه لام یکی پاکم نییه . لی ره دا ئەو دووانه ده خینه پروو که به لامه وه شایه نی په چاو کردن و من هیچ کامیان به توندی ناگرم.

که به واتای *به رده وام* یان *ریکوپیک دیت* . له دانیال ۸: ۱۱- , (*tamid*) - وشه ی عیبری بریتییه له **מִידָן** ۱۳ واته قوربانی سووتاندنی بهردهوام, به لام وشه که خو ی ناوی به رده وامی هی ناوه نهک ئاز له که. ئەگەر

تامید وهک پهرستنی بهردهوامی خودا بخوینریتتهوه نهک وهک رپورهمی قوربانیکردن به تاییهتی، ئەوا ئەوهی له مانگی ئازاری ۲۰۲۷دا ههڵدهوهشیتهوه، پهرستنی بهردهوامی جیهانه — جیگهی دهگریتهوه کاتیکی درندهکه پشتگیری دهکریت و گهلان دهگهپنهوه. ئەو خویندنهوهیه ههندیکی پشتگیری ههیه له چۆنیهتی بهکارهینانی زاراوهی دانیال ۸، و بۆ من گونجاوه، ئەمهش هۆکاریکه بۆ ئەوهی به شل و شل بیگرم.

ئهگهري دووهم ئەوهیه که ئەو دوو برهگهیه ناوی یهک پرووداوی پیکهاتهیی هیناوه که له دوو لاوه وهسف کراوه، لهه حالتهدا سهختیهکه ریزمانیه نهک میژووپی. یهکلاییکردنهوهی ئەوه پیویستی به هوکمدان ههیه سهبارهت به ریزمانی عیبری که من ناچم ساخته بکهه.

سالی ۱۳۳۵، و لهو شوینهی که لهنگهري لیدهگریت

دانیال له ئایهتی داهاتوودا ژمارهی چوارهم دهتات:

واته: چهند بهختهوهره ئەو کهسهی که بهردهوام له چاوهروانیاده و دهگاته ۱۳۳۵ رۆژ! - دانیال ۱۲: ۱۲

له بارانبارینی دوااییدا له ۲۷ی نیسانی ۲۰۲۷ ژماردراوه، رۆژی ۱۳۳۵ ۲۱ی کانوونی دووهمی ۲۰۳۰ یه — که ۲۵ کیسلیقه، یهکهه رۆژی هانوکا، جهژنی تهرخانکردنهوهی پهستگاکه. خوشبهخته ئەو کهسهی چاوهپری دهکات و دهگاته تهرخانکردن.

رپگهه بدهن گریمانهکانم بدهم که ئەم شتانه چۆن لهسهه زهوی یاری دهکهه. کاتیکی له یۆم تیروادا ههڵدهگیرین، خودا دهست دهکات به رشتنی قایهکانی توورپی خووی بۆ ماوهی ده رۆژ. ئەو بانگهوازی چهکی ئەتۆمی ئیسراییل و پهنگه ئیران و/یان پاکستان دهکات و هوکم لهسهه ئەو گهلانه دهتات که دژی قودس رۆیشتوون. ئیمه به سهلامهتی له ژوورهکانمان له قودسی نویدا دهیین و دههراکانمان داخراوه له کاتیکیدا جیهان دهسوتیت. یهک لهسهه سیی مروفایهتی که زۆربهیان موسلمانن لهو ده رۆژهدا دهمرن. رزگاربیوان بهردهوام دهبن له چاوهروانی و دهگهنه ئەو ۱۳۳۵ رۆژی که هانوکایه، کاتیکی عیسا لهگهڵ ههموومان دهگهپنهوه و گهلان چاک دهکاتهوه.

من ئەوهه به سهرنجراکپش دهزانم. لیرهدا ئەوهی نااساییه لهو بارهیهوه

دانیال ۱۲:۱۱ و ۱۲:۱۲ شان به شانی یه کتر دادەنیشن، و به شیوه‌یه‌کی ئاسایی وه‌ک هاوبه‌شی یه‌ک خالی دەستپیک ده‌خویندرینه‌وه. ئەگەر 1335 له هه‌مان رۆژی 1290هوه هه‌ژمار بکری‌ت — 28 ئازاری 2027 — ئەوا له 21ی تشرینی دووه‌می 2030 دەنیشیت‌هوه، که به هیچ شیوه‌یه‌ک هیچ نییه.

بۆ ئەوه‌ی بگاته هانۆکا، که‌شتی ۱۳۳۵ ده‌بی‌ت به بارانه‌کانی دوا‌یی له‌نگەر بگری‌ت نه‌ک به قیزه‌ون. ئەوه‌ش ئەوه‌یه که سالنامه‌ی پرۆژه‌ی مه‌سیحی ۲۰۳۰ ده‌یکات، به‌روونی: نووسینه‌که‌یان بۆ ۲۷ی نیسانی ۲۰۲۷ نووسراوه "ده‌ستپیکردنی سالی ۱۲۶۰ و ۱۳۳۵". که‌واته چوارچیوه‌ی راگه‌یه‌ندراوی ئەوانه نه‌ک داهینانی من. به‌لام هیشتا هه‌لبژاردنه و خویندنه‌وه‌ی ساده‌تر بۆ دوو ئایه‌تی ته‌نیشته یه‌کتر ئەوه‌یه که هه‌ردوو ژماره‌که له یه‌ک ساته‌وه هه‌ژمار ده‌کری‌ن.

یله‌ی سییه‌م. ئەنجامه‌که سه‌رنج‌راکیشه. ئەو له‌نگه‌ری که پێویسته بۆ به‌ده‌سته‌ینانی، جیگه‌ی کێپرکییه، و له‌نگه‌ری (به‌دیل هیچ به‌ره‌م ناهینیت)

ته‌واوی هێلی کاتیی مایکرو

رێکه‌وت

چی	رۆژ	
قیزه‌ونی وێرانه ۰ یه‌که‌م به‌ره‌م	۱۲۹۰ ده‌ست پیده‌کات	۲۸ی ئازاری ۲۰۲۷
لادانه — جیهان لایه‌نگری ده‌کات	پۆژانی 30-1	ئازار – 26 نیسان 28 ۲۰۲۷
بارانه‌کانی دوا‌یی ۰ کۆتا رۆژی نانی بێ خه‌میره‌ی دووه‌م	۱۳۳۵ و ۱۲۶۰ ده‌ستپیکردن	۲۷ی نیسانی ۲۰۲۷
سزای یه‌هودا ته‌واو ده‌بی‌ت ۲۱۰ نیسان	—	۲۴ی نیسانی ۲۰۳۰
یۆم تیروا — زیندوو‌بوونه‌وه هه‌لگرتن، گه‌رانه‌وه	رۆژی ۱۲۵۰	۲۷ی ئەیلوولی ۲۰۳۰
پۆژانی سه‌رسوپ‌مان ۰ له‌ پشت ده‌رگا داخراوه‌کانه‌وه ۰ توو‌په‌یی	ده‌ رۆژ‌ئەیلول – 7ی تشرینی یه‌که‌می 2030	

یۆم کیپور — هەردوو ژمارە نزیکە	رۆژی ۱۲۶۰ و رۆژی ۱۲۹۰	۷ تشرینی یەكەمی ۲۰۳۰
سوکووت دەست یۆدەکات	—	۱۲ تشرینی یەكەمی ۲۰۳۰
هانوکا • بەختەوهره ئه‌و کهسه‌ی چاوهری ده‌کات	رۆژی ۱۳۳۵	۲۱ کانوونی دووهمی ۲۰۳۰

ئەوه‌ی بەشی ۱۲ پیمان دەدات

- هەر چوار ژماره‌که له کاته دیاریکراوه‌کاندا دەنیشنه‌وه، له‌سەر یاسای گشتگیر که له بەشی یه‌که‌مدا راگه‌یه‌ندراوه (پله‌ی یه‌که‌م — دووباره‌ ده‌کرێته‌وه)
- و دوو له‌نگه‌ره‌که سی رۆژ له‌یه‌کتر جیاوازن. په‌نجهره‌ی لادانه له ، $1290 - 1260 = 30$ ژمیریارییه‌وه ده‌که‌وێته‌ ده‌ره‌وه نه‌ک بخریته‌ ناوه‌وه. ئەمەش به‌هێزترین ئەنجامی ناوخییه له کتێبه‌که‌دا. (پله‌ی یه‌که‌م.)
- و به‌ته‌واوی یه‌ک جووته کاته دیاریکراوه‌کان هه‌یه که ده رۆژ له‌یه‌کتر ، $1260 - 1250 = 10$ جیاوازن. رۆژه‌کان به وردی به رۆژانی سه‌رسوهرمان کورت ده‌کرێنه‌وه. (پله‌ی یه‌که‌م له‌سەر ژمیریاری؛ پله‌ی سییه‌م له‌سەر خوێندنه‌وه‌ی مه‌تا ۲۴:۲۲ به‌و شیوه‌یه)
- رۆژی ۱۳۳۵ ۲۵ کیسلیقه، دووباره‌ ته‌رخانکردنه‌وه‌ی په‌رستگا‌که — به‌لام ته‌نها ئەگه‌ر ۱۳۳۵ له‌نگه‌ری بارانه‌کانی دوا‌یی بێت نه‌ک بۆ قیزه‌ون ، و دانیال ۱۲-۱۲:۱۱ به‌ شیوه‌یه‌کی ئاسایی وه‌ک ده‌ستپێک‌کردنیکی هاوبه‌ش ده‌خوێند‌رێته‌وه. (پله‌ی سییه‌م)
- چاره‌سه‌رنه‌کراو: دانیال ۱۲:۱۱ سالی ۱۲۹۰ به‌ هه‌لۆه‌شاندنه‌وه‌ی قوربانیدانی ئاسایی و هه‌روه‌ها به‌ قیزه‌ونه‌وه‌ ده‌به‌ستێته‌وه و ئەم چوارچیوه‌یه هه‌یچ ئاماژه‌یه‌کی روونی نییه

بۆ یه‌که‌میان له مانگی ئازاری ۲۰۲۷

بەشی ۱۳ — ریکوپیکی جه‌ژن

تا ئیستا هه‌موو شتیکی ژمیریاری بووه. ئەم بابته‌ نه‌خشه و نه‌خش جوریکی نه‌رمتره له به‌لگه، بۆیه من به هه‌مان شیوه ئیدیعاکان به بێگه‌ردی ده‌هێلمه‌وه.

ئیدیعاکه ئەمه‌یه: کاته دیاریکراوه‌کانی لیقیاتی ۲۳ حه‌وت جه‌ژنی ئایینی نین. ئەوان زنجیره‌یه‌کن و

عیساش به ریکوپیکى هیشتوو یه تییه وه.

ئهو جهوت که سه

کاته دیاریکراوه کانی یه زدان که وهک کۆبوونه وهی پیرۆز رایده گه یه نن - کاته دیاریکراوه کانی من ئه مانه ن. « -
لیقیه کان ۲:۲۳

کاتیکی mo'ed . و به مانای فیستیڤاله کان نییه ، (mo'edim) fi . n i زمانی عیبری بریتییه له ۵:۱۲
دیاریکردنه

کۆبوونه وه یه کی جیگیر که پیشوه خته له نیوان ئهو لایه نانه دا ریکده خریت که هه ردووکیان به نیازن -
بیه یلنه وه. وشه که بو ئهو کاته به کاردییت که خودا دیاری دهکات بو کۆبوونه وه له گه ل گه له که ی

:حه وتیان هه یه، له دوو پۆلدا

به هار	رۆژ
1 جه ژنی په سح — پیساح	نیسان 14
۲ نانی بئ خه میره — ماتزۆت	۱۵-۲۱ نیسان
3 یه کهم به ره مه کان — یۆم هابیکوریم	رۆژیک دواى شه ممه له وه هه فته یه دا
4 هه فته کان — شاقوت	۵۰ رۆژ دواى یه کهم میوه

پایز	رۆژ
5 شمشاله کان — یۆم تیروا	تیشری 1
6 که فارهت — یۆم کیپور	تیشری 10
7 چادره کان — سوکۆت	تیشری 15-21

چواریان له به هاردا، له ماوه ی هه شت هه فته دا کۆده بنه وه. سی له پاییزدا، له ناو سیدا کۆده بنه وه. وه له
نیوان چواره م و پینجه مدا، بۆشایی نزیکه ی چوار مانگ که هیچ شتیک به هیچ شیوه یه ک دیاری نه کراوه

چواره‌کە یەکەم، لە رۆژەکەدا هیلدراپەو

لە	رۆژەکەدا	ئەوێ کردووێتی	ئەوێ یۆیستی بوو	جەژن
بەل	بەل	لە خاچ دراو	بەرخەکە کە لە کاتی خەوالووییدا	جەژنی پەسح
بەل	تەرمی لە گۆرەکەدا، هیچ خراپوونێکی	...خەمیرە — وینە	نانی بی خەمیرە	
بەل	نەبینی	گەندەلی — دانان		
بەل	بەرزکراوەتەو، "یەکەم بەرەمەکانی	یەکەم کۆیلە دروینە پیشکەش	یەکەم میو	
بەل	"ئەوانە خەوتوون	کرا		
بەل	،رۆحەکە بەسەر شافوتدا رژا	،دروینە کۆکراپەو	هەفته‌کان	
	دوای پەنجا رۆژ	دوای پەنجا رۆژ		

پۆلس وەک دیکۆرات مامەلە لەگەڵ نامەنووسینەکەدا ناکات. "مەسیحی جەژنی پەسحی ئێمەش قوربانی کراوە" - نەک وەک بەرخێکی جەژنی پەسح، بەلکو شتەکە خۆی. واتە: مەسیح لە مردن زیندوو بووەتەو، یەکەم بەرەمەکانی. ئەوانە خەوتوون. ناوی جەژنەکە وەک وەسفی پرووداوەکە بەکاردهێنێت.

.چوار واده. چواریان هێشتەو، بە رێکوپێکی، لە رۆژەکەدا. لە وەرزی گونجاودا نییه. لە رۆژەکەدا

ئەو ئەو تێبینیه‌یه‌ که باقی بابەتەکە لەسەری وەستاوه و شایەنی ئەو‌ه‌شه‌ وەستائێک بێت لەسەر ئەو‌ه‌ی که ئەگەرنا چەندە بە ئاسانی دەکرا ب‌روات. لە خاچدان پرووداویکی بەرنامە بۆ داریژراو نییه؛ کاتیکی پروودەدات که جەماعەتێک و پارێزگاریک ب‌ریار دەدەن که پروودات. ئەو‌ه‌ی که کهوتە ٤ای نیسان، و زیندوو بوونەو لەسەر یەکەم بەرەمەکان، و رۆح لە شافوت، یان توندترین راکردنی رێکەوتەکانە لە ئەو‌ه‌یه‌. کاتیکی دیاریکراو پارێزراو بوو *mo'ed* تۆماری میژوووییدا یان ئەو‌ه‌ مانای وشە

ئەو سی‌ که ناهیلرێنەو

.پاشان نەخشەکە دەوستێت. یۆم تیروا، یۆم کیپور و سوکۆت هەرگیز پرووداوی وەلامدانەو‌ه‌یان نەبوو

لهو کاتهوه سالانه شمشالکان لهسهر 1 تیشری لیدهدرین و هیچ پرووی نه داوه. هه موو سالیک پوژری که فارهت هاتوو و پوشتوو. ئهوه ئارگومینتیک نییه له بیدهنگیهوه - ئهوه تبیینیه که زنجیره یه که به وردی دهیلدرایهوه، چوار جار به پووه دهبرا، چوار دامه زرانندی دانه پراوه و له ماوهی دوو هزار سالدا به کیکیان نه هیشتوتهوه.

یان نه خشه که هه رگیز نه خش نه بووه، یان سی که سه که ی دیکه هیشتا له پیشه وهن.

بوچی بو شاییه که شیوهی سهرده می کلایسه

وه لیهره دایه که خودی سالنامه که شتیک دهلیت که بابه تهکانی سهر دانیال ده بوو موناقه شهی لهسهر بکهن.

له نیوان شافوت و یوم تیروادا نزیکه ی چوار مانگه و هیچ کاتیک دیاریکراوی تیدا نییه. نه که یه که. کوپله ی به هار کو تای دی، پاشان هیچ تا شمشاله که

سالنامه ی فیستیقالهکانی تهورات خوی که لینیکی له ناوه راستیدا هیه — و بو شاییه که ش به تهواوی ده که وینه ئه شوینه ی که چوار جهژنه به پووه چوو که کوتای دی و سی جهژنه نه یاریزراوه که دهست پیده کات

به شی هه شتهم ده بوو زور کار بکات بو به رگریکردن له یچرانیک له ههفته ی ههفته می دانیالدا، و من به پروونی ییم وتیت که هیچ شتیک له دانیالدا به کیکیان راناگه یه نییت. لیقیا ۲۳ ش به کیکیان راناگه یه نییت. به لام به کیکی هیه، له سالدا بنیات نراوه، له هه مان شوین

من هیلی کاتی لهسهر ئهوه دروست نه ده کرد. وه که چون یشتراستکردنه وه بو بو شاییه که لهسهر بنه می دیکه قسه ی لهسهر کراوه، شایانی شتیکه

پله ی سیهم. په یوه ندیه که راسته قینه؛ مانای چی لیکدانه وه یه. که سیک ده توانیت پیوابی که که لینی چوار مانگه (کشتوکالییه - ماوه ی نیوان دروینه ی دانه وپله و دروینه ی میوه - و به تهواوی راست بییت لهو باره یه وه، و ئه وه (نابیتته هو ی ئه وه که تبیینیه که که متر سهرنچراکیش بییت)

ئوه ی داهاتوو به ریکوینیکی

ئەگەر رېزبەندىيەكە بەرپىكويىكى رابگىرئىت، ئەوا دامەزراندنى داھاتوو پىنچەمە و تەنھا يەك كاندىد ھەيە

يۆم تىروا. 1 تىشىرى. جەژنى شىمالەكان

ئەوھى بۇ ئەو رۆژە ديارى كراوھ شايەنى خويىندەنەوھىيە لە بەرامبەر ئەوھى مەسىھىيەكان چاوەرپى دەكەن لە گەرانەوھى مەسىحدا. تاكە جەژنە كە دەكەوئىتە سەر مانگى نوئ - ئەو رۆژەي كە سەرەتاي نەتوانرا پىشەوختە رابگەيەنرئىت چونكە پەيوەست بوو بە بينىنى ھىلالەوھ، بەجۆرئىك كە چاودىران چاوەرپىيان دەكرد و كەس كاترئىمىرەكەي نەدەزانى. رۆژى فووكردەن، رۆژى زەنگ و بانگھىشتكردەن. وە لە نەرىتى جولهكەكاندا ھەلگىرى يادەوھرى تاجە گولئىنە: ئەو رۆژەي پاشايەك ستايشى دەكرئىت. شىمالئىك. رۆژئىك كە كەس نەيدەتوانى پىشەوختە چاكى بكاتەوھ. پاشايەك رايگەياندا. وە زىندوووبوونەوھ لە دوايىن شىمالدا.

پاشان دە رۆژ، رۆژانى سەرسوپرمان — كە بەشى ۱۲ دانىشتن لە ژمىريارىدا وەك جياوازي نيوان سالانى ۱۲۶۰ و ۱۲۵۰ دۆزىوھ، و كە ئىشايە وەك داخستنى لە پشت دەرگا داخراوھكانەوھ وەسفى دەكات لە كاتىكدا توورەيى رپىرەوى خوى دەروات.

پاشان يۆم كىپور — كەفارەت، پرستەكە داخراوھ، كىتئىيەكان يەكلایى بوون. دوو ژماردنى درئىژى بەشى ۱۲ ھەردووكان لەوئى كوئايى دئىت.

پاشان سوكوئ - كوكردەنەوھكە، خودا لەگەل گەلەكەيدا چادر دەكات، كە وەحى كوئايى دئىت: "چىمەي خودا لەنيو مروفەكاندايە، ئەويش لەنيوياندا نىشتەجئ دەيئت." ھىشتا برپارم نەداوھ كە بەپراستى لەم كاتەدا چى پروودەدات. ئايا عيسا لەگەل ئىمەدا لەسەر زەوى چادر دەكات، دواي ئەوھى گەراوھتەوھ بۇ شەركردن لەگەل دوژمنەكانى؟ ئايا لەگەل ئىمە چادر دەكات لە قودسى نوئ يان لە "بەھەشت"، بۇ ماوھىەك؟ كوئايى وەرگىراني وەحى پەيوەندى بە ھاتنى قودسى نوئ و ھاتنى باوك بۇ سەر زەوى بۇ ئەوھى بۇ ھەمىشە حوكمرانى بكات.

شىمال، پاشان توورەيى لە پشت دەرگا داخراوھكانەوھ بەرگەي گرت، پاشان كەفارەت، پاشان نىشتەجئبوون. ئەوھ ئەو رېزبەندىيەكە لە كىتئى لئىقياتى ۲۳ دايانەوھ، ھەروھە ئەو رېزبەندىيەكە رۆژەكە لە بەشى ۱۲دا دەژمىردرئىت بەبئ ئەوھى داواي لئىكرئىت.

ئەمە چى دەكات و چى نیشان نادات

سالیک بهرهم ناهینیت. هیچ شتیک لهم بابتهدا میژووی هیچ شتیک نییه؛ یۆم تیروا ههموو پایزیک دیت و سی هزار ساله دهیکات.

ئوهی دهیکات ئوهیه که ییت دهلیت ئهو سالهی که له بهشی شهشم تا ۱۰ بهرهم هینراوه دهییت چۆن ییت کاتیک دهگاته دهست. ژمیریارییهکان دهلیت سالی ۲۰۳۰. زنجیرهی جهژنهکه دهلیت ئهگهر ژمیریارییهکه راست ییت، گهرانهوهکه دهکهوینه سهر یۆم تیروا نهک له هندیک بهرواری ئارهزوومهنداندا — و جهژنهکانی پاییزی سالی ۲۰۳۰ ۲۷-۲۸ی ئهیلول و ۷ی تشرینی یهکهمه.

دوو شتی سهربهخۆ دهییت ریکبکهون بۆ ئوهی ئوه کار بکات: سالیک له کاتژمیرهکانهوه، و رۆژیک له زنجیرهکه. ئهوان دهیکه.

ئوهی بهشی ۱۳ پیمان دهات

- موعیدیمهکان کاتدان نهک فیستیقال - کۆبوونهوه جیگیرهکان که پیشوهخته دانراون. (پلهی دووهم — عیبری.)
- عیسا چوار کاتهکانی بههاری له رۆژهکهدا هیشتهوه، به ریکویکی، و پهیمانی نوێ بهو شیوهیه ناویان لیئاوه. (پلهی دووهم.)
- سی چاویکهوتنی پاییز هیچ پروداویکی وهلامدانهویان نییه و له دوو هزار سالدا یهکیکیان نهبووه. (پلهی دووهم — چاودییکردن.)
- تهورات کهلینیکی چوار مانگی لهخۆدهگریت که بهتهواوی ئهو شوینهی که ئاههنگهکانی بهرپوهچوو کۆتایی دیت و جهژنه نهپاریزراوهکان لییهوه دهست پیدهکن. (پلهی سییهم — یشتراستکردنهوه بۆ ئهو بۆشاییه که له بهشی ههشتهمدا ئامازهی پیکراوه، نهک بهلگهی لهسهر.)
- ئهگهر زنجیرهکه به ریکویکی بهردهوام ییت، ئهوا کاتهکهی داهاتوو یۆم تیروایه : مانگی نوێ، شمشال، تاجه گولینه، و رۆژیک که نهتوانرا پیشوهخته دهستپیکردنی رابگهیهنریت. (پلهی سییهم.)
- ئهو ریزبهندییهی که لیقیاتی ۲۳ دایدهنییت - شمشال، یاشان ده رۆژ، یاشان کهفارهت، یاشان

نیشته جیوون - ئەو پڕیزه ندیهیه که ژمارهکانی بابەتی ۱۲ تییدا دەنیشنهوه. (پلهی یهکهه لهسهه
ژماردنهکان؛ پله ۳ لهسهه گرنگی)

بهشی ۱۴ — لهو شوینهی که دوو سالنامه که ریکدههون

بهشی دووهم پیی راگه یاندیت که لاوازترین ئەلقه لهه کتیبه دا سالنامه، و بهرواری ۲۷-۲۸ی ئازاری ۲۰۲۷
تهنها له ژیر حیساباتی چاودیریدا بوونی ههیه. ئەوهش شتیکی تیچوو بو ئەوهی بیلیم

ئهم بابته نیوهکهی تری ئەو کتیبه سهههکیه و باشتترین ههواله له کتیبه که دا

ئەو نارهزایه تییهی ئەم بابته وهلامی ده داتهوه

گوماناوییه که بهشی دووهمی به وردی خویندبیتتهوه، دیریکی ویرانکهی له بهردهستدایه و بهم شیوهیه
دهروات:

پۆژمیری خۆت دروستکرد و دواتر بۆت دههکهوت که بهروارهکانت دهکهوینه پۆژانی جهژنهکانی خۆتهوه، بیگومان
دهچیت. ههه سالنامهیه که دهتوانریت دروست بکریت بۆ بههه مهینانی پۆژانی جهژن له ههه شوینیک پیویستت
"پیی بیت. بهرواریکم پیشان بده که له سالنامهیه که دا رزگارت بیت که تۆ هه لتهه بزاردوووه

ئوه تهه دایه کی دادیهروه رانهیه، تهه دایه کی دروسته و شایه نی وهلامیکی راسته نه که بهرگریکردن له
سالنامه کهم.

لیره دا وهلامه کهی دههینهه پروو

بهراورد کردنه که

من هه موو جهژنیکم به پروه برد، له هه موو سالیکدا له سالی ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۰، لهسهه ههردوو سالنامه که: ئەو
حیساباته چاودیریهی ئەم کتیبه په پرهوی لیده کات، و سالنامهی رابینییه جیگیرهکان که جیهانی
جوله کهکان به نزیکهیی له سهدهی چواره مهوه به کاریده هیئن. دوو سیستهه لهسهه یاسای ناتهبایات
نراوه - یهکیکیان مانگی یه کهم به نزیکترین هاوسهنگی بههار داده نیئت، ئەوی دیکه یان خولیکی نۆزده
ساله به پروه دهبات له گه ل چوار یاسای دواخستنی هاویچ

سال	بۆشایی نیوان دوو سالنامه‌که
۲۰۲۵	بۆ 1 رۆژ 0
۲۰۲۶	رۆژ 1
۲۰۲۷	۳۰ بۆ ۳۱ رۆژ
۲۰۲۸	۱ بۆ ۲ رۆژ
۲۰۲۹	۱ بۆ ۲ رۆژ
۲۰۳۰	رۆژ له به‌هارد ۰ سفر له هه‌موو جه‌ژنێکی پاییزدا 1

دوو شت لهو خشته‌یه‌دا گرننگن و به ئاراسته‌ی پێچه‌وانه‌دا ده‌کێشن.

یه‌که‌م: “هه‌والی ناخۆش”، دیسانه‌وه

سالێ ۲۰۲۷ تاکه سالێ ده‌ره‌وه‌یه له‌م مه‌ودایه‌دا. له‌و یه‌ک ساله‌دا سالنامه‌ی جیگیر مانگی سێزده‌هه‌می خۆی که ئاداری دووه‌مه ده‌خاته ناوه‌وه و یاسای ئیکوینۆکس نایکات. جه‌ژنی په‌سحی چاودێری ۲۰۲۷ ده‌که‌وێته ۲۲ی ئازار؛ جه‌ژنی په‌سحی رابینی ۲۰۲۷ ده‌که‌وێته ۲۱ی نیسان. مانگیکی ته‌واو مانگی له‌یه‌که‌تر جیاوازن.

وه سالێ ۲۰۲۷ ئه‌و ساله‌یه که به‌رواری نزیک یشتی پێ ده‌به‌ستێت. من له به‌شی دووه‌مدا ئه‌مهم وت و لێره‌شدا دووباره ده‌یلمه‌وه، له‌و بابته‌دا که بپیاره مژده‌یه‌کی خۆش بێت، چونکه خۆینه‌ریک که ته‌نها نیوه خۆشه‌که‌ی له‌بیربێت، خزمه‌تیکی خراپی پێکراوه.

ئه‌گه‌ر سالنامه‌ی جیگیر سالنامه‌ی گونجاو بێت، ۲۷-۲۸ی ئازاری ۲۰۲۷ رۆژی جه‌ژن نییه و ئارگومێنتی یه‌که‌مینه‌کان بۆی به‌هه‌لم ده‌بێت.

ئێستا مژده

دیسان سه‌یری ریزی کۆتایی بکه‌ن.

له‌ سالێ ۲۰۳۰دا هه‌ردوو سالنامه‌که به‌ وردی یه‌که‌ده‌گرنه‌وه. به‌ نزیکه‌یی نا. بۆ ئه‌و رۆژه، له‌ هه‌موو جه‌ژنێکی پاییزدا

۲۸ی ئیلوولی ۲۰۳۰	۲۸ی ئیلوولی ۲۰۳۰	یۆم تیروا — 1 تیشری
۷ی تشرینی یهکه می ۲۰۳۰	۷ی تشرینی یهکه می ۲۰۳۰	یۆم کیپور — ۱۰ تیشری
۱۲ی تشرینی یهکه می ۲۰۳۰	۱۲ی تشرینی یهکه می ۲۰۳۰	سوکۆت دهست ییدهکات — ۱۵ تیشری
۲۱ی کانوونی دووه می ۲۰۳۰	۲۱ی کانوونی دووه می ۲۰۳۰	کیسلیف — رۆژی 25 1335

چوار بهروار. دوو سیستم که ناکۆکن تا مانگیک له سالی ۲۰۲۷. جیاوازی سفر له سالی ۲۰۳۰

ئهمه له راستیدا چی دهکړیت

تا دهتوانم به وردی بیلیم چونکه لیږدهدا ئاسانه زیاده‌ره‌وی بکه‌یت و سهیری خه‌لکم کردوه که دهیکه‌ن

شوینی مه‌به‌ست په‌یوه‌ست نییه به سالنامه‌که‌مه‌وه. ده‌مانچه‌ی ده‌ستی‌کردن ده‌یکات

خوینهریک که هه‌موو شتی‌ک له به‌شی دووه‌مدا ره‌نده‌کاته‌وه - که پی‌ی وایه حیسابات‌ی چاودیریک‌ردن شتی‌کی سه‌رنج‌راکیشه و سالنامه‌ی رایی‌نی جی‌گیر تاکه سالنامه‌ی عیبری شه‌رییه که هه‌یه - هیشتا له ۲۸ی ئیلوولی ۲۰۳۰ ده‌گاته یۆم تیروا و له ۷ی تشرینی یهکه می ۲۰۳۰ یۆم کیپور. ئه‌و به‌روارانه شتی‌کی ده‌ستکردی سالنامه‌یه‌کی ماله‌وه نین. ئه‌وان ئه‌و شوینانه‌ن که هه‌ردوو سالنامه‌که ده‌نیشنه‌وه. ده‌توانن ته‌واوی بابته‌ی دووه‌مم فری‌ بدنه‌ن ده‌ره‌وه و کو‌تاییه‌که‌ی نه‌گۆ‌راوه.

بۆیه هه‌موو شتی‌ک له به‌شی ۱۲ که له پاییزی ۲۰۳۰ کو‌تایی دی‌ت له ناره‌زایه‌تی سالنامه‌که‌دا وه‌ک خۆی ده‌می‌نیت‌ه‌وه: داخستنی سالی ۱۲۶۰ و ۱۲۹۰ له یۆم کیپور، گه‌یشتن به یۆم تیروای ۱۲۵۰، ده‌ رۆژی سه‌رسامی له نیوانی‌اندا و نیشته‌وه‌ی رۆژی ۱۳۳۵ له‌سه‌ر هانۆکا.

ئوه‌ی له ژياندا نه‌می‌نیت‌ه‌وه ئه‌و ئه‌نک‌ره‌ی سالی ۲۰۲۷ه‌ که ئه‌و ژمارد‌نانه لی‌یه‌وه ده‌ست ییده‌که‌ن. ژمارد‌نه‌کان له کو‌تایی‌دا سه‌ربه‌خۆن له سالنامه و له سه‌ره‌تاوه وابه‌سته‌ن به سالنامه , و ئه‌وه وه‌سفیی‌کی ناره‌حه‌ته به‌لام ورده بۆ. ئه‌وه‌ی ئه‌م کتیبه له کو‌ی وه‌ستاوه.

وه ئیستا دی‌سی‌لینه‌که

ئهمه ریک ئه‌و خاله‌یه که کتیبیی‌کی وه‌ک ئه‌م ده‌ستی ده‌گاته وشه‌ی موعجیزه , و منیش ناچم.

یه‌ک‌گرتنه‌که موعجیزه نییه. ئه‌وه ئه‌وه‌یه که دوو کو‌مه‌له‌ی خۆر ده‌یکه‌ن کاتی‌ک به‌رپیکه‌وت ده‌که‌ونه

قوڤاغاوه، دهتوانيت له سالاني ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ و ۲۰۲۸ و ۲۰۲۹ له هه مان خشته دا سهيري ئه وه بكهيت كه ئه و كاره دهكهن. ههردووكيان نزيكه يه كه مانگن. زوربه ي سالان له نزيكه وه هاوران؛ ناوبه ناو ئينتهركالاسيونيكي به شيويهكي جياواز داده به زيت و مانگيكي جيا دهنه وه. ئه وه ي كه سالي ۲۰۳۰ يه كيكيه له سالاني نزيك، نيشانه نيه. ژميرياريه

به هاكه ي بهرگريه نه كه به لگه. بهرواره كه ناسه لمينييت. ناره زايه تيه كه بهرامبهري لا ده بات — و ئه و ناره زايه تيه كه لا ده بات به يترين ناره زايه تيه كه گوماناوييه كه له بهرامبهري بهرواره كاني پاييزدا هه يه تي.

ئه وه ته نها شتيكه كه دهيكات. شايه ني بابه تيكه چونكه ناره زايه تيه كه شايه ني وه لامدانه وه بووه نه كه له بهر ئه وه ي ريكيكه وتنه كه هيج شتيك ده سه لمينييت

ئه گهر ييت بليم ئه گهري هاوراني دوو سالنامه فه له كييه، ئه وا ئه و كاره ده كه م كه ئه م كتيبه دزي نووسراوه. زورجار هاوران. ئه وان له سالي ۲۰۳۰ هاوران، ئه وه به سه، و له به س زياتر نيه

ئه وه ي به شي ۱۴ پيمان ده دات

- له سه رانسه ري سالي ۲۰۲۵-۲۰۳۰ دا به شيويه كي ئاسايي دوو سالنامه كه له ماوه ي يه ك يان دوو روردا ريكيده كه ون؛ ئه وان سيسته مي ركابه ر نين كه سالاني جياواز به ره هم به يين. (يله ي يه كه م — حيساب كراوه، و له ويپه ره كه دا دووباره ده كرئته وه.)
- **2027 is the one outlier**، بهروراري، (يله ي يه كه م له سه ر حيساب كردن؛ لاوازيه كه راسته قينه و دوو جار هاتووه.)
- سالي ۲۰۳۰ ساليكي ريكيكه وتن ي ورده له سه ر يوم تيروا، يوم كيپور، سوكووت و ۲۵ كيسليثف. (يله ي يه كه م.)
- بويه بهرواره كاني پاييزي ۲۰۳۰ پشت به سالنامه ي ئه م كتيبه نابه ستن و به ته واوي له ناره زايه تيه سالنامه رزگاربان ده ييت. ئه نكره كه ي سالي ۲۰۲۷ نيكات. (يله ي دووهم.)
- ريكيكه وتنه كه موعجيزه نيه — ئه وه ئه وه يه كه سيسته مي خوړ له قوڤاغا ده يكه ن. به هاكه ي ئه وه يه كه ناره زايه تيه كه لا ده بات، نه كه ئه وه ي بهروراريك به سه لمينييت. (راگه يه ندراره بو ئه وه ي كه س نه توانييت كتيبه كه تومه تبار بكات به ئيديعاي زياتر.)

بهشی شه شهه — رکا بهری

بهشی ۱۵ — بههیزترین نارهازایه تییه کان

ههولم داوه وهلامی نارهازایه تییه کان بدهمه وه لهو شوینهی که سهریان ههلداوه نهک هه موویان بو کۆتایی رزگار بکهه، چونکه ئارگومینتیک که سهختییهکانی دوا ده خات، راهینانی خوینهره بو ئه وهی بیتمانه یی بکات. بهلام هه ندیک نارهازایه تی سه بارهت به بابه تیکی دیاریکراو نییه. ئه وان ده ربارهی هه موو کارگه که نه

لیره، له بههیزترین فورمدا که ده توانم بیانخهه. ههولم داوه هه ریه که یان بهو شیوهیه باس بکهه که باشتترین داکۆکیکاره کهی دهیکات، نهک بهو شیوهیهی که پیاویکی نیسک دهیکات. له سهه دوو له وانه وهلامی من ئه وهیه که نارهازایه تی ده رپرین راست دهکات.

۱. واته: کهس رۆژ و کاترمیر نازانیی

تۆ ئه وه یهک شته ده کهیت که عیسا به پروونی قه دهغه ی کردبوو. وتی کهس نازانیی — نه فریشته کان، ته نانهت کوره کهش. تۆ کیی؟ هه موو نه وهیه ک پیاوی وهک تۆ به رههه ده هیینی و ئه وهی که تۆ په ره گرافیت ههیه جیاوازیی ناکات له گه ل ئه و پیاوانه ی که هیلکارییان ههیه له سالانی ۱۸۴۴ و ۱۹۸۸. رینماییه که ئه وه بوو که سهیر بکهیت نهک. حیساب بکهیت.

ئه وه ئه و نارهازایه تییه که نزیکه ی هه موو که سی که یه که مجار ده یوروژینی و ئه و وه شانه ی سه ره وه بههیزتره له وهی که به زوری ده ییستم، بۆیه با به جددی وه ریگرم.

سی شت به یه کجار راستن

یه که میان ئه وهیه که مه تا ۲۴:۳۶ باس له رۆژ و کاترمیره که دهکات و منیش ئیدیعا ناکهه. ئه م کتیه ناوی

به‌رواریک ده‌هینیت که به ده‌ئه‌نجام له دهق و میژوووه‌هه گه‌یشتوو، له‌به‌ردهم خه‌لکدا، له‌گه‌ل کارکردنی نیشان دراو و هه‌موو ژماره‌یه‌ک که ده‌توانریت یشکینیان بو بکریت. ئه‌وه کرده‌وه‌یه‌کی جیاوازه له‌وه‌ی بانگه‌شه‌ی ئه‌وه بکه‌یت که پینان و تراوه. هه‌رگیز بانگه‌شه‌ی ئه‌وه‌م نه‌کردوو که پیم و تراوه.

دووهمیان ئه‌وه‌یه که ئایه‌ته‌که له‌کاتی قسه‌کردندا راست بووه. که‌س نازانیت لیدوانیکه ده‌رباره‌ی بارودۆخیک، نه‌ک فه‌رماتیک که بارودۆخی کاروبار هه‌میشه‌ی بیت. به‌ دانیال گوترا که وشه‌کان "شاراوه‌ن و مۆرکراون تا زه‌مانی کۆتایی" - که زمانیکه که چاوه‌روانی مۆرکردنیک دواتر ده‌کات نه‌ک هه‌میشه‌ی.

سپیه‌میان ئه‌وه‌که‌سه‌یه که به‌ سه‌ختی ده‌زانم که رابردوو موناقه‌شه‌ بکه‌م و له‌ لایه‌نی ناره‌زایه‌تیده‌ره‌وه‌یه. پیاوان بو ماوه‌ی دوو سه‌د ساله‌ ریک ئه‌م ئیستدلاله‌یان به‌کاره‌یناوه‌ بو پاساوه‌ینانه‌وه به‌ وردی ئه‌م چالاکیه و هه‌موویان هه‌له‌ بوون. ئه‌وه هیچ نییه. پریۆریکی به‌هیزه له‌ دژی من و خۆم ده‌یگرم.

ئه‌وه‌ی من ده‌یلیم ئه‌وه‌یه که فه‌رمانی سه‌یرکردن له‌گه‌ل پینماییه‌که‌دا ناگونجیت که هیچ ده‌ئه‌نجامیک نه‌دریت. عیسا سه‌ره‌زنشتی فه‌ریسییه‌کانی کرد که ئاسمانیان خوینده‌وه نه‌ک وه‌رز. به‌ کلێسایه‌کی گوت که ئه‌گه‌ر له‌ خه‌و هه‌له‌نه‌ستیت وه‌ک دزیک دیته‌ سه‌ری — ئه‌مه‌ش واته‌ به‌دیلکه به‌رده‌سته. به‌ئاگابوون ناوه‌پۆکی هه‌یه، یان وشه‌که مانای هیچ نییه.

ناره‌زایه‌تییه‌که هه‌له‌نه‌وه‌شاوه‌ته‌وه. وه‌لام ده‌دریته‌وه — له‌لایه‌ن پیاویکه‌وه که ئاگاداره که هه‌موو که‌سیکی پيش خۆی هه‌مان بیرکردنه‌وه.

2. تۆیه‌که‌م سالت دۆزیه‌وه و کارت بو دواوه‌ کرد -

به‌ پیدانی کتییی پیرۆز و حاسیبه و پالنه‌ریکی به‌س، هه‌ر که‌سیک ده‌توانیت بگاته هه‌ر سالتیک. ۳۹۰، ۴۰، حه‌وت، ۲۰۰، ۸۰، ۱۲۶۰، ۱۲۹۰، ۱۳۳۵، سی سالتنامه و چوار فه‌رمانی کاندیدت هه‌یه بو یاریکردن. بیگومان شتیک له‌ سالی ۲۰۳۰ ده‌نیشیته‌وه، تۆش شتیکت بو سالی ۲۰۲۸ ده‌دۆزیه‌وه.

ئمه‌ ئه‌و ناره‌زایه‌تییه که زۆرتین ریزی لیده‌گرم چونکه ئه‌و ناره‌زایه‌تییه که من ده‌یورۆژینم و به‌شی

سییه میس بۆ ولامدانه وهی پِیش ئه وهی دهره نجامه کان بگات نووسراوه

سی تاقیکردنه وه، و من هه ر سی تاقیکردنه وه کهم بۆ سیسته می هه ر که سیکی تر جیه جی ده کرد.

ئایا پارامیته ره کان سه ره بخۆ له ئامانجه که هه لبژێردران؟ 390 و 40 له چه زه قیل 4. حه وت له لاقیات 26. هه شتا له زبور 90. 1260 و 1290 و 1335 له وه حی و دانیال. یه کیک له و ژمارانه له لایه ن منه وه هه لنه بژێردرابوو. ئه وهی من هه لیده بژێرم ئه وه یه که هه ر کاتژمیڕیک له کوپوه ده ست پیده کات — هه ر بۆیه به شی شه شم و ۷ زۆربه ی درێژییه کانیا ن به به رگریکردن له به روا ره کان ی ده ستپیکردن به سه ر ده بن نه ک ژمیڕیاری

چه ند پارامیتری ئازاد، و چه ند درشت؟ دوو بۆ هه ر کاتژمیڕیک: له نگه ری، و چه ند جار چه نده ها که ره که به کارده هیئیری. دووه میان هه لبژاردنیکی راسته قینه و به شی سییه میس وا ده لیت. به لام چه ند هیئنده که ره که حه وته، بۆیه هه ر به رنامه یه کی زیاده هه موو شتییک به حه وت پێوانه ده کات. بۆ ئیسرائیل: هیچ چه سپاندنیکی ۳۱۱ پ. ئه وه یه یوه ندیکردن نییه. سوپیکه که یه ک هه لوپستی جی متمانیه هه یه

ئایا سیسته مه که ئه نجامیک به ره هم ده هیئیت که بۆی دروست نه کراوه؟ ئه مه به هیئترین تاقیکردنه وه یه، وه لامه که ی نه خیره. سیسته می جیگیرکراو به ته واوی ئه و شته به ره هم ده هیئیت که بۆ به ره مه هیئانی جیگیر کراوه. ئه م ژماره یه په نجه ره یه کی سی پۆژه ی لادانه له جیاوازی نیوان سالی ۱۲۹۰ ی دانیال و سالی ۱۲۶۰ ی یوحه نا به ره مه هیئا - دوو ژماره که شه ش سه ده له یه کتر جیا بوونه وه - که هاوتا بوو له گه ل بۆشایی نیوان دوو به روا ری جه ژن که به هو ی یه کگرتنی مانگه وه دانرابوو. وه ماوه یه کی ده پۆژی به ره هم هیئا که ده رده که ویت تاکه جووته ده پۆژی کاته دیاریکراوه کانه له سالنامه ی عیبریدا. هیچ کام له م دووانه ئامانجیا ن نه بووه.

له و شوپنه ی که نا ره زایه تیده ر لیدانیکی راسته قینه تو مار ده کات : کاتژمیری نه وه ی. شه ش پیکه خستی جی متمان، یه کیکیان ۲۰۳۰ ده دات، و ئه وه ئه و پیکه خسته یه که من به کاری ده هیئم. به شی ۹ تۆره که چاپ ده کات و ئه و کاتژمییره له ریزبه ندی کو تاییدا داده نیت. له سه ر ئه و یه که، نا ره زایه تییه که ده نیشتیه وه

3. واته: حهزه قیل ۴ کاترمیر نییه.

حهزه قیل نیشانه یه کی بۆ نه وه یه کی گه مارو دراو ئه نجام ده دا سه باره ت به دهر به دهر یه کی دا هاتوو. هیچ شتیک له برکه که دا ئاماژه به ژماردنه وه ی پاشه کشه ناکات که دوو هه زار و نیو به سه ر مردنیدا تیپه ریوه. تۆ پارچه یه که له پیشینی یاسایی له سه ر سه ده ی شه شه می پیش زایین وه رگرتوو و کردووته کاترمیری وه ستان.

تا ئه شوینه ی که ده روا ت راست بکه، و ئه مه ش هینجه که یه، بۆیه نه رم ناکه م.

ئه و برکه یه نیشانه یه سه باره ت به دهر به دهر ی. ئه وه ی که برکه که ده ی کات بریتییه له ژماردن - 390 و 40، له گه ل ریژه ی گۆرینی پروونی هاوپیچ، رۆژیک بۆ هه ر سالیک . خودا به حهزه قیلی نه گوت ماوه یه کی زۆر له وئ یال بکه ویت. ژماره کانی دا و ناوی یه که که ی ناوه. ئه و ژماره دهر چووانه ی که به وردی، له گه ل گۆرانکارییه کی راگه یه ندراو، دهرکراون بۆ ئه وه ی بژمیردرین؛ دانیالیش به هه مان شیوه هه فتاکه ی یه رمیای ژمارد و کاتیک ته و او بوون نویژی ده کرد.

خالئ لاوازی راسته قینه ژماردن نییه. ئه وه له نگه رگرتنه. ئه وه ی که ۳۹۰ له گه مارو ی سالئ ۷۰۱ پیش زایینه وه به ره و پیشه وه راده که ن، و ۴۰ تا گه مارو دانی سالئ ۷۰ ی زایینی، له خویندنه وه ی لای چه پ و لای راستی حهزه قیل وه سه رچاوه ده گریت وه ک ئاراسته له سه ر هیلی کاتی راست بۆ چه پ. له به شی چواره مدا به پروونی باس له وه ده کات که خوینه ریک که چه پ و راست به ساده یی باکوور و باشوور وه ربگریت ، هیچ له باره ی ناسنامه ی ئه و دوو خانوو له ده ست نادات و هیچ کاترمیریک به ده ست ناهینیت — و له سه ر ئه و خویندنه وه یه، ئه م کتیبه هیچ به روا ریکی ده ستپیکردنی نییه.

من خویندنه وه که ده گرم به وئ یه که له خواره وه ی پرژیمه وه چی به ده ست ده هینیت و به شی چواره م دان به وه دا ده نیت که ئه مه به ئه نجام گه ره نتی ده گریت نه ک به به لگه ی خۆ. گه وه ره ترین وابه سته یی تاکه له کتیبه که دا و لیکدانه وه یه.

4. واته: لاقئ ۲۶ به واتای توندی دیت نه ک ماوه ی.

حه وت قات ئیدیۆمیکه. سه ره تای ژیان ۴:۱۵ ژمیریاری نییه. تۆ چرکه ره وه یه کی عیبریت گۆریوه بۆ نیشانه ی چه سپاندن چونکه چه سپاندنه که ده تگه یه نیته ئه و شوینه ی که ده ته ویت بجیت و زۆرینه ی شروقه کارانیش به و

شیوه‌ی من ده‌خویننه‌وه.

زۆرینه به‌و شیوه‌یه ده‌خویننه‌وه و له به‌شی پینجه‌مدا به‌و قسانه‌وه ده‌لێت نه‌ک چاوه‌ڕێی ئه‌وه به‌کهن که بگێڕن.

ئهو‌ی له به‌شی پینجه‌مدا باسی ده‌کات ته‌سکتره له زۆرینه هه‌له‌یه . ئه‌وه ئه‌وه‌یه که توندی برێکی پێوانه‌کراو نییه - هه‌یچ یه‌که‌یه‌ک نییه که برسی‌تییه‌ک هه‌وت هه‌نده‌ی برسی‌تییه‌کی دیکه بێت - له کاتی‌کدا ماوه‌ی برسی‌تی یه‌کی هه‌بێت. سزایه‌ک به‌ تێپه‌ربوونی کات به‌رپه‌وه‌ده‌چێت، بۆیه دوو په‌هه‌ندی هه‌یه، چه‌ند سه‌خت و چه‌ند درێژه، و هه‌وت جار سزاکه ئیدی‌عایه‌که سه‌باره‌ت به‌ کو‌ی گشتی که له هه‌ردووکی دروستکراوه. ته‌نها یه‌کی له‌و دوو په‌هه‌نده ده‌توانی‌ت فاکته‌ری پشکنینی هه‌وت هه‌ل‌ب‌گێڕت.

که چنگا‌لیک به‌ره‌م ده‌هه‌ینی‌ت که هه‌یچ ده‌رچه‌یه‌کی ئاسووده‌یی نییه. یان هه‌وت جار چه‌ندایه‌تییه، له‌م حا‌له‌ته‌دا کو‌ی گشتی به‌ په‌هه‌ندی‌کی کاتییه‌وه ده‌گرێته‌وه - یان ئیدی‌ومی پاکه بۆ پر‌بوون، له‌و حا‌له‌ته‌دا به‌ هه‌یچ شیوه‌یه‌ک هه‌یچ چه‌ند هه‌نده ناکات و چوار به‌رزبوونه‌وه‌که جه‌خت‌کردنه‌وه‌ن نه‌ک پلێکانه.

وه پێویستم به‌ توندی نییه بۆ ئه‌وه‌ی درۆ بم. پێویستم به‌ ماوه‌ی کار‌کردنه بۆ ئه‌وه‌ی ئاماده بم. ئه‌و خویننه‌ره‌ی که دل‌نیا‌یه له‌ لاقی ۲۶ سه‌باره‌ت به‌ توندی ده‌توانی‌ت به‌ ته‌واوی راست بکات و ئه‌م کتێبه هه‌یشتا کار‌ده‌کات؛ ئه‌و باسی ئه‌و په‌هه‌نده ده‌کات که من تێیدا حساب ناکه‌م.

هه‌روه‌ها به‌شی پینجه‌م، به‌ درێژایی، ئارگو‌می‌نتیکی کو‌تایی دژی خویننه‌وه‌ی توندی ده‌خاته‌ پ‌وو که من) په‌تیده‌که‌مه‌وه چاپی بکه‌م چونکه کارناکات. ئه‌گه‌ر به‌ته‌و‌یت بزانی‌ت ئه‌م کتێبه چی ده‌کات له‌گه‌ڵ ئارگو‌می‌نتیک که (چه‌پله‌ لێی ده‌دات، ئه‌وه کو‌ییه سه‌یری بکه‌یت.

5. “رۆژمێره‌که‌ت دا‌هه‌ینراوه.”

تۆ ئه‌و سا‌ل‌نامه‌یه په‌ته‌ده‌که‌یت‌ه‌وه که جیهانی جوله‌که‌کان بۆ ماوه‌ی شانزه سه‌ده هه‌یشته‌و‌یه‌تییه‌وه له به‌رژه‌وه‌ندی سا‌ل‌نامه‌یه‌ک که له خشته‌ی فه‌له‌کییه‌وه حساب کراوه، یاشان رایده‌گه‌یه‌نیت که به‌رواره‌کانت ده‌که‌وێته رۆژانی جه‌ژن. له رۆژانی جه‌ژنه‌که‌تا ده‌که‌ون. به‌رواری‌کم پیشان بده که له سا‌ل‌نامه‌یه‌که‌دا ده‌می‌نێته‌وه که تۆ هه‌ل‌ته‌به‌ژاردووه.

دادپهروهه رانه، و تهحه دایه کی دروسته. بابه تی ۱۴ بۆ وه لامدانه وهی بوونی ههیه

به رواره کانی پاییزی ۲۰۳۰ به تهواوی له ژياندا ده میننه وه. ههردوو سالنامه که - نهو سالنامه یه که نهو کتیبه په پرهوی لیده کات و نهو سالنامه یه که حاخامیه جیگیره - یۆم تیروا له ۲۸ ی نهیلوولی ۲۰۳۰، یۆم کیپور له ۷ ی تشرینی یه که می ۲۰۳۰، سوکووت له ۱۲ ی تشرینی یه که م و ۲۵ کیسلیف له ۲۱ ی کانوونی دووهم داده نین. خوینهریک که بهشی دووهم به تهواوی رهت بکاته وه، هیشتا له سهر ههر یه کیچ له وانه ده نیشیتته وه. کووتاییه که سهر به خوویه له سالنامه

نه نکره که ی سالی ۲۰۲۷ لی پزگاری ناییت. له سالی ۲۰۲۷ و تهنها له سالی ۲۰۲۷ له سهرانسهری نهو شهش سالی که یشکنیم کرد، دوو سالنامه که به مانگیکی تهواو له یه کتر جیا ده بنه وه، چونکه سالنامه ی جیگیر ئادار دووهم ده خاته ناوه وه و یاسای ئیکوینۆکس نایکات. له سهر حسابی حاخامیه کان، ۲۷-۲۸ ی ئازاری ۲۰۲۷ به هیچ شیوه یه که پوژی جهژن نییه

که واته هه لویتسه که دابهش بووه. شوینی مه بهست سهر به خوویه له سالنامه؛ ده مانچه ی ده ستپیکردنه که نییه. نهو له بهشی دووهمدا هاتووه، دیسانه وه له بهشی ۱۴ ادا و دیسانه وه لیره دا، چونکه نهو شته یه که زۆرتیرین نه گهری ههیه راست بیت و پیشوازی لیناکریت

6. "هه موو به رواریک هه له بووه"

میله. روسیل. ویسناوت. که میکردن. ههر یه کیکیان کتیبی پیرۆز و ژمیریاری و دلسوزیان هه بوو. ههر یه کیکیان شوینکه وتووی هه بوو که خانوو هکانیان ده فروشت. ریژه ی بنه رته ی له سهر نهو چالاکیه سفره، و تو هیچ هوکاریکت یی نه دام که یم واییت تو ئیستسنای

ریژه ی بنه رته ی راسته قینه و من ناچم له باره یه وه

وه لامي ئاسایی - نو کچ وتوو یانه نه خیر، بویه رهنگه ده یه میان بلین به لئ - وه لامیکه بۆ وه شانیک خراپی نهو مشتمره. وه شانی باش ئیدیعایه کی لوژیکی نییه؛ ئارگیومیئتیکی ئامارییه و ئارگیومیئته ئامارییه کان به ئامازهدان به وهی که لیبرین نین، یووچه ل ناکریتته وه. پاکردنیکی زۆر دریز له شکسته کان به لگه یه، وه به لگه یه له دزی من

ئەوھى دەتوانم يېشكەشى بىكەم ھۆكارىك نىيە بۇ ئەوھى وا بىر بىكەمەوھە كە من تايىبەتم. شىۋازىكى جىاوازە بۇ شكست

ھەموو ناۋىك لەو لىستەدا داۋاى كرد باۋەريان يى بىرىت. ئەم كىتەبە داۋاى يىشكىن دەكات. ھەموو ژمارەيەكى ناۋى لە زانىارىيەكانى ئامازەيىكراۋەوھە بە ياسا دىارىكراۋەكان دووبارە دەكرىتەوھە؛ ويىپەرەكە شكستەكان حىساب دەكاتەوھە و راپورت دەكات؛ لايەرى گەران رىگە بە خوينەرەيكى دوژمنكار دەكات ھەر گریمانەيەك بگورپىت و سەيرى جوولەي ئەنجامەكە بىكات. من ئەو تۆرەم چاپ كىردوۋە كە كاتژمىرى نەوھى شەرمەزار دەكات، ئەو پەرەسەندەي كە ئارگومىنتەكەي خۇمى شكاندوۋە، ھەلەي ئەنكر كە كاتژمىرى يەھوداى خستە سەر سالى ۱۹۹۰ و ژمارەيەكى چل و دوو ژمارەيى كە رەتمكردەوھە بەكارىبەيىنم.

ئەگەر ئەم كىتەبە ھەلە يىت، ئەوا ئامىرى نىشاندانى ئەوھى كە ھەلەيە لە كىتەبەكەدەيە. ئەوھە بانگەشەي راست نىيە. تاكە شتىكە كە شايەنى يېشكەشكردنە لەبرى ئەوھە.

7. واتە: چوار كاتژمىرەكەت سەربەخۇ نىن.

ئىسرائىل و يەھودا ھەردووكيان لە ھەزەقەل ۴ و لىقى ۲۶ ھاتوون و يىۋىستىيان بە ھەمان جولەي لىكدانەوھە ھەيە. يەھودا و كاتژمىرى يۋبىلى ھەردووكيان لە سالى ۳۰۰ زايىنىەوھە دەست يىدەكەن. يەكگرتەكەت يەككە لە چوارچىۋەيەك كە لەگەل خۇيدا ھاۋرايە.

راست دەكەيت، منىش يىش ئەوھى تۆ ئەوھم كرد. بەشى ۹ وردىنى لە ھەموو كاتژمىرىكدا دەكات بۇ سەرچاۋە ھاۋبەشەكان، ئەنكرە ھاۋبەشەكان و جولەي لىكدانەوھە ھاۋبەشەكان و بە تەۋاۋى بەم ئەنجامە دەگەيەنىت. دەستەۋازەي چوار كاتژمىرى سەربەخۇم لە كىتەبەكە خانەنشىن كىردوۋە.

ئەوھى لە ژياندا دەمىنىتەوھە بچوۋكتەرە: چوارچىۋەيەك، دوو جار جىبەجى كراۋە و نىكەي ھىچ زانىارىيەكى ھاۋبەشى تىدا نىيە - 390 لە بەرامبەر 40، لەنگەرى ھەوت سەدە لەيەكتەرەوھە، يەك چەسپاندن لە بەرامبەر دوو سەدە - دوو جار لە ھەمان سالدان نىشتوۋەتەوھە. ئەوھە يىشكىنى يەككەنگىيە لەسەر چوارچىۋەيەك نەك دوو شايەتەلى راستىيەك. لە بەشى ھەوتەمدا نىشانىدا كە ئەو چوارچىۋەيە چەندە بە ئاسانى ۱۹۹۰ يان ۲۴۲۰ بەدەست دەھىنىت كاتىك لەنگەرييەك دەجوولپىت، بۇيە چىكەكە شتىكى بى

بایه‌خ نییه

8. "ئېۋە كرۇنۇلۇرئاي كەمىنەكان بەكاردهىنن كاتىك لەگەل خۇتدا دەگونىت" 8.

هه‌ردووکیان راستن، هه‌ردووکیان له به‌شی‌حه‌وته‌م و دیسانه‌وه له به‌شی‌هه‌شته‌مدا ئاشکرا کراون

کاتر میڤری ئیسرائیل دەست لینه دراو. له ساڵی ۷۰۱ ییش زایین له نگه‌ری گرتووه و به هیچ شیوه‌یه‌ک بشت به هیچ کرونۆلۆژیای به‌یمانی نوێ نابه‌ستیت.

ئەۋەي ماۋە

نهوهی - ناره‌زایه‌تی دهربرین به سادهی پاست دهکات و کتیبه‌که گۆردرا بۆ نهوهی وا بلیت. له‌سه‌ر باقیه‌که‌ی تر باشت‌ترین وه‌لامم داوه که هم و له کوی ته‌واو ده‌بیت نیشانه‌م کردوو.

ئه‌گه‌ر تا ئیره خویندوو ته‌وه و بی قه‌ناعه‌ت مایته‌وه، من ئه‌وه‌م پی باشته نه‌ک به‌دیله‌که. خراپ‌ترین دهرئه‌نجام بۆ کتیبی‌کی وه‌ک ئه‌م خوینه‌ری‌که که باوه‌ر به‌و کتیبه دهکات چونکه نووسه‌ر ده‌نگی متمانه‌ی به‌خۆی هه‌بوو.

ئه‌وه‌ی من له‌بری ئه‌وه داوای ده‌که‌م ئه‌مه‌یه. دهره‌نجامه‌که له‌سه‌ر ده‌سه‌لاتی من وه‌رمه‌گره. شیوازه‌که بگره: ییش ئه‌وه‌ی بژمی‌ری یاساکانت بنووسه، لاوازترین به‌سته‌ره‌کانت له ده‌قی خۆتدا نیشانه بکه و با ژماره‌یه‌ک که هه‌زت لییه هه‌له‌ بیت. ئه‌گه‌ر به‌م باب‌ه‌تانه ئه‌وه بکه‌یت و هه‌موو شته‌که دارمی‌ت، کتیبه‌که به‌هه‌ر شیوه‌یه‌ک بیت شایه‌نی نووسین بووه و منیش هه‌ز ده‌که‌م گویت لی بگرم.

info@purelife2030.com

purelife2030.com/html.ژماره‌کان/

پاشکۆکان

هیلې کاتي سهره کی — A پاشکوی

هممو پرووداویکی بهرواری ئەم کتیبه پشتي پښتو ده‌به‌ستیت، ۷۰۱ پيش زايين تا ۲۱۱ کانونی دووهمی ۲۰۳۰. بهرواری عیبری رابینین و حیساب کراوه نه‌ک کوپی کراوه. ناوی قاته‌کان له به‌شی سییه‌مدا پروون کراوه‌ته‌وه. هممو ریزیک لی‌رده‌دا باب‌ه‌تیکی له پشته‌وه‌یه.

به‌رواری		قات			پیکه‌وت . #
پیش‌هات	عیبری	کاتژمیر	کتیبي پیرۆز	کات	
۷۲۲	پیش	۱	میزووی ۲۰ ۲۱ پاشاکان ۱۷: ۶-۵	میزووی ۲۰ ۲۱ پاشاکان ۱۷: ۶-۵	۱
زایین	زایین	زایین	زایین	زایین	زایین
۷۰۱	پیش	۲	لیدانه‌وه ۳۰	لیدانه‌وه ۳۰	۲
زایین	زایین	زایین	زایین	زایین	زایین
۴۵۸	پیش	۳	میزووی ۲۰	میزووی ۲۰	۳
زایین	زایین	زایین	زایین	زایین	زایین
۴۰۹	پیش	۴	ژمیریاری ۱۰	ژمیریاری ۱۰	۴
زایین	زایین	زایین	زایین	زایین	زایین

5	۳۱۱ ییش زایین	19,26:18 لئقی کۆتایی دیت. تهوبه نهکردن. پرسته به حهوت چهسپاو	390	21, 24, 28	ژمیریاری 1۰
6	۲۶ ی زایینی (تیقت 1)	عیسا مەعمودی کرد کۆتایی ههفتهی ۶۹؛ - ههفتهی ۷۰ دهست پیدهکات	دانیال ۹	لوقا ۳: ۱، ۲۱-۲۳؛ دان ۹: ۲۵	لئکدانهوه 3۰
7	۵ ی نیسانی زایینی 30	له خاچدان ، جهژنی پهسح — یهودا / دانیال ۹	دان ۹: ۲۶-۲۷؛ یهکه می کۆرنۆس ۵: ۷		لئکدانهوه 3۰

بهرواری

قات	کتیپی پیروژ	کاتژمیر	پیشها	عیبری	رئکهوت . #
			ناوه پراستی ههفتهی ۷۰ ۴۰ سالی یههودا دهست پیدهکات.		
لئکدانهوه 3۰	کردهوهکانی پیغه مبه ران ۲	مهسیح پهنته کۆست — سهرده می کلئسا دهست پیدهکات	رۆح پزّا؛ سهرده می کلئسا دهست پیدهکات	۲۴ ی ئایار ۳۰ ی زایینی	8
میژووی 2۰	لوقا ۲۱: ۲۰	یههودا قودس دهست پیدهکات — ۴۰ سالی یههودا بهسهر	گه مارۆدانی کۆتایی قودس دهست پیدهکات — ناوه پراستی ~	جهژنی پهسح، سالی ۷۰ ی زایینی	9

(مانگی نیسان		.دهچیت. تهوبه نهکردن		
میژوویی 20	متی ۲۴:۲	یهودا	په‌رستگاکه ده‌سو‌تینریت	۱۰-9. ئاف 10. سالی ۷۰ ی 10 زایینی (۴~) (ئاب
ژمیاری 10 لیقی ۲۶:۲۸	یهودا	یه‌که‌م سزای چهند	هینده‌کراوی یه‌هودا (۲۸۰ سال) کو‌تایی دیت. هیشتا هیچ ته‌وبه‌یه‌ک نییه.	11 سالی ۳۵۰ ی زایینی
میژوویی 20	متی ۳۴-۲۴:۳۲	نه‌وه	ئیسرائیل له‌دایک ...بو‌وه‌ته‌وه‌وه‌ک نه‌ته‌وه‌یه‌ک	12. ۴ای ئایار ۱۹۴۸
لیکدانه‌وه 30	زبور ۹۰:۱۰؛ ماونت 24:34	نه‌وه	کنیست قودسی به پایته‌خت ناساند بو 2 60 —	13 ۲۳ی ژانویه ۱۹۵۰
میژوویی 20	—	مارکه‌ر هی‌رش‌ی حه‌ماس بو‌سه‌ر ئیسرائیل — شیمینی ئاتزه‌ریت		14 ۷ی تشرینی یه‌که‌م ۲۰۲۳
پیغه‌مبه‌رایه‌تی 40	دان ۱۲:۱۱؛ ۲ Th 2	ته‌نگانه له ABOMINATION	ویرانبوون قیزه‌ونه‌که ئه‌وه‌یه — ئاماده‌کردن	15 ۲۷ی ئازار ۲۰۲۷ (شه‌مه‌ه) ۱۸، 5787

بەروارى					
قات	كتيى پيرۆز	كاتر مېر	پېشھات	عېبرى	رېكھوت . #
پېغەمبەر ايه تى 4۰	دان ۱۱:۱۲	تەنگانە رۆژى يەكەمى سالى ۱۲۹۰	ئادار ۲	۲۸ى نازار	16
		۳۰ رۆژى لادانە .	۱۹،	۲۰۲۷	
		دەست يېدەكات	5787	(خۆر)	
ژمپىرى 1۰	۲ تەس ۲:۳	تەنگانە رۆژى ۳۰ — لادانە ، نيسان 19	كۆتايى دېت	۲۶ى نيسان	17
			5787	۲۰۲۷	
				(دووشەممە)	
پېغەمبەر ايه تى 4۰ پەخشانى ۱۱:۳؛ دان	12:12	تەنگانە بارانە كانى دواتر ، نيسان ۲۰	دەبارىن — رۆژى	۲۷ى نيسان	18
		يەكەم		۲۰۲۷	
		لە سالى ۱۲۶۰ و لە		(سېشەممە)	
		سالى ۱۳۳۵			
پېغەمبەر ايه تى 4۰	لېقى ۵:۲۳	بەسەرچوون جەژنى يەسح	نيسان ۱۲	۱۵ى نيسان	19
		(يېساخ)،	5790	۲۰۳۰	
		M2030		(دووشەممە)	
		سالنامە — ۱۴ى			
		مانگى يەكەم			
پېغەمبەر ايه تى 4۰	پەخشانى ۹:۵	بەسەرچوون سزاكان بەسەر دەچن	نيسان ۲۱	۲۴ى نيسان	20
		21 —	5790	۲۰۳۰	
		نيسان، كۆتا رۆژى		(چوارشەممە)	
		نانى بى خەميرە. يېنج			
		مانگەكە دەست			
		يېدەكات			

21 ۲۷ ی ئیلول ۲۰۳۰ (ههینی) ۲۹ ئیلول 5790 YOM TERUAH گه‌رانه‌وه ۲۴: ۲۳؛ لیڤی 4۰ ییغه‌مبه‌رایه‌تی ۲۴؛ عیسا 26:19-21
 ۱۲۵۰ — رۆژی زیندوو بوونه‌وه،
 هه‌لگرتن، گه‌رانه‌وه.
 رۆژه‌کان کورت ده‌کړینه‌وه.

22. تشرینی ۷۱۰ ی ۲۲ یه‌که‌م ۲۰۳۰ (دووشه‌مه) 5791 یۆم کیپور، تیشری ۷۱۰ ی ۲۲ یه‌که‌م ۲۰۳۰ (دووشه‌مه) گه‌رانه‌وه ۲۷: ۲۳؛ لیڤی 4۰ ییغه‌مبه‌رایه‌تی ۱۱: ۱۲ دان ۱۲۶۰ — رۆژی و ۱۲۹۰ رۆژی هه‌ردووکیان کۆتایی... دیت. ئه‌و ده‌ رۆژه‌ی توو‌په‌ی کۆتایی

23 تشرینی ۱۱۱۴ ی ۲۲ یه‌که‌م ۲۰۳۰ (ههینی) 5791 تیشری ۱۱۱۴ ی ۲۲ یه‌که‌م ۲۰۳۰ (ههینی) گه‌رانه‌وه ۲۳: ۳۴؛ لیڤی 4۰ ییغه‌مبه‌رایه‌تی ۱۶: ۱۴ زاک جه‌ژنی چاده‌کان ده‌ست ییده‌کات — ئه‌و...

به‌رواری عیبری

فات کتییی پیروز کاترمیر یی‌شهات ریکه‌وت # . شانشینی هه‌زار ساله

24 21 ۲۵ کیسلیف ۱۳۳۵ — رۆژی ۲۱ ۲۵ کیسلیف ۲۰۳۰ (شه‌مه) 5791 گه‌رانه‌وه ۱۲: ۱۲ دان ۱۳۳۵ — رۆژی ۲۱ ۲۵ کیسلیف ۲۰۳۰ (شه‌مه) 5791 خۆشبه‌خته ئه‌و' کۆ چاوه‌پۆ ده‌کات'. هه‌لگرتن، گه‌رانه‌وه.
 به‌رستگا
 دووباره ته‌رخان کراوه‌ته‌وه.

هه موو حيسابكر دنيك، دووباره دهكريته وه — B ياشكو ي

ماوه ي ساله كان به ژماره دانان ي سالي فله كي (701 ييش زايين = -700) حيسابي بو دهكريت،
 نه مهش وا دهكات سالي ونبوو له پرووي ييكهاته ييه وه مه حال بيت كه هه له بيت. له كو تايدا بگوره بو
 BC. (1 - n) يه؛ نه جاميكي 0 يان كه متر بريتييه له AD دواوه: نه جاميكي نه ريني

پرسا	وهك	نه جام	سال	كرده ده ستيي نه هوه ي . #	داده مه زرينيت
ده خوينيته	وه			كردن	
1 حه زه قيل 4:5 — 390 پوژ، 311 ييش پوژيک بو ماوه ي ساليک زايين (حه زق 4:6).	310-	390	701 ييش	-700	ئيسرائيل: سزاي نه سلي كو تا يي دي ت + 390
2 لاوييه كان 26: 18، 21، 24، 28 سالي — 2030 ي زهوت هينده زياتر. له ' زاييني گه مارووه خزمه تيكي ييشه وه ي کرد، كه بو ئيسرائيل ماوه ي خوي ده كاته وه (لاي چه يي حه زه قيل). سهيري به شي 7 بكه.	2030-	2730	701 ييش	-700	ئيسرائيل: پرسته به حهوت چه سپاو + زايين (390 x 7)
3 حه زه قيل 4:6 — 40 پوژ، سالي 70 ي پوژيک بو ماوه ي ساليک زاييني له خاچدان تا گه ماروداني قودس.	70-	40	30 ي زاييني	30	يه هودا: پرسته ي نه سلي ته واو ده بيت + 40

4	یه هودا: یه کهم چه سپاندن	70	سالی ۷۰ ی + زایینی (40 x 7)	280	350	350 ز	لیثیا ۲۶ — یه کهم پهره سه ندن. له 40 x 7 = 280، گه مارۆدانی سالی 70 ی زایینی وه بو پیشه وه خزمهت کراوه.
5	یه هودا: چه سپاندنی دووهم	70	سالی ۷۰ ی + زایینی (40 x 7 x 7)	۱۹۶۰	۲۰۳۰	سالی ۲۰۳۰ ی زایینی	لیثیا ۲۶ — دووهم 40 x 7^2 = پهره سه ندن. — 7' x نهک 1960. 280' حهوت چوارگۆشه خاله که په. خزمهت به پیشه وه ...له گه مارۆوه، که
وَهک رِيساده خويَنيته وَه							نَهه وهی
#	داده مه زرینیت .	کرده ده ستپی کردن	سال	نَهه نجام			
چونکه یه هودا ماوهی خوئی داده خات (لای راستی حهزه قیل). سهیری به شی ۷ بکه							
6	۲۰۰۰ + له خاچدان سال (۴۰ یوبیلی)	۳۰ ی	۲۰۰۰ سالی + زایینی ۲۰۰۰	۲۰۳۰	چل سالی ۲۰۳۰ ی زایینی	هۆشع ۶:۲؛ ۲ پەترۆس ۸:۳. چل سالی یوبیلی ۵۰ سال ۲۰۳۰ ی	
7	۱۹۵۰ انه وهی قودس نۆژه نکرایه وه	۸۰ + ۱۹۵۰	80	۲۰۳۰	سالی ۲۰۳۰ ی زایینی	زبور ۹۰: ۱۰ (۸۰ سال)؛ سالی مهتا ۲۴:۳۴. کنیست دهنگی ۲۳ ی ژانویهی ۱۹۵۰، ۶۰ بو 2.	
8	457-دانیال ۹: ههوت ههفتهی یه کهم	پیش ۴۵۸	49	-408	پیش زایین	دانیال ۹:۲۵ — ۷ ههفتهی سال ۴۰۹ پیش زایین	

9	x دانپال ۹:۲۵ — (۶۲ + ۷)	۲۶ى	26	۴۵۸483	پیش	457-دانپال ۹: شەست
	سال 7 = 483	زايینی			+	و نو هەفتە بو
				483		مەسیح
10.	بە ئەنقەست نیشان دراوہ.	۲۰۲۸ى	۲۰۲۸	80	۱۹۴۸ + ۸۰	۱۹۴۸ئیسرائیل لەدایک
10	سالى ۱۹۴۸ سالى ۲۰۳۰ نادات —	زايینی				بووہوہ + نەوہیەک
	ہەر بۆیە کتیبەکە سالى ۱۹۵۰					(نارەزایەتییەکە)
	بەکار دەھێنیت					
	نۆژەنکردنەوہی شارەکە					

رۆژەکە دەژمێردریت — C پاشکۆی

هەموو ژماردنەکان هەردوو خالە کوۆتاییەکە دەگرێتەوہ : رۆژی یەکەم بەرواری دەستپێکردنە. بۆ دووبارە تیک بکە بەرواری کوۆتایی لە حیسابکردندا دابنئ — هەموو، timeanddate.com، بەرھەمھێنانەوہی ئەمانە لە ژماردنێک، هەموو جارێک.

عیـــــــبری						
(کوۆتایی)	کوۆتایی بریتییه لە	بو	دەستپێکردن ئەوہیە	لە	کتیبی پیروژ گیرانەوہ	
تیشری ۱۰، 5791	یۆم کیپور — ۱۰ تیشری	۷ى تشرینی یەکەم ۲۰۳۰	یەکەم بەرھەم — قیزەونی وێرانە	۲۸ى ئازار ۲۰۲۷	دانپال ۱۲: ۱۱	1290
نیسان 19، 5787	لادانە کوۆتایی دیت	۲۶ى	لادانە دەست پێدەکات	۲۸ى ئازار	تیس 2	30
		نیسان ۲۰۲۷		۲۰۲۷	2:3	
تیشری ۱۰، 5791	یۆم کیپور — ۱۰ تیشری	۷ى	بارانەکانی دواى — کوۆتا تشرینی رۆژی دووہم نانئ بئ خەمیرە	۲۷ى نیسان ۲۰۲۷	پەخشانی ۱۱: ۱۲	1260
					۳؛	

1250	مه تا ۲۴:۲۲	۲۷ی نیسان ۲۰۲۷	بارانه کانی دواپی — شایه تحاله کان دهسه لاتیان پیدرا	۲۷ی ئیلول ۲۰۳۰	یوم تیروا — رۆژه کان به ده کورت ده کرینه وه	ئیلول ۲۹، 5790
عیبرى						
	له کتیبی پیروز گیرانه وه		ده ستپیکردن ئه وه یه	بو	کو تایی بریتییه له	(کو تایی)
1335	دانیال	۲۷ی نیسان ۲۰۲۷	بارانه کانی دواپی 'خوشبه خته ئه و' 'کی چاوه پری ده کات'	۲۱ی کانوونی دووه م ۲۰۳۰	۲۵ کیسلیف، په رستگاهه ته رخانکرایه وه	کیسلیف ۲۵، هانوکا — 5791
2558	مارکه ر	۷ی تشرینی یه کهم ۲۰۲۳	هی رشی هه ماس شی مینی ئاتزیریت تشرینی یه کهم ۲۰۲۳	۷ی تشرینی یه کهم ۲۰۳۰	یوم کیپور هوت سال بو رۆژه که	تیشری ۱۰، 5791
157	۹:۵ په خسانی ۲۰۳۰	۲۴ی نیسان ۲۰۳۰	نیسان (پایینی) 21 سزاکان به سه ر ده چن؛ — پینج مانگ ده ستپیکردن	۲۷ی ئیلول ۲۰۳۰	یوم تیروا ده رگاهه داده خریت	ئیلول ۲۹، 5790

وه رگيراو: 1290 - 1260 = 30، و دوو له نگه ره که 30 رۆژ له یه کتر جیاوازن. 1260 - 1250 = 10، و
یوم تیروا و یوم کیپور 10 رۆژ له یه کتر جیاوازن. هیچ کام له م دوو په یوه ندییه له. پروانه به شی ۱۲

سالنامه ی جهژن 2025-2030، هه ردوو ژمیریاری — D یاشکوی

بەروارەکانی چاودێریکردن بریتین لە سەلنامەی بۆلاوکراوەی پرۆژەی مەسیحی ٢٠٣٠ (ئیکوینۆکس لەگەڵ یەكگرتنی مانگ، کاتی قودس). لێره دا بەروارەکانی رابیننی حیسابی بۆ کراوە. هەموو بەروارەکان بەرواری پرووناکی رۆژن ؛ هەر جەژنیک لە کاتی خۆرئاواووننی ئیوارە ی پێشوو دەست پێدەکات. پروانە بەشی ٢ و ١٤.

کەلێن	رابیننی	چاودێریکردن	جەژن	سال
هەمان رۆژ	نیسانی 12 2025	نیسانی 12 2025	جەژنی پەسح (١٤، مانگی یەكەم)	٢٠٢٥
هەمان رۆژ	نیسانی 13 2025	نیسانی 13 2025	نانی بێ خەمیرە دەست پێدەکات (١٥)	٢٠٢٥
n/a	—	نیسانی 20 2025	یەكەم میوه	٢٠٢٥
n/a	—	حوزەیرانی 9 2025	شاقوت / هەفتهکان	٢٠٢٥
رۆژ 1	ئەیلوولی 23 2025	ئەیلوولی 22 2025	یۆم تێروا / شمشالەکان (١ تیشری)	٢٠٢٥
رۆژ ١ی	تشرینی یەكەمی 2ی	تشرینی یەكەمی 1ی	یۆم کیپور / کەفارهت (١٠ تیشری)	٢٠٢٥
	2025	2025		
رۆژ ١ی	تشرینی یەكەمی ٦ی	تشرینی یەكەمی ٢٠٢٥	سوکووت / چادرەکان دەست پێدەکات	٢٠٢٥
	2025			
رۆژ 1	نیسانی 1 2026	نیسانی 2 2026	جەژنی پەسح (١٤، مانگی یەكەم)	٢٠٢٦
رۆژ 1	نیسانی 2 2026	نیسانی 3 2026	نانی بێ خەمیرە دەست پێدەکات (١٥)	٢٠٢٦
n/a	—	نیسانی 5 2026	یەكەم میوه	٢٠٢٦
n/a	—	٢٥ی ئایاری ٢٠٢٦	شاقوت / هەفتهکان	٢٠٢٦
رۆژ 1	ئەیلوولی 12 2026	ئەیلوولی 13 2026	یۆم تێروا / شمشالەکان (١ تیشری)	٢٠٢٦
رۆژ 1	ئەیلوولی 21 2026	ئەیلوولی 22 2026	یۆم کیپور / کەفارهت (١٠ تیشری)	٢٠٢٦
رۆژ 1	ئەیلوولی 26 2026	ئەیلوولی 27 2026	سوکووت / چادرەکان دەست پێدەکات	٢٠٢٦
٣٠ رۆژ	نیسانی 21 2027	ئازاری 22 2027	جەژنی پەسح (١٤، مانگی یەكەم)	٢٠٢٧
٣٠ رۆژ	نیسانی 22 2027	ئازاری 23 2027	نانی بێ خەمیرە دەست پێدەکات (١٥)	٢٠٢٧

کەلێن	رایینی	چاودێریکردن	جەژن	سال
n/a	—	ئازاری 28 2027	یەكەم میوه	۲۰۲۷
۳۱ رۆژ	۲۱ ئایاری ۲۰۲۷	نیسانی 20 2027	جەژنی یەسحی دووهم (۱۴، مانگی دووهم)	۲۰۲۷
۳۱ رۆژ	۲۸ ئایاری ۲۰۲۷	نیسانی 27 2027	دووهم نانی بێ خەمیرە کۆتایی دیت (۲۱)	۲۰۲۷
n/a	—	۱۷ ئایاری ۲۰۲۷	شاقوت / ههفتهكان	۲۰۲۷
۳۱ رۆژ تشرینی یەكەمی 2	ی ئیلوولی 12 2027		یۆم تێروا / شمشالەكان (۱ تیشری)	۲۰۲۷
۳۱ رۆژی	تشرینی 11	ئیلوولی 10 2027	یۆم کیپور / كهفارهت (۱۰ تیشری)	۲۰۲۷
۳۱ رۆژی	تشرینی یەكەمی	ئیلوولی 15 2027	سوکووت / چادرهكان دهست پێدهكات	۲۰۲۷
۱ رۆژ	نیسانی 10 2028	نیسانی 9 2028	جەژنی یەسح (۱۴، مانگی یەكەم)	۲۰۲۸
۱ رۆژ	نیسانی 11 2028	نیسانی 10 2028	نانی بێ خەمیرە دهست پێدهكات (۱۵)	۲۰۲۸
n/a	—	نیسانی 15 2028	یەكەم میوه	۲۰۲۸
n/a	—	حوزهیرانی 4 2028	شاقوت / ههفتهكان	۲۰۲۸
۲ رۆژ	ئیلوولی 21 2028	ئیلوولی 19 2028	یۆم تێروا / شمشالەكان (۱ تیشری)	۲۰۲۸
۲ رۆژ	ئیلوولی 30 2028	ئیلوولی 28 2028	یۆم کیپور / كهفارهت (۱۰ تیشری)	۲۰۲۸
۲ رۆژی	تشرینی یەكەمی ۳5	تشرینی یەكەمی ۲۰۲۸	سوکووت / چادرهكان دهست پێدهكات	۲۰۲۸
۲ رۆژ	۳۰ ئازاری ۲۰۲۹	ئازاری 28 2029	جەژنی یەسح (۱۴، مانگی یەكەم)	۲۰۲۹
۲ رۆژ	ئازاری 31 2029	ئازاری 29 2029	نانی بێ خەمیرە دهست پێدهكات (۱۵)	۲۰۲۹
n/a	—	نیسانی 1 2029	یەكەم میوه	۲۰۲۹
n/a	—	۲۱ ئایاری ۲۰۲۹	شاقوت / ههفتهكان	۲۰۲۹
۱ رۆژ	ئیلوولی 10 2029	ی ئیلوولی ۲۰۲۹	یۆم تێروا / شمشالەكان (۱ تیشری)	۲۰۲۹
۱ رۆژ	ئیلوولی 19 2029	ئیلوولی 18 2029	یۆم کیپور / كهفارهت (۱۰ تیشری)	۲۰۲۹

۲۰۲۹	سوکۆت / چادرهکان دهست پیدهکات	ئەیلوولی 24 2029	ئەیلوولی 23 2029	رۆژ 1
۲۰۳۰	جەژنی یەسح (۱۴، مانگی یەکهەم)	نیسانی 17 2030	نیسانی 16 2030	رۆژ 1
۲۰۳۰	نانی بێ خەمیرە دەست پیدەکات (۱۵)	نیسانی ۲۰۳۰	نیسانی 17 2030	رۆژ 1
۲۰۳۰	(21st) نانی بێ خەمیرە کۆتایی دیت	نیسانی 24 2030	نیسانی 23 2030	رۆژ 1
۲۰۳۰	یەکهەم میوه	—	نیسانی 21 2030	n/a
۲۰۳۰	شاقوت / ههفتهکان	—	حوزهیرانی 10 2030	n/a
۲۰۳۰	یۆم تیرۆ / شمشالەکان (۱ تیشری)	ئەیلوولی 28 2030	ئەیلوولی 28 2030	هەمان رۆژ
۲۰۳۰	یۆم کیپور / کهفارهت (۱۰ تیشری)	تشرینی یەکهەمی 7	تشرینی یەکهەمی 7	هەمان رۆژ
۲۰۳۰	سوکۆت / چادرهکان دهست پیدەکات	2030	2030	هەمان رۆژ
۲۰۳۰	هانۆکا رۆژی ههشتهم (۱۳۳۵ کۆتایی دیت)	۲۰۳۰	۲۰۳۰	هەمان رۆژ

تیبینییهکانی کرونۆلۆژی — E یاشکۆی

هەر لهنگهریک که رهخهگر دهتوانیت هیرش بکاته سهەر، لهگهڵ مهودای زانستی و هوکاری ههلبژاردنهکه

. که مارۆدانی شکستی سههنهاریب — ئەم کتیبه ۷۰۱ پيش زايين بهکاردهيئييت . جيگروههکان: بێ جيگهي مشتومر

به کانۆنی ئیپۆنیمی ئاشووری، پریزمی سه‌ناخه‌ریب و ۲ پاشاکان ۱۸-۱۹ چاک کراوه . گه‌مارۆدانی قودس شکستی هێنا: سالنامه‌کانی ئاشوور خۆیان ده‌لێن چه‌زقیا 'وه‌ک بالنده‌یه‌کی قه‌فه‌س' داخراوه به‌لام هه‌رگیز ئیدیعیای ئه‌وه ناکه‌ن که شاره‌که که‌وتوو.

ره‌ق. که‌مینه‌یه‌ک (شیا) پێشنیاری هه‌لمه‌تی دووهم ده‌که‌ن ج. ۶۸۸-۶۸۶ پێش زایین؛ زۆرینه‌یان له‌ سالێ ۷۰۱ دا یه‌ک هه‌لمه‌تی هه‌لبژاردن ئه‌نجام ده‌ده‌ن.

که‌وتنی سامریا — ئه‌م کتێبه‌ سالێ ۷۲۲ پێش زایین به‌کارده‌هێنێت (ته‌نها له‌ چوارچۆیه‌دا) . جیگره‌وه‌کان: ۷۲۰ پێش زایین (سارگۆنی دووهم).

دووهم پاشاکان ۱۷: ۵-۶ و سه‌رچاوه‌ بابلییه‌کان شانازی به‌ شه‌لمه‌نسه‌ری پێنجهم ده‌که‌ن که گه‌مارۆدانی سی‌ ساله‌ی کۆتایی دێت

ج. 722. سارگۆنی دووهم داوای قه‌رزێ که‌سی ده‌کات؛ زانا‌یان میژووی داگیرکردن یان سه‌رکو‌تکردنی یاخییوونه‌که‌ی بۆ سالێ ۷۲۰ ده‌زانن.

له‌ هیچ حیساباتی‌که‌دا به‌کارنه‌هاتوو. لیست کراوه‌ بۆیه‌ که‌س گریمانه‌ نه‌کات به‌ هیمنی پشته‌ی پێ به‌ستراوه‌ . سه‌یری به‌شی شه‌شه‌م بکه‌

فه‌رمانی ئه‌رته‌خه‌سی‌رکس بۆ عه‌زرا — ئه‌م کتێبه‌ سالێ ۴۵۸ پێش زایین به‌کارده‌هێنێت . جیگره‌وه‌کان: ۴۵۷ پێش زایین.

سالێ ۴۵۸ پێش زایین دوا‌ی ژمی‌ریاری هوکمرانی فارسی له‌ سالێ ۴۶۴/۴۶۵ پێش زایینه‌وه‌ دێت که‌ له‌سه‌ر بنه‌مای نیسانه‌. سالێ ۴۵۷ پێش زایین دوا‌ی حیساباتی سالێ ده‌سته‌به‌کاربوون دێت له‌گه‌ڵ هه‌ردووکیان interregnum. سالنامه‌ی مه‌ده‌نی جوله‌که‌کانی تیشری و ۷ مانگی ئارتابانو‌س به‌رگریان لێده‌کرێت.

ئه‌م کتێبه‌ له‌ سالێ ۴۵۸ پێش زایین که‌لک وه‌رده‌گرێت. هه‌رکه‌سیک له‌ سالێ ۴۵۷ پێش زایینه‌وه‌ حساب بکات، هه‌موو میژوویه‌کی دانیال ۹ دوا‌ی سالێک ده‌دۆژێته‌وه‌ و ئارگو‌مێنتی به‌شی هه‌شته‌م له‌و گۆرانکارییه‌ به‌بێ گۆرانکاری له‌ ژياندا ده‌مێنێته‌وه‌.

سالێ ۱۵۰ تیریۆس — ئه‌م کتێبه‌ ۲۶ی زایینی به‌کارده‌هێنێت . جیگره‌وه‌کان: ۲۷ی زایینی ۲۸/۲۹ی زایینی

ژماردنی زۆرینه له مردنی ئۆگستۆسهوه (۱۹ی ئابی ۱۴ی زایینی) دهژمێردرێت و کۆتاییهکانی ۲۸ی زایینی بهدهست دههێنێت
سه‌ره‌تای 29. ژمێریاری هاوبه‌شی حوکمرانی له ده‌سه‌لاتی هاویه‌کسانی پارێزگاکانی تیبیریۆسه‌وه / ده‌ژمێردرێت
ج. 11-13ی زایینی و به‌ره‌می 26-27ی زایینی

لاوازترین ئه‌لقه‌ی میژوویی له زنجیره‌که‌دا. ئه‌م کتێبه‌ حیساباتی هاوبه‌شی که‌مینه‌کان به‌کارده‌هێنێت و به‌شی
.حه‌وته‌م و هه‌شته‌م ئه‌وه ده‌لێن نه‌ک ساڵی ۲۶ی زایینی وه‌ک بێ کێپرکییه‌ک بخه‌نه‌ روو

له‌ خاچدان — ئه‌م کتێبه‌ ۵ی نیسانی ۳۰ی زایینی به‌کارده‌هێنێت. جێگره‌وه‌کان: ۳۳ی زایینی ۱۰ی زایینی

جه‌ژنی په‌سح، ۱۴ی نیسان. پێویستی به‌ مه‌عمودی ۲۶ی زایینی هه‌یه‌ له‌گه‌ڵ خزمه‌تیکی ۳.۵ ساڵه‌ (چوار
جه‌ژنی په‌سح: یۆحه‌نا ۲:۱۳، ۵:۱، ۶:۴، ۱۱:۵۵)

.ره‌قه‌ که‌ له‌ ساڵی ۲۶ی زایینیدا دراوه‌ — به‌لام له‌گه‌ڵ حساباتی تیبیریۆس له‌ سه‌ره‌وه‌ که‌وتوووه‌ نه‌ک سه‌ربه‌خۆ لێی

گه‌مارۆدانی قودس ده‌ست پێده‌کات — ئه‌م کتێبه‌ جه‌ژنی په‌سحی ساڵی ۷۰ی زایینی به‌کارده‌هێنێت.
. — :جێگره‌وه‌کان

یۆسیفۆس: هێزه‌کانی تیتۆس له‌ کاتژمێر ۱۴ی نیسان، به‌ نزیکه‌یی له‌ ناوه‌راستی مانگی نیسانی ساڵی
۷۰ی زایینی، قه‌ره‌بالغی جه‌ژنی په‌سحیان به‌کارهێنا بۆ داخستنی دیواره‌کان

.ره‌ق، و ئه‌مه‌ش له‌نگه‌ری دروسته‌ بۆ ژماردنی جه‌ژنی په‌سح بۆ جه‌ژنی په‌سح. پروانه‌ به‌شی ۱۰

.به‌کارده‌هێنێت. جێگره‌وه‌کان: ~۴ی ئابی ساڵی ۷۰ی زایینی $Av, AD 70$ په‌رستگا وێران بوو — ئه‌م کتێبه‌ 9-10

میشنا ته‌عانیته‌ ۶:۴ ده‌لێت ۹ ئاڤ. نزیکه‌ی ۳.۵ مانگ دوای ده‌ستپێکردنی Av یۆسیفۆس ده‌لێت 10
گه‌مارۆدانه‌که‌

رهق، و جیاکردنه وه که گرنه. کتیبه که ی پېشوووم دهیگوت په رستگاکه له جه ژنی په سحدا وېران بووه. نه وه نه بوو -
که ماروډانه که له جه ژنی په سحه وه دهستی پېکرد و په رستگاکه نژیکه ی سې مانگ و نیو دواتر سووتا. راستي
راستکراوه نه و راستيیه که کاتزمېری په هودا له راستیدا پېوېستی پېیه تی.

— ۳۱۱: پېش زایین — نه م کتیبه له سالی ۳۹۰ ی به سه رچوونی ئیسرائیل که لک وهرده گړیت. جیگره وه کان

به هاری ۳۱۱ پېش زایین سه رده می سه رده می سیلوسیدایه (۱ نیسان = ۳ ی نیسانی ۳۱۱ پېش زایین)،
دواتر له لایه ن جوله که کانه وه وهک مینیا شتاروت وهرگیرا، 'سه رده می گریه سته کان' که له یه که می
مه کابیه کان و له به لکه نامه یاساییه کانی جوله که کاندای بو زیاتر له هزار سال به کارهاتوو

له سالی ۳۱۱ پېش زایین هیچ فته و شهر و گوړینی ده سلات له جوله که پرووی نه دا. گرنگیه که ی ته نها
سالنامه ییه و له به شی شه شه مدا و ده لیت. وه شانی ساده هیشتا سه رنچراکیشه

ی په هودا به کارده هیئت که به سه رچوو. جیگره وه کان: 351-352 ی x 7 سالی ۳۵۰ ی زایینی — نه م کتیبه یه که م
زایینی.

راپه رینی جوله که کان دژي کونستان تیوس گالوس له سالی ۳۵۱-۳۵۲ ده که ریته وه نهک ۳۵۰. گالوس له
ی پروخاند و تیپیریا و (Sepphoris) مانگی نازاری ۳۵۱ بووه قه یسه ر؛ ئورسیسینوس دیوکاسریای
لیدای وېران کرد.

ته نیشته یه کتر، نهک ورد. هیچ شتیکی تاییه ت له خودی سالی ۳۵۰ ی زایینیدا پشتراست نه کراوه ته وه و
ژمیریاریش پشته به و شته نابه ستیت که له و ساله دا پرویداو. سه یری به شی ۷ بکه

کنیست قودس به پایته خت ده ناسیئت — نه م کتیبه ۲۳ ی ژانویه ی ۱۹۵۰ به کارده هیئت. جیگره وه کان:
گواستنه وه ی کانوونی دووه می ۱۹۴۹

پشتراستکراوه ته وه: ده نگه کان ۶۰ به رامبه ر ۲ بوو له ۲۳ ی ژانویه ی ۱۹۵۰. بن گوریون له ۵ و ۱۳ ی کانوونی
دووه می ۱۹۴۹ دا گواستنه وه ی بو کنیست راگه یان دبوو، دوا ی دهنگی نه ته وه یه کگرتوو ه کان له ۹ ی کانوونی
دووه م بو به نیوده وله تیکردنی شاره که

رهق. ناره زایه تی سالی ۱۹۴۸ - ۱۹۴۸ + ۸۰ = ۲۰۲۸ - له به شی ۹ دا وروژینراوه و وه لام دراوه ته وه، که توپری ته وای

.پیکھاتہ جی متمانہ چاپ کراوہ

. —: ھیرشی ھماس — ٺم کتیبہ 7 ی تشرینی یه که می 2023 به کار ده ھینیت . جیگره وه کان

شہممہ 7 ی تشرینی یه که می ٢٠٢٣، شیمینی ئاتزیړیت. ریک ھوت سال یش 7 ی تشرینی یه که می ٢٠٣٠.

.رہق